

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
«ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ»**

**Ιωάννα Χρ. Μπελτάου
Πτυχιούχος του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης
Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς**

Πειραιάς, Απρίλιος 2008

**Η ΜΕΛΕΤΗ ΑΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟ
ΣΚΟΠΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΥΤΗΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΗΝ ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΗ.**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΡΑΙΑΣ

**Αφιερώνεται στους πολυαγαπημένους μου γονείς και
στη μνήμη των λατρεμένων μου παππού και γιαγιάς.**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω όλους εκείνους οι οποίοι συνέβαλαν, άμεσα ή έμμεσα, όχι μόνο στην ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας, αλλά κυρίως σε ολόκληρη την περίοδο φοίτησής μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών MBA – MANAGEMENT ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Επ. Καθηγητή κ. Δημήτρη Γεωργακέλλο, ο οποίος ανέλαβε την επίβλεψη της πτυχιακής μου εργασίας. Με τις πολύτιμες συμβουλές και κατευθύνσεις του και κυρίως, με τη μέγιστη συμπαράστασή του, επιτέλεσε έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο επηρεάζοντας θετικά τόσο τη φοίτησή μου, όσο και την ίδια μου τη ζωή. Για όλα αυτά, τον ευχαριστώ θερμά.

Επιπρόσθετα, επιθυμώ να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς Καθηγητή κ. Σωτήριο Καρβούνη για τη συμμετοχή του στην εξέταση της εργασίας καθώς και τον Αν. Καθηγητή κ. Μιχάλη Σφακιανάκη.

Δίχως άλλο, ευχαριστώ για την αμέριστη βοήθεια και συμπαράσταση τον συμφοιτητή και φίλο Σωκράτη Σαραφίδη, την φιλόλογο και φίλη Ελευθερία Τελειώνη καθώς και τον Υπ. Διδάκτορα και φίλο Ιωάννη Κατσανάκη.

Τέλος, ευχαριστώ πολύ τους γονείς μου, την Νέστορα Ολυμπία και τους φίλους μου που με στήριξαν και με ενθάρρυναν κατά την περίοδο συγγραφής της διπλωματικής μου εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ.....	i
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	i
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	ii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	- 2 -
1.1 Βασική Ιδέα και Ιστορικό του Προγράμματος.....	- 2 -
1.2 Ανάλυση Αγοράς και Μάρκετινγκ.....	- 2 -
1.3 Πρώτες Ύλες και άλλα Εφόδια.....	- 3 -
1.4 Μηχανολογικά και Τεχνολογία.....	- 4 -
1.5 Οργάνωση της Μονάδας και Γενικά Έξοδα.....	- 4 -
1.6 Ανθρώπινοι Πόροι.....	- 5 -
1.7 Τοποθεσία, Χώρος Εγκατάστασης, Περιβάλλον.....	- 5 -
1.8 Προγραμματισμός Εκτελέσεως του Έργου.....	- 6 -
1.9 Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση της Επένδυσης.....	- 7 -
1.10 Συμπέρασμα.....	- 8 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΗ ΙΔΕΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	- 10 -
2.1 Ιστορική Εξέλιξη του Κλάδου της Βιολογικής Κτηνοτροφίας.....	- 10 -
2.2 Βασικά Στοιχεία του Προγράμματος και Στρατηγική του Επενδυτικού Σχεδίου.....	- 13 -
2.3 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....	- 15 -
2.3.1 Η Ταυτότητα της Νέας Εταιρείας.....	- 15 -
2.3.2 Εταιρικό κεφάλαιο.....	- 15 -
2.4 Το Ιστορικό του Προγράμματος.....	- 15 -
2.5 Μελέτη Σκοπιμότητας.....	- 16 -
2.6 Κόστος Εκπόνησης της Μελέτης Σκοπιμότητας.....	- 16 -

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ..... - 19 -

3.1 Ορισμός της Αγοράς και Ανάλυση της Δομής της	- 19 -
3.1.1 Προϊόντα.....	- 19 -
3.1.2 Πελάτες.....	- 31 -
3.1.3 Ανταγωνιστές.....	- 34 -
3.1.4 Προμηθευτές / Συνεργάτες.....	- 35 -
3.1.5 Διανομή.....	- 36 -
3.2 Γενικά Χαρακτηριστικά του Κλάδου.....	- 37 -
3.3 Ανάλυση της Εγχώριας Αγοράς Βιολογικού Κρέατος και Προσδιορισμός Μελλοντικής Ζήτησης.....	- 41 -
3.3.1 Προσδιοριστικοί Παράγοντες Ζήτησης	- 47 -
3.4 Ανάλυση των Χαρακτηριστικών της Αγοράς.....	- 53 -
3.5 Ανάλυση του Ανταγωνιστικού Περιβάλλοντος	- 57 -
3.5.1 Γενικά Πληροφοριακά Στοιχεία των Ανταγωνιστών	- 57 -
3.5.2 Ανάλυση της Δομής του Ανταγωνιστικού Περιβάλλοντος.....	- 82 -
3.6 Ανάλυση του Εξωτερικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος	- 88 -
3.6.1 Πολιτικοί Παράγοντες (Political).....	- 89 -
3.6.2 Οικονομικοί Παράγοντες (Economical)	- 91 -
3.6.3 Κοινωνικοπολιτιστικοί Παράγοντες (Social)	- 95 -
3.6.4 Τεχνολογικοί Παράγοντες (Technological).....	- 98 -
3.7 Η Στρατηγική του Μάρκετινγκ.....	- 99 -
3.7.1 Σκοποί και στόχοι της υπό Ίδρυση Επιχείρησης	- 100 -
3.7.2 Στοχοθέτηση (Targeting).....	- 102 -
3.7.3 Τοποθέτηση (Positioning).....	- 102 -
3.7.4 Στοχοθέτηση του Εμπορικού Σήματος	- 104 -
3.8 Η Τακτική του Μάρκετινγκ.....	- 104 -
3.8.1 Προϊόν	- 105 -
3.8.2 Τιμή.....	- 106 -
3.8.3 Προώθηση.....	- 107 -
3.8.4 Διανομή.....	- 110 -

3.9 Ανάλυση SWOT	- 111 -
3.10 Το Πρόγραμμα Παραγωγής.....	- 115 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV: ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΕΦΟΔΙΑ.....	- 119 -
4.1 Απαιτήσεις σε Πρώτες Ύλες και άλλα Εφόδια	- 119 -
4.1.1 Πρώτες Ύλες.....	- 119 -
4.1.2 Βιολογικά Καλλιεργήσιμες Εκτάσεις	- 127 -
4.1.3 Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.....	- 129 -
4.1.4 Βοηθητικά Εργαλεία	- 130 -
4.2 Διαθεσιμότητα και Πηγές Προμήθειας.....	- 133 -
4.2.1 Διαθεσιμότητα Υλικών	- 133 -
4.2.2 Πηγές Προμηθειών.....	- 134 -
4.2.3 Κριτήρια Επιλογής Πρώτων Υλών και άλλων Εφοδίων	- 135 -
4.3 Μάρκετινγκ Προμηθειών	- 136 -
4.3.1 Ελαχιστοποίηση Κόστους	- 136 -
4.3.2 Ελαχιστοποίηση του κινδύνου και αξιοπιστία των προμηθευτών -	137 -
4.3.3 Καλλιέργεια Σχέσεων με τους Προμηθευτές	- 137 -
4.3.4 Επιλογή και Αξιολόγηση Προμηθευτών	- 138 -
4.4 Πρόγραμμα Προμηθειών	- 140 -
4.4.1 Τύποι Συμφωνιών και Διατάξεων	- 141 -
4.4.2 Τρόποι Μεταφοράς	- 141 -
4.4.3 Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης.....	- 142 -
4.4.4 Εκτίμηση Κινδύνου.....	- 142 -
4.4.5 Κόστος Πρώτων Υλών και άλλων Εφοδίων	- 143 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	- 147 -
5.1 Πρόγραμμα Παραγωγής και Δυναμικότητας της Μονάδας	- 147 -
5.1.1 Καθορισμός του Προγράμματος Παραγωγής	- 147 -
5.2 Προγραμματισμός Τεχνολογίας.....	- 148 -
5.2.1 Κριτήρια Επιλογής Τεχνολογίας	- 148 -

5.2.2 Διαθεσιμότητα Τεχνολογίας	- 149 -
5.3 Μηχανολογικός Εξοπλισμός	- 150 -
5.3.1 Κύριος Παραγωγικός Εξοπλισμός	- 150 -
5.3.2 Βοηθητικός Εξοπλισμός	- 156 -
5.3.3 Εξοπλισμός Εξυπηρετήσεως	- 156 -
5.4 Απόκτηση και Μεταφορά Τεχνολογίας	- 156 -
5.5 Κόστος Μηχανημάτων και Τεχνολογίας	- 157 -
5.6 Σχεδιαγράμματα και Βασικά Μηχανολογικά της Μονάδας	- 159 -
5.7 Έργα Πολιτικού Μηχανικού	- 160 -
5.7.1 Αναλυτική Παρουσίαση των Έργων του Πολιτικού Μηχανικού	- 160 -
5.7.2 Κόστος των Έργων Πολιτικού Μηχανικού	- 161 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	- 164 -
6.1 Οργάνωση και Διαχείριση της Μονάδας	- 164 -
6.1.1 Οργανωσιακές Λειτουργίες	- 164 -
6.1.2 Σχεδίαση της Οργάνωσης	- 165 -
6.2 Επιλογή των Κέντρων Κόστους	- 167 -
6.2.1 Κέντρα Κόστους Παραγωγής	- 168 -
6.2.2 Κέντρα Κόστους Υποστήριξης και Εξυπηρέτησης	- 168 -
6.2.3 Κέντρα Κόστους Διοίκησης και Χρηματοοικονομικών	- 168 -
6.3 Τα Γενικά Έξοδα	- 168 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII: ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ	- 172 -
7.1 Ανάγκες του Επενδυτικού Σχεδίου σε Προσωπικό	- 172 -
7.1.1 Προσδιορισμός των Αναγκών	- 172 -
7.1.2 Προγραμματισμός των Αναγκών	- 173 -
7.2 Διαθεσιμότητα Ανθρώπινου Δυναμικού και Στρατολόγηση	- 175 -
7.2.1 Εκτίμηση της Προσφοράς και της Ζήτησης Ανθρώπινου Δυναμικού	- 176 -
7.2.2 Προγραμματισμός Πρόσληψης Προσωπικού	- 176 -

7.2.3 Επιλογή Υποψηφίων.....	- 177 -
7.3 Το Πρόγραμμα Κατάρτισης – Εκπαίδευσης.....	- 178 -
7.4 Εκτιμήσεις του Κόστους Εργασίας	- 179 -
7.4.1 Πολιτική Αμοιβών	- 179 -
7.4.2 Άμεση Αμοιβή.....	- 179 -
7.4.3 Έμμεση Αμοιβή	- 180 -
7.5 Υπολογισμός των Αμοιβών	- 181 -
7.6 Αξιολόγηση της Απόδοσης.....	- 182 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII: ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ, ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ . - 185	
-	
8.1 Επιλογή της Τοποθεσίας	- 185 -
8.1.1 Χαρακτηριστικά Στοιχεία Εναλλακτικών Τοποθεσιών.....	- 187 -
8.2 Επιλογή του Χώρου Εγκατάστασης	- 189 -
8.3 Προστασία του Περιβάλλοντος	- 190 -
8.4 Υπολογισμός του Κόστους	- 191 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	- 193 -
9.1 Στόχοι του Προγραμματισμού Εκτελέσεως του Έργου	- 193 -
9.2 Δραστηριότητες και Δεδομένα	- 194 -
9.3 Εκτίμηση του Κόστους Εκτελέσεως του Προγράμματος	- 197 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ..- 201 -	
10.1 Έκταση και Στόχοι Χρηματοοικονομικής Αξιολόγησης.....	- 201 -
10.2 Ανάλυση Συνολικού Κόστους Επένδυσης	- 202 -
10.2.1 Πάγιο Ενεργητικό	- 202 -
10.2.2 Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης	- 204 -
10.2.3 Συνολικό Κόστος Επένδυσης	- 206 -
10.3 Χρηματοδότηση του Επενδυτικού Σχεδίου	- 206 -
10.4 Ανάλυση Συνολικού Κόστους Παραγωγής.....	- 207 -

10.5 Απαραίτητες Λογιστικές Καταστάσεις	- 211 -
10.5.1 Κατάσταση Καθαρού Εισοδήματος	- 212 -
10.5.2 Κατάσταση Καθαρού Εισοδήματος	- 213 -
10.6 Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση του Προγράμματος	- 215 -
10.6.1 Περίοδος Απόδοσης ή Επανείσπραξης της Επένδυσης	- 215 -
10.6.2 Μέθοδος Καθαρής Παρούσας Αξίας	- 216 -
10.7 Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση σε Συνθήκες Αβεβαιότητας	- 218 -
10.7.1 Ανάλυση «Νεκρού» Σημείου	- 219 -
10.7.2 Ανάλυση Ευαισθησίας	- 221 -
10.8 Οικονομική Αξιολόγηση - Επιδράσεις στην Εθνική Οικονομία	- 222 -
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	- 224 -
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ & ΤΟΠΟΙ	- 227 -

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1 ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ 2004	- 40 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2 ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ	- 41 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΣΧΑΡΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΙΓΟΠΡΟΒΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ.....	- 47 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4 ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ .	- 54 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5 ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ (2002-2005)	- 55 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ	- 92 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7 ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ-	93 -
-	
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.8 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ (%).....	- 94 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.9 ΕΤΗΣΙΟ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)	- 95 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.1 ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΕΛΒΙΟ	- 166 -
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η ΥΠΟ ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	- 199 -

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΑ 3.1 ΠΡΟΤΥΠΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ.....	- 99 -
ΕΙΚΟΝΑ 3.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΠΟΥ	- 110 -
ΕΙΚΟΝΑ 4.1 ΤΡΟΦΗ ΕΝΣΙΡΩΜΑΤΟΣ.....	- 123 -
ΕΙΚΟΝΑ 4.2 ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΜΕΙΨΙΣΠΟΡΑΣ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ.....	- 126 -
ΕΙΚΟΝΑ 4.3 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΙΤΑΡΙΟΥ ΣΕ ΜΠΑΛΕΣ.....	- 129 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.1 ΤΡΑΚΤΕΡ.....	- 150 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.2 ΑΡΟΤΡΟ	- 151 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.3 ΦΡΕΖΑ.....	- 151 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.4 ΣΒΟΛΟΚΟΦΤΗΣ	- 152 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.5 ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΔΙΑΝΟΜΕΑΣ.....	- 152 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.6 ΠΡΕΣΑ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ.....	- 153 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.7 ΚΑΡΟΥΛΙ ΠΟΤΙΣΜΑΤΟΣ	- 153 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.8 ΣΙΛΟ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΠΟΡΑΣ.....	- 154 -

ΕΙΚΟΝΑ 5.9 ΣΦΥΡΟΜΥΛΟΣ	- 155 -
ΕΙΚΟΝΑ 5.10 ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΑΡΜΕΚΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑΪΣΤΡΕΣ.....	- 155 -

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1 ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	- 17 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1 ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΜΒΑΔΟΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΥΠΑΙΘΡΟ	- 23 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ.....	- 44 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ	- 46 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4 ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΓΙΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ.....	- 53 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5 ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ PORTER.....	- 83 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΒΕΛΒΙΟ.....	- 117-
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ	- 134 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ	- 140 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3 ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2009.....	- 144 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4 ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	- 144 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	- 158 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	- 162 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1 ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2009.....	- 170 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2 ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 2010 ΕΩΣ ΤΟ 2013.....	- 170 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	- 175 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2 ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2009	- 181 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.3 ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (2009 – 2013).....	- 182 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 8.1 ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.....	- 187 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 9.1 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ, ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	- 198 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.1 ΠΡΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΑ ΕΞΟΔΑ.....	- 203 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.2 ΑΡΧΙΚΑ ΠΑΓΙΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	- 203 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.3 ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	- 204 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	- 205 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.5 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	- 205 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.6 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.....	- 206 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.7 ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.....	- 207 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.8 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	- 208 -

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.9 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ	- 210 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.10 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ	- 211 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.11 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ.....	- 212 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.12 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΕΛΒΙΟ Ε.Π.Ε.....	- 214 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.13 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΠΟΣΑ ΣΕ €)	- 216 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.14 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ.....	- 218 -
ΠΙΝΑΚΑΣ 10.15 ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	- 220 -

ΓΑΛΕΞΙΟ ΓΕΡΑΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

1.1 Βασική Ιδέα και Ιστορικό του Προγράμματος

Η συγκεκριμένη μελέτη σκοπιμότητας έχει ως στόχο την ίδρυση μονάδας παραγωγής Βιολογικού Κρέατος με την επωνυμία "BELBIO" και κύριος στόχος της θα είναι η παραγωγή υψηλής ποιότητας κρέατος (αρνί – κασίκι – μοσχάρι) βάσει όλων των προδιαγραφών που ορίζει η Ε.Ε. για τα βιολογικά προϊόντα και η μεταπώληση του κρέατος αυτού σε εμπόρους λιανικής πώλησης (κρεοπώλες, super markets, ξενοδοχεία). Η δραστηριότητα ανήκει στον κλάδο τροφίμων και είναι επιλέξιμη για υπαγωγή επενδυτικού σχεδίου στον Αναπτυξιακό Νόμο (3299/04).

Η ιδρύτρια του επενδυτικού σχεδίου είναι η Μπέλλου Αλεξάνδρα, επιχειρηματίας με ιδιωτικό ενδιαφέρον για την ίδρυση της παραγωγικής μονάδας. Θα χρηματοδοτήσει την επένδυση με ίδια κεφάλαια και θα αποτελεί βασικό μέτοχο. Την υπό εξέταση μελέτη σκοπιμότητας εκπόνησε το γραφείο μελετών και συμβούλων Business Success για λογαριασμό της ιδιοκτήτριας της μονάδας παραγωγής. Για τη συγκεκριμένη μελέτη σκοπιμότητας θα απαιτηθούν περί τους 12 μήνες εργασίας και το συνολικό της κόστος θα αγγίζει τα 33.000 ευρώ.

1.2 Ανάλυση Αγοράς και Μάρκετινγκ

Ο κλάδος των βιολογικών προϊόντων αναπτύσσεται στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Η γενική εικόνα που παρουσιάζει είναι αυτή ενός σχετικά μικρού κλάδου, όσον αφορά τον αριθμό και το μέγεθος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, με χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης και μεγάλη διασπορά μεριδίων.

Συγκεκριμένα, ο κλάδος αποτελείται από επιχειρήσεις (παραγωγικές, μεταποιητικές και εισαγωγικές) μικρού μεγέθους και οικογενειακού χαρακτήρα. Οι περισσότερες από τις συγκεκριμένες μονάδες αυτές έχουν νομική μορφή προσωπικών επιχειρήσεων ή ετερόρρυθμων / ομόρρυθμων εταιρειών, ο δε ετήσιος κύκλος εργασιών κάθε μιας διαμορφώνεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα.

Στρατηγική κατεύθυνση και κύριος στόχος της BELBIO Ε.Π.Ε. είναι να αποκτήσει ένα μεγάλο μέρος του μεριδίου αγοράς και να γίνει γνωστή στην περιοχή της

Αιτωλοακαρνανίας για την καλή ποιότητα των προϊόντων της και για την φερεγγυότητά τους. Το εμπορικό σήμα της υπό ίδρυση εταιρείας θα είναι «**BELBIO**». Το συγκεκριμένο σήμα είναι απλό, εύηχο, σύντομο, ευκολομνημόνευτο, προφέρεται εύκολα και χαρακτηρίζει το όνομα προέλευσης του προϊόντος καθώς και την ποιότητά του. Η επιλεχθείσα ονομασία του εμπορικού σήματος δύναται να δημιουργήσει στους καταναλωτές την εντύπωση ότι πρόκειται για ένα ποιοτικό προϊόν, το οποίο είναι εντελώς φυσικό, δεν υποβάλλεται σε χημικές διεργασίες και είναι απόλυτα υγιεινό.

1.3 Πρώτες Ύλες και άλλα Εφόδια

Η βασική πρώτη ύλη που πρόκειται να χρησιμοποιήσει η BELBIO είναι δημητριακά βιολογικής παραγωγής στα οποία εντάσσονται το σιτάρι, το κριθάρι και το καλαμπόκι. Τα δημητριακά αυτά καλλιεργούνται με μια μέθοδο καλλιέργειας που ελαχιστοποιεί ή αποφεύγει πλήρως τη χρήση συνθετικών λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων, ρυθμιστών ανάπτυξης των φυτών, ορμονών καθώς και πρόσθετων ουσιών στις ζωτροφές. Ο λόγος που ονομάζεται βιολογική καλλιέργεια είναι επειδή βασίζεται σε αμειψισπορά (εναλλαγή φυτών για συγκομιδή), υπολείμματα συγκομιδών, αγρανάπαιση, ζωικά λιπάσματα (κοπριά) και μηχανική καλλιέργεια για τη διατήρηση της παραγωγικότητας του χώματος, τον εμπλουτισμό του με θρεπτικές ουσίες για τα φυτά καθώς και για τον έλεγχο των ζιζανίων, εντόμων και παράσιτων. Το κύριο ζήτημα της Βιολογικής Καλλιέργειας είναι η αντικατάσταση συνθετικών χημικών ουσιών με άλλα που βρίσκονται στη φύση.

Εκτός από τις ακατέργαστες πρώτες ύλες, η μονάδα έχει και ανάγκη από βοηθητικά υλικά, όπως είναι οι πηγές ενέργειας, τα οικολογικά φυτοφάρμακα, τα ανταλλακτικά για τα μηχανήματα που εξυπηρετούν τη φυσική διακίνηση και προστασία του προϊόντος και την επίτευξη των στόχων του μάρκετινγκ. Η επιχείρηση θα προμηθεύεται τους σπόρους των πρώτων υλών, τα φάρμακα, τα ανταλλακτικά και οτιδήποτε σχετίζεται με την καλλιέργεια των εκτάσεων προκειμένου να παραχθεί η τροφή των ζώων. Επιπλέον, για την καθημερινή λειτουργία της μονάδας είναι απαραίτητη η προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος, νερού και καυσίμων. Τέλος, η μονάδα έχει ανάγκη από απολυμαντικά υλικά για τον καθαρισμό των μηχανημάτων παραγωγής και των εγκαταστάσεων τα οποία (υλικά) θα είναι υπαγορευμένα από το Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων και συγκεκριμένα για τον καθαρισμό βιολογικής μονάδας παραγωγής. Το κόστος των πρώτων υλών και των άλλων εφοδίων για το πρώτο έτος

λειτουργίας της μονάδας θα ανέρχεται σε €21.850 και οι προβλέψεις πωλήσεων στα €342.196.

1.4 Μηχανολογικά και Τεχνολογία

Η BELBIO Ε.Π.Ε. πρόκειται να χρησιμοποιήσει σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό με σκοπό τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, την αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας και την εκπλήρωση συγκεκριμένων περιβαλλοντικών απαιτήσεων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί μία γραμμή παραγωγής. Οι εγκαταστάσεις θα είναι καθετοποιημένες και αυτοματοποιημένες και θα περιλαμβάνουν μηχανήματα καλλιέργειας σιταριού, καλαμποκιού και τριφυλλίου καθώς και ταΐστρες των ζώων.

Προμηθευτές του μηχανολογικού εξοπλισμού της επιχείρησης θα είναι εταιρείες που ασχολούνται αποκλειστικά με την κτηνοτροφία και την καλλιέργεια. Η επιχείρηση πρόκειται να προμηθευτεί τα ακόλουθα βοηθητικά μηχανήματα για τη λειτουργία της μονάδας όπως τέσσερα σιλό αποθήκευσης των τροφών, μία χαρμανιέρα που θα αλέθει διάφορες ζωοτροφές προκειμένου τα ζώα να παίρνουν μέσω της τροφής τους όλα τα συστατικά που χρειάζονται. Επιπρόσθετα, χρειάζεται μία ηλεκτρογεννήτρια και συσκευές για τη θέρμανση και τον κλιματισμό των εγκαταστάσεων. Το κόστος των μηχανολογικών αναμένεται να είναι €336.500. Τέλος, το κόστος των έργων του πολιτικού μηχανικού αναμένεται να ανέλθει στα €20.000.

1.5 Οργάνωση της Μονάδας και Γενικά Έξοδα

Η επιχείρηση θα είναι δομημένη σε τρία τμήματα, στα οποία τόσο ο έλεγχος των επιδόσεων όσο και η επίβλεψή τους θα γίνονται από την κεντρική Διεύθυνση. Τα τμήματα αυτά θα είναι η Γραμματεία, η Διεύθυνση Μάρκετινγκ και η Διεύθυνση Παραγωγής. Τα κόστη που θα δημιουργηθούν κατά την παραγωγή κατατάσσονται σε άμεσα και έμμεσα. Τα άμεσα κόστη δημιουργούνται ως άμεσο αποτέλεσμα της παραγωγής των προϊόντων από τη μονάδα και αποτελούνται από το άμεσο κόστος των υλικών, τα εργατικά και τις άμεσες δαπάνες. Ωστόσο, οποιοδήποτε κόστος δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στις παραπάνω κατηγορίες, χαρακτηρίζεται ως έμμεσο κόστος. Τα γενικά έξοδα του εργοστασίου για το 2009 προβλέπεται να είναι €30.900.

1.6 Ανθρώπινοι Πόροι

Ο καθορισμός των ανθρωπίνων πόρων (εργατικό δυναμικό και επιτελικό προσωπικό) που απαιτούνται για την εφαρμογή και τη λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, όπως και η εκτίμηση των άλλων πόρων που πρέπει, επίσης, να διατίθενται, συνιστά υψηλής σπουδαιότητας τμήμα της παρούσης μελέτης, διότι μπορεί να αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την επιτυχία και την οικονομική βιωσιμότητα του σχεδίου. Συνεπώς, η εξεταζόμενη επιχείρηση, θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι το ανθρώπινο δυναμικό που θα έχει στη διάθεσή της θα είναι ικανό να επιδιώκει και να μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της, όπως αυτοί έχουν ήδη καθορισθεί.

Η επιχείρηση πρόκειται να λειτουργεί με δύο οκτάωρες βάρδιες την ημέρα και 365 μέρες τον χρόνο εφόσον η καλλιέργεια της γης καθώς και η ανατροφή των ζώων δεν έχουν συγκεκριμένα ωράρια (π.χ. το δέσιμο του τριφυλλίου σε μπάλες γίνεται βραδινές ώρες κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου). Η BELBIO έχει ανάγκη από διευθυντικό προσωπικό καθώς επίσης από ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες.

Αναλυτικότερα, εκτός από τον Γενικό Διευθυντή, η εταιρεία σκοπεύει να απασχολεί ένα άτομο στη Γραμματεία, ένα άτομο στη Διεύθυνση Μάρκετινγκ, έναν λογιστή που θα συνεργάζεται με την επιχείρηση, τέσσερα άτομα στον Τομέα Παραγωγής καθώς και έναν κτηνίατρο. Το κόστος του ανθρώπινου δυναμικού για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας εκτιμάται ότι θα είναι €212.570.

1.7 Τοποθεσία, Χώρος Εγκατάστασης, Περιβάλλον

Η αναζήτηση κατάλληλης τοποθεσίας (γεωγραφικής περιοχής) για τον χώρο εγκατάστασης της νέας μονάδας είναι ένας παράγοντας υψηλής σπουδαιότητας για την επιτυχία του τρέχοντος επενδυτικού σχεδίου. Η επιλογή της τοποθεσίας θα πραγματοποιηθεί ύστερα από διερεύνηση, ανάλυση και αξιολόγηση ενός αριθμού πιθανών τοποθεσιών, καταλήγοντας στην πλέον άριστη λύση. Ωστόσο, στα πλαίσια μελετών σκοπιμότητας όπως η παρούσα, η αναζήτηση της κατάλληλης τοποθεσίας δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτενείς και μη αναγκαίες λεπτομέρειες, αλλά θα πρέπει να εστιάζεται σε ορισμένα βασικά κριτήρια επιλογής. Ο εντοπισμός των βασικών αυτών

κριτηρίων συντελεί σημαντικά στη μείωση του αριθμού των πιθανών τοποθεσιών και βοηθά στην επιλογή της άριστης εξ αυτών.

Η περιοχή που επιλέχθηκε ύστερα από σύγκριση τριών περιοχών είναι αυτή της Βόνιτσας. Η συγκεκριμένη περιοχή καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό όλους τους παράγοντες που έχουν τεθεί για την επιλογή χώρου εγκατάστασης της μονάδας. Αρχικά, ίσως από τους πιο σημαντικούς παράγοντες επιλογής της συγκεκριμένης περιοχής είναι το γεγονός ότι οι τιμές ενοικίασης των αγροτεμαχίων είναι πολύ προσιτές και επιπλέον υπάρχει διαθεσιμότητα ενοικίασης αγροτεμαχίων στην ίδια γεωγραφική έκταση. Επιπλέον, η χιλιομετρική απόσταση της μονάδας από τα πιστοποιημένα σφαγεία δεν ξεπερνά τα 100 χλμ. Οι κλιματολογικές συνθήκες είναι ιδανικές για καλλιέργεια καλαμποκιού, σιταριού και τριφυλλιού που θα είναι και οι βασικές τροφές των ζώων και επιπλέον υπάρχει ευχέρεια μεταφοράς πρώτων υλών εφόσον το οδικό δίκτυο είναι επαρκέστατο. Η διαθεσιμότητα βοηθητικών υλικών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας καθώς και το δίκτυο τηλεπικοινωνιών δεν παρουσιάζει κανένα απολύτως πρόβλημα.

Επιπλέον, με τη χρήση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας για την παραγωγή των προϊόντων της θα ληφθεί μέριμνα ώστε να γίνεται έλεγχος της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, νερού και καυσίμων, με στόχο την αποτελεσματικότερη χρήση τους και την όσο το δυνατόν μικρότερη εκμετάλλευση και καταστροφή του περιβάλλοντος.

Το κόστος επένδυσης σχετικά με τον χώρο εγκατάστασης της βιομηχανικής μονάδας περιλαμβάνει το κόστος για την απόκτηση της γης και τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και προβλέπεται να είναι €100.000.

1.8 Προγραμματισμός Εκτέλεσως του Έργου

Προκειμένου να αρχίσει η πραγματοποίηση του υπό μελέτη επενδυτικού σχεδίου «ίδρυση μονάδας παραγωγής βιολογικού κρέατος BELBIO Ε.Π.Ε.» πρέπει να χαραχθεί ένα πρόγραμμα δράσης για όλα τα στάδια εκτέλεσης του έργου καθώς και ο προϋπολογισμός των επιμέρους δραστηριοτήτων του. Ως εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου εννοείται η πραγματοποίηση όλων των απαραίτητων επιμέρους εργασιών, εντός και εκτός της επιχείρησης, από το στάδιο της μελέτης σκοπιμότητας έως το στάδιο της λειτουργίας και την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας.

Η φάση της εκτέλεσης του έργου περιλαμβάνει τη χρονική περίοδο από την απόφαση για επένδυση μέχρι την έναρξη της εμπορικής παραγωγής. Κατά τη φάση αυτή λαμβάνουν χώρα μία σειρά επενδυτικών δραστηριοτήτων όπως αυτή της υπογραφής των συμβολαίων, το στάδιο των σχεδίων του προγράμματος, το στάδιο της κατασκευής και το στάδιο της θέσεως σε λειτουργία.

Οι βασικοί στόχοι του προγραμματισμού εκτελέσεως του έργου συνίστανται στον προσδιορισμό των οικονομικών επιπτώσεων της φάσης εκτέλεσης και την προσπάθεια εξασφάλισης ικανοποιητικής χρηματοδότησης προώθησής του, έως και μετά την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας. Στα πλαίσια αυτά, το πλήρες σχέδιο δράσεως καλύπτει ολόκληρη την επενδυτική φάση, προβλέπεται να διαρκέσει 12 μήνες και το κόστος του, το οποίο αποτελεί μέρος του συνολικού κόστους επένδυσης, θα ανέλθει στις €600.000.

1.9 Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση της Επένδυσης

Είναι προφανές ότι, για να εφαρμοσθεί η παρούσα επένδυση μέσα στο κοινωνικοοικονομικό, τεχνολογικό και οικολογικό περιβάλλον που καθορίζεται από το επενδυτικό σχέδιο, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αξιολόγησή του επενδυτικού σχεδίου, η οποία θα καταδεικνύει τη χρηματοοικονομική του επιτυχία τουλάχιστον για το χρονικό διάστημα που καθορίζει η έκταση αυτού του σχεδίου. Βάσει της φιλοσοφίας αυτής, υπολογίσθηκε ότι το συνολικό κόστος της υπό μελέτη επένδυσης θα φθάσει το ποσό των €625.760. Το συγκεκριμένο αυτό συνολικό κόστος επένδυσης θα προέλθει από δύο πηγές χρηματοδοτήσεως, ήτοι: από μετοχικό κεφάλαιο (σε ποσοστό 40%) και από κρατική επιχορήγηση (σε ποσοστό 60%). Προκειμένου να εξασφαλισθεί η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών της υπό μελέτη επιχείρησης, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη και το συνολικό κόστος παραγωγής, διότι κατέχει κυρίαρχη θέση στην αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου, από τη στιγμή που από αυτό εξαρτάται η μελλοντική βιωσιμότητα και η αποδοτικότητά του. Έτσι, υπολογίσθηκε ότι το συνολικό κόστος παραγωγής κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της μονάδας θα ανέλθει στο ποσό των €342.620,90.

Οι προβλεπόμενες λογιστικές καταστάσεις της επιχείρησης παρουσίασαν ιδιαίτερα ικανοποιητικά στοιχεία, όσον αφορά στην κερδοφορία της ακόμη και έπειτα από την προβλεπόμενη διάθεση των κερδών της. Παρόμοια αποτελέσματα προέκυψαν

και από την κριτική διερεύνηση των βασικών αριθμοδεικτών, συνηγορώντας στην υψηλή ισχύ της προβλεπόμενης χρηματοοικονομικής θέσεώς της. Σε επόμενο στάδιο, η χρηματοοικονομική αξιολόγηση, κατέδειξε το γεγονός ότι το παρόν πρόγραμμα θεωρείται ιδιαίτερα ελκυστικό και ότι θα πρέπει να γίνει σαφώς αποδεκτό. Τέλος, η ανάλυση «νεκρού» σημείου και η ανάλυση ευαισθησίας τεκμηρίωσαν τη σταθερότητα και την έλλειψη άξιας μνείας ευαισθησίας της προτεινόμενης επένδυσης, καθιστώντας την ακόμη πιο ελκυστική.

Όσον αφορά στις επιδράσεις του σχεδίου στην εθνική οικονομία, είναι εμφανές ότι θα συμβάλλει, σε σημαντικό βαθμό, στην ανάπτυξη και την αναβάθμισή της, τόσο στην ευρύτερη περιοχή εγκατάστασης, όσο και στη χώρα, γενικότερα.

1.10 Συμπέρασμα

Η συγκεντρωτική εκτίμηση όλων των προαναφερθέντων οικονομικών και λοιπών στοιχείων της επένδυσης, αποδεικνύει ότι το εξεταζόμενο πρόγραμμα συνιστάται και ότι θα πρέπει να γίνει σαφώς αποδεκτό.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΔΑΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΒΑΣΙΚΗ ΙΔΕΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ **ΒΑΣΙΚΗ ΙΔΕΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

2.1 Ιστορική Εξέλιξη του Κλάδου της Βιολογικής Κτηνοτροφίας

Τον 19ο αιώνα εμφανίζεται ο όρος "οικολογία" από τον Αμερικάνο Thoreau και τον Γερμανό Haeckel, "νονό" του ορισμού της οικολογίας.

Η Βιολογική Γεωργία ως πρακτική έκφρασης της γενικότερης οικολογικής αντίληψης εμφανίζεται τον 20ό αιώνα με το κίνημα του Steiner (φιλοσοφική θεωρία της ανθρωποσοφίας) σε απάντηση της θεωρίας του υλισμού. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, σε Αγγλία – ΗΠΑ – Ελβετία εμφανίζεται η θεωρία της Οργανικής Γεωργίας – Βιολογικής που μέχρι το 1970 βρίσκεται σε εμβρυϊκό στάδιο.

Η Βιολογική Κτηνοτροφία εμφανίζεται δειλά, παράλληλα με τη Βιολογική Γεωργία και ουσιαστικά μετά το 1980. Το 1991 η Α΄ Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει επίσημα, σε κοινοτικό επίπεδο, τον βιολογικό τρόπο παραγωγής προϊόντων και καθορίζονται οι ενιαίοι κανόνες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των βιολογικών προϊόντων φυτικής προέλευσης. Το 1999, ο κανονισμός συμπληρώνεται και τροποποιείται καθώς προστίθενται και τα ζωικά προϊόντα που παράγονται με βιολογικό τρόπο.

Στην Ελλάδα η Βιολογική Γεωργία ξεκίνησε με δειλά βήματα το 1980 και πιο ουσιαστικά το 1994, ενώ η Βιολογική Κτηνοτροφία το 2001.

Η Βιολογική Κτηνοτροφία άρχισε να αναπτύσσεται στην Ελλάδα μετά την είσοδο σε ισχύ του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1804/99 του Συμβουλίου για τη συμπλήρωση για τα κτηνοτροφικά προϊόντα, του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 περί του Βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.

Η Ελλάδα παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες χώρες, όσον αφορά τη Βιολογική Κτηνοτροφία, λόγω των ευνοϊκών εδαφοκλιματικών συνθηκών, των πλούσιων φυσικών πόρων των ορεινών και ημιορεινών περιοχών και της εφαρμογής της εκτατικής κτηνοτροφίας, η οποία μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε βιολογική.

Η Βιολογική Κτηνοτροφία είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη Βιολογική Γεωργία, επειδή όλες οι διατροφικές ανάγκες των ζώων εκτός από τη βόσκηση καλύπτονται και με βιολογικές ζωτροφές. Το σύστημα ζώα-φυτά είναι αλληλεξαρτώμενο και η προστασία του έχει ως απώτερο σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η Βιολογική Κτηνοτροφία, ειδικότερα, είναι ένα σύστημα εκτροφής που στηρίζεται στη φυσική διαβίωση των ζώων, χρησιμοποιεί κατά βάση ζωτροφές που έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο, περιορίζει στο ελάχιστο δυνατό τη χρήση συνθετικών αλλοπαθητικών φαρμάκων, είναι αντίθετο προς τη γενετική τροποποίηση, προστατεύει το περιβάλλον και διακρίνεται για την ποιότητα και την υγιεινή των προϊόντων που παράγει. Απαιτεί μία συνολική μεταχείριση των αγροτικών ζώων, τέτοια που να διασφαλίζει την υγεία και τη φυσιολογική τους ανάπτυξη, καθώς και τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων του οικοσυστήματος.

Η Βιολογική Κτηνοτροφία εκτός από το γεγονός ότι αποτελεί μία μέθοδο παραγωγής βιολογικών προϊόντων ζωικής προέλευσης (κρέας, γαλακτοκομικά προϊόντα, αυγά), προστατεύει το περιβάλλον, συμβάλλει στην αειφορία του οικοσυστήματος και είναι πηγή εισοδήματος για τον Έλληνα κτηνοτρόφο.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο βιολογικός τρόπος παραγωγής απαιτεί μεγαλύτερη προσπάθεια από τον κτηνοτρόφο σε σχέση με το συμβατικό. Από την άλλη πλευρά όμως, ο παραγωγός αποζημιώνεται γι' αυτό, αφού τα βιολογικά προϊόντα τείνουν να έχουν μεγαλύτερη ζήτηση από τους καταναλωτές και παράλληλα απολαμβάνουν καλύτερων τιμών. Ο αριθμός των ζώων που εκτρέφονται σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής του Κανονισμού 2092/91 αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, έχει διαπιστωθεί ότι οι προτιμήσεις των Ευρωπαίων καταναλωτών κρέατος παρουσιάζουν σημαντική διαφοροποίηση σε σύγκριση με το παρελθόν, φαινόμενο που αποδίδεται κατά πρώτο λόγο στις οικονομικές και στις κοινωνικές αλλαγές που έχουν συμβεί, και κατά δεύτερο στα ιδιαίτερα δημογραφικά χαρακτηριστικά των πληθυσμών (Patterson, 1995; Tserveni-Goussi, 1997, Tserveni-Goussi, 2002). Επιπλέον, υπό την πίεση των πρόσφατων διατροφικών σκανδάλων (σπογγιόμορφη εγκεφαλοπάθεια, γρίπη πουλερικών κ.λπ.), οι καταναλωτές έχουν αρχίσει να ευαισθητοποιούνται ολοένα και περισσότερο σε θέματα που αφορούν την υγιεινή και την ποιότητα του κρέατος που καταναλώνουν και μάλιστα, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις παρουσιάζονται με τη θέληση να δαπανήσουν περισσότερα

χρήματα προκειμένου να εξασφαλίσουν τις παραπάνω ιδιότητες (Baltzer, 2004). Έτσι, σήμερα, η διερεύνηση της συμπεριφοράς των καταναλωτών κρέατος και ακόμα περισσότερο Βιολογικού Κρέατος είναι μια σύνθετη εργασία, εξ αιτίας της πολυπλοκότητας των παραμέτρων που εμπλέκονται, καθώς και των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τους.

Στην Ελλάδα, τα χαρακτηριστικά της κατανάλωσης του κρέατος έχουν επίσης παρακολουθήσει τις εξελίξεις στην οικονομία και την κοινωνία, όπως για παράδειγμα τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των Ελλήνων, την εισοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας, κ.ά. (Γιαννακόπουλος, 1994). Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, οι τάσεις που εμφανίζονται στους Έλληνες καταναλωτές είναι από τη μία πλευρά η αύξηση στην κατανάλωση φρούτων, λαχανικών, γάλακτος, τυριών και ψαριών και από την άλλη, η μείωση της ζάχαρης και των αυγών. Πιο συγκεκριμένα, το 1998/99 η κατά κεφαλήν κατανάλωση κρέατος και λαχανικών ήταν 86.1 και 246.8 κιλά αντίστοιχα, ενώ μια δεκαετία πριν (1984/85) οι αντίστοιχοι αριθμοί ήταν 72.0 και 194.0 κιλά (European Commission, 1986;1999).

Τέλος, η στροφή του σύγχρονου Έλληνα σε έναν πιο ποιοτικό και υγιεινό τρόπο ζωής, η άμεση αποδοχή του όρου "Βιολογική Κτηνοτροφία" καθώς και η αναβάθμιση και ενίσχυση των κτηνοτροφικών υπηρεσιών οδήγησαν στη βελτίωση της μεταποιητικής βιομηχανίας στα κτηνοτροφικά προϊόντα. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την παραγωγή υψηλής ποιότητας προϊόντων και την ενίσχυση των κινήτρων για τη δημιουργία σύγχρονων κτηνοτροφικών μονάδων από νέους κτηνοτρόφους, οι οποίοι είναι άρτια ενημερωμένοι και καταρτισμένοι. Επιπλέον, η παράλληλη εποπτεία και ενημέρωση από ειδικούς γεωτεχνικούς και ζωτέχνες είναι τα μέτρα που θα βοηθήσουν και θα δώσουν ώθηση ώστε η Βιολογική Κτηνοτροφία στη χώρα μας να γίνει ανταγωνιστική μέσα στη μεγάλη αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.2 Βασικά Στοιχεία του Προγράμματος και Στρατηγική του Επενδυτικού Σχεδίου

Η συγκεκριμένη Μελέτη Σκοπιμότητας έχει ως στόχο την ίδρυση Μονάδας Παραγωγής Βιολογικού Κρέατος με την επωνυμία "BELBIO" και κύριος στόχος της θα είναι η παραγωγή υψηλής ποιότητας κρέατος (αρνί – κατσίκι – μοσχάρι) βάσει όλων των προδιαγραφών που ορίζει η Ε.Ε. για τα βιολογικά προϊόντα και η μεταπώληση του κρέατος αυτού σε εμπόρους λιανικής πώλησης (κρεοπώλες).

Οι βασικότερες παράμετροι που λειτούργησαν ως καθοδηγητικές αρχές κατά τη διάρκεια εκπόνησεως της μελέτης, περιλαμβάνουν τη συνεχώς ανοδική πορεία του κλάδου βιολογικών προϊόντων ζωικής παραγωγής στη χώρα μας αλλά και το γεγονός ότι, στις μέρες μας, υπάρχει έντονα η ανάγκη δημιουργίας μονάδων Βιολογικής Εκτροφής Ζώων, τόσο εξαιτίας της στροφής του Έλληνα καταναλωτή προς αυτά, όσο και της έλλειψης αντίστοιχου αριθμού μονάδων παραγωγής προκειμένου να καλυφθεί η ζήτησή τους.

Κύριος στόχος του παρόντος επενδυτικού σχεδίου, είναι η κατάκτηση ενός σημαντικού μεριδίου της εγχώριας αγοράς και κυρίως της αγοράς της Αιτωλοακαρνανίας. Για τον λόγο αυτό ο προσανατολισμός της μονάδας θα είναι προς την καταναλωτική ζήτηση, χωρίς να παραγκωνίζονται οι αρχές Οικονομικής Θεωρίας που αναφέρονται στην παραγωγή προϊόντων ποιότητας, με ταυτόχρονη εκμηδένιση ελαττωματικών προϊόντων και με όσο το δυνατό χαμηλότερο κόστος (το οποίο θα εξασφαλίζεται από την εκμηδένιση των τυχόν λαθών στη διαδικασία εκτροφής των ζώων και συνεπώς την αποφυγή ποινών).

Η δυναμικότητα της παραγωγικής μονάδας θα προκύψει από την ανάλυση της ζήτησης και την εκτίμηση όλων των παραγόντων της αγοράς που θα αναλυθούν στο κεφάλαιο ΙΙΙ της παρούσας μελέτης. Η επιχείρηση θα είναι μικρομεσαία και οι εγκαταστάσεις της θα είναι για περιορισμένη παραγωγή. Παρόλα αυτά οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης καθώς και ο τεχνολογικός εξοπλισμός που θα χρειαστεί αναφέρονται σε επόμενα κεφάλαια.

Το προϊόν που αφορά το υπό μελέτη πρόγραμμα είναι Βιολογικό Κρέας το οποίο χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες: αρνίσιο, κατσικίσιο, μοσχαρίσιο. Είναι γεγονός ότι η κατανάλωση κρέατος στη χώρα μας είναι σε υψηλά επίπεδα καθώς ο μέσος Έλληνας τρώει κρέας περίπου 3 φορές τη βδομάδα. Μάλιστα, όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα τελευταία χρόνια εξ αιτίας των διαφόρων ασθενειών στα ζώα που είχαν αναφερθεί κατά καιρούς, ο Έλληνας καταναλωτής στρέφεται όλο και περισσότερο στο πιστοποιημένα ποιοτικό κρέας. Επιπλέον, η ζήτηση για κρέας θεωρείται ανελαστική εφόσον η τιμή του κρέατος σε απόλυτο μέγεθος εκτιμάται ότι δεν επηρεάζει σημαντικά τη συνολική του ζήτηση.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η εγχώρια αγορά βιολογικού κρέατος βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο, γεγονός που έχει σαν αποτέλεσμα να παρουσιάζονται αξιόλογες διακυμάνσεις σε αυτή. Επιπλέον, δεν πρέπει να παραβλέπεται το φαινόμενο της εισαγωγής βιολογικού κρέατος από χώρες του εξωτερικού όπως Γερμανία – Γαλλία, οι οποίες έχουν “μπει” στη φιλοσοφία της υγιεινής διατροφής κάποια χρόνια νωρίτερα απ’ ότι η Ελλάδα. Συνέπεια αυτού, είναι η εξέλιξη της παραγωγικής διαδικασίας καθώς και των δεδομένων που απαιτούνται π.χ. γνώση διαδικασίας μετατροπής συμβατικής παραγωγής σε βιολογική, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους παραγωγής (λιγότεροι θάνατοι ζώων) και κατά συνέπεια και της τιμής πώλησης στην Ελληνική αγορά από αυτή του Έλληνα παραγωγού.

Η υπό ίδρυση μονάδα πρόκειται να εισέλθει σε μια μη κορεσμένη και νέα σχετικά αγορά και για αυτό ακριβώς τον λόγο σκοπός της είναι να διεισδύσει στον κλάδο κερδίζοντας στον χώρο της Δυτικής Ελλάδος μεγάλο μερίδιο αγοράς και αποσπώντας επιπροσθέτως πελάτες και από τους παραγωγούς συμβατικού κρέατος. Βέβαια στην προσπάθεια αυτή, το εν λόγω μερίδιο πρέπει να αποσπαστεί από το σύνολο της αγοράς σιγά και σταθερά προκειμένου να μην υπάρξουν αντιδράσεις από τους ανταγωνιστές κατά την είσοδο της επιχείρησης στην αγορά.

2.3 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2.3.1 Η Ταυτότητα της Νέας Εταιρείας

Η εταιρεία που θα δημιουργηθεί θα έχει νομική μορφή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και η επωνυμία της θα είναι "BELBIO". Η εταιρεία πρόκειται να ιδρυθεί το 2009. Η έδρα της θα είναι στη Βόνιτσα Αιτωλοακαρνανίας και η δραστηριότητά της στο 3^ο χιλιόμετρο επαρχιακής οδού Βονίτσης – Παλαίρου στη θέση Μπρούτσου. Ο ιδρυτής της εταιρείας θα είναι η κυρία Μπέλλου Αλεξάνδρα και συνεργάτες αυτής ένας κτηνίατρος, ένας επιστάτης της "εκμετάλλευσης" και δύο μόνιμοι εργαζόμενοι οι οποίοι θα ασχολούνται αποκλειστικά με την εκτροφή των ζώων. Για την καλλιεργήσιμη γη (η οποία σε συνάρτηση όλων των ανωτέρων καλλιεργείται βάσει βιολογικών προδιαγραφών) απασχολείται επιπλέον προσωπικό ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε περιόδου π.χ. σπορά δημητριακών, συλλογή δημητριακών, χορτονομή.

2.3.2 Εταιρικό κεφάλαιο

Το Εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε €30.000, τα οποία κατατίθενται εξ ολοκλήρου σε μετρητά από την μοναδική εταίρο και επιμερίζονται σε 10.000 εταιρικά μερίδια αξίας 3 ευρώ το καθένα.

2.4 Το Ιστορικό του Προγράμματος

Το ενδιαφέρον της εταιρείας εκδηλώθηκε το 2005 όταν παρακολούθησε ημερίδα που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Γεωργίας, σχετική με την εκτροφή ζώων για την παραγωγή Βιολογικού Κρέατος.

Επιπρόσθετες μελέτες και έρευνες που είχαν εκπονηθεί μέχρι τότε και στις οποίες υπήρχε πρόσβαση ήταν από:

- Την ICAP ΑΕ (Κλαδική Μελέτη Για Βιολογικά Προϊόντα)
- Την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος.

Οι προαναφερθείσες έρευνες εκπονήθηκαν για τη μελέτη του κλάδου παραγωγής Βιολογικών Προϊόντων και όχι για την υποστήριξη παρόμοιων επενδυτικών σχεδίων, συνεπώς δεν μπορούμε να ξέρουμε πόσο χρήσιμα θα αποδειχθούν τα αποτελέσματά τους. Αντιθέτως η συγκεκριμένη μελέτη κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου να εξεταστούν εκτενώς όλα τα στοιχεία του προγράμματος και συνεπώς να βγει πόρισμα ως προς την βιωσιμότητα και επιτυχία ή όχι του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

2.5 Μελέτη Σκοπιμότητας

Την υπό εξέταση μελέτη σκοπιμότητας εκπόνησε το γραφείο μελετών και συμβούλων Business Success για λογαριασμό της ιδιοκτήτριας της μονάδας παραγωγής, Μπέλλου Αλεξάνδρας.

2.6 Κόστος Εκπόνησης της Μελέτης Σκοπιμότητας

Είναι αντικειμενικά αποδεκτό ότι κατά την έναρξη λειτουργίας μιας παραγωγικής μονάδας σε όποιον κλάδο και αν αναφέρεται αυτή, το κόστος για την επένδυση αυτή συνιστά ζωτική παράμετρο. Στη συγκεκριμένη επένδυση, εφόσον η μελέτη σκοπιμότητας ανατέθηκε σε εξωτερικό γραφείο μελετών, θα ήταν σκόπιμο το κόστος για τη μελέτη αυτή να ενταχθεί στο συνολικό κόστος της προβλεπόμενης επένδυσης.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι δεν υπάρχουν καθιερωμένα πρότυπα που να καθορίζουν το κόστος των προεπενδυτικών μελετών. Αυτό εξαρτάται από παράγοντες όπως το μέγεθος και η φύση του επενδυτικού σχεδίου, η έκταση και το βάθος της προεπενδυτικής μελέτης, οι εργατώρες που θα χρειαστούν προκειμένου να συλλεχθούν τα απαραίτητα στοιχεία και να εκτιμηθούν οι αναγκαίες πληροφορίες. Η συνήθης πρακτική είναι να σχετίζεται το κόστος της μελέτης με τον αριθμό των ανθρωπομηνών που απαιτούνται. Τέλος, το κόστος των προεπενδυτικών μελετών εκφράζεται σε ποσοστό επί του κόστους επένδυσης που για μελέτες σκοπιμότητας για μεσαίου τύπου επενδυτικά προγράμματα είναι 1,00-3,00% (του κόστους επένδυσης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΗ ΙΔΕΑ & ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για τη συγκεκριμένη μελέτη σκοπιμότητας θα απαιτηθούν περί τους 12 μήνες εργασίας και το συνολικό της κόστος θα αγγίζει τα 18.000 ευρώ. Επιπλέον έχουν γίνει πολλά ταξίδια στον τόπο εγκατάστασης της παραγωγικής μονάδας καθώς και σε άλλες παραγωγικές μονάδες του εξωτερικού προκειμένου να συλλεγούν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες και, τέλος, έχουν διεξαχθεί επιπλέον έρευνες στην ενδιαφερόμενη περιοχή δραστηριοποίησης της επιχείρησης, που στοίχισαν συνολικά άλλα 15.000 ευρώ.

Το συνολικό κόστος, καθώς και τα επιμέρους έξοδα εκπόνησης της μελέτης παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1
ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΟΣΤΟΣ (ευρώ)
1	Μελέτη Σκοπιμότητας	18.000
2	Ταξίδια	6.000
3	Έρευνες	9.000
	ΣΥΝΟΛΟ	33.000

ΓΑΛΕΡΙΟ ΤΗΜΟ ΠΕΡΑΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III **ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ**

3.1 Ορισμός της Αγοράς και Ανάλυση της Δομής της

Προκειμένου να γίνει εφικτή η ουσιαστική ανάλυση της αγοράς στην οποία στοχεύει να εισέλθει η υπό μελέτη επιχείρηση, θα πρέπει να ορισθεί η δομή της συγκεκριμένης αγοράς η οποία καθορίζεται από πέντε βασικά στοιχεία:

- ✓ τα προϊόντα
- ✓ τους πελάτες
- ✓ τους ανταγωνιστές
- ✓ τους προμηθευτές / συνεργάτες
- ✓ τους διαύλους διανομής

3.1.1 Προϊόντα

Η υπό μελέτη επιχείρηση σκοπεύει να ασχοληθεί με την παραγωγή Βιολογικού Κρέατος. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 1804/99 του Συμβουλίου, ο οποίος στην ουσία αποτελεί συμπλήρωση για τα κτηνοτροφικά προϊόντα του κανονισμού (ΕΟΚ) 2092/91 περί Βιολογικής Γεωργίας η βιολογική κτηνοτροφία είναι ένα σύστημα εκτροφής που στηρίζεται στη φυσική διαβίωση των ζώων χρησιμοποιεί κατά βάση ζωοτροφές που έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο και περιορίζει στο ελάχιστο δυνατό τη χρήση συνθετικών αλλοπαθητικών φαρμάκων. Η βιολογική κτηνοτροφία είναι αντίθετη προς τη γενετική τροποποίηση, προστατεύει το περιβάλλον και διακρίνεται για την ποιότητα και για την υγιεινή των προϊόντων που παράγει. Απαιτεί μια συνολική μεταχείριση των αγροτικών ζώων, τέτοια που να διασφαλίζει την υγεία, τη φυσιολογική τους ανάπτυξη, καθώς και την αειφορική χρήση των φυσικών πόρων του οικοσυστήματος.

Οι στόχοι της Βιολογικής Κτηνοτροφίας είναι οι ακόλουθοι:

- μείωση της ρύπανσης και προστασία του περιβάλλοντος
- χρήση ανανεώσιμων φυσικών πόρων για τη διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

- διατήρηση της βιοποικιλότητας των αυτόχθονων φυλών και τύπων ζώων
- ολοκληρωμένη διαχείριση της κτηνοτροφικής και φυτικής παραγωγής
- εξασφάλιση σωστής διαβίωσης και καλής υγείας των ζώων.

Στα πλαίσια του γενικού τίτλου Βιολογικά Κτηνοτροφικά Προϊόντα έχει ορισθεί από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 1804/99 να καλύπτονται τα ακόλουθα είδη:

- ✓ βοοειδή (συμπεριλαμβανομένων των ειδών βουβάλου και βίσονα)
- ✓ χόιροι
- ✓ αιγοπρόβατα
- ✓ ιπποειδή
- ✓ πουλερικά και
- ✓ μελισσοκομία.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις της βιολογικής κτηνοτροφίας, βάσει του πιο πάνω Κανονισμού, είναι εν συντομία οι ακόλουθες:

Μετατροπή

Για να μπορεί να πωληθεί ένα προϊόν ως βιολογικό θα πρέπει να έχει περάσει η απαραίτητη περίοδος μετατροπής, εφόσον βέβαια έχουν τηρηθεί όλες οι διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η περίοδος μετατροπής για τα ζώα κρεατοπαραγωγής κλιμακώνεται ως εξής:

- Για τα βοοειδή 12 μήνες και πάντως κατά τα $\frac{3}{4}$ τουλάχιστον της ζωής τους.
- Για τα αιγοπρόβατα 6 μήνες.

Οι περίοδοι αυτοί αφορούν μόνο τη μετατροπή του ζωικού κεφαλαίου. Πρέπει να προηγηθεί η μετατροπή των χώρων βόσκησης και των γαιών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ζωοτροφών, εκτός εάν λαμβάνει χώρα ταυτόχρονη μετατροπή οπότε ισχύουν άλλες περίοδοι.

✚ Καταγωγή των ζώων

Όταν μία κτηνοτροφική μονάδα μετατρέπεται σε βιολογική όλα τα ζώα του ίδιου είδους που υπάρχουν στη μονάδα πρέπει να μετατραπούν. Ο παραγωγός όμως μπορεί να εκτρέφει μη βιολογικά ζώα άλλου όμως είδους σε μονάδα ξέχωρη από εκείνη που εκτρέφονται τα βιολογικά. Στις βιολογικές εκτροφές συνιστάται η χρήση φυλών και τύπων ζώων με καλή προσαρμοστικότητα και μεγάλη ανθεκτικότητα όπως είναι οι εγχώριες φυλές.

✚ Χώροι βόσκησης

Τα μηρυκαστικά (αιγοπρόβατα, βοοειδή) πρέπει να έχουν πρόσβαση στους βοσκότοπους όποτε το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες, ενώ τα παμφάγα ζώα (πουλερικά, χοίροι) πρέπει να βγαίνουν σε προαύλιους χώρους άσκησης. Οι προαύλιοι χώροι και οι βοσκότοποι (ιδιωτικοί, ενοικιαζόμενοι ή κοινόχρηστοι) πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις των Κανονισμών 2092/91 και ως εκ τούτου πρέπει να ενταχθούν στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης. Στους βιολογικούς βοσκότοπους επιτρέπεται η βόσκηση ζώων που δεν ακολουθούν τις προδιαγραφές της βιολογικής κτηνοτροφίας, υπό τον όρο ότι ο συνολικός αριθμός των ζώων που χρησιμοποιεί τον βοσκότοπο δεν θα υπερβαίνει την πυκνότητα βόσκησης της συγκεκριμένης περιοχής και τα ζώα που ακολουθούν τις προδιαγραφές της βιολογικής κτηνοτροφίας θα είναι σαφώς επισημασμένα, ώστε να διαχωρίζονται από τα αντίστοιχα συμβατικά. Οι χώροι βόσκησης που περιλαμβάνουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις (δημητριακά - ψυχανθή) ή βρίσκονται μέσα σε δενδρώδεις καλλιέργειες (π.χ. ελαιώνες) πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού 2092/91, να υπόκεινται σε σύστημα ελέγχου και να έχουν περάσει την απαραίτητη περίοδο μετατροπής.

✚ Διατροφή

Στον βιολογικό τρόπο εκτροφής τα ζώα τρέφονται με ζωτροφές βιολογικής παραγωγής. Τα μηρυκαστικά παίρνουν το μέγιστο δυνατό ποσοστό τροφής από τη βοσκή. Οι συμπληρωματικές ζωτροφές πρέπει κι αυτές να προέρχονται από βιολογικές εκτροφές. Απαγορεύεται η χρήση ζωτροφών που προέρχονται από Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς (Γ.Τ.Ο) και όσων είναι προϊόν εκχύλισης.

Διαχείριση αποβλήτων

Η κοπριά των ζώων διασπείρεται στο έδαφος της εκμετάλλευσης ή και των άλλων εκμεταλλεύσεων που ακολουθούν τις προδιαγραφές της βιολογικής γεωργίας με τέτοιο τρόπο ώστε να μη γίνεται υπέρβαση του ορίου των 170 χγρ. αζώτου / εκτάριο / έτος. Μέχρι να πραγματοποιηθεί η διασπορά της κοπριάς, πρέπει να αποθηκεύεται σε κατάλληλες εγκαταστάσεις ικανής χωρητικότητας με τέτοιο τρόπο ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενο ρύπανσης των υδάτων ή διαπότισης του εδάφους.

Σταβλισμός

Οι συνθήκες σταβλισμού πρέπει να ικανοποιούν τις βιολογικές ανάγκες καθώς και τις ανάγκες συμπεριφοράς των ζώων. Στις σταβλικές εγκαταστάσεις τα ζώα πρέπει να έχουν ελευθερία κίνησης και όχι να είναι δεμένα. Τα κτήρια πρέπει να διευκολύνουν τον αερισμό και την είσοδο του φυσικού φωτός στο εσωτερικό τους. Ο καθαρισμός και η απολύμανση των σταβλικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού πρέπει να γίνονται με ειδικά και επιτρεπόμενα από τον κανονισμό προϊόντα.

Στις σταβλικές εγκαταστάσεις πρέπει να τηρούνται συγκεκριμένες πυκνότητες (π.χ. η κάθε προβατίνα χρειάζεται 1,5τ.μ. και το αμνοερίφιο 0,35τ.μ.). Το δάπεδο του στάβλου δεν μπορεί να είναι όλο σχαρωτό - δικτυωτό. Τα ζώα πρέπει να έχουν ελευθερία κίνησης μέσα στο στάβλο και να μην είναι δεμένα.

Ο καθαρισμός και η απολύμανση των σταβλικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού πρέπει να γίνεται με σχολαστικότητα και με επιτρεπόμενες από τον Κανονισμό 2092/91 ουσίες, ώστε να προλαμβάνονται οι επιμολύνσεις και η ανάπτυξη μικροοργανισμών που μεταδίδουν ασθένειες.

Επίσης τα απόβλητα των ζώων και οι αχρησιμοποίητες τροφές πρέπει να απομακρύνονται όσο το δυνατόν συχνότερα, ώστε να αποφεύγονται οι οσμές και η προσέλκυση εντόμων ή τρωκτικών.

Ο πίνακας που ακολουθεί καθορίζει το ελάχιστο εμβαδόν που πρέπει να έχουν τα διάφορα είδη ζώων εντός των κτηρίων και στο ύπαιθρο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΜΒΑΔΟΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΥΠΑΙΘΡΟ

ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ	ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ (εμβαδόν διαθέσιμο για τα ζώα)		ΥΠΑΙΘΡΟ (χώροι άσκησης χωρίς τους βοσκοτόπους)
	Ελάχιστο ζων βάρος (kg)	m ² /κεφαλή	m ² /κεφαλή
Βοοειδή και ιπποειδή αναπαραγωγής και πάχυνσης	Μέχρι 100 Μέχρι 200 Μέχρι 350 Μέχρι 350	1,5 2,5 4,0 5 και τουλάχιστον 1 m ² /100kg	1.1 1.9 3 3.7 και τουλάχιστον 0,75 m ² /100kg
Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής		6	4,5
Ταύροι αναπαραγωγής		10	30
Αιγοπρόβατα		1,5 ανά αιγοπρόβατο 0,35 ανά αμνοερίφιο	2,5 και 0,5 ανά αμνοερίφιο
Χοιρομητέρες με χοιρίδια ηλικίας έως 40 ημερών		7,5 ανά χοιρομητέρα	2,5
Χοιρίδια	Άνω των 40 ημερών και μέχρι 30 kg	0,6	0,4
Χοίροι αναπαραγωγής		2,5 ανά θηλυκό 6,0 ανά αρσενικό	1,9 8,0

Κτηνιατρικές επεμβάσεις

Στη βιολογική κτηνοτροφία ιδιαίτερη σημασία έχει η πρόληψη των ασθενειών, η οποία διασφαλίζεται με την επιλογή εγχώριων φυλών ή τύπων ζώων, την καλή διατροφή, την αποφυγή μεγάλων πυκνοτήτων, την τακτική άσκηση των ζώων κλπ. Αν όμως ένα ζώο αρρωστήσει ή τραυματιστεί, το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα. Ενθαρρύνεται η χρήση ομοιοπαθητικών σκευασμάτων. Αντιβιοτικά ή άλλα χημικά

φάρμακα (αλλοπαθητικά) δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αυξητικοί παράγοντες ή για προληπτικούς λόγους. Αν όμως μια ασθένεια δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλο τρόπο τότε επιτρέπεται η περιορισμένη χρήση αλλοπαθητικών φαρμάκων. Στην περίπτωση αυτή η περίοδος αναμονής πρέπει να είναι διπλάσια από αυτή που αναγράφεται στο σκεύασμα. Η καταπολέμηση των παρασίτων πρέπει να αντιμετωπίζεται με ορθή διαχείριση του βοσκότοπου. Είναι δυνατό να γίνει και χρήση αντιπαρασιτικών σκευασμάτων, όχι όμως συστηματικά. Οι εμβολιασμοί επιτρέπονται στα πλαίσια πρόληψης των ασθενειών.

Πάντως, αν ένα ζώο δεχτεί περισσότερες από τρεις φαρμακευτικές αγωγές τότε χάνει τη βιολογική του ιδιότητα. Τα ζώα που ζουν λιγότερο από ένα χρόνο μπορούν να δεχτούν μόνο μία αγωγή.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι κανένα προϊόν βιολογικής γεωργίας δεν είναι δυνατό να τεθεί σε εμπορία με αναφορές και ενδείξεις περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής του πριν ελεγχθεί και λάβει τη σχετική πιστοποίηση. Στον κοινοτικό κανονισμό και ειδικά στο παράρτημα ΙΙΙ αυτού, παρατίθενται λεπτομερέστατα οι τρόποι διενέργειας του ελέγχου και οι απαιτήσεις προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται όλοι οι επιχειρηματίες. Κάθε κράτος-μέλος της Ε.Ε. υποδεικνύει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ή εγκρίνει ιδιωτικούς οργανισμούς με σκοπό τον έλεγχο και την πιστοποίηση των βιολογικών προϊόντων ενώ ταυτόχρονα ορίζει μια αρχή υπεύθυνη για την έγκριση και επίβλεψη των οργανισμών αυτών. Στην Ελλάδα η υπεύθυνη αρχή για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου παραγωγής προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων

(Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.) με διακριτικό τίτλο Agrocert ιδρύθηκε το 1998 με το Νόμο 2637/98 και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, ο Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π. - AGROCERT ως αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- ✓ αξιολόγηση και επίβλεψη των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων. Σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα πέντε (5) ιδιωτικοί Οργανισμοί Ελέγχου & Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, με τις επωνυμίες:

- A Cert – Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πιστοποίησης Α.Ε.

- ΒΙΟΕΛΛΑΣ Α.Ε.
(πρώην Σ.Ο.Γ.Ε.-Σύλλογος Οικολογικής Γεωργίας Ελλάδας)

- ΔΗΩ

- ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ Ε.Π.Ε

- QWays – Διαδρομές Ποιότητας Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Οι Οργανισμοί αυτοί ασκούν τεχνικούς ελέγχους και παρέχουν πιστοποίηση στο σύνολο των Ελλήνων βιοκαλλιεργητών.

- ✓ χορήγηση ενιαίου εθνικού σήματος αναγνώρισης στα ελληνικά βιολογικά προϊόντα
- ✓ έλεγχο της εμπορίας των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας
- ✓ έλεγχο στην πιστοποίηση των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας καθώς και έλεγχο των επιχειρηματιών που εισάγουν βιολογικά προϊόντα από τρίτες χώρες.

Ειδικά στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων ζωικής παραγωγής, ο παραγωγός και ο αρμόδιος φορέας ελέγχου, είτε αυτός είναι ο ΟΠΕΓΕΠ ή ιδιωτικός Φορέας Ελέγχου, κατά την έναρξη του καθεστώτος ελέγχου, συμφωνούν και προβαίνουν στα παρακάτω προκειμένου να γίνει αποδεκτή η σχετική αίτηση :

- ✓ Περιγράφουν με κάθε λεπτομέρεια τις κτηριακές εγκαταστάσεις όπου εκτρέφονται τα ζώα ή τα πτηνά, καθώς επίσης τους χρησιμοποιούμενους βοσκότοπους, τους υπαίθριους χώρους άσκησης, τους χώρους ελεύθερης πρόσβασης των ζώων ή των πτηνών και κατά περίπτωση τους χώρους αποθήκευσης, συσκευασίας και μεταποίησης των ζώων, των κτηνοτροφικών προϊόντων, των πρώτων υλών και των εισροών
- ✓ Περιγράφουν με κάθε λεπτομέρεια τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης της κόπρου
- ✓ Καταγράφουν το σχέδιο διασποράς της παραγόμενης κόπρου, σε συνδυασμό με τη πλήρη περιγραφή των εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για τις φυτικές καλλιέργειες. Το καταγραφέν σχέδιο εγκρίνεται από το Φορέα Ελέγχου
- ✓ Στη περίπτωση ύπαρξης περίσσειας κόπρου, καταγράφονται και επαληθεύονται οι συμφωνίες που συνάπτονται με άλλες εκμεταλλεύσεις για τη διασπορά
- ✓ Καταγράφεται το πρόγραμμα διαχείρισης που εφαρμόζει η μονάδα βιολογικής εκτροφής, όπως π.χ. πρόγραμμα διατροφής, αναπαραγωγής, υγείας κ.λπ.

- ✓ Καταγράφονται όλα εκείνα τα πρακτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν στην εν λόγω μονάδα προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της κείμενης σχετικής νομοθεσίας που αφορά τη ζωική παραγωγή και των κανόνων της βιολογικής παραγωγής.

Η περιγραφή και τα σχετικά μέτρα καταχωρίζονται σε έκθεση επιθεώρησης που υπογράφεται από τους εντεταλμένους ελεγκτές και τον υπεύθυνο της επιχείρησης. Επιπλέον, η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει με σαφήνεια τη δέσμευση του παραγωγού, ότι οφείλει να ενεργεί σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής, όπως αυτοί αναφέρονται στην κείμενη νομοθεσία καθώς επίσης να δέχεται σε περιπτώσεις παρατυπιών ή και παραβάσεων, την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται κατά περίπτωση από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

Πρέπει επίσης να τηρούνται λογιστικά βιβλία ή και να υπάρξουν αποδείξεις που να επιτρέπουν στον υπεύθυνο Φορέα Ελέγχου να ελέγχει την καταγωγή, τη φύση και τις ποσότητες όλων των πρώτων υλών που αγοράστηκαν, καθώς και τη χρήση τους.

Εξ άλλου πρέπει να τηρούνται λογιστικά βιβλία ή να υπάρχουν αποδείξεις για τη φύση, τις ποσότητες και τους παραλήπτες όλων των πωληθέντων γεωργικών προϊόντων. Εφόσον αφορούν απευθείας πώληση στον τελικό καταναλωτή, οι ποσότητες αθροίζονται ανά μέρα.

Όταν η ίδια μονάδα πραγματοποιεί τη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων της, η πληροφορία αυτή πρέπει να αναφέρεται στα λογιστικά βιβλία και από τις εγγραφές αυτές να επαληθεύονται :

- ✓ Η προέλευση, το είδος και οι ποσότητες των «βιολογικών» πρώτων υλών που μπήκαν στη μονάδα για μεταποίηση
- ✓ Το είδος, οι ποσότητες και οι παραλήπτες των παραχθέντων προϊόντων που πουλήθηκαν από τη μονάδα, καθώς και

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

✓ Κάθε άλλη πληροφορία σχετικά με τα μη βιολογικής προέλευσης συστατικά, πρόσθετα ή και βοηθητικά μέσα επεξεργασίας που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διαδικασία παρασκευής των εν λόγω προϊόντων.

Εκτός από τις αιφνιδιαστικές επισκέψεις επιθεώρησης, ο Φορέας Ελέγχου πρέπει να πραγματοποιεί τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, έναν πλήρη έλεγχο των εγκαταστάσεων της μονάδας. Μπορούν να διενεργούνται δειγματοληψίες για την ανίχνευση προϊόντων απαγορευμένων από την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τον βιολογικό τρόπο παραγωγής. Μια τέτοια δειγματοληψία όμως είναι υποχρεωτική όταν υπάρχουν υπόνοιες για χρησιμοποίηση απαγορευμένου προϊόντος. Μετά από κάθε έλεγχο ή δειγματοληψία, συντάσσεται έκθεση επιθεώρησης ή και πρακτικό δειγματοληψίας που συνυπογράφεται από τον υπεύθυνο της μονάδας και τον αρμόδιο ελεγκτή.

Ο παραγωγός οφείλει να παρέχει στον Φορέα Ελέγχου πρόσβαση στους χώρους αποθήκευσης και παραγωγής, στα αγροτεμάχια, στα λογιστικά βιβλία και στα σχετικά αρχεία που οφείλει να τηρεί και να του δίδει οποιαδήποτε πληροφορία κριθεί αναγκαία για την επιθεώρηση.

Τα βιολογικώς παραχθέντα προϊόντα πρέπει να μεταφέρονται σε άλλες μονάδες συμπεριλαμβανομένων των μονάδων χονδρικής και λιανικής πώλησης, μόνο σε κατάλληλες κλειστές συσκευασίες ή εμπορευματοκιβώτια, ώστε να εμποδίζεται η αντικατάσταση του περιεχομένου τους και να φέρουν ετικέτα στην οποία να αναγράφονται, εκτός από άλλες ενδείξεις που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία :

1. το όνομα και η διεύθυνση του υπευθύνου παραγωγής ή παρασκευής του προϊόντος, ή όταν αναφέρεται άλλος πωλητής, δήλωση με την οποία η μονάδα παραλαβής και η ελεγκτική αρχή δύνανται να προσδιορίσουν με βεβαιότητα τον υπεύθυνο για την παραγωγή του προϊόντος

2. η ονομασία του προϊόντος που περιλαμβάνει αναφορά στη μέθοδο βιολογικής παραγωγής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις περί επισήμανσης που αναφέρονται στον Κανονισμό 2092/91 (ΕΟΚ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Εντούτοις, οι συσκευασίες ή τα εμπορευματοκιβώτια δεν απαιτείται να είναι κλειστά εφόσον :

- ✓ Η μεταφορά πραγματοποιείται μεταξύ ενός παραγωγού και ενός άλλου εμπορεύμενου, οι οποίοι έχουν ενταχθεί στο ισχύον Σύστημα Ελέγχου
- ✓ Τα προϊόντα συνοδεύονται από έγγραφο στο οποίο εμφανίζονται τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Απαγορεύεται, εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης, η αποθήκευση πρώτων υλών π.χ. ζωοτροφών, φαρμάκων κ.λπ. που η χρήση τους δεν είναι συμβατή με τους κανόνες της βιολογικής παραγωγής.

Κατά παρέκκλιση όμως, είναι εφικτή η αποθήκευση κτηνιατρικών αλλοπαθητικών φαρμάκων και αντιβιοτικών στην εκμετάλλευση, υπό τις εξής δύο προϋποθέσεις: πρώτον ότι η συνταγή για τα φάρμακα αυτά έχει δοθεί από κτηνίατρο στο πλαίσιο των θεραπευτικών αγωγών που εφαρμόζονται στην περίπτωση κατά την οποία εναλλακτικές θεραπευτικές αγωγές κρίθηκαν αναποτελεσματικές για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος, δεύτερον ότι τα φάρμακα αυτά αποθηκεύονται σε επιτηρούμενο χώρο και καταχωρίζονται στο μητρώο της εκμετάλλευσης.

Η ταυτότητα των ζώων πρέπει να προσδιορίζεται μόνιμως με τεχνικές κατάλληλες για κάθε είδος, ατομικά για τα μεγάλα θηλαστικά, ομαδικά για τα πουλερικά και τα μικρά θηλαστικά. Οι φάκελοι των ζώων πρέπει να τηρούνται από τον υπεύθυνο της εκμετάλλευσης υπό μορφή μητρώου και να είναι πάντοτε διαθέσιμοι στις αρχές ή τους φορείς επιθεώρησης.

Οι φάκελοι αυτοί, οι οποίοι πρέπει να περιγράφουν πλήρως το σύστημα διαχείρισης της αγέλης ή του σμήνους, πρέπει να περιλαμβάνουν τις εξής πληροφορίες :

- ✓ Ανά είδος, για τα ζώα που εισέρχονται στην εκμετάλλευση : προέλευση και ημερομηνία εισόδου, περίοδος μετατροπής, αναγνωριστικά στοιχεία και κτηνιατρικός έλεγχος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

- ✓ Για τα ζώα που εξέρχονται από την εκμετάλλευση : ηλικία, αριθμός ζώων, βάρος σε περίπτωση σφαγής, αναγνωριστικά στοιχεία και προορισμός
- ✓ Τις ενδεχόμενες απώλειες ζώων και τους σχετικούς λόγους
- ✓ Όσον αφορά τις ζωτροφές: είδος ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωμάτων διατροφής, αναλογία των διαφόρων συστατικών του σιτηρεσίου και περίοδοι πρόσβασης στους χώρους ελεύθερης βόσκησης, περίοδοι μετακίνησης ποιμνίων εφόσον ισχύουν σχετικοί περιορισμοί
- ✓ Όσον αφορά την πρόληψη των ασθενειών: τις θεραπευτικές αγωγές και την κτηνιατρική φροντίδα : ημερομηνία αγωγής, διάγνωση, φύση του θεραπευτικού προϊόντος, μέθοδος αγωγής και εντολή του κτηνίατρου για την παροχή κτηνιατρικής φροντίδας με αιτιολόγηση και επιβαλλόμενη περίοδος αναμονής πριν από την εμπορία των κτηνοτροφικών προϊόντων.

Όταν ένας παραγωγός διαχειρίζεται περισσότερες της μίας κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στην ίδια περιοχή, οι μονάδες παραγωγής των ζώων ή κτηνοτροφικών προϊόντων που είναι συμβατικής εκτροφής υπόκεινται επίσης σε έλεγχο όσον αφορά τα ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα, καθώς και τις διατάξεις που σχετίζονται με τη διαχείριση των ζώων, τους φακέλους τους και τις αρχές που διέπουν την αποθήκευση των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή.

Απαγορεύεται ένας κτηνοτρόφος να εκτρέφει το ίδιο είδος ζώων και με τα δύο συστήματα παραγωγής (βιολογικό και συμβατικό). Αν ο παραγωγός δηλώσει ότι εκτρέφει άλλα ζώα με συμβατικό τρόπο, τότε το σύνολο της εκμετάλλευσης (βιολογικό και συμβατικό) είναι αντικείμενο ελέγχου και σαφώς ο έλεγχος αφορά και το κομμάτι της εκμετάλλευσης στο οποίο ασκείται η συμβατική μέθοδος παραγωγής.

Εντούτοις υπάρχουν παρεκκλίσεις στους παραπάνω κανόνες. Η ταυτόχρονη εκτροφή με βιολογικό και συμβατικό τρόπο στην ίδια εκμετάλλευση είναι εφικτή μόνο εφόσον για κάθε εκτρεφόμενο είδος ζώων υπάρχουν πλήρως διαχωρισμένα αγροτεμάχια ή χώροι υπαίθριας άσκησης και κτηριακές εγκαταστάσεις και εφόσον πρόκειται για διαφορετικού είδους ζώα.

3.1.2 Πελάτες

Πριν αναλύσουμε την αγορά (πελάτες) του βιολογικού κρέατος θα ήταν σκόπιμο να αναφέρουμε ότι η αγορά του βιολογικού κρέατος συνδέεται με την αγορά του συμβατικού κρέατος. Αυτό συμβαίνει γιατί εξετάζουμε μια αγορά στην οποία οι καταναλωτές (και συνεπώς μελλοντικοί πελάτες της υπό κατασκευή μονάδας παραγωγής βιολογικού κρέατος που μας ενδιαφέρει), μπορεί μέχρι σήμερα να καταναλώνουν συμβατικό κρέας, στο μέλλον όμως η προτίμησή τους να στραφεί στο βιολογικά παραγόμενο κρέας. Αιτία αυτού του φαινομένου είναι, ότι εδώ και αρκετά χρόνια η ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος, δεν είναι μόνο ιδεολογία ακτιβιστών, αλλά ένα ζήτημα «ανταγωνισμού της αγοράς» (McCloskey and Maddock, 1994), το οποίο επηρεάζει την καταναλωτική συμπεριφορά (Follows and Jobber, 1999). Η κατανόηση της συμπεριφοράς των περιβαλλοντικά ευαίσθητων, επονομαζόμενων και «πράσινων», καταναλωτών είναι σημαντική για όλη την αλυσίδα προσφοράς τροφίμων και ιδιαίτερα για το λιανεμπόριο. Βάσει ερευνών που έχουν διεξαχθεί τα περιβαλλοντικά θέματα επηρεάζουν τις αγορές και τις διατροφικές προτιμήσεις των καταναλωτών και κυρίως μετά από πρόσφατα φαινόμενα όπως είναι "η νόσος των τρελών αγελάδων", η "γρίπη των πτηνών" κ.λπ.

Οι πελάτες του βιολογικού κρέατος, στους οποίους στοχεύει να διαθέσει τα προϊόντα της η υπό κατασκευή επιχείρηση είναι καταναλωτές κάθε ηλικίας και βιοτικού επιπέδου, στην περιοχή της Στερεάς Ελλάδας και της Ηπείρου. Το μέγεθος της αγοράς δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλο, συγκριτικά με το σύνολο της εγχώριας αγοράς, αλλά όπως έχει προαναφερθεί η επιχείρηση θα είναι μεσαίου μεγέθους και συνεπώς η παραγωγή της θα είναι περιορισμένη.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί το γεγονός ότι πελάτες της επιχείρησης δεν θεωρούνται μόνο οι τελικοί καταναλωτές αλλά και όλοι οι ενδιάμεσοι που μπορεί να επιδιώκουν την εμπορία του συγκεκριμένου προϊόντος.

Βάσει των ανωτέρω πρέπει να γίνει τμηματοποίηση της εν γένει αγοράς βιολογικού κρέατος. Τα τμήματα των πελατών της ελληνικής αγοράς βιολογικού κρέατος είναι αυτά που παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τμηματοποίηση Τελικών Πελατών:

- **Οι διερευνητικοί:** Πρόκειται για έντονα διερευνητικούς, έγγαμους, μεγαλύτερης ηλικίας αγοραστές, κυρίως γυναίκες. Παρουσιάζουν τη δεύτερη εντονότερη διερευνητική αγοραστική συμπεριφορά, τη δεύτερη υψηλότερη ευαισθησία στην τιμή, ενώ τα κίνητρά τους για την αγορά βιολογικών προϊόντων σχετίζονται με την ποιότητα, την υγεία και την περιβαλλοντική προστασία. Σε χαμηλά επίπεδα κυμαίνονται η επιλογή της υγιεινής και της περιβαλλοντικής φιλικότητας ως οι σπουδαιότεροι λόγοι βιολογικών αγορών, καθώς και η ανάμιξή τους στη διαδικασία αγοράς βιολογικών τροφίμων. Ως καταναλωτές είναι υψηλότερου επιπέδου μόρφωσης και εισοδήματος απ' ότι οι μη αγοραστές. Το ποσοστό των γυναικών και, μεταξύ αυτών, των έγγαμων, είναι το δεύτερο υψηλότερο όλων των τμημάτων. Τέλος, παρουσιάζουν την υψηλότερη συχνότητα αγοράς τροφίμων και την υψηλότερη εβδομαδιαία χρήση τηλεόρασης (γεγονός που πιστοποιεί την ίσως μεγαλύτερη ενημέρωσή τους).
- **Οι πράσινοι:** Πρόκειται για αγοραστές με ευαισθησία για τα περιβαλλοντικά θέματα, υψηλού επιπέδου μόρφωσης και νεαρής έως μέσης ηλικίας. Παρουσιάζουν την υψηλότερη ευαισθητοποίηση απέναντι στο περιβάλλον, η οποία συνιστά και το μόνο κίνητρο αγοράς βιολογικών προϊόντων, κατατάσσοντάς τους στους πράσινους καταναλωτές της διεθνούς βιβλιογραφίας. Παρουσιάζουν τα χαμηλότερα ποσοστά όσον αφορά τη διερευνητική αγοραστική συμπεριφορά, τη σημασία στην ποιότητα την τιμή και την υγιεινή ως αγοραστικά κίνητρα βιολογικών προϊόντων, την ευαισθησία στην τιμή και την ανάμιξη στην αγοραστική διαδικασία. Η συνολικά θετική τους γνώμη για τα βιολογικά προϊόντα κυμαίνεται στον μέσο όρο. Είναι υψηλότερου μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου συγκρινόμενοι με τους μη αγοραστές. Το ποσοστό των γυναικών και των έγγαμων αυτού του τμήματος είναι το χαμηλότερο όλων των τμημάτων όπως και των παντρεμένων. Επίσης, εμφανίζουν τη χαμηλότερη συχνότητα αγοράς τροφίμων και πολύ χαμηλή εβδομαδιαία χρήση τηλεόρασης.

- **Οι ενθουσιώδεις:** Πρόκειται για τους πλέον συνειδητοποιημένους αγοραστές βιολογικών προϊόντων, νεαρής έως μέσης ηλικίας, με πολύ ενθουσιώδη στάση απέναντι στη ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΙΔΕΑ. Παρουσιάζουν την υψηλότερη ευαισθητοποίηση σε θέματα υγείας και ποιότητας, έντονα διερευνητική αγοραστική συμπεριφορά και τη χαμηλότερη ευαισθησία στην τιμή. Η συνολική γνώμη τους για τα βιολογικά προϊόντα (σχετικά με την υγιεινή, την απουσία κατάλοιπων και πρόσθετων, τα θρεπτικά στοιχεία, την αξία και την καταλληλότητά τους για την παιδική διατροφή) είναι η θετικότερη όλων των τμημάτων της αγοράς. Είναι οι πλέον αναμεμιγμένοι στην αγοραστική διαδικασία βιολογικών προϊόντων. Είναι υψηλότερου μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου από τους μη αγοραστές. Τέλος, εμφανίζουν χαμηλή συχνότητα αγοράς τροφίμων και εβδομαδιαία χρήση τηλεόρασης.
- **Οι ευαίσθητοι στην τιμή:** Πρόκειται για νεαρές έγγαμες γυναίκες (χαμηλού μορφωτικού επιπέδου), ευαισθητοποιημένες σε θέματα υγείας και ποιότητας αλλά συγχρόνως ευαίσθητες στο θέμα της τιμής. Η συνολικά θετική τους γνώμη για τα βιολογικά προϊόντα βρίσκεται στον μέσο όρο, μαζί με την επιλογή της υγιεινής και περιβαλλοντικής φιλικότητας ως λόγους αγοράς βιολογικών προϊόντων. Είναι υψηλότερου μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου σε σχέση με τους μη αγοραστές. Το ποσοστό των γυναικών και των έγγαμων είναι το μεγαλύτερο συγκριτικά όλων των τμημάτων. Παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συχνότητα αγοράς τροφίμων και πολύ υψηλή εβδομαδιαία χρήση της τηλεόρασης.

Τμηματοποίηση Ενδιάμεσων Πελατών:

- **Εταιρείες λιανικής πώλησης – super market:** θεωρούνται όλα εκείνα τα καταστήματα (κρεοπωλεία) από τα οποία γίνεται η αγορά του προϊόντος από τον τελικό καταναλωτή. Η πώληση των προϊόντων στα καταστήματα αυτά μπορεί να γίνει μέσω του παραγωγού.
- **Άλλες επιχειρήσεις του κλάδου παραγωγής βιολογικού κρέατος:** Συχνά παρατηρείται το φαινόμενο μεγάλες επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου να αγοράζουν προϊόντα από μικρότερες επιχειρήσεις. Αυτό συμβαίνει

προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους σε ζήτηση ή να μεταποιήσουν το προϊόν ή να το εξάγουν σε περίπτωση που δεν επαρκεί η δική τους παραγωγή.

3.1.3 Ανταγωνιστές

Οι κυριότερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή βιολογικού κρέατος στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας είναι στον αριθμό εξήντα τέσσερις (64) και πρόκειται για οικογενειακού χαρακτήρα μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ονομαστικά, οι ανταγωνιστές της επιχείρησης που δραστηριοποιούνται στην Αιτωλοακαρνανία είναι:

1) Αλεξοπούλου Παναγιώτα	24) Κλαδούχας Χρήστος
2) Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	25) Κοσίκη Αικατερίνη
3) Αποστολάκη Βάνα	26) Κοσίκης Αθανάσιος
4) Αποστολάκης Σπύρος	27) Κουτουνιάς Βασίλειος
5) Αποστολόπουλος Πολύκαρπος	28) Κουτσουπιάς Γεώργιος
6) Γιάγης Αντώνιος	29) Κωστούλας Αριστοτέλης
7) Γιαννίκος Χαράλαμπος	30) Λύρος Δημήτριος
8) Γώγολου Ουρανία	31) Λύρος Χρήστος
9) Δάλαρης Σπύρος	32) Μακρής Δημήτριος
10) Δελαπόρτα Χαρίκλεια	33) Μαλούση Ελισάβετ
11) Δελαπόρτας Ελευθέριος	34) Μαλούσης Αλκιβιάδης
12) Δελβινιώτης Δημήτριος	35) Μαλούσης Δημήτριος
13) Ζάγκας Χρήστος	36) Μαλούσης Ηλίας
14) Ζέλιος Χρήστος	37) Μανδουλάς Βλάσιος
15) Θεοδωρόπουλος Βασίλειος	38) Μάρκου Κωνσταντίνα
16) Κάζου Μαρία	39) Μέντης Σωτήριος
17) Καλλιμάνης Παναγιώτης	40) Μπάκας Βασίλειος
18) Καλλιμάνης Παρασκευάς	41) Μπερικού Βαΐα
19) Καπώτη Π. Ευτυχία	42) Νούλας Βασίλειος
20) Καπώτης Σπύρος	43) Νούλας Κωνσταντίνος
21) Καρακώστα Ρωξάνη	44) Νούλας Χρήστος
22) Καρκάσης Δημήτριος	45) Οικονόμου Ανδρέας
23) Κατσιάνης Γεώργιος	46) Παγκαλιδής Θεόδωρος

47) Παπαδημητρίου Δήμητρα	57) Τσιάκαλος Βασίλειος
48) Παπαλεξίου Αθηνά	58) Τσιάκαλος Λάζαρος
49) Παππάς Θωμάς	59) Υφαντής Δημήτριος
50) Προδρομίτη Αμαλία	60) Φράγκος Γεώργιος
51) Προδρομίτης Γεώργιος	61) Χαρδαλούπα Μαρία
52) Σούγιας Ευθύμιος	62) Χαρδαλούπας Ιωάννης
53) Σούγιας Λάμπρος	63) Χρυσάνθος Νικόλαος
54) Τόλης Θεόδωρος	64) Ψωμάς Αναστάσιος
55) Τσάρκος Βασίλειος	
56) Τσέλλος Σταύρος	

(ανάλυση των ανταγωνιστών θα γίνει στην παράγραφο 3.5.1)

3.1.4 Προμηθευτές / Συνεργάτες

✓ Προμηθευτές

Η πρώτη ύλη που απαιτείται προκειμένου να τρέφονται ζώα όπως μοσχάρι, κατσίκι, πρόβατο (που είναι τα ζώα που θα εκτρέφει και η επιχείρηση που μας ενδιαφέρει) είναι σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι, τριφύλλι. Στον βιολογικό τρόπο εκτροφής απαραίτητη προϋπόθεση είναι τα ζώα να τρέφονται με ζωοτροφές βιολογικής παραγωγής. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι την πρώτο χρόνο λειτουργίας της επιχείρησης θα προμηθευτούμε εκτός από την πρώτη ύλη (σπόρους) και την τροφή των ζώων. Η επιχείρηση που μελετάμε έχει τη δυνατότητα παραγωγής και των τεσσάρων ειδών διατροφής γεγονός που σημαίνει ότι δεν θα χρειαστεί επιπλέον προμηθευτές όσον αφορά την τροφή των ζώων. Βέβαια, σε περίπτωση που μεγαλώσει η ανάγκη για κατανάλωση τροφής είτε λόγω αύξησης του αριθμού των ζώων είτε επειδή η παραγωγή της επιχείρησης δεν θα επαρκεί (π.χ. κακή σοδειά), θα υπάρχει ένας προμηθευτής στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, με τον οποίο θα συνεργάζεται η επιχείρηση, που θα παράγει πιστοποιημένα βιολογικά καλλιεργημένα προϊόντα, κατάλληλα για την τροφή των ζώων, και που θα είναι εγκεκριμένος από τη ΔΗΩ (Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων).

✓ Συνεργάτες

Συνεργάτης της επιχείρησης θα είναι ο κτηνίατρος των ζώων ο οποίος θα είναι καταρτισμένος για τις ανάγκες της βιολογικής κτηνοτροφίας προκειμένου να αποφεύγονται τα λάθη και να διασφαλίζεται η βιολογική εκτροφή των ζώων. Επιπλέον, συνεργάτης θα είναι ο αρμόδιος υπάλληλος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, ο οποίος θα ελέγχει την καταλληλότητα των βιολογικών καλλιεργειών της επιχείρησης και το αν αυτές πληρούν τις προδιαγραφές των βιολογικών καλλιεργειών. Τέλος, θα υπάρχουν ειδικοί συνεργάτες, οι οποίοι θα καλύπτουν τη διανομή των προϊόντων της.

3.1.5 Διανομή

Οι επιχειρήσεις παραγωγής βιολογικού κρέατος που δραστηριοποιούνται στον κλάδο παρουσιάζουν ομοιογένεια όσον αφορά το μέγεθός τους καθώς και την οργάνωση του δικτύου διανομής των προϊόντων τους. Τα εξεταζόμενα προϊόντα διατίθενται στους τελικούς καταναλωτές μέσω των κρεοπωλείων, των super markets καθώς και μέσω των εξειδικευμένων καταστημάτων διάθεσης βιολογικών προϊόντων. Τα εξειδικευμένα αυτά καταστήματα, σταδιακά ιδρύονται εκτός από τα μεγάλα αστικά κέντρα και σε μικρότερες πόλεις και βοηθούν στο να βελτιωθεί η άμεση επαφή του καταναλωτή με τα συγκεκριμένα προϊόντα. Μάλιστα οι αλυσίδες αυτές με τη διαφήμιση που πραγματοποιούν για λογαριασμό τους, προωθούν συνολικά την εικόνα του κλάδου.

Η υπό μελέτη επιχείρηση θα συνεργάζεται με κρεοπωλεία και super markets που δραστηριοποιούνται στη Δυτική Ελλάδα και θα διανέμει τα προϊόντα της είτε από κατάσταση σε κατάσταση μέσω των ειδικών συνεργατών της είτε μέσω παράδοσής τους στις κεντρικές αποθήκες των super markets των περιοχών όπου δραστηριοποιείται. Επιπλέον, στα σχέδια της εξεταζόμενης επιχείρησης είναι η δημιουργία "βιολογικού" κρεοπωλείου από το οποίο θα προμηθεύονται οι τελικοί καταναλωτές το κρέας. Με αυτούς τους τρόπους υπάρχει ευρεία γεωγραφική κάλυψη της αγοράς αλλά και του καταναλωτή. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η επιχείρηση θα διανέμει τα προϊόντα της εκτός από κρεοπωλεία και super markets και σε εταιρείες μαζικής εστίασης της ευρύτερης περιοχής όπως ξενοδοχεία και εστιατόρια.

3.2 Γενικά Χαρακτηριστικά του Κλάδου

Ο κλάδος των βιολογικών προϊόντων αναπτύσσεται στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι επιστήμονες κάνουν λόγο για την ιδανική απάντηση στις συνεχείς διατροφικές κρίσεις. Η γενική εικόνα που παρουσιάζει είναι αυτή ενός σχετικά μικρού κλάδου, όσον αφορά τον αριθμό και το μέγεθος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, με χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης και μεγάλη διασπορά μεριδίων. Οι επιχειρηματίες σιγά-σιγά επενδύουν μεγάλα ποσά σε έναν τομέα με δυναμικές προοπτικές. Όλοι συμφωνούν ότι τα προϊόντα της βιολογικής κτηνοτροφίας μπορούν να καθιερωθούν και στην Ελλάδα και ότι στο μέλλον η παραγωγή τους θα είναι από τις πλέον επικερδείς δραστηριότητες.

Συγκεκριμένα, ο κλάδος αποτελείται από επιχειρήσεις (παραγωγικές, μεταποιητικές και εισαγωγικές) μικρού μεγέθους και οικογενειακού χαρακτήρα. Οι περισσότερες από τις συγκεκριμένες μονάδες έχουν νομική μορφή προσωπικών επιχειρήσεων ή ετερόρρυθμων / ομόρρυθμων εταιρειών, ο δε ετήσιος κύκλος εργασιών κάθε μιας διαμορφώνεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα.

Πιο συγκεκριμένα, στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, στην οποία θα δραστηριοποιηθεί η επιχείρηση που μας ενδιαφέρει, το 90% των απασχολούμενων με τη βιολογική κτηνοτροφία είναι άντρες. Όσον αφορά την ηλικία των κτηνοτρόφων, το μεγαλύτερο ποσοστό κυμαίνεται μεταξύ των ηλικιών 31 ως 45 (47%), ενώ σημαντικό είναι και το ποσοστό στις ηλικίες από 45 ως 60 (23 %). Αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό νέων ανθρώπων (<30 χρόνων) που ασχολούνται με την βιολογική κτηνοτροφία (17 %) σε σχέση με την ηλικιακή κατανομή των κτηνοτρόφων σε επίπεδο χώρας. Μελετώντας το μορφωτικό επίπεδο των «βιο-κτηνοτρόφων», το 70% είναι απόφοιτοι δημοτικού, ενώ το ποσοστό που έχει λάβει ανώτερη μόρφωση (2%) παραμένει ελάχιστο. Οι κτηνοτρόφοι εκτρέφουν βιολογικά κατά 43% μόνο αιγοπρόβατα, κατά 12% μόνο βοοειδή, ενώ μικτή βιολογική εκτροφή έχει το 25% . Περίπου 20% των παραγωγών εκτρέφουν και βιολογικά και συμβατικά ποίμνια. Το γεγονός αυτό πιθανώς να οφείλεται στην εφαρμογή του νόμου 1804/99 περί βιολογικής εκτροφής που ουσιαστικά υποχρεώνει τους κτηνοτρόφους να εκτρέφουν βιολογικά τόσα ζώα όσα σύμφωνα με το νόμο τους επιτρέπονται ανάλογα με τα υπάρχοντα στρέμματα που έχουν ή ενοικιάζουν.

Παράλληλα με τις μικρότερες επιχειρήσεις, στον κλάδο δραστηριοποιούνται και λίγες μεγάλες εταιρείες, οι περισσότερες από τις οποίες ασχολούνται κυρίως

με συμβατικά προϊόντα. Στα τελευταία άλλωστε οφείλουν τους υψηλούς κύκλους εργασιών που παρουσιάζουν. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων έχει εξαγωγικό προσανατολισμό, αν και τα τελευταία χρόνια το ποσοστό που καταλαμβάνουν οι εξαγωγές επί των συνολικών πωλήσεων μειώνεται προς όφελος της εγχώριας αγοράς.

Ειδικότερα, στον τομέα της βιολογικής κτηνοτροφίας, έναν τομέα που ρυθμίζει με ιδιαίτερη φροντίδα την παραγωγή κρέατος, υπάρχουν ελλείψεις σε δίκτυα διανομής και πιστοποιημένα σφαγεία και συσκευαστήρια, με αποτέλεσμα οι κτηνοτρόφοι να μην έχουν πού να διοχετεύσουν τα προϊόντα τους, να τα πωλούν ως συμβατικά ή να αποθαρρύνονται να ασχοληθούν με τη βιολογική κτηνοτροφία. Μεγάλο είναι και το πρόβλημα της διάθεσης του βιολογικού κρέατος. Αν και υπάρχουν παραγωγοί βιολογικών αρνιών, κασικιών, κοτόπουλων, χοιρινών και μοσχαριών, τις περισσότερες φορές η διακίνηση γίνεται χέρι με χέρι. Από τους 701 παραγωγούς χοιρινών που είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα, μόνο ένας πούλησε 74 τόνους κρέας για την παραγωγή αλλαντικών, ενώ συνολικά όλοι οι υπόλοιποι διέθεσαν 6 τόνους κρέας (πηγή: άρθρο Καθημερινής 14/1/2007).

Για να καταφέρει ένας παραγωγός να βρει διέξοδο στην αγορά όταν παράγει βιολογικά προϊόντα πρέπει να ξεπεράσει πολλούς σκοπέλους. Όταν μάλιστα παράγει βιολογικό κρέας, το να το πουλήσει και ως βιολογικό μοιάζει σχεδόν αδύνατο. Τα μαγαζιά που πωλούν βιολογικά προϊόντα δεν μπορούν να διαθέτουν και κρέας, καθώς δεν έχουν άδεια κρεοπωλείου. Επιπλέον, οι ποσότητες είναι πολύ μικρές για να φτάσουν στα μεγάλα καταστήματα και οι ελάχιστες ποσότητες που φτάνουν στην αγορά κυριολεκτικά εξαφανίζονται. Τον τελευταίο καιρό γίνονται κάποιες προσπάθειες για τη δημιουργία των πρώτων "βιολογικών" κρεοπωλείων.

Ελλείψεις επίσης, παρατηρούνται στην ενημέρωση των πολιτών για τα βιολογικά προϊόντα, τον τρόπο παραγωγής τους, τη συνεχή και αποτελεσματική πιστοποίησή τους, παράμετροι όλες χρήσιμες για την εξυγίανση της αγοράς, προκειμένου τα προϊόντα να γίνουν αποδεκτά και να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Η έλλειψη ομαλής ροής εφοδιασμού καθώς και η υψηλή τιμή διάθεσης δεν έχουν επιτρέψει μέχρι σήμερα το βιολογικό κρέας να φτάσει στα καταστήματα των αλυσίδων super market.

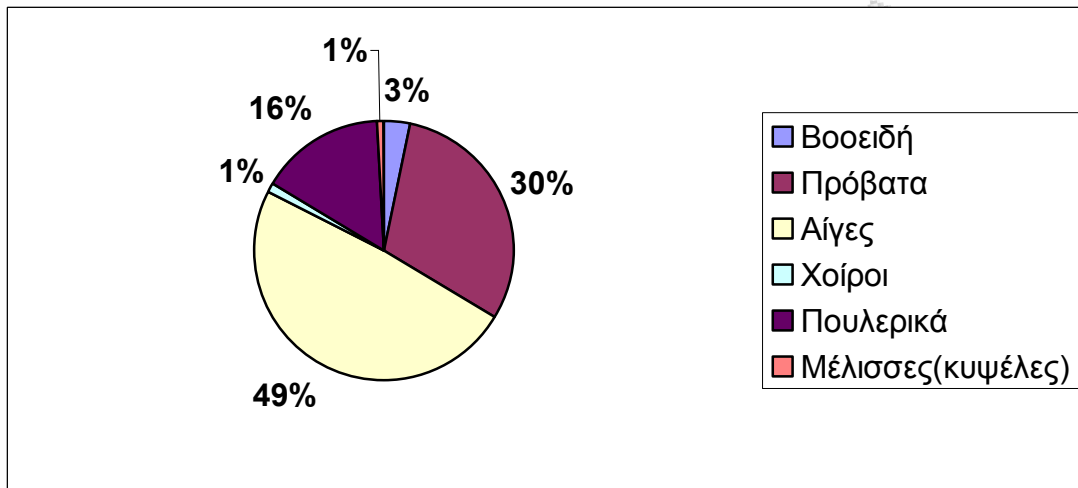
Σε αντίθεση με όλα τα ανωτέρω προβλήματα που έχουν αναφερθεί όσον αφορά στη διανομή και παραγωγή του βιολογικού κρέατος, θα πρέπει να τονιστεί ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στροφή των καταναλωτών σε έναν πιο υγιεινό τρόπο διατροφής η οποία με τη σειρά της αυξάνει την ανάγκη των καταναλωτών για κατανάλωση βιολογικών προϊόντων με απώτερο σκοπό την προστασία της υγείας τους. Οι προοπτικές υπάρχουν: το κλίμα, οι αγροτικές εκτάσεις και τα εδάφη στην Ελλάδα ευνοούν την ανάπτυξη της βιολογικής κτηνοτροφίας, της σημαντικότερης εναλλακτικής λύσης που ήρθε στο προσκήνιο μετά το σκάνδαλο των «τρελών αγελάδων».

Λείπει όμως η οργανωμένη πολιτική και τα κίνητρα που θα μπορούσαν να μετατρέψουν σε επιχειρήσεις τις αρκετές μικρές, μεμονωμένες και διάσπαρτες σε χωριά της Ελλάδας βιολογικές κτηνοτροφικές μονάδες. Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες ήδη εδώ και χρόνια κυκλοφορούν βιολογικά κτηνοτροφικά προϊόντα. Για παράδειγμα στη Δανία το οργανικό γάλα καταλαμβάνει το 20% της αγοράς γάλακτος, ενώ στη Γερμανία και στην Αυστρία το ποσοστό αυτό ξεπερνά το 5%.

Αυτή τη στιγμή λειτουργούν στη χώρα μας μικρές μονάδες βιολογικής παραγωγής αυγών (στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα), γαλακτοκομικών προϊόντων (στη Θράκη, την Κέρκυρα και αλλού), αλλά και βιολογικής εκτροφής αιγοπροβάτων, χοίρων και πουλερικών.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της ανάπτυξης της βιολογικής κτηνοτροφίας στην Ελλάδα είναι σήμερα η έλλειψη εγχωρίως παραγόμενων βιολογικών ζωοτροφών, με αποτέλεσμα οι μονάδες βιολογικής κτηνοτροφίας να αναγκάζονται να τις εισάγουν από χώρες του εξωτερικού αυξάνοντας κατά πολύ το κόστος.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το μερίδιο συμμετοχής (%) κάθε είδους ζώου βιολογικής εκτροφής στο σύνολο των βιολογικά εκτρεφόμενων ζώων για το έτος 2004.

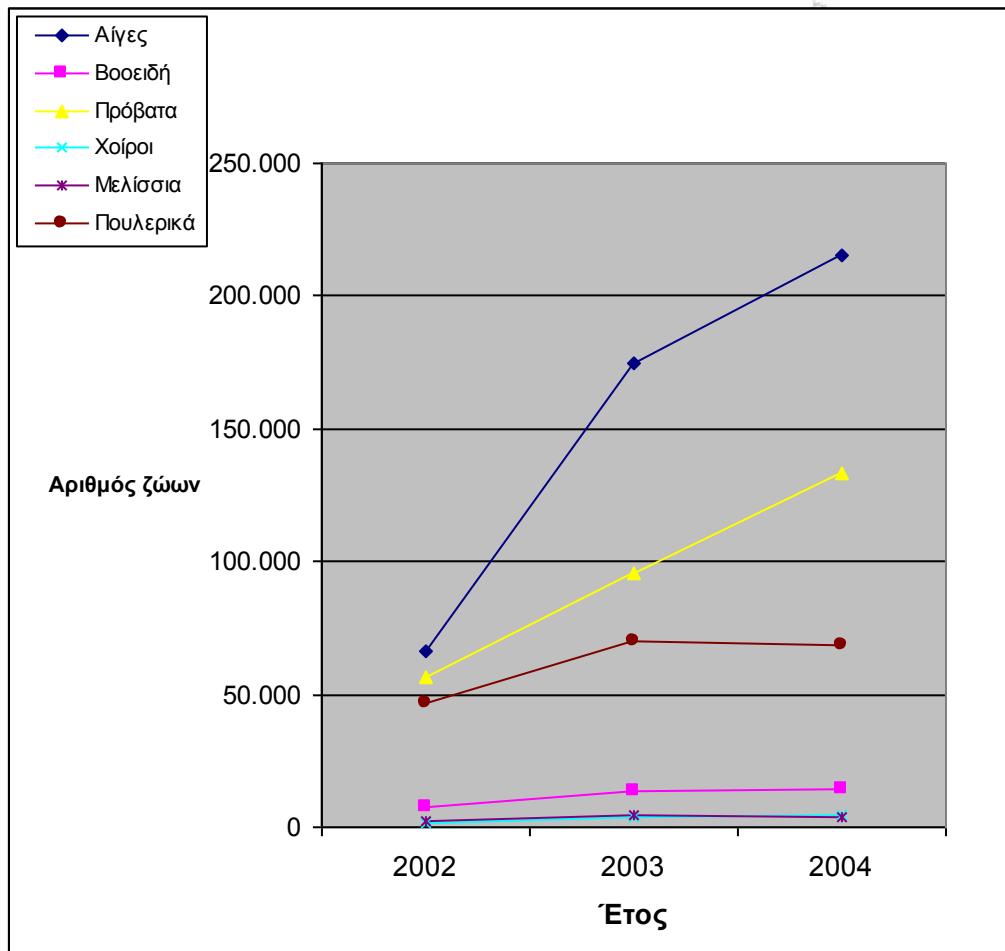
(Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ 2004

Το μεγαλύτερο μερίδιο στη βιολογική εκτροφή κατέχουν οι αίγες με ποσοστό 49% και ακολουθούν τα πρόβατα με 30% και τα πουλερικά με 16%.

Ο αριθμός των ζώων που εκτρέφονται σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής του Κανονισμού 2092/91 αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Βέβαια είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και σήμερα μόνο το 10% της συνολικής παραγωγής βιολογικών προϊόντων απορροφάται από την εγχώρια αγορά, ενώ το υπόλοιπο 90% εξάγεται σε χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, όπου οι καταναλωτές είναι πιο ενημερωμένοι για τα προϊόντα αυτά και τα αναζητούν στα ράφια των καταστημάτων.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η μεταβολή του αριθμού των ζώων βιολογικής εκτροφής, για κάθε είδος ζώου για τα 3 τελευταία χρόνια (2002-2004).

(Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ

Όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 3.2 ο αριθμός των βιολογικά εκτρεφόμενων αιγών και προβάτων παρουσιάζει αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια (2002-2003-2004).

3.3 Ανάλυση της Εγχώριας Αγοράς Βιολογικού Κρέατος και Προσδιορισμός Μελλοντικής Ζήτησης

Λόγω της ιδιαιτερότητας του κλάδου του βιολογικού κρέατος η προσέγγιση του μεγέθους της αγοράς θα διεξαχθεί με βάση την αρχή της αναλογικότητας χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς κλάδους βιολογικών προϊόντων που ιστορικά έχουν προχωρήσει σε πιο προωθημένο στάδιο του κύκλου ζωής τους. Συγκεκριμένα, θα

χρησιμοποιήσουμε ως σημείο αναφοράς την Ελληνική αγορά βιολογικών εσπεριδοειδών και φρούτων η οποία διανύοντας τη δεύτερη δεκαετία του κύκλου ζωής της μπορεί να μας παρέχει στοιχεία, στατιστικά σημαντικά, για τον βαθμό ανταπόκρισης των Ελλήνων στην εισαγωγή υποκατηγοριών βιολογικών προϊόντων.

Ξεκινώντας την ανάλυσή μας από τη γενική θεώρηση των βιολογικών προϊόντων ως ενιαίας αγοράς η πρώτη στήλη του πίνακα 3.3 εμφανίζει το χρηματικό μέγεθος (συνολική αξία σε ευρώ) της αγοράς βιολογικών προϊόντων στην Ελλάδα. Αρχής γενομένης από το 1999, από το έτος δηλαδή που η ICAP μάς παρέχει τα πρώτα συγκεντρωτικά στοιχεία το μέγεθος της ελληνικής αγοράς βιολογικών προϊόντων ανήλθε στα €7.600.000, διαμορφωμένο στα €87.800.000 για το έτος 2006. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια μέση ετήσια αύξηση της τάξεως του 45% η οποία ακόμα και αποπληθωριζόμενη αποτελεί πολύ υψηλό ρυθμό, δηλωτικό της ταχύτατης ανάπτυξης του κλάδου. Χρησιμοποιώντας λοιπόν τη στατιστική μέθοδο εκτίμησης του μελλοντικού μεγέθους ενός κλάδου βάσει ιστορικών στοιχείων, διενεργούμε πρόβλεψη για τα επόμενα 7 έτη, η οποία λαμβάνοντας υπόψη τη μετάβαση των βιολογικών προϊόντων από τη φάση της ανάπτυξης στην ώριμη φάση του κύκλου ζωής τους, μας οδηγεί στη διαμόρφωση μιας αγοράς βιολογικών προϊόντων το έτος 2013, το χρηματικό αντίκρισμα της οποίας θα ανέρχεται σε €743.260.826.

Έχοντας αναλύσει τη συνολική πορεία του κλάδου των βιολογικών προϊόντων και έχοντας καταλήξει ουσιαστικά στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για έναν κλάδο με ευοίωνες προοπτικές ανάπτυξης, μεταβαίνουμε στο δεύτερο στάδιο της ανάλυσής μας, το οποίο αφορά στην ανάλυση μιας συγγενούς υποκατηγορίας βιολογικών προϊόντων, που θα αποτελέσει το σημείο αναφοράς για τη διενέργεια προβλέψεων για την ελληνική αγορά βιολογικών κρεάτων. Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα της «Φυσιολογικής» τα οποία παρουσιάζονται στην τρίτη στήλη του πίνακα 3.3 (αξία σε ευρώ ελληνικής αγοράς βιολογικών εσπεριδοειδών και φρούτων), υπολογίζουμε τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής της εν λόγω αγοράς, ο οποίος σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας θα αποτελέσει τη βάση για την πρόβλεψη του ετήσιου ρυθμού μεταβολής της ελληνικής αγοράς βιολογικού κρέατος, όπως θα παρουσιασθεί ακολούθως.

Βάσει των ελαχίστων στοιχείων της ICAP που αφορούν στο βιολογικό κρέας, το έτος 2003, η συνολική αξία της εγχώριας αγοράς ανήλθε στα €5.400.000,

διαμορφούμενη στα €20.552.939, κατά το έτος 2006. Ωστόσο, στο σημείο αυτό είναι αδύνατη η χρησιμοποίηση των 4 αυτών ετών για τη διενέργεια πρόβλεψης μεγέθους αγοράς για τα επόμενα χρόνια, καθώς τα 4 έτη δεν μπορούν να αποτελέσουν στατιστικά σημαντική βάση για τη διενέργεια οιασδήποτε πρόβλεψης. Ουσιαστικά, εντοπίζεται ο ρόλος της αναλογικότητας στη συμπεριφορά των διαφόρων υποκατηγοριών βιολογικού κρέατος, καθώς υιοθετούμε την άποψη ότι λίγο έως πολύ η ελληνική αγορά βιολογικού κρέατος θα ακολουθήσει τον κύκλο ζωής και συνεπώς, τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής αγοράς βιολογικών εσπεριδοειδών και φρούτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι, δεν χρησιμοποιούμε άκριτα τους ίδιους συντελεστές μεταβολής από τη στιγμή που, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, θα πρέπει να τους προσαρμόσουμε τόσο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς κρέατος, όσο και της παρούσης οικονομικής συγκυρίας. Για τον λόγο αυτό ο ρυθμός μεταβολής της αγοράς βιολογικού κρέατος προκύπτει βάσει των ιστορικών στοιχείων ρυθμού μεταβολής του αντίστοιχου κλάδου βιολογικών εσπεριδοειδών και φρούτων πολλαπλασιαζόμενων με συντελεστή προσαρμογής 75% για τους εξής λόγους: πρώτον, σε σχέση με το 1996 διανύουμε μια περίοδο καθομολογούμενης οικονομικής ύφεσης και δεύτερον, η ιδιαίτερη φύση του κρέατος, που στο καλάθι των ανθρώπων που επιλέγουν βιολογικά προϊόντα συμμετέχει κατ' αναλογία σε μικρότερο βαθμό από τα άλλα τρόφιμα. Συνεπώς, ρυθμός μεταβολής της αγοράς βιολογικού κρέατος όπως παρουσιάζεται στην στήλη 7 του πίνακα 3.3 προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των δεδομένων της στήλης 4 του ίδιου πίνακα επί τον συντελεστή προσαρμογής 75%. Συγκεκριμένα, εάν πολλαπλασιάσουμε το 88,03% (ρυθμός μεταβολής βιολογικών εσπεριδοειδών και φρούτων για το 1997) επί 75% (συντελεστής προσαρμογής), προκύπτει το 66,03% (ρυθμός μεταβολής βιολογικού κρέατος για το 2004). Ακολούθως, χρησιμοποιώντας τους ετήσιους ρυθμούς μεταβολής της αγοράς βιολογικού κρέατος (στήλη 7 του πίνακα 3.3) προκύπτουν οι εκτιμήσεις του συνολικού μεγέθους της ελληνικής αγοράς βιολογικού κρέατος (αξία σε ευρώ) για τα έτη 2007 έως και 2013. Συγκεκριμένα, το 2013 το μέγεθος της συνολικής αγοράς βιολογικού κρέατος θα ανέρχεται σε €196.998.150, όπως φαίνεται στην αντίστοιχη στήλη του πίνακα 3.3 (στήλη 5).

Αντιστοίχως, προκειμένου να έχουμε μια ξεκάθαρη εικόνα της τάξης μεγέθους της αγοράς προσπαθούμε να προσδιορίσουμε, όπως φαίνεται στη στήλη 6, το μέγεθος της αγοράς σε κιλά. Η αναγωγή σε κιλά έγινε με βάση την παρούσα μέση αγοραία τιμή του ελληνικού βιολογικού κρέατος η οποία ανέρχεται σε €15 ανά κιλό. Με βάση λοιπόν

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

τον ανωτέρω υπολογισμό το 2006 το μέγεθος της ελληνικής αγοράς βιολογικού κρέατος ανήλθε σε 1.370.196 κιλά με προοπτική διαμόρφωσης στα 13.000.000 κιλά κατά το έτος 2013.

Από τη στιγμή, ωστόσο που η επιχείρηση που εξετάζουμε θα δραστηριοποιηθεί αποκλειστικά στα υποπροϊόντα του βιολογικού κρέατος και συγκεκριμένα στο μοσχαρίσιο και αιγοπρόβειο κρέας οφείλουμε να υπολογίσουμε το μέγεθος των συγκεκριμένων βιολογικών αγορών. Για τον υπολογισμό αυτό χρησιμοποιήσαμε τα ιστορικά στοιχεία όπως παρέχονται από την κλαδική μελέτη της ICAP για τα έτη 2003 έως 2006 και εμφανίζονται στη στήλη 8 του πίνακα 3.3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Για τα υπόλοιπα έτη, έχουμε διενεργήσει πρόβλεψη βάση των ιστορικών στοιχείων προσαρμοσμένη ωστόσο σε 2 σημαντικά ποιοτικά δεδομένα. Συγκεκριμένα, οι υπόλοιπες 2 μεγάλες υποκατηγορίες του βιολογικού κρέατος (χοιρινό, πουλερικά) θα αυξήσουν αναλογικά το ποσοστό τους επί των συνολικών πωλήσεων βιολογικού κρέατος, αφενός λόγω της πιο προσιτής τιμής του χοιρινού και αφετέρου λόγω της φθίνουσας επίδρασης της νόσου των πουλερικών στην καταναλωτική συμπεριφορά. Διαθέτοντας λοιπόν το ποσοστό των υπό εξέταση υποκατηγοριών βιολογικού κρέατος υπολογίζουμε το μέγεθος της ελληνικής αγοράς βιολογικού μοσχαρίσιου και αιγοπρόβειου κρέατος όπως παρουσιάζεται στην 9^η στήλη του πίνακα 3.3. Αξίζει να σημειωθεί, ότι η αναγωγή της αγοράς βιολογικού μοσχαρίσιου και αιγοπρόβειου κρέατος από όρους αξίας σε όρους ποσότητας έγινε διαιρώντας τη στήλη 9 με τη μέση αγοραία τιμή του βιολογικού μοσχαρίσιου και αιγοπρόβειου κρέατος, η οποία ανέρχεται στα €20

Έτος	Συνολική κατανάλωση συμβατικού κρέατος στην Ελλάδα (κιλά)	Διείσδυση βιολογικού κρέατος ως % επί του συμβατικού
1999	844.236.473	
2000	857.963.896	
2001	871.914.528	
2002	886.092.000	
2003	900.500.000	0,04%
2004	914.908.000	0,07%
2005	929.546.528	0,10%
2006	944.419.272	0,15%
2007	959.881.004	0,19%
2008	975.328.280	0,25%
2009	991.012.497	0,34%
2010	1.006.948.931	0,43%
2011	1.023.160.970	0,52%
2012	1.039.683.136	0,78%
2013	1.056.468.178	1,24%

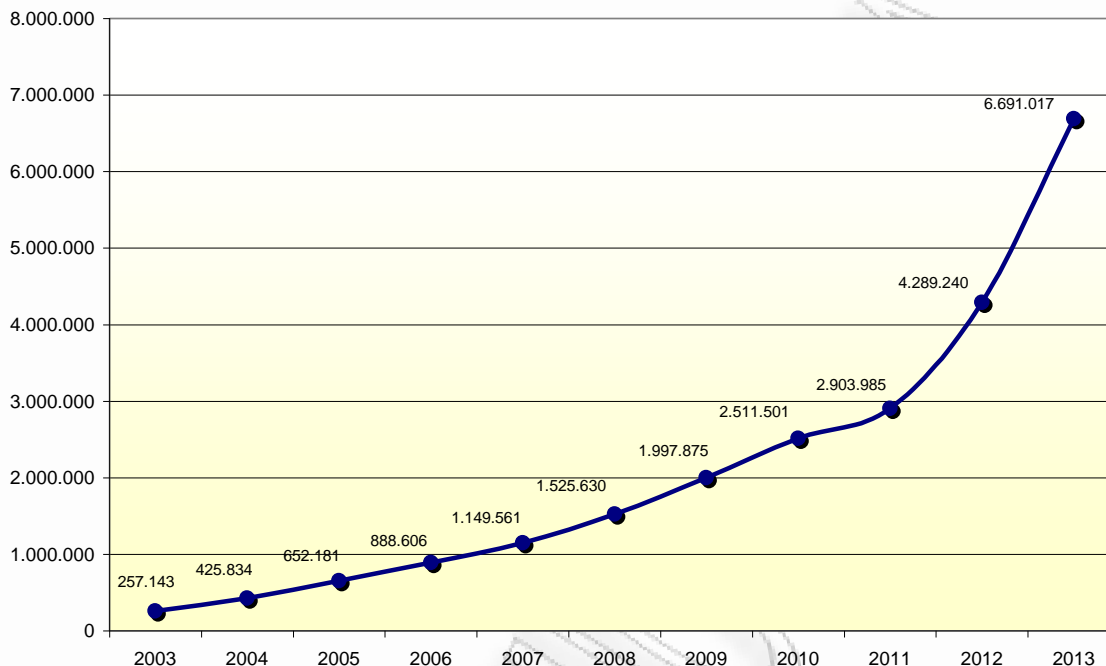
ανά κιλό, σημαντικά αυξημένη σε σχέση με τη μέση τιμή όλων των τύπων βιολογικού κρέατος (€15) καθώς το χοιρινό και τα πουλερικά δεν περιλαμβάνονται πλέον στην ανάλυση αυτή. Ολοκληρώνοντας την ανάλυσή μας, προκύπτει ότι η ελληνική αγορά βιολογικού μοσχαρίσιου και αιγοπρόβειου κρέατος που το 2003 ανήλθε σε 257.143 κιλά, θα διαμορφωθεί το έτος 2013 στα 6.691.017 κιλά, σημειώνοντας μέση ετήσια αύξηση της τάξεως του 40%.

Στο σημείο αυτό, οφείλουμε να εξετάσουμε κατά πόσον τα στοιχεία και οι εκτιμήσεις που έχουμε υπολογίσει ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα έτσι όπως έχει διαμορφωθεί σε ώριμες αγορές του εξωτερικού. Ουσιαστικά, θα διερευνήσουμε κατά πόσον τα ποσοστά διείσδυσης του βιολογικού κρέατος επί της συνολικής κατανάλωσης συμβατικού κρέατος στην Ελλάδα συμβαδίζουν με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Όπως φαίνεται λοιπόν, στις δύο τελευταίες στήλες του πίνακα 3.3, το έτος 2013 το βιολογικό κρέας θα κατέχει το 1,24% της συνολικής αγοράς συμβατικού κρέατος, στοιχείο που ανταποκρίνεται απόλυτα στα δεδομένα πιο ώριμων κρατών στη συγκεκριμένη αγορά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	 Ελληνική Αγορά βιολογικών προϊόντων (€)	% Μεταβολή αγοράς βιολογικών προϊόντων (€)	 Ελληνική Αγορά βιολογικών εσπεριδοειδών & φρούτων (€)	% Μεταβολή αγοράς βιολογικών εσπεριδοειδών & φρούτων (€)	 Ελληνική αγορά βιολογικού κρέατος (€)	 Ελληνική αγορά βιολογικού κρέατος (κιλά)	% ρυθμός μεταβολής αγοράς βιολογικού κρέατος	% βιολογικού μασχαρίσιου & αιγοπρόβειου κρέατος επί συνολικής αγοράς βιολογικού κρέατος	Ελληνική αγορά βιολογικού μασχαρίσιου & αιγοπρόβειου κρέατος (€)	Ελληνική αγορά βιολογικού μασχαρίσιου & αιγοπρόβειου κρέατος (κιλά)
1996			312.259							
1997			587.154	88,03%						
1998			1.009.492	71,93%						
1999	7.600.000		1.667.857	65,22%						
2000	12.900.000	69,74%	2.332.048	39,82%						
2001	15.500.000	20,16%	3.547.902	52,14%						
2002	18.500.000	19,35%	5.306.154	49,56%						
2003	24.000.000	29,73%	7.354.144	38,60%	5.400.000	360.000		95,24%	5.142.857	257.143
2004	34.700.000	44,58%	9.428.390	28,21%	8.965.385	597.692	66,03%	95,00%	8.516.684	425.834
2005	48.800.000	40,63%	16.103.763	70,80%	13.801.974	920.132	53,95%	94,51%	13.043.623	652.181
2006	87.800.000	79,92%	29.356.876	82,30%	20.552.939	1.370.196	48,91%	86,47%	17.772.124	888.606
2007	97.894.169	11,50%			26.691.538	1.779.436	29,87%	86%	22.991.229	1.149.561
2008	132.432.380	35,28%			37.128.614	2.475.241	39,10%	82%	30.512.601	1.525.630
2009	191.421.464	44,54%			50.928.630	3.395.242	37,17%	78%	39.957.494	1.997.875
2010	276.757.773	44,58%			65.671.128	4.378.075	28,95%	76%	50.230.010	2.511.501
2011	391.510.151	41,46%			79.563.097	5.304.206	21,15%	73%	58.079.692	2.903.985
2012	540.995.843	38,18%			121.811.570	8.120.771	53,10%	70%	85.784.795	4.289.240
2013	743.260.826	37,39%			196.998.150	13.133.210	61,72%	68%	133.820.334	6.691.017
Εκτιμήσεις										
Στοιχεία										

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΜΟΣΧΑΡΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΙΓΟΠΡΟΒΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

3.3.1 Προσδιοριστικοί Παράγοντες Ζήτησης

Η ζήτηση για βιολογικά προϊόντα σχετίζεται άμεσα με τις ανησυχίες των καταναλωτών για την υγεία τους, σε συνδυασμό με την ασφάλεια των τροφίμων, στοιχείο το οποίο επηρεάζεται μεταξύ άλλων και από τα διάφορα διατροφικά «σκάνδαλα» που κατά καιρούς δημοσιοποιούνται.

Σημαντικοί παράγοντες για την ανάπτυξη της ζήτησης, είναι η ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από την κατανάλωση βιολογικών τροφίμων, καθώς και η μεγαλύτερη παρουσία τους στα διάφορα σημεία λιανικής πώλησης. Συγκεκριμένα, η διάθεση βιολογικών προϊόντων από καταστήματα και εμπόρους που πωλούν και συμβατικά τρόφιμα (super markets, μανάβικα, λαϊκές αγορές, “βιολογικά” κρεοπωλεία), συμβάλλει στην άνοδο της «αναγνωρισιμότητας» των εξεταζόμενων ειδών από τους καταναλωτές. Άλλωστε, ένα από τα πιο σημαντικά εμπόδια για την πορεία των βιολογικών προϊόντων στην αγορά, είναι η δυσκολία των

καταναλωτών να τα εντοπίσουν και να τα αναγνωρίσουν. Για μια σειρά ετών τα καταστήματα υγιεινής διατροφής ή οι πωλήσεις απευθείας από τους παραγωγούς ήταν τα κυριότερα κανάλια διάθεσης των βιολογικών τροφίμων.

Όσον αφορά την τιμή των προϊόντων σε συνδυασμό με το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών, σε γενικές γραμμές η ζήτηση για βιολογικά είδη διατροφής εμφανίζει μεγαλύτερη ελαστικότητα σε σχέση με την αντίστοιχη των συμβατικών τροφίμων. Τα βιολογικά προϊόντα, πωλούνται μεσοσταθμικά 30% ακριβότερα από τα συμβατικά, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις ένα βιολογικό προϊόν υπάρχει περίπτωση να πωλείται στη διπλάσια τιμή από το αντίστοιχο συμβατικό.

Σε αρκετές περιπτώσεις τα χαρακτηριστικά της ζήτησης ενός προϊόντος σχετίζονται με το στάδιο του κύκλου ζωής του στο οποίο βρίσκεται. Συγκεκριμένα, ο κύκλος ζωής ενός προϊόντος περιλαμβάνει το στάδιο της εισαγωγής του στην αγορά, το οποίο ακολουθείται από τα στάδια ανάπτυξης και ωρίμανσης. Σε γενικές γραμμές, τα βιολογικά τρόφιμα φυτικής παραγωγής διανύουν επί του παρόντος το στάδιο ανάπτυξης τους στην ελληνική αγορά, ενώ τα βιολογικά τρόφιμα ζωικής παραγωγής βρίσκονται στο στάδιο της εισαγωγής.

Πιο αναλυτικά κάποιοι από τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση βιολογικών προϊόντων είναι οι ακόλουθοι:

- Προάσπιση της Υγείας. Στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, οι καλλιεργητές και αντιστοίχως οι κτηνοτρόφοι επιμένουν στον υγιεινό τρόπο καλλιέργειας και εκτροφής χρησιμοποιώντας μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, χωρίς τη χρήση χημικών λιπασμάτων, εντομοκτόνων παρασιτοκτόνων και ορμονών. Με αυτό τον τρόπο παράγονται υγιεινά, φυσικά προϊόντα, απαλλαγμένα από τοξικές ουσίες που παραμένουν και συγκεντρώνονται μέσα από την τροφική αλυσίδα στα τρόφιμα συμβατικής καλλιέργειας και εκτροφής που φθάνουν στο τραπέζι του καταναλωτή.
- Υψηλή Διατροφική Αξία. Τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας, σε σχέση με τα συμβατικά, περιέχουν 20-30% λιγότερο νερό, και μεγαλύτερες συγκεντρώσεις πρωτεϊνών, βιταμινών, ιχνοστοιχείων, μεταλλικών αλάτων και ενζύμων. Επίσης,

τα βιολογικά προϊόντα δεν περιέχουν συντηρητικά, πρόσθετα και διάφορες χημικές ουσίες στη σύνθεσή τους. Είναι η καλύτερη πρόταση για μια ισορροπημένη και φυσική διατροφή.

- Καλύτερη γεύση. Η φυσική διαδικασία με την οποία αναπτύσσονται τα βιολογικά προϊόντα, τους επιτρέπει να διατηρούν ανέπαφη τη φυσική τους σύσταση, τα θρεπτικά συστατικά και τις βιταμίνες τους. Τον πλούτο αυτό των βιολογικών προϊόντων φανερώνει η μεστή γεύση και το αυθεντικό τους άρωμα.
- Σωστή ανάπτυξη των παιδιών. Όπως θα αναφερθεί και ακολούθως καταναλωτές βιολογικών προϊόντων είναι πολυμελείς οικογένειες και ένας από τους λόγους είναι ότι τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας και εκτροφής αποτελούν την καλύτερη πρόταση για την παιδική διατροφή. Οι βιταμίνες, τα ιχνοστοιχεία και τα άλλα θρεπτικά συστατικά που περιέχουν διατηρούνται ανέπαφα, μεταβολίζονται και απορροφώνται καλύτερα από τον οργανισμό, χρίζοντας τα θεμέλια για τη γερή ανάπτυξη των παιδιών.
- Προστασία του περιβάλλοντος. Οι πρακτικές της βιολογικής καλλιέργειας και της βιολογικής κτηνοτροφίας είναι τέτοιες που προστατεύουν το περιβάλλον. Με σεβασμό στους ρυθμούς της φύσης, οι βιοκαλλιεργητές και βιοκτηνοτρόφοι συνδυάζουν την παράδοση με τη σύγχρονη γνώση, καλλιεργούν σε μικρές εκτάσεις χρησιμοποιώντας μόνο φυσικά λιπάσματα και χωρίς φυτοφάρμακα, προστατεύοντας το έδαφος, την ατμόσφαιρα και τα αποθέματα νερού. Επιπλέον, ενισχύουν τη γονιμότητα του εδάφους εναλλάσσοντας τα είδη που καλλιεργούν και επιτρέπουν τη φυσική ωρίμανση των καρπών χωρίς να εντατικοποιούν ή να επιταχύνουν την παραγωγή με τεχνητές μεθόδους.
- Πιστοποίηση – Εγγύηση. Την αυθεντικότητα των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας προασπίζει η ίδια η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως απαιτούν οι Ευρωπαϊκοί κανονισμοί 2092/91 και 1804/99, η διαδικασία παραγωγής των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας ελέγχεται σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και της επεξεργασίας τους από αρμόδιους εγχώριους και ξένους οργανισμούς πιστοποίησης. Όλα τα προϊόντα βιολογικής παραγωγής φέρουν πάντα την ένδειξη "βιολογικό προϊόν", το σήμα

του οργανισμού που τα πιστοποιεί καθώς και τον ειδικό αριθμό πιστοποίησης. Προϊόντα που εμφανίζονται στην αγορά ως "οικολογικά", "υγιεινά", "ολικής αλέσεως" κ.λπ. δεν έχουν καμία σχέση με τα πιστοποιημένα βιολογικά προϊόντα και δεν εξασφαλίζουν καμιά εγγύηση στον καταναλωτή. Βάζοντας λοιπόν οι καταναλωτές στο καθημερινό τους τραπέζι πιστοποιημένα βιολογικά προϊόντα, κάνουν το πρώτο βήμα για μια καλύτερη ζωή.

- Πραγματική αξία. Στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, καλλιεργητές και κτηνοτρόφοι επιμένουν στον φυσικό τρόπο καλλιέργειας και εκτροφής που σέβεται τους ρυθμούς της φύσης, παράγοντας αγνά, φυσικά προϊόντα χωρίς τεχνητές παρεμβάσεις όπως συμβαίνει στη συμβατική γεωργία και κτηνοτροφία. Η φυσική διαδικασία ανάπτυξης των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας τους επιτρέπει να διατηρούν ανέπαφη τη φυσική τους σύσταση, τα θρεπτικά συστατικά, τις βιταμίνες και τα ιχνοστοιχεία τους, καθιστώντας τα ανώτερα από τα συμβατικά. Επιλέγοντας, λοιπόν, ο καταναλωτής βιολογικά προϊόντα, επιλέγει έναν αυθεντικό, φυσικό τρόπο διατροφής ο οποίος προασπίζει την υγεία και συντελεί καθοριστικά στην προστασία του περιβάλλοντος.
- Τιμή. Όπως κάθε προϊόν υψηλής ποιότητας που μάλιστα απαιτεί ιδιαίτερη γνώση και προσωπική φροντίδα, έτσι και τα βιολογικά προϊόντα διαφέρουν στην τιμή από τα συμβατικά. Αυτό δεν είναι πάντα ο κανόνας και εξαρτάται από το προϊόν, τις καιρικές συνθήκες κ.λπ. Είναι χαρακτηριστικό ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο καταναλωτής μπορεί να βρει φρέσκα φρούτα και λαχανικά σε εξαιρετικά προσιτές τιμές συγκριτικά με αυτές των συμβατικών προϊόντων στα supermarkets ή στις "λαϊκές αγορές".

Το 1997 πραγματοποιήθηκε έρευνα από το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας), με θέμα τη διερεύνηση του προφίλ του Έλληνα καταναλωτή βιολογικών προϊόντων. Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι, από το 1997 μέχρι σήμερα, πιθανόν τα συμπεράσματα να έχουν διαφοροποιηθεί, καθώς όπως αναφέρθηκε, ο κλάδος των βιολογικών τροφίμων (ειδικά αυτών της φυτικής παραγωγής) βρίσκεται στο στάδιο της ανάπτυξης.

Σύμφωνα με την προαναφερόμενη έρευνα, η πλειονότητα των καταναλωτών βιολογικών προϊόντων αποτελείται από γυναίκες, και γενικώς, άτομα νεαρής ηλικίας. Η ύπαρξη παιδιών στην οικογένεια και το διαθέσιμο εισόδημα φαίνεται να επηρεάζουν την απόφαση για αγορά βιολογικών προϊόντων. Ωστόσο, η σημαντική, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαφορά τιμής δεν μεταφράζεται κατ' ανάγκη σε αγορά των προϊόντων από άτομα υψηλότερων εισοδηματικών τάξεων. Γενικότερα, πιθανότεροι καταναλωτές θεωρούνται οι νέοι, οι μορφωμένοι και οι οικογένειες με μεγαλύτερο αριθμό παιδιών. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έρευνας, οι βασικοί λόγοι για τους οποίους επιλέγονται τα βιολογικά προϊόντα είναι ότι πρόκειται για:

- υγιεινά (98,4%),
- φιλικά προς το περιβάλλον (98,4%),
- ανώτερα ποιοτικά (93,8%) και
- γευστικότερα από τα συμβατικά τρόφιμα (86,9%).

Σαν κυριότερος διαχωριστικός παράγοντας διαφοροποίησης αγοραστών και μη αγοραστών βιολογικών προϊόντων ανακηρύσσεται το μορφωτικό επίπεδο, ενώ ο κυριότερος λόγος μη αγοράς ήταν η περιορισμένη διαθεσιμότητά τους στο εμπόριο. Η έρευνα χωρίζει τους καταναλωτές σε τρεις ομάδες βάσει των απαντήσεών τους, στους «μη ενήμερους» (18,5% του δείγματος), στους «ενήμερους - μη αγοραστές» (73,1% του δείγματος) και στους «ενήμερους-αγοραστές» (8,4% του δείγματος). Οι μη αγοραστές εμφανίζουν χαμηλότερο μορφωτικό και εισοδηματικό επίπεδο από τους αγοραστές. Γενικότερα, οι διατροφικές τους συνήθειες φαίνονται να είναι λιγότερο προσανατολισμένες προς έναν υγιεινό τρόπο διατροφής, ανεξάρτητα από τον τρόπο ζωής τους και τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι, 44,6% των αγοραστών δήλωσαν ότι τα προϊόντα είναι ακριβά σε σχέση με αυτό που προσφέρουν.

Τα συνηθέστερα προϊόντα που αγοράζουν οι καταναλωτές βιολογικών τροφίμων ήταν τομάτες (50,8%), λαχανικά (10%), ελιές και λάδι (8,5%), πορτοκάλια, πατάτες, κρασί, χυμοί φρούτων και ζυμαρικά (3,8%), άλλα φρούτα (2,3%), μήλα και ψωμί (0,8%). Τα προϊόντα αυτά τα προμηθεύτηκαν κατά 26,9% από λαϊκές αγορές βιολογικών προϊόντων, κατά 16,9% από εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων και κατά 9,2% από super markets. Σαν κύρια πηγή πληροφόρησης για τα βιολογικά προϊόντα αναφέρθηκε

το κοινωνικό περιβάλλον και η οικογένεια, ενώ ακολούθησαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σχετική είναι και μια άλλη πρόσφατη έρευνα ελληνικής καταναλωτικής οργάνωσης, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της οποίας οι Έλληνες καταναλωτές επιδεικνύουν ολοένα και πιο θερμό ενδιαφέρον για τα βιολογικά προϊόντα. Συγκεκριμένα η έρευνα πραγματοποιήθηκε μεταξύ 157 καταναλωτών, οι οποίοι κλήθηκαν να εκτιμήσουν τη σημασία της διατροφής, της ασφάλειας, της υγιεινής, της γεύσης και του κόστους ως παραγόντων επιλογής ενός τροφίμου. Στο πλαίσιο αυτό, σε ερώτηση σχετική με τις επιπτώσεις στην υγεία από τα φυτοφάρμακα που χρησιμοποιούνται, σε ποσοστό 53,6% οι καταναλωτές εξέφρασαν «έντονη» ανησυχία και σε ποσοστό 35,1% «μέτρια ανησυχία». Μάλιστα περισσότεροι από το 95% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι θα εξέταζαν τις πληροφορίες σχετικά με τη χρήση φυτοφαρμάκων κατά την αγορά ενός προϊόντος αν αυτές ήταν διαθέσιμες. Η ίδια έρευνα έδειξε ότι κατά το 65% οι καταναλωτές θεωρούν ότι τα βιολογικά τρόφιμα είναι καλύτερα ή σχετικά καλύτερα από τα αντίστοιχα συμβατικά. Επιπλέον, όταν ζητήθηκε από τους καταναλωτές να αξιολογήσουν την ασφάλεια των τροφίμων, τη διατροφική τους αξία, τη γεύση τους, την υγιεινή τους και το κόστος τους σε σχέση με την επίδραση που ασκούν αυτοί οι πέντε παράγοντες στις αγοραστικές τους επιλογές, το 75% των ερωτηθέντων πρόταξαν την ασφάλεια των τροφίμων και τη διατροφική τους αξία ως τους πλέον σημαντικούς παράγοντες, το 70% τον παράγοντα της υγιεινής ως αρκετά σοβαρό και το 49% το κόστος ως ουσιαστικό παράγοντα.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ορισμένα από τα αποτελέσματα της τελευταίας Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών που πραγματοποίησε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ) κατά την περίοδο Φεβρουάριος 2004 – Ιανουάριος 2005. Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 6.500 ιδιωτικών νοικοκυριών σε ολόκληρη τη χώρα. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη έρευνα δεν διαχωρίζει τις δαπάνες για βιολογικά είδη διατροφής, ωστόσο τα αποτελέσματα που παρατίθενται είναι ενδεικτικά της διαμόρφωσης της μέσης καταναλωτικής δαπάνης για τρόφιμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΓΙΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

	Έρευνα 2004/2005	
	Μηνιαίες αγορές ανά νοικοκυριό	Συμμετοχή στο σύνολο
Είδη διατροφής και μη οινόπνευματώδη ποτά	306,44	100%
Αλεύρι, ψωμί, δημητριακά	40,24	13,13%
Κρέας	67,66	22,08%
Ψάρια	25,33	8,27%
Γαλακτοκομικά προϊόντα, αβγά	56,37	18,40%
Έλαια και λίπη	16,84	5,50%
Φρούτα	23,18	7,56%
Λαχανικά	35,38	11,55%
Ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα	19,8	6,46%
Άλλα τρόφιμα	4,14	1,35%
Καφές, τσάι, κακάο	5,5	1,79%
Μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμοί	11,98	3,91%
αξία σε €		

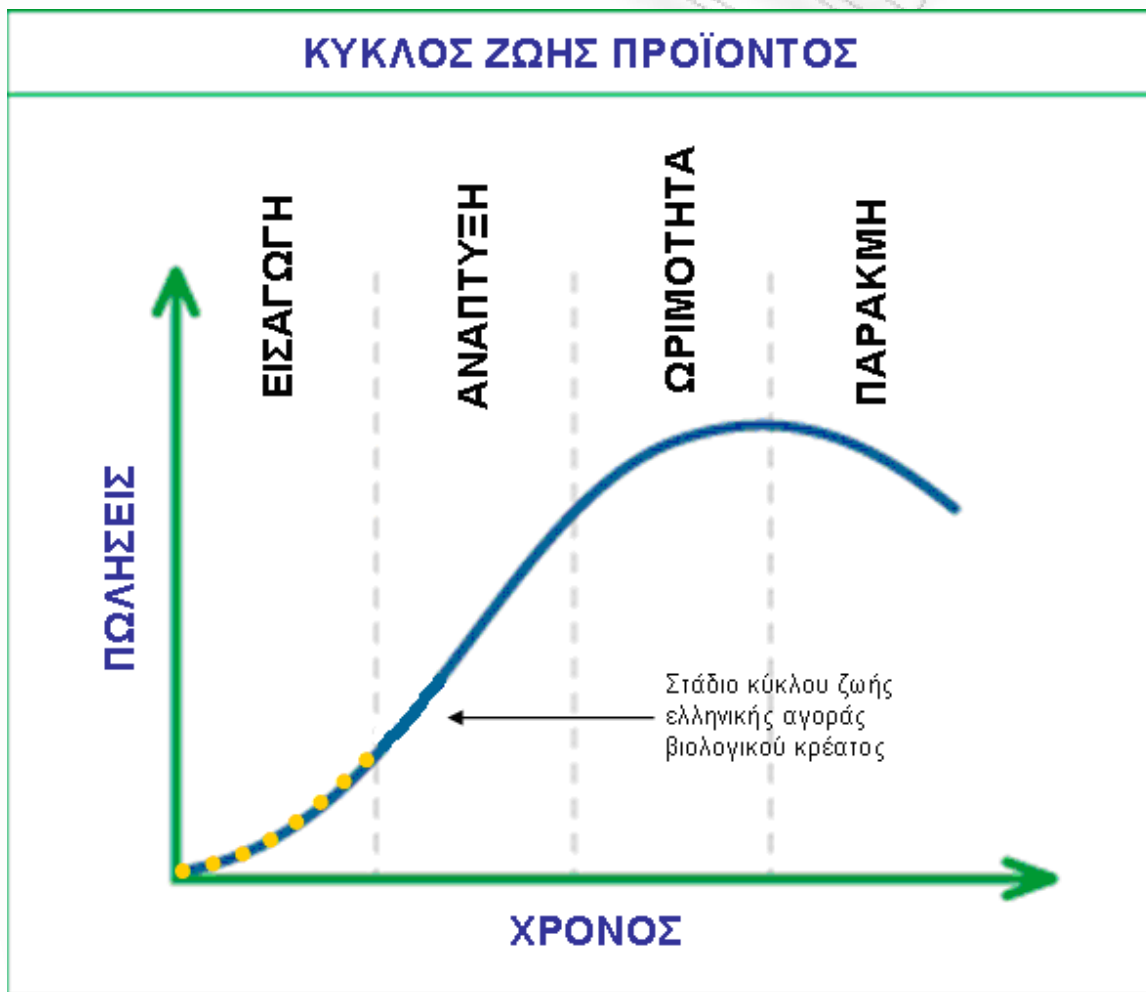
(πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος)

3.4 Ανάλυση των Χαρακτηριστικών της Αγοράς

Η πρόβλεψη της ζήτησης συμβάλλει στον καθορισμό της δυναμικότητας της υπό κατασκευή επιχείρησης. Επιπλέον, συμβάλλει καθοριστικά στον σχεδιασμό της στρατηγικής, την οποία θα ακολουθήσει η επιχείρηση προκειμένου να είναι επιτυχής η διαμόρφωση και η εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου και παράλληλα παρέχει σημαντικό βαθμό πληροφοριών για την εκτίμηση του βαθμού διεισδύσεως στην αγορά που η νέα μονάδα μπορεί να πετύχει.

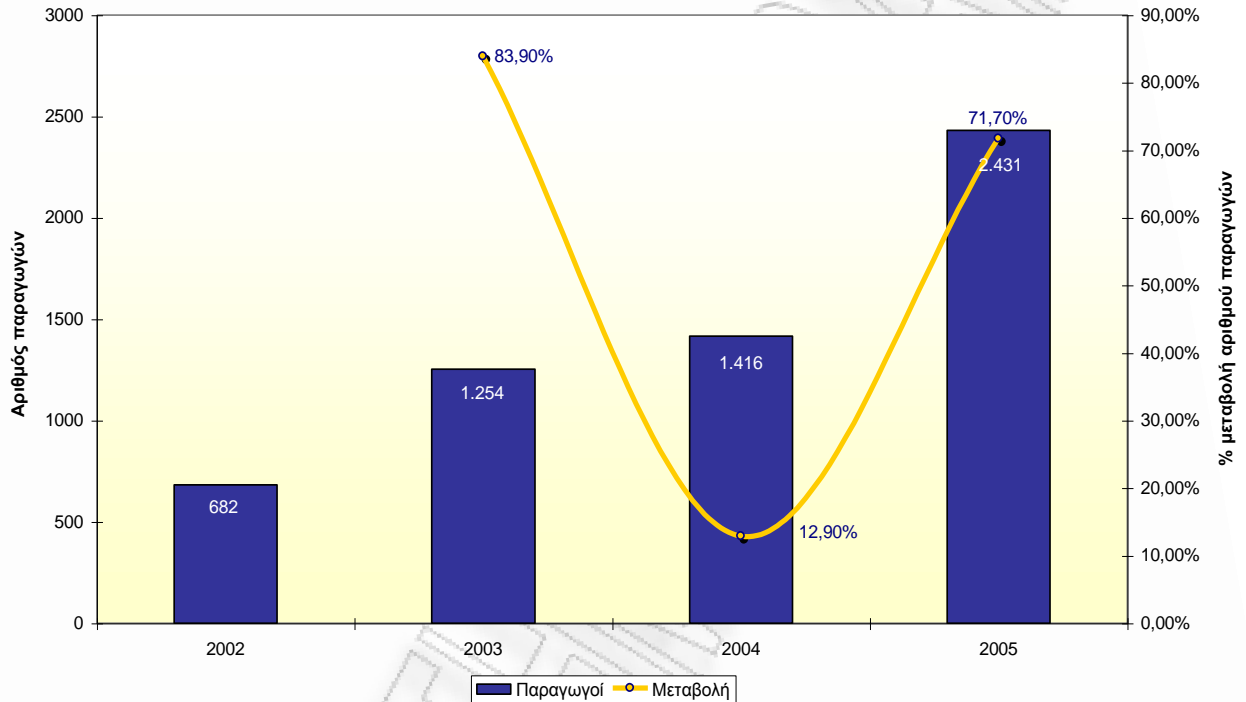
Βάσει της ανάλυσης της εγχώριας ζήτησης που προηγήθηκε μπορούμε να αναφέρουμε ότι ο κλάδος της βιολογικής κτηνοτροφίας είναι στη φάση της εισαγωγής, οδεύοντας στη φάση της ανάπτυξης τόσο παγκοσμίως, (αύξηση 19% την περίοδο 2003/2005, πηγή: Soel - Survey, 2004-2006) όσο και στην ελληνική αγορά όπου η βιολογική κτηνοτροφία παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες χώρες, λόγω των ευνοϊκών εδαφοκλιματολογικών συνθηκών, των πλούσιων φυσικών πόρων και της εφαρμογής της εκτατικής κτηνοτροφίας που εύκολα μπορεί να μετατραπεί σε

βιολογική. Για όσα νέα προϊόντα αποδειχθεί ότι η εισαγωγή τους στην αγορά δεν ήταν λανθασμένη κίνηση, τα περιμένει το καθ' όλα ευτυχές στάδιο της ανάπτυξης (Growth). Εδώ οι πωλήσεις αυξάνονται συνεχώς όπως και τα κέρδη, αν και τα τελευταία, αφού φθάσουν στο μέγιστο ύψος τους, αρχίζουν να μειώνονται. Η μείωση αυτή των κερδών οφείλεται στον σκληρό ανταγωνισμό, καθώς νέες επιχειρήσεις μπαίνουν στον κλάδο παραγωγής, και πιο συγκεκριμένα στον κλάδο παραγωγής βιολογικού κρέατος, παράγοντας τα ίδια περίπου προϊόντα. Ο ανταγωνισμός προκαλεί μείωση των τιμών και αύξηση των εξόδων προβολής. Σε αυτή εξάλλου την κατάληξη βοηθά το γεγονός ότι αφού αυξάνονται οι πωλήσεις αρχίζουν οι οικονομίες κλίμακας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4
ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Η μεταβολή στην εξέλιξη του αριθμού των παραγωγών βιολογικής κτηνοτροφίας για τα έτη 2002 – 2005 παρουσιάζεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

(πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5 ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ (2002-2005)

Στα πλαίσια αυτά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην αγορά υπάρχει σχετική "ανάγκη" για παραγωγή βιολογικών προϊόντων. Τα διατροφικά πρότυπα των τελευταίων ετών έχουν αλλάξει και πλέον οι καταναλωτές στρέφονται προς αναζήτηση περισσότερο υγιεινών και ποιοτικών προϊόντων. Τα βιολογικά προϊόντα δίνουν τη λύση γιατί είναι αγνά, δεν περιέχουν χημικές ουσίες και συντηρητικά, είναι υψηλής ποιότητας και ανώτερης διατροφικής αξίας. Για τον λόγο αυτό προτιμώνται ολοένα και περισσότερο από τους καταναλωτές παρά την ακριβότερη τιμή τους σε σχέση με τα συμβατικά, διότι η καθαρότητα, η φρεσκάδα, η ποιότητα και η ασφάλεια είναι χαρακτηριστικά που όταν οι καταναλωτές τα βρουν είναι πεπεισμένοι ότι αξίζουν μια λίγο μεγαλύτερη οικονομική θυσία.

Ωστόσο, όπως κάθε αγορά, που βρίσκεται σε πρώιμο ακόμη στάδιο, έτσι και τα βιολογικά προϊόντα αντιμετωπίζουν κάποιες "παιδικές ασθένειες", όπως η ελλιπής ενημέρωση καλλιεργητών, κτηνοτρόφων και καταναλωτών, η χαμηλή αποδοτικότητα των ολιγάριθμων έως τώρα εμπλεκόμενων παραγωγών, εξ αιτίας των "αβίαστων", φυσικών μεθόδων παραγωγής που ακολουθούνται, καθώς και η ανάγκη για μεγαλύτερη και ουσιαστική στήριξη της Πολιτείας αναφορικά με την παραγωγή των βιολογικών προϊόντων.

Παρόλα αυτά, οι τάσεις της αγοράς είναι αυξητικές, καθώς η διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση των βιολογικών προϊόντων αποτελεί πραγματικότητα. Όσο για το μέλλον του κλάδου, αυτό προβλέπεται θετικό, εφ' όσον όμως δοθούν λύσεις στα παραπάνω προβλήματα.

Για την περιοχή της Δυτικής Ελλάδας, όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων, οι καταναλωτές θεωρούν ότι αποτελεί έναν εναλλακτικό, ασφαλή και ποιοτικό τρόπο παραγωγής τροφίμων. Πιο συγκεκριμένα, το 65% των καταναλωτών τόσο των ορεινών όσο και των αστικών περιοχών της Δυτικής Ελλάδας θεωρεί ότι το "βιολογικό κρέας" υπερτερεί από το "συμβατικό". Την άποψή τους αυτή οι καταναλωτές (99% των ερωτηθέντων) στηρίζουν στην απουσία κατάλοιπων φαρμακευτικών ουσιών στα βιολογικά προϊόντα και στους αυστηρότερους ελέγχους. Με πολύ θετικό τρόπο, οι καταναλωτές στη συντριπτική τους πλειοψηφία (95%) και ανεξάρτητα του τόπου κατοικίας τους (ορεινές ή αστικές περιοχές), συνδέουν τον τρόπο και τη μέθοδο εκτροφής των παραγωγικών ζώων με την ποιότητα και υγιεινή του παραγόμενου κρέατος, και με τον τρόπο αυτό υποδεικνύουν την ανάγκη εφαρμογής της πολιτικής ελέγχου της παραγωγής από "τον στάβλο στο τραπέζι". Η ευζωία των παραγωγικών ζώων (συνθήκες εκτροφής όσο το δυνατόν πλησιέστερα στις φυσικές), θεωρείται από το 90% των καταναλωτών ιδιαίτερα σημαντική για την ασφάλεια και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων. Το αποτέλεσμα αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία στις μέρες μας, αφού δείχνει τον βαθμό ευαισθητοποίησης του καταναλωτή σε έννοιες που πριν από μερικές δεκαετίες ήταν άγνωστες και παρεξηγήσιμες.

Τέλος, όσον αφορά τα χαρακτηριστικά της αγοράς, οι προτιμήσεις των καταναλωτών ακολουθούν τις τάσεις της διαφήμισης και των όρων του ηλεκτρονικού και έντυπου τύπου, χωρίς να υπάρχει ορθή διατροφική παιδεία, ιδιαίτερα στους χώρους του

σχολείου και στις ευαίσθητες ηλικίες. Παρόλο που η κατανόηση της σχέσης παραγωγής και τελικού προϊόντος είναι ελλιπής, ο καταναλωτής συμμαρξίζει την αναγκαιότητα της ολοκληρωμένης διαχείρισης της ζωικής παραγωγής και πιστεύει στη μεγάλη σημασία της ευζωίας των ζώων στην ποιότητα του τελικού ζωνομικού προϊόντος, όπως και στη χρησιμότητα των νέων εναλλακτικών μεθόδων εκτροφής. Ο καταναλωτής εμπιστεύεται τη βιολογική κτηνοτροφία και θεωρεί ότι τα παραγόμενα από τη βιολογική εκτροφή τρόφιμα είναι ποιοτικότερα και ασφαλέστερα, δημιουργώντας βάσεις ανάπτυξης και ενίσχυσης της βιολογικής κτηνοτροφίας.

Συμπερασματικά, και συνδυάζοντας όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία, παραμένει αδιαμφισβήτητο γεγονός, ότι η αγορά βιολογικού κρέατος κατέχει από τα μεγαλύτερα περιθώρια ανάπτυξης στον ελλαδικό χώρο. Αυτό συμβαίνει διότι υπάρχουν ακόμη πολλά περιθώρια επηρεασμού της αντίληψης των Ελλήνων για τη σπουδαιότητα και την αξία της υγιεινής διατροφής. Συνεπώς, η αναγνώριση των υπαρχουσών ευκαιριών στην εγχώρια αγορά βιολογικού κρέατος δικαιολογεί την εισαγωγή μιας νέας επιχείρησης, όπως είναι η υπό μελέτη μονάδα παραγωγής βιολογικού κρέατος. Κατ'επέκταση, μια τέτοιου είδους νέα μονάδα θα μπορούσε να αποβλέπει στην απόσπαση ενός σημαντικού μεριδίου αγοράς από τις υπάρχουσες μονάδες στοχεύοντας, εν τέλει, στην επιτυχή εφαρμογή της παρούσας επένδυσης.

3.5 Ανάλυση του Ανταγωνιστικού Περιβάλλοντος

3.5.1 Γενικά Πληροφοριακά Στοιχεία των Ανταγωνιστών

Εκτός από τα προηγούμενα στοιχεία που αφορούσαν τη συνολική ανάλυση της αγοράς, είναι εξίσου σημαντικό να παρουσιαστούν και ορισμένα γενικά πληροφοριακά στοιχεία για τους ανταγωνιστές της υπό κατασκευή επιχείρησης που δραστηριοποιούνται στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας.

➤ Αλεξοπούλου Παναγιώτα / Κτηνοτρόφος

Η Αλεξοπούλου Παναγιώτα, γεννημένη το 1956 κατοικεί στο Μαλανδρινό Φωκίδας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Αριθμός ζώων	160 πρόβατα	80 αίγες	28 βοοειδή
Έκταση βοσκότοπων	900 στρ.		

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μαλανδρινού. Συμπληρωματικά χορηγεί 6000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στο βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2000 κιλά
Κρέας κατσικιών	620 κιλά

➤ **Αποστολάκη Βάνα / Κτηνοτρόφος**

Η Αποστολάκη Βάνα, γεννημένη το 1976 κατοικεί στο Αρχοντοχώρι Ξηρομέρου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	90 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	440 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρχοντοχωρίου. Συμπληρωματικά χορηγεί 3000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 2000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Γάλα αιγών	3.000 κιλά
Κρέας κατσικιών	500 κιλά

➤ **Αποστολάκης Σπύρος / Κτηνοτρόφος**

Ο Αποστολάκης Σπύρος, γεννημένος το 1977 κατοικεί στο Αρχοντοχώρι Ξηρομέρου Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	175 πρόβατα	175 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	900 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρχοντοχωρίου. Συμπληρωματικά χορηγεί 15000 κιλά ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού και 10000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2.700 κιλά
Κρέας Εριφίων	2.700 κιλά

➤ **Αποστολόπουλος Πολύκαρπος / Κτηνοτρόφος**

Ο Αποστολόπουλος Πολύκαρπος, γεννημένος το 1956 κατοικεί στη Στράνωμα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή ζώων και καλλιέργεια χωραφιών από το 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Αριθμός ζώων	65 πρόβατα	2 αγελάδες	40 μύσχοι
Έκταση βοσκότοπων	262 στρ.		

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Στράνωμα. Συμπληρωματικά χορηγεί 6000 κιλά ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά ιδιοπαραγόμενης βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Γάλα προβάτων	4000 κιλά
Κρέας αρνιών	650 κιλά
Κρέας μοσχαριών	300 κιλά

➤ **Δελαπόρτα Χαρίκλεια / Κτηνοτρόφος**

Η Δελαπόρτα Χαρίκλεια, γεννημένη το 1975 κατοικεί στο Μοναστηράκι Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων και καλλιέργεια χωραφιών από το 2000.

Αριθμός ζώων	107 βοοειδή	104 αίγες	150 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	1030 στρ.		

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μοναστηρακίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 10000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου και 25000 κιλών βιολογικού άχυρου. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας μόσχων	1500 κιλά
Κρέας Προβάτων	4000 κιλά
Κρέας Αιγών	5000 κιλά

➤ **Δελαπόρτας Ελευθέριος / Κτηνοτρόφος**

Ο Δελαπόρτας Ελευθέριος, γεννημένος το 1940 κατοικεί στο Μοναστηράκι Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή ζώων και καλλιέργεια χωραφιών από το 2001.

Αριθμός ζώων	70 βοοειδή
Έκταση βοσκότοπων	700 στρ

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μοναστηρακίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 16000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου, 20000 κιλών βιολογικής ιδιοπαραγόμενης βρώμης και 9000 κιλών βιολογικού άχυρου. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας μόσχων	3500 κιλά

➤ **Καλλιμάνης Παναγιώτης / Κτηνοτρόφος**

Ο Καλλιμάνης Παναγιώτης, γεννημένος το 1957 κατοικεί στο Αρχοντοχώρι Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων και καλλιέργεια χωραφιών από το 2001.

Αριθμός ζώων	230 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	575 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρχοντοχωρίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 5000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου και 9000 κιλών βιολογικής μηδικής. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	3000 κιλά

➤ **Καλλιμάνης Παρασκευάς / Κτηνοτρόφος**

Ο Καλλιμάνης Παρασκευάς, γεννημένος το 1952 κατοικεί στο Αρχοντοχώρι Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	380 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	703 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρχοντοχωρίου. Συμπληρωματικά γίνεται

χορήγηση 6000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου και 10000 κιλών βιολογικής μηδικής. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αιγών	4000 κιλά

➤ **Κοτσίκη Αικατερίνη / Κτηνοτρόφος**

Η Κοτσίκη Αικατερίνη, γεννημένη το 1979 κατοικεί στο Λευκαδίτη Φωκίδας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	230 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	720 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Λευκαδίτη εκτάσεως 580 στρεμμάτων. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 10000 κιλών σκληρού σίτου και 10000 κιλών μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2000 κιλά

➤ **Κοτσίκης Αθανάσιος / Κτηνοτρόφος**

Ο Κοτσίκης Αθανάσιος, γεννημένος το 1955 κατοικεί στο Λευκαδίτη Φωκίδας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	300 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	750 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Λευκαδίτη. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 3500 κιλών αραβόσιτος και 3500 κιλών μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Γάλα προβάτων	15000 κιλά
Κρέας αρνιών	2500 κιλά

➤ **Κουτσουπιάς Γεώργιος / Κτηνοτρόφος**

Ο Κουτσουπιάς Γιώργος, γεννημένος το 1974 κατοικεί στο Λεσίμι του Δήμου Οινιάδων και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή βοοειδών από το 2002.

Αριθμός ζώων	71 αγελάδες	35 μοσχάρια
Έκταση βοσκότοπων	1300 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Καραϊσκάκη. Συμπληρωματικά χορηγεί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

2000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 5000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Ενσίρωμα αραβόσιτου	58000 κιλά
Κρέας μόσχων	7000 κιλά

➤ **Κωστούλας Αριστοτέλης / Κτηνοτρόφος**

Ο Κωστούλας Αριστοτέλης, γεννημένος το 1956 κατοικεί στη Στράνωμα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	70 πρόβατα	30 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	300 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Στράνωμα. Συμπληρωματικά χορηγεί 6000 κιλά ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά ιδιοπαραγόμενης βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	400 κιλά
Κρέας κατσικιών	400 κιλά

➤ **Λύρος Δημήτριος / Κτηνοτρόφος**

Ο Λύρος Δημήτρης, γεννημένος το 1974 κατοικεί στα Μούσουρα Μεσολογγίου και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή προβάτων από το 2002.

Αριθμός ζώων	110 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	260 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μουσούρων. Συμπληρωματικά χορηγεί 2000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	600 κιλά

➤ **Λύρος Χρήστος / Κτηνοτρόφος**

Ο Λύρος Χρήστος, γεννημένος το 1955 κατοικεί στα Μούσουρα Μεσολογγίου και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή των προβάτων του από το 2002.

Αριθμός ζώων	130 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	300 στρ

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μουσούρων. Συμπληρωματικά χορηγεί 2000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	700 κιλά

➤ **Μαλούση Ελισάβετ / Κτηνοτρόφος**

Η Μαλούση Ελισάβετ, γεννημένη το 1982 κατοικεί στο Καραϊσκάκη του Δήμου Αστακού και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	90 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	230 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Καραϊσκάκη του Δήμου Αστακού. Συμπληρωματικά χορηγεί 1000 κιλά ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού και 3000 κιλά ιδιοπαραγόμενης βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας προβάτων	2000 κιλά

➤ **Μαλούσης Αλκιβιάδης / Κτηνοτρόφος**

Ο Μαλούσης Αλκιβιάδης, γεννημένος το 1973 κατοικεί στο Καραϊσκάκη του Δήμου Αστακού και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή αιγοπροβάτων από το 2001.

Αριθμός ζώων	120 πρόβατα	20 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	345 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Καραϊσκάκη. Συμπληρωματικά χορηγεί 2000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 5000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2000 κιλά
Κρέας αιγών	150 κιλά

➤ **Μαλούσης Δημήτριος / Κτηνοτρόφος**

Ο Μαλούσης Δημήτριος, γεννημένος το 1950 κατοικεί στο Καραϊσκάκη του Δήμου Αστακού και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	200 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	565 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Καραϊσκάκη. Συμπληρωματικά χορηγεί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

6000 κιλά ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά ιδιοπαραγόμενης βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας κατσικιών	2000 κιλά

➤ **Μαλούσης Ηλίας / Κτηνοτρόφος**

Ο Μαλούσης Ηλίας, γεννημένος το 1952 κατοικεί στο Καραϊσκάκη του Δήμου Αστακού και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή αιγοπροβάτων από το 2002.

Αριθμός ζώων	450 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	848 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Καραϊσκάκη. Συμπληρωματικά χορηγεί 2000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 5000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Γάλα αιγών	1700 κιλά
Κρέας αιγών	5000 κιλά

➤ **Μάρκου Κωνσταντίνα / Κτηνοτρόφος**

Η Μάρκου Κωνσταντίνα, γεννημένη το 1967 κατοικεί στο Λιδωρίκι Φωκίδας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	164 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	450 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Λευκαδίτη. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 7000 κιλών αραβοσίτου και 7000 κιλών μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	1000 κιλά

➤ **Μέντης Σωτήριος / Κτηνοτρόφος**

Ο Μέντης Σωτήρης, γεννημένος το 1956 κατοικεί στον Αστακό και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	330 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	780 στρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Καραϊσκάκη. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 15000 κιλών βιολογικού δημητριακού καρπού, 5000 κιλών ιδιοπαραγόμενης βιολογικής βρώμης και 15000 κιλών ιδιοπαραγόμενης βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2800 κιλά

➤ Νούλας Βασίλειος / Κτηνοτρόφος

Ο Νούλας Βασίλης, γεννημένος το 1961 κατοικεί στη Στράνωμα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	100 πρόβατα	260 αίγες	4 αγελάδες
Έκταση βοσκότοπων	960 στρ.		

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Στράνωμα. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 2000 κιλών ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού, 3000 κιλών ιδιοπαραγόμενης βιολογικής βρώμης και 3000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	850 κιλά
Κρέας κατσικιών	2000 κιλά
Κρέας μοσχαριών	300 κιλά

➤ **Νούλας Κωνσταντίνος / Κτηνοτρόφος**

Ο Νούλας Κώστας, γεννημένος το 1961 κατοικεί στη Στράνωμα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	190 πρόβατα	2 μόσχοι
Έκταση βοσκότοπων	480 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Στράνωμα. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 3400 κιλών βιολογικού δημητριακού καρπού, 5000 κιλών ιδιοπαραγόμενης βιολογικής βρώμης και 12000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	850 κιλά

➤ **Νούλας Χρήστος /Κτηνοτρόφος**

Ο Νούλας Χρήστος, γεννημένος το 1959 κατοικεί στη Στράνωμα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	55 πρόβατα	230 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	720 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Στράνωμα. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 7000 κιλών βιολογικού ιδιοπαραγόμενου αραβόσιτου και 10000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	500 κιλά
Κρέας κατσικιών	1700 κιλά

➤ **Οικονόμου Ανδρέας / Κτηνοτρόφος**

Ο Οικονόμου Ανδρέας, γεννημένος το 1972 κατοικεί στο Περδικάκι Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	57 πρόβατα	227 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	380 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος στο Περδικάκι. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 4000 κιλών βιολογικού δημητριακού καρπού και 10000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	400 κιλά
Κρέας κατσικιών	1700 κιλά

➤ **Παγκαλίδης Θεόδωρος / Κτηνοτρόφος**

Ο Παγκαλίδης Θεόδωρος, γεννημένος το 1952 κατοικεί στο Μοναστηράκι Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	105 πρόβατα	204 αίγες	37 βοοειδή
Έκταση βοσκότοπων	1100 στρ.		

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Παλαιμάνινας. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 10000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου, 30000 κιλών ενσιρώματος και 9000 κιλών βιολογικού άχυρου. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	1200 κιλά
Κρέας κατσικιών	2000 κιλά
Κρέας μοσχαριών	900 κιλά

➤ **Παπαλεξίου Αθηνά / Κτηνοτρόφος**

Η Παπαλεξίου Αθηνά, γεννημένη το 1960 κατοικεί στην Αμυγδαλιά Φωκίδας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	400 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	262 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αμυγδαλιάς. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 6000 κιλών αραβοσίτου και 3000 κιλών μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2500 κιλά

➤ **Προδρομίτη Αμαλία / Κτηνοτρόφος**

Η Προδρομίτη Αμαλία, γεννημένη το 1974 κατοικεί στο Μοναστηράκι Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	107 βοοειδή
Έκταση βοσκότοπων	745 στρ

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μοναστηρακίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 10000 κιλών βιολογικού αραβοσίτου, 30000 κιλών ενσιρώματος και 9000 κιλών βιολογικού άχυρου. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας μόσχων	4000 κιλά

➤ **Προδρομίτης Γεώργιος / Κτηνοτρόφος**

Ο Προδρομίτης Γεώργιος, γεννημένος το 1974 κατοικεί στο Μοναστηράκι Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2001.

Αριθμός ζώων	160 αίγες	137 βοοειδή
Έκταση βοσκότοπων	745 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μοναστηρακίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 20000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου και σκληρού σίτου, 50000 κιλών ενσιρώματος και 60000 κιλών βιολογικού άχυρου. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αιγών	1700 κιλά
Κρέας μόσχων	75000 κιλά

➤ **Σούγιας Ευθύμιος / Κτηνοτρόφος**

Ο Σούγιας Ευθύμιος, γεννημένος το 1976 κατοικεί στα Μούσουρα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	160 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	380 στρ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μουσούρων. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 2000 κιλών βιολογικού δημητριακού καρπού, 6000 κιλών βιολογικής ιδιοπαραγόμενης βρώμης και 4000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας κασικιών	950 κιλά

➤ **Σούγιας Λάμπρος / Κτηνοτρόφος**

Ο Σούγιας Λάμπρος, γεννημένος το 1955, κατοικεί στα Μούσουρα Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2003.

Αριθμός ζώων	204 πρόβατα	62 αίγες
Έκταση βοσκότοπων	380 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Μουσούρων. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 5400 κιλών βιολογικού δημητριακού καρπού, 6000 κιλών βιολογικής ιδιοπαραγόμενης βρώμης και 6000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αιγών	600 κιλά
Κρέας αρνιών	2000 κιλά

➤ **Τόλης Θεόδωρος / Κτηνοτρόφος**

Ο Τόλης Θεόδωρος, γεννημένος το 1937 κατοικεί στην Κυψέλη Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	140 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	350 στρ.

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δήμου Στράτου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 5000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου και 9000 κιλών βιολογικής μηδικής. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2000 κιλά

➤ **Τσάρκος Βασίλειος / Κτηνοτρόφος**

Ο Τσάρκος Βασίλης, γεννημένος το 1976 κατοικεί στον Αστακό και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	457 αίγες	263 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	1700 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δήμου Αστακού. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 15000 κιλών ιδιοπαραγόμενου βιολογικού δημητριακού καρπού, και 50000 κιλών ιδιοπαραγόμενης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	2300 κιλά
Κρέας κατσικιών	3500 κιλά

➤ **Τσιάκαλος Βασίλειος / Κτηνοτρόφος**

Ο Τσιάκαλος Βασίλης, γεννημένος το 1974 κατοικεί στους Αμοργιανούς Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή αιγοπροβάτων από το 2002.

Αριθμός ζώων	110 αίγες	40 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	260 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αμοργιανών. Συμπληρωματικά χορηγεί 2000 κιλά βιολογικού δημητριακού καρπού και 4000 κιλά βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας κατσικιών	1200 κιλά
Κρέας αρνιών	600 κιλά

➤ **Τσιάκαλος Λάζαρος / Κτηνοτρόφος**

Ο Τσιάκαλος Λάζαρος, γεννημένος το 1973 κατοικεί στους Αμοργιανούς Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή αιγοπροβάτων από το 2002.

Αριθμός ζώων	90 αίγες	40 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	260 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αμοργιανών. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 9000 κιλών βιολογικού δημητριακού καρπού και 20000 κιλών βιολογικής μηδικής ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας κατσικιών	1000 κιλά
Κρέας αρνιών	600 κιλά

➤ **Φράγκος Γεώργιος / Κτηνοτρόφος**

Ο Φράγκος Γιώργος, γεννημένος το 1956 κατοικεί στο Αρχοντοχώρι Αιτωλοακαρνανίας και έχει αρχίσει τη βιολογική εκτροφή ζώων από το 2002.

Αριθμός ζώων	240 πρόβατα
Έκταση βοσκότοπων	500 στρ

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρχοντοχωρίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 5000 κιλών βιολογικού αραβόσιτου και 9000 κιλών βιολογικής μηδικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας αρνιών	3500 κιλά

➤ **Χρυσανθος Νικόλαος / Κτηνοτρόφος**

Ο Χρυσανθος Νικόλαος, γεννημένος το 1956 κατοικεί στο Λεσίνοι του Δήμου Οινιάδων και έχει αρχίσει την βιολογική εκτροφή βοοειδών από το 2002.

Αριθμός ζώων	110 αγελάδες	48 μοσχάρια
Έκταση βοσκότοπων	2000 στρ.	

Για τη διατροφή των ζώων βασίζεται στους πλούσιους σε βλάστηση βοσκότοπους του Δημοτικού Διαμερίσματος Λεσινίου. Συμπληρωματικά γίνεται χορήγηση 40000 κιλών ιδιοπαραγόμενου βιολογικού ενσιρώματος αραβοσίτου ετησίως. Παράλληλα, η υγεία των ζώων διασφαλίζεται με την τακτική άσκησή τους στον βοσκότοπο και την ισορροπημένη διατροφή, ενώ η καταπολέμηση των παρασίτων γίνεται με την ορθή διαχείριση του βοσκότοπου.

Παραγόμενα Βιολογικά Προϊόντα ανά έτος	
Κρέας μόσχων	10400 κιλά

3.5.2 Ανάλυση της Δομής του Ανταγωνιστικού Περιβάλλοντος

Απαραίτητο στοιχείο για την επιτυχία του παρόντος επενδυτικού σχεδίου αποτελεί η ελκυστικότητα της ελληνικής αγοράς Βιολογικού Κρέατος στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας η οποία καθορίζεται σε σημαντικό βαθμό από τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις.

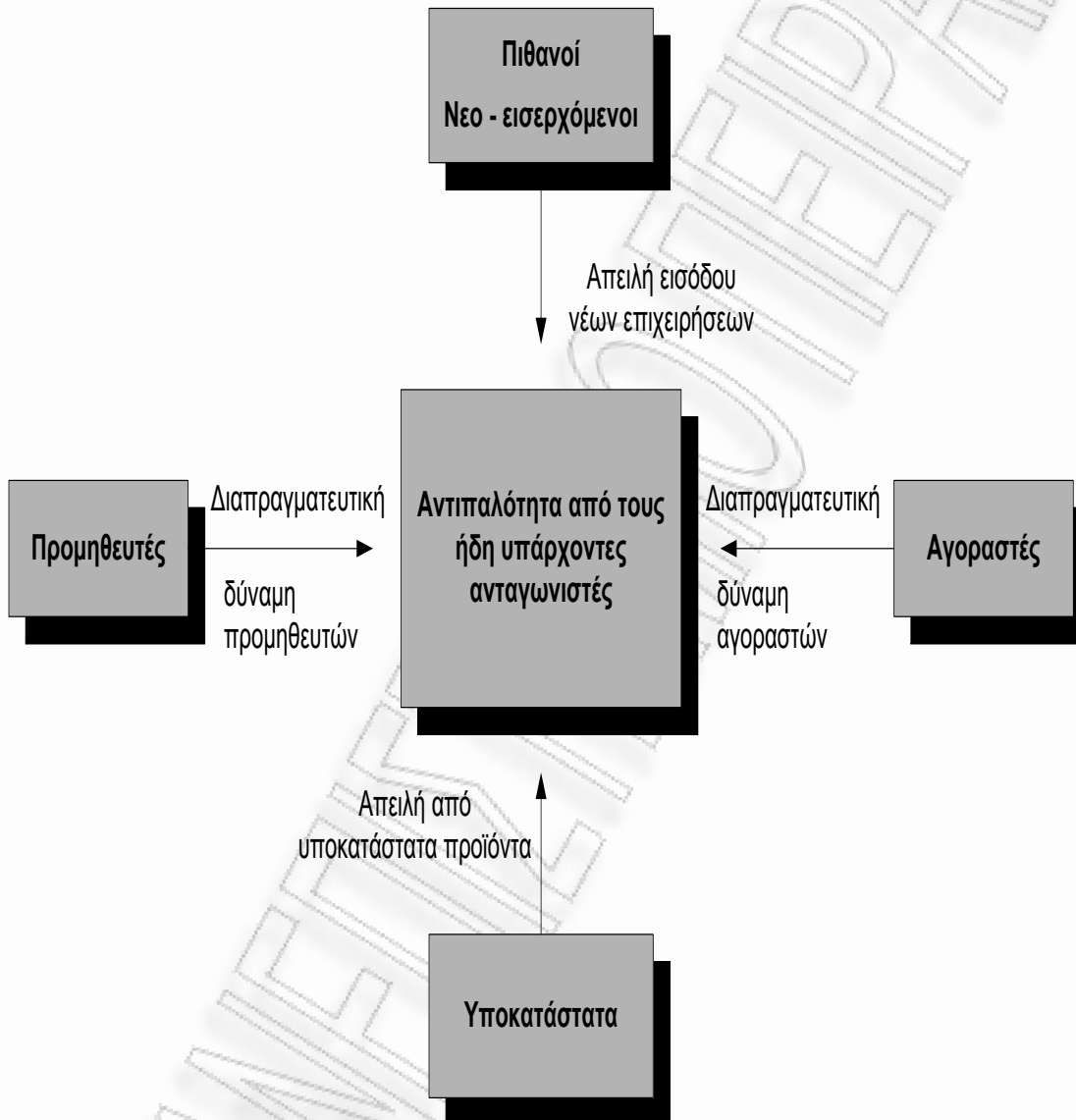
Συνεπώς για την εισαγωγή της «BELBIO» στη συγκεκριμένη αγορά, κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί περαιτέρω η ελκυστικότητα αυτή μέσω του υποδείγματος Ανάλυσης των Πέντε Δυνάμεων του "PORTER".

Ο Porter υποστηρίζει ότι μια επιχείρηση ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την ένταση του ανταγωνισμού στον κλάδο στον οποίο ανταγωνίζεται. Ο βαθμός της έντασης αυτής καθορίζεται από πέντε ανταγωνιστικές δυνάμεις. Οι δυνάμεις αυτές καθορίζουν την κερδοφορία του κλάδου. Επιπλέον, η ανταγωνιστική στρατηγική είναι ένας συνδυασμός των στόχων που θέτει η επιχείρηση και των πολιτικών με τις οποίες επιδιώκει να πετύχει τους στόχους αυτούς.

Το υπόδειγμα των πέντε δυνάμεων του Porter και η αλληλεξάρτηση αυτών συνιστά ένα από τα πιο αποτελεσματικά και διαρκή θεωρητικά υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της φύσης του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος καθώς και για την περιγραφή της δομής του κλάδου. Στην παρούσα ενότητα χρησιμοποιείται το υπόδειγμα του Porter για την εκτίμηση της ελκυστικότητας του κλάδου.

Στον Πίνακα 3.4 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι πέντε αυτές ανταγωνιστικές δυνάμεις που καθορίζουν την κερδοφορία του κλάδου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5
ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ PORTER

Βάσει των ανωτέρω και για το παρόν επενδυτικό σχέδιο προκύπτουν τα εξής στοιχεία:

➤ Απειλή Εισόδου Νέων Επιχειρήσεων

Οι νεο-εισερχόμενοι σε έναν κλάδο τυπικά εισάγουν σε αυτόν νέα δυναμικότητα, την επιθυμία να κερδίσουν μερίδιο αγοράς, καθώς και σημαντικούς πόρους. Συνεπώς αποτελούν απειλή για τους ήδη υφιστάμενους ανταγωνιστές στον κλάδο. Η απειλή εισόδου εξαρτάται από την ύπαρξη φραγμών εισόδου, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τις οικονομικές δυνάμεις που επιβραδύνουν ή παρακωλύουν την είσοδο άλλων επιχειρήσεων, καθώς και από την αναμενόμενη αντίδραση των ήδη υφιστάμενων ανταγωνιστών.

Όπως αναφέραμε, οι επιχειρήσεις στον κλάδο της Βιολογικής Κτηνοτροφίας είναι οικογενειακού χαρακτήρα, μικρού ή μεσαίου μεγέθους και συνεπώς η παραγωγή τους είναι περιορισμένη. Δεν υπάρχουν μεγάλες μονάδες παραγωγής κρέατος που να δραστηριοποιούνται πανελλαδικά και να παράγουν τόνους κρέατος. Αυτό διότι η ένταξη της Ελλάδος στην παραγωγή βιολογικού κρέατος έγινε μόλις το 2001. Συνεπώς, θα πρέπει να ληφθεί σημαντικά υπόψη το γεγονός ότι οι νέες επιχειρήσεις δεν έχουν να αντιμετωπίσουν εδραιωμένες επωνυμίες με μακρά παράδοση, σημαντικά μερίδια αγοράς και μεγάλη φήμη.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι στο συγκεκριμένο προϊόν δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις. Δηλαδή, αν κάποιες από τις υπάρχουσες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις προσπαθούσαν να προβούν σε διαφοροποίηση του προϊόντος τους, πραγματική ή φανταστική, προκειμένου να δεσμεύσουν την πίστη των πελατών τους αυτό δεν θα μπορούσε να συμβεί. Αυτό συμβαίνει επειδή τα βιολογικά κρέατα είναι πιστοποιημένα από το Κράτος και επιπλέον οι ενέργειες και οι διαδικασίες προκειμένου να θεωρηθεί ότι ένα ζώο εκτρέφεται βιολογικά είναι συγκεκριμένες.

Τέλος, το γεγονός ότι υπάρχει μια σχετική δυσχέρεια στο δίκτυο διανομής δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ανασταλτικός παράγοντας εφόσον ο κλάδος είναι σχετικά νέος και το δίκτυο διανομής ακόμα διαμορφώνεται. Ταυτόχρονα, επιλέγοντας ως τόπο εγκατάστασης μια παραδοσιακά αγροτική περιοχή, θα υπάρχει η δυνατότητα εκμετάλλευσης των κρατικών κινήτρων και επιχορηγήσεων που υφίστανται για τη συγκεκριμένη περιοχή καθώς και το είδος της εκμετάλλευσης (επιχορηγήσεις από Ε.Ε. σε κτηνοτρόφους βιολογικών προϊόντων) με αποτέλεσμα να μειώνεται σημαντικά το

κόστος επένδυσης. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι απαιτήσεις σε κεφάλαια για την είσοδο στον κλάδο δεν είναι πολύ υψηλές, εφόσον εκτός από τις εγκαταστάσεις εκτροφής και την τροφή των ζώων δεν απαιτούνται κεφάλαια για αποθέματα και για δραστηριότητες του μάρκετινγκ (καθώς όπως έχει αναφερθεί γίνεται προσπάθεια να προβληθεί συνολικά ο κλάδος).

➤ Διαπραγματευτική Δύναμη Προμηθευτών

Οι προμηθευτές αποτελούν τους κύριους συνεργάτες των επιχειρήσεων. Ωστόσο πολλές φορές η σχέση που δημιουργείται μεταξύ των επιχειρήσεων και των προμηθευτών μπορεί να αποβεί μοιραία. Για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών και η μείωση της ποιότητας των πωλούμενων από τους προμηθευτές προϊόντων, είναι δυνητικά μέσα με τα οποία οι προμηθευτές μπορούν να ασκήσουν πίεση στις ανταγωνιζόμενες στον κλάδο επιχειρήσεις. Εάν η επιχείρηση δεν μπορεί να ανακτήσει το αυξημένο κόστος μεταβιβάζοντάς το στους αγοραστές, τότε η κερδοφορία της θα μειωθεί από τις ενέργειες των προμηθευτών.

Όσον αφορά την αγορά βιολογικού κρέατος, η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών είναι πολύ μικρή. Αυτό γιατί, όπως έχει αναφερθεί, βιολογική κτηνοτροφία και βιολογική γεωργία είναι όροι αλληλένδετοι. Πρώτη ύλη για τη βιολογική κτηνοτροφία είναι η τροφή των ζώων. Συνεπώς, μπορούμε να κατανοήσουμε γιατί η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών είναι μικρή εφόσον η πλειοψηφία των παραγωγών βιολογικού κρέατος ασχολούνται και με τη βιολογική καλλιέργεια προκειμένου να εξασφαλίζουν τροφή για τα ζώα τους. Τέλος, οι πωλήσεις των προμηθευτών στον κλάδο αντιπροσωπεύουν ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό και συνεπώς δεν μπορούν να δημιουργούν προβλήματα όπως μη εκτέλεση παραγγελιών, καθυστέρηση αποστολής και να συμβάλλουν έτσι στη μείωση των κερδών της επιχείρησης.

➤ Διαπραγματευτική Δύναμη Αγοραστών

Οι ανταγωνιζόμενες σε έναν κλάδο επιχειρήσεις επιθυμούν να μεγιστοποιήσουν την αποδοτικότητα των επενδυμένων κεφαλαίων. Οι αγοραστές των επιχειρήσεων, από τη μεριά τους, επιθυμούν να αγοράζουν προϊόντα στην κατώτερη δυνατή τιμή, στην

οποία οι ανταγωνιζόμενες στον κλάδο επιχειρήσεις έχουν την κατώτερη αποδεκτή απόδοση της επένδυσης. Για να μειώσουν το κόστος οι αγοραστές διαπραγματεύονται για ανώτερη ποιότητα, καλύτερα επίπεδα εξυπηρέτησης και χαμηλότερες τιμές. Το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να επιτευχθεί, ενθαρρύνοντας ανταγωνιστικές μάχες ανάμεσα στις επιχειρήσεις του κλάδου, από τις οποίες αγοράζονται τα προϊόντα.

Έτσι οι αγοραστές μπορούν να θεωρηθούν σαν ανταγωνιστική απειλή όταν συμπιέζουν τις τιμές των ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων, ή όταν επιζητούν υψηλότερη ποιότητα και καλύτερη εξυπηρέτηση. Αντίθετα, αγοραστές χωρίς διαπραγματευτική δύναμη, προσφέρουν την ευκαιρία στις ανταγωνιζόμενες σε έναν κλάδο επιχειρήσεις, να αυξήσουν τις τιμές και να έχουν μεγαλύτερη απόδοση.

Αναφορικά με τον κλάδο του Βιολογικού Κρέατος στη χώρα μας, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η διαπραγματευτική δύναμη των αγοραστών τόσο σε επίπεδο τελικών καταναλωτών (ξενοδοχεία, εστιατόρια) όσο και σε επίπεδο εμπόρων (κρεοπώλες, super markets) χαρακτηρίζεται ως μεγάλη.

Έχει γίνει σαφές ότι ακόμα στη χώρα μας υπάρχει ένας μικρός αριθμός αγοραστών που ενδιαφέρονται να αγοράσουν τα προϊόντα του κλάδου. Συνεπώς, οποιαδήποτε ανταγωνιζόμενη επιχείρηση του κλάδου δεν αντέχει να χάσει κάποιο πελάτη. Επιπλέον οι αγοραστές σε επίπεδο εμπόρων γνωρίζουν πολύ καλά τι συμβαίνει στον κλάδο, τις συνθήκες ζήτησης, τις τρέχουσες τιμές στην αγορά ακόμα και του κόστους παραγωγής γεγονός που τους δίνει τη δύναμη να ασκούν μεγαλύτερη πίεση στις επιχειρήσεις από ότι αν η ενημέρωσή τους ήταν ελλιπής.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι οι δύο προαναφερόμενες ανταγωνιστικές δυνάμεις, δηλαδή η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών και η διαπραγματευτική δύναμη των αγοραστών θα πρέπει να εξετάζονται μαζί σύμφωνα με τον Porter, λόγω των παρόμοιων αποτελεσμάτων που επιφέρουν στον ανταγωνισμό.

➤ Απειλή από Υποκατάστατα Προϊόντα

Όλες οι επιχειρήσεις ενός κλάδου ανταγωνίζονται με επιχειρήσεις άλλων κλάδων που παράγουν υποκατάστατα προϊόντα, δηλαδή προϊόντα κλάδων που εξυπηρετούν

παρόμοιες αγοραστικές ανάγκες με εκείνες του κλάδου που αναλύεται, του κλάδου παραγωγής Βιολογικού Κρέατος στην περίπτωση της δικής μας μελέτης. Τα προϊόντα αυτά έχουν τη δυνατότητα να ικανοποιήσουν παρόμοιες αγοραστικές ανάγκες, αλλά με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Τα υποκατάστατα προϊόντα θέτουν μια ανώτατη τιμή πώλησης των προϊόντων των ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων.

Σε ένα γενικό πλαίσιο, η απειλή από τα υποκατάστατα προϊόντα είναι ισχυρότερη όταν οι αγοραστές αντιμετωπίζουν μικρό κόστος μετακίνησης, όταν η τιμή των υποκατάστατων προϊόντων είναι χαμηλότερη και η ποιότητα ή η επίδοσή τους είναι ίδια ή μεγαλύτερη από τα προϊόντα του κλάδου. Οι ανταγωνιζόμενες σε έναν κλάδο επιχειρήσεις για να μειώσουν την απειλή των υποκατάστατων προϊόντων, θα πρέπει να διαφοροποιήσουν τα προϊόντα που προσφέρουν σε σχέση με τα χαρακτηριστικά που είναι σημαντικά για τους αγοραστές π.χ. τιμή, ποιότητα προϊόντος, διανομή.

Όπως έχει προαναφερθεί, υποκατάστατο του βιολογικού κρέατος θεωρείται το συμβατικό κρέας το οποίο ικανοποιεί απόλυτα την ίδια ανάγκη αλλά σε πολύ πιο ελκυστική τιμή. Αναφορικά, όπως επισημαίνεται από παράγοντες της αγοράς στη χώρα μας, το κοστολόγιο πώλησης αυτών των προϊόντων (βιολογικών) είναι ιδιαίτερα υψηλό. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ το συμβατικό αρνί διατίθεται σήμερα με τιμή περίπου 7 ευρώ ανά κιλό, το αντίστοιχο βιολογικό κυμαίνεται μεταξύ 12 και 15 ευρώ ανά κιλό, γεγονός που το καθιστά δυσπρόσιτο στον καταναλωτή. Μάλιστα, ο τελευταίος εκτιμάται ότι είναι μάλλον ανέτοιμος – λόγω έλλειψης ενημέρωσης, η οποία καθίσταται εμφανής με την εκδήλωση καχυποψίας– να καθιερώσει τα προϊόντα της βιολογικής κτηνοτροφίας στο διαιτολόγιό του (πηγή: περιοδικό Comcenter τεύχος 310, Οκτώβριος 2002).

Συνεπώς μπορούμε να κατανοήσουμε ότι η δύναμη των υποκατάστατων προϊόντων για τον κλάδο της βιολογικής κτηνοτροφίας είναι προς το παρόν πολύ ισχυρή και για αυτόν ακριβώς τον λόγο απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή από τις νεο-εισερχόμενες στον κλάδο επιχειρήσεις.

➤ Ένταση Ανταγωνισμού μεταξύ Υφιστάμενων Επιχειρήσεων

Η ένταση του ανταγωνισμού που υπάρχει σε έναν κλάδο είναι ένα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη προκειμένου να διαμορφωθεί η στρατηγική που

θα ακολουθήσει μια επιχείρηση. Η απειλή εισόδου νέων επιχειρήσεων και υποκατάστατων καθώς και η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών και των αγοραστών παρουσιάζουν το γενικό πλαίσιο ενός κλάδου. Το πόσο όμως κερδοφόρος θα είναι ένας κλάδος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη μάχη που δίνεται από τους υφιστάμενους ανταγωνιστές. Εάν η ένταση του ανταγωνισμού είναι χαμηλή τότε δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να ανεβάσουν τις τιμές και να έχουν έτσι περισσότερα κέρδη. Στην αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή η ένταση του ανταγωνισμού είναι υψηλή τότε μπορεί να περιορισθεί η κερδοφορία των επιχειρήσεων. Εν κατακλείδι, έντονος ανταγωνισμός ανάμεσα στις υπάρχουσες σε έναν κλάδο επιχειρήσεις αποτελεί μια ισχυρή απειλή στη δυνατότητα επίτευξης κέρδους και συνεπώς ανασταλτικό παράγοντα για είσοδο νέων επιχειρήσεων στην αγορά.

Στην αγορά που εξετάζουμε ο ανταγωνισμός δεν θεωρείται ιδιαίτερα μεγάλος. Αυτό συμβαίνει γιατί παρόλο που οι ανταγωνιστές μας έχουν λίγο πολύ ισοδύναμο μέγεθος, που σημαίνει ότι ο καθένας θα προσπαθήσει να επικρατήσει του άλλου, από την άλλη μεριά ο κλάδος βρίσκεται στη φάση της ανάπτυξης που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τους πόρους που έχουν πλήρως και αποδοτικά προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των πελατών τους. Τέλος, παρόλο που οι καταναλωτές θεωρούν ότι τα προϊόντα του κλάδου είναι αδιαφοροποίητα, γεγονός που σε άλλη περίπτωση θα οδηγούσε σε πόλεμο τιμών μεταξύ των επιχειρήσεων, στον συγκεκριμένο κλάδο δεν παρουσιάζεται τέτοιο πρόβλημα μιας και επί του παρόντος υπάρχει πλαφόν στις τιμές του βιολογικού κρέατος.

Αναλύοντας τις πέντε δυνάμεις του Porter προκειμένου να εξετάσουμε την ένταση του ανταγωνισμού που υπάρχει στην αγορά του βιολογικού κρέατος και κατά πόσο θα είναι εφικτή και κερδοφόρα η είσοδός μας σε αυτή, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι παρόλες τις δυσκολίες που παρουσιάζονται στον κλάδο η είσοδος μια νέας επιχείρησης σε αυτόν θα έχει θετικά αποτελέσματα.

3.6 Ανάλυση του Εξωτερικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

Πέρα από την ανάλυση της εγχώριας αγοράς και του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος του κλάδου παραγωγής βιολογικού κρέατος που προηγήθηκε, είναι σημαντικό να παρατεθεί και ανάλυση του εξωτερικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος ή

διαφορετικά του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο σκοπεύει να εισέλθει η υπό μελέτη επιχείρηση.

Το μακρο-περιβάλλον που είναι γνωστό και ως γενικευμένο περιβάλλον, περιλαμβάνει όλες τις περιβαλλοντικές καταστάσεις και δυνάμεις που επηρεάζουν κάθε επιχείρηση και οργανισμό στην οικονομία. Αντιπροσωπεύει την ευρεία συλλογή όλων εκείνων των παραγόντων που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν κάθε επιχείρηση σε οποιονδήποτε βιομηχανικό κλάδο.

Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό το μακρο-περιβάλλον. Οι παράγοντες που διαμορφώνουν αυτό που ονομάζεται μακρο-περιβάλλον είναι αρκετοί αλλά στην παρούσα ενότητα θα αναλυθούν οι τέσσερις πιο σημαντικοί: οι πολιτικοί, οι οικονομικοί, οι κοινωνικοπολιτιστικοί και τέλος οι τεχνολογικοί παράγοντες, όπως παρουσιάζονται στην ανάλυση (τύπου PEST) που ακολουθεί.

3.6.1 Πολιτικοί Παράγοντες (Political)

Το πολιτικό περιβάλλον περιλαμβάνει τη γενική πολιτική κατάσταση των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ένας οργανισμός και τη συγκεκριμένη στάση που η εκάστοτε κυβέρνηση έχει έναντι των επιχειρήσεων. Οι πολιτικές συνθήκες που επικρατούν σε έναν συγκεκριμένο χώρο επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις ενέργειες των επιχειρήσεων. Οι κανονισμοί και οι νόμοι που θεσπίζονται από την κυβέρνηση σε εθνικό επίπεδο, από διάφορες ενώσεις σε περιφερειακό και από τους διεθνείς οργανισμούς σε διεθνές επίπεδο, μπορεί να επηρεάζουν και να θέτουν περιορισμούς στη λήψη αποφάσεων της διοίκησης των επιχειρήσεων.

Πιο συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια, παγκοσμίως, γίνεται προσπάθεια για θέσπιση ειδικών διατάξεων που αφορούν τόσο την προστασία των καταναλωτών όσο και την προστασία του περιβάλλοντος. Τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και η χώρα μας έχουν προβεί σε ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις προκειμένου να ακολουθήσουν την τάση αυτή. Πιο συγκεκριμένα, ο Κανονισμός (Ε.Ο.Κ.) 2092/91 του Συμβουλίου *“περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής”* καθορίζει σαφώς την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων όσο και τη διαφύλαξη του οικοσυστήματος. Οι καταναλωτές

ζητούν όλο και περισσότερα γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής βιολογικής παραγωγής με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια νέα αγορά για τα γεωργικά προϊόντα.

Τα εν λόγω προϊόντα πωλούνται στην αγορά σε υψηλότερη τιμή, ενώ αυτός ο τρόπος παραγωγής συνεπάγεται λιγότερο εντατική χρησιμοποίηση των γαιών και μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη καλύτερης ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης γεωργικών προϊόντων, στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη της υπαίθρου.

Επιπλέον, υφίστανται ειδικές νομοθετικές διατάξεις οι οποίες δεσμεύουν τις μονάδες παραγωγής βιολογικών προϊόντων αναφορικά με ορισμένα θέματα όπως τα ακόλουθα: καταρχάς, πρέπει να διατίθενται στην αγορά γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής με ενδείξεις που αναφέρουν ή αφήνουν να εννοηθεί από τους αγοραστές ότι έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο ή χωρίς τη χρησιμοποίηση συνθετικών χημικών προϊόντων. Ορισμένα κράτη-μέλη έχουν ήδη θεσπίσει κανόνες και διατάξεις ελέγχου όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ενδείξεων. Η ύπαρξη πλαισίου κοινοτικών κανόνων παραγωγής, επισήμανσης και ελέγχου θα προστατεύσει τη γεωργία και την κτηνοτροφία που χρησιμοποιούν οικολογικές μεθόδους. Στο μέτρο που το πλαίσιο αυτό θα εγγυάται συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των παραγωγών των προϊόντων με αυτές τις ενδείξεις, θα εμποδίζει την ανωνυμία στην αγορά βιολογικών προϊόντων, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη διαφάνεια σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της κατεργασίας, και θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη αξιοπιστία αυτών των προϊόντων ενώπιον των καταναλωτών. Ο βιολογικός τρόπος παραγωγής συνιστά ιδιαίτερη μέθοδο παραγωγής και κατά συνέπεια, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι στην επισήμανση των μεταποιημένων προϊόντων, οι ενδείξεις που αναφέρονται στον βιολογικό τρόπο παραγωγής πρέπει να συνδέονται με τις ενδείξεις που αφορούν τα βιολογικώς παραχθέντα συστατικά. Προς το συμφέρον των παραγωγών και των αγοραστών προϊόντων που φέρουν ενδείξεις σχετικές με βιολογικό τρόπο παραγωγής, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν οι ελάχιστες εφαρμοστέες αρχές για να είναι δυνατή η εμπορία του προϊόντος με αυτές τις ενδείξεις. Ο βιολογικός τρόπος παραγωγής συνεπάγεται σημαντικούς περιορισμούς στη χρησιμοποίηση λιπασμάτων ή φυτοφαρμάκων που μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή να έχουν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη κατάλοιπων στα γεωργικά προϊόντα. Στα πλαίσια αυτά, είναι σκόπιμο να τηρούνται οι πρακτικές που είναι αποδεκτές στην Κοινότητα. Στα παραγόμενα προϊόντα

η τήρηση των κανόνων παραγωγής καθιστά καταρχήν απαραίτητη τη διεξαγωγή ελέγχων σε όλα τα στάδια της παραγωγής και της εμπορίας. Όλοι οι επιχειρηματίες που παράγουν, συσκευάζουν, εισάγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο προϊόντα που φέρουν ενδείξεις σχετικές με τον βιολογικό τρόπο παραγωγής πρέπει να υπόκεινται σε καθεστώς τακτικού ελέγχου, που να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες κοινοτικές απαιτήσεις και να εφαρμόζεται από ορισθείσες αρχές ελέγχου ή/και από εγκεκριμένους και εποπτευόμενους οργανισμούς.

3.6.2 Οικονομικοί Παράγοντες (Economical)

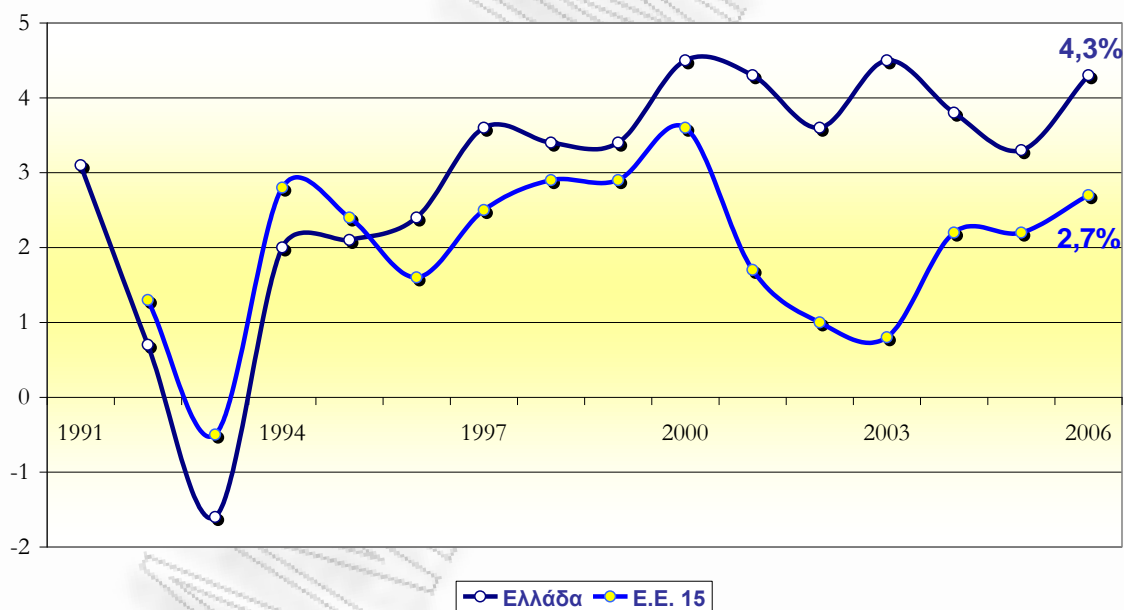
Το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον αποτελεί μια από τις σημαντικότερες μεταβλητές, καθώς επηρεάζει με τον ίδιο τρόπο μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις. Οι μακροοικονομικές εξελίξεις συνιστούν μια κρίσιμη εξωτερική δύναμη σε όλες τις επιχειρήσεις του κλάδου και είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθούν σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Οι διάφοροι οικονομικοί παράγοντες που ισχύουν για το εκάστοτε επενδυτικό σχέδιο είναι καθοριστικοί για την επιτυχία ή όχι του σχεδίου αυτού. Στην περίπτωση της βιολογικής κτηνοτροφίας το Ελληνικό κράτος ενισχύει με επιδοτήσεις, που στηρίζονται στον αναπτυξιακό νόμο 281273/13.09.2004 ΦΕΚ 1396B, και παρέχει τη δυνατότητα κατασκευής σε όλη την Επικράτεια κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με δωρεάν έκδοση πολεοδομικών αδειών. Επιπλέον, επιδοτείται δωρεάν πλήρης εγκεκριμένη μελέτη και σχέδιο κατασκευής διαφόρων τύπων σταυλικών εγκαταστάσεων. Νομιμοποίηση παλαιών κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, υπό την προϋπόθεση – φυσικά - της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων καθώς και της δυνατότητας των εγκαταστάσεων αυτών να ηλεκτροδοτηθούν και να εκσυγχρονιστούν (Ν. 3399/17.10.2005 αρ.4). Παράλληλα, έχουν λάβει χώρα κατάλληλες ρυθμίσεις προκειμένου να μειωθούν τα χρέη των κτηνοτρόφων και να αυξηθεί η επιδότηση του επιτοκίου για χρηματοδοτήσεις σε νέους κτηνοτρόφους, που σε ορισμένες περιπτώσεις φθάνει και το 100%. (Απόφαση ΑΤΕ 2004 και Ν.3399/17.10.2005 αρ.2). Όλα αυτά τα μέτρα και οι επιδοτήσεις αποτελούν ισχυρά οικονομικά κίνητρα για όλους τους κτηνοτρόφους και κυρίως τους νεότερους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Πέρα από τα οικονομικά πλαίσια του σχεδίου, θα πρέπει να εξετασθεί και η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) της χώρας μας αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,7% (πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για το Γ' εξάμηνο του 2007 ποσοστιαία ετήσια μεταβολή του Α.Ε.Π. 3,6%) και με κυριότερο προωθητικό παράγοντα της ανάπτυξης τις επενδύσεις (αύξηση κατά 13%).

Η ανοδική πορεία της ελληνικής οικονομίας αναμένεται να συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό και τα επόμενα χρόνια. Η ελληνική οικονομία ήταν το 2006, μαζί με εκείνες της Ιρλανδίας, της Φινλανδίας και του Λουξεμβούργου, μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες μεταξύ των 15 πιο αναπτυγμένων χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπερβαίνοντας επίσης σημαντικά τον ρυθμό ανόδου του ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ ως σύνολο. Σύμφωνα με τα ετήσια στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, το ΑΕΠ σε σταθερές τιμές αυξήθηκε το 2006 κατά 4,3%, 1,6 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (2,7%).

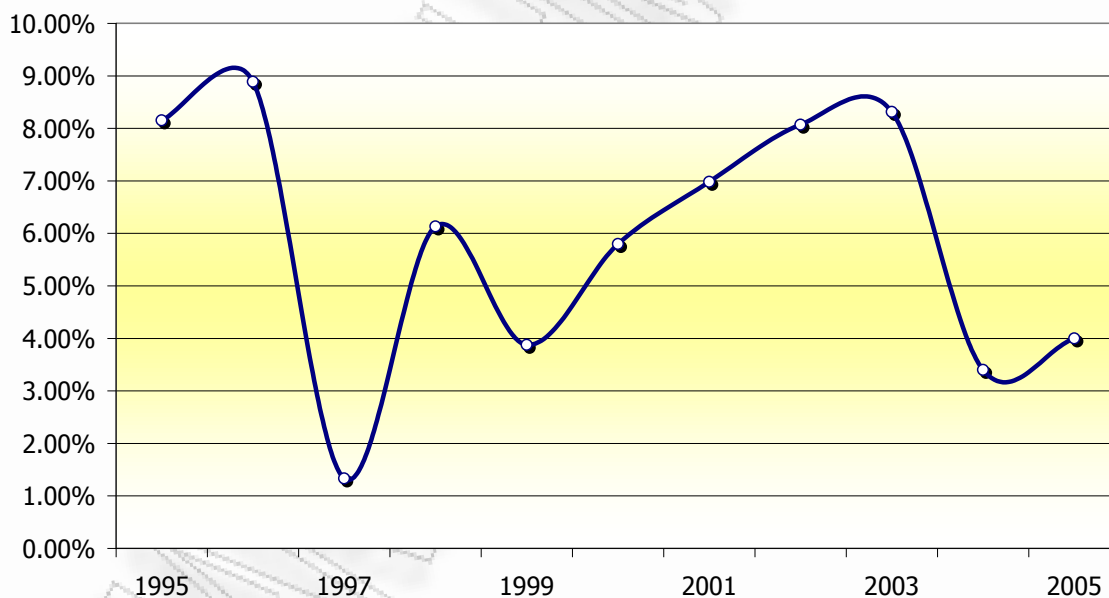
(πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 **ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ**

Τονίζεται ότι οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης τη διετία 2005-2006 δεν προέρχονται από δημόσιες δαπάνες και ιδιαίτερα καταναλωτικές, αλλά από εξαγωγές, κυρίως

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

αγαθών, και επενδύσεις. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 13,7% το 2005 και κατά 18,2% το 2006 (σε τρέχουσες τιμές, τελωνειακή στατιστική) και αντίστοιχα σε όγκο κατά 8,2% και 11% (σύμφωνα με εθνολογιστικά στοιχεία) συμβάλλοντας έτσι κατά 18,6% το 2005 και 22,3% το 2006 στον ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, όταν την περίοδο 1996-2004 η αντίστοιχη συμβολή ήταν μόλις 3,8%. Επίσης, οι επενδύσεις εμφανίζουν σημαντικότερη άνοδο κατά 12,7% το 2006 (σε σταθερές τιμές) συμβάλλοντας κατά 76,7% στον ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η εξέλιξη στον τομέα των άμεσων ξένων επενδύσεων που το 2006 ανήλθαν στα 4.275,6 εκατ. ευρώ ή τα 5.370 εκατ. δολάρια, όταν από το 1990 και μετά, κατά μέσο όρο, κυμαίνονταν στα 1.000 εκατ. δολάρια. Σημειώνεται έτσι υπερπενταπλασιασμός στην επίδοση αυτή. Η άνοδος του πραγματικού διαθεσίμου εισοδήματος των νοικοκυριών κατά 4% το 2006, έναντι 3,4% το 2005 συνέβαλε στην αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 3,7% σε σταθερές τιμές κατά μέσο όρο τη διετία 2005-2006. Όλα τα παραπάνω στοιχεία καθιστούν ιδιαίτερα ευνοϊκές τις οικονομικές συνθήκες για την επιτυχία του παρόντος επενδυτικού προγράμματος.

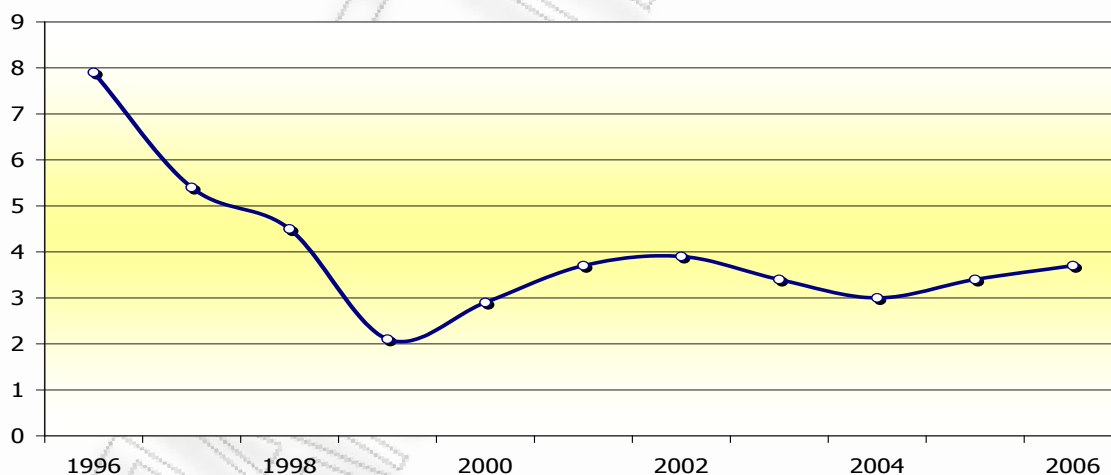
(πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7
ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Τέλος προκειμένου να είναι πλήρης η ανάλυση του ευρύτερου οικονομικού περιβάλλοντος της χώρας μας, θα πρέπει να εξετασθεί και η διαχρονική εξέλιξη των δεικτών της ανεργίας και του πληθωρισμού. Οι δείκτες που απεικονίζονται στα διαγράμματα που ακολουθούν είναι συνυφασμένοι με το παρόν οικονομικό περιβάλλον και τις ευκαιρίες για νέα επενδυτικά σχέδια. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι η αύξηση της κτηνοτροφίας, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά κίνητρα, συμβάλλει καθοριστικά στη μείωση της ανεργίας κυρίως στους νέους της επαρχίας προσφέροντάς τους νέες θέσεις εργασίας.

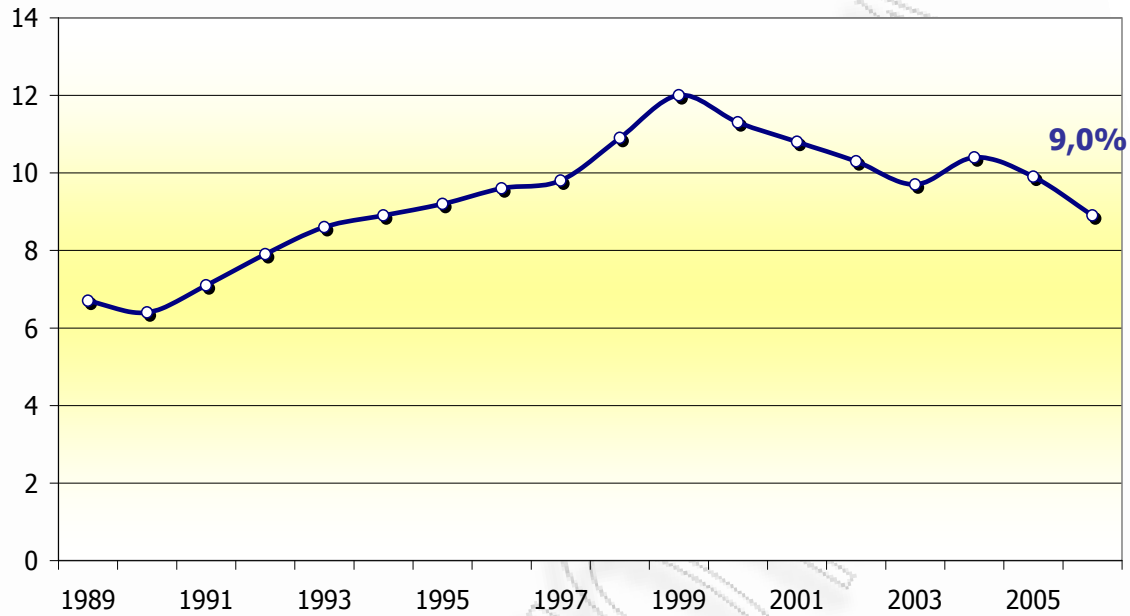
Παρατηρώντας τα διαγράμματα που ακολουθούν, βλέπουμε ότι η ανεργία κινείται σταδιακά σε χαμηλότερα επίπεδα αν και ο γυναικείος πληθυσμός πλήττεται περισσότερο απ' ό,τι ο ανδρικός και κυρίως στην επαρχία (τα εξεταζόμενα ποσοστά αφορούν το σύνολο του υπό ανεργία πληθυσμού ανεξαρτήτως ειδικότητας και επιπέδου κατάρτισης).

Τέλος, ο πληθωρισμός τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Η στενή σχέση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας αποτελεί μακροχρόνιο πρόβλημα για όλες τις κυβερνήσεις, των οποίων κύριος στόχος είναι να φέρουν την οικονομία σε επίπεδο πλήρους απασχόλησης χωρίς να προκαλούνται πληθωριστικές πιέσεις.

(πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.8
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ (%)

(πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ΕΣΥΕ)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.9
ΕΤΗΣΙΟ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)

3.6.3 Κοινωνικοπολιτιστικοί Παράγοντες (Social)

Το κοινωνικοπολιτιστικό περιβάλλον αντιπροσωπεύει το σύνολο των αξιών, πιστεύω, ιδανικών και άλλων χαρακτηριστικών που διακρίνουν τα μέλη μιας ομάδας από μια άλλη. Η διάσταση αυτή έχει μεγάλη σημασία για τις επιχειρήσεις και τον τρόπο με τον οποίο αυτές θα οργανωθούν και θα δραστηριοποιηθούν, διότι μια μικρή απόκλιση από το κοινωνικό και πολιτισμικό "αποδεκτό" μπορεί να δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στους επιχειρηματικούς οργανισμούς.

Οι σύγχρονες διατροφικές συνήθειες και η στροφή των καταναλωτών προς περισσότερο υγιεινά και ποιοτικά προϊόντα, και στον τομέα του κρέατος, κατά κύριο λόγο σε αυτό που ονομάζεται στην εποχή μας μεσογειακή δίαιτα και διατροφή, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, συνιστούν ευνοϊκούς παράγοντες για την εγχώρια αγορά βιολογικών προϊόντων.

Οι τάσεις, ποικίλουν ανάλογα με τα δημογραφικά και τα ψυχογραφικά χαρακτηριστικά των καταναλωτών, αλλά σε γενικές γραμμές τόσο οι σημερινοί ρυθμοί ζωής όσο και ο έντονος προβληματισμός που επικρατεί, σχετικά με το τι συνιστά τη "σωστή διατροφή", έχουν οδηγήσει τους καταναλωτές σε αναζήτηση εύκολων και, παράλληλα, υγιεινών και γευστικών λύσεων, που σχετίζονται είτε με τη "σίλουέτα" είτε με την υγεία. Αυτό σίγουρα έχει οδηγήσει και στην ανάδειξη κατηγοριών προϊόντων που μέχρι πρότινος ουσιαστικά δεν υπήρχαν στην ελληνική αγορά, όπως είναι οι κατηγορίες των βιολογικών και των λειτουργικών (functional) τροφίμων. Αυτές οι κατηγορίες προϊόντων, αν και είναι ακόμα σχετικώς μικρές σε μέγεθος, αναπτύσσονται ραγδαία, αφήνοντας πίσω τους σε ρυθμούς ανάπτυξης τις "συμβατικές" κατηγορίες προϊόντων, οι οποίες μέχρι πρότινος αναπτύσσονταν σημαντικά σε ετήσια βάση.

Τα βιολογικά προϊόντα δίνουν τη λύση γιατί είναι αγνά, δεν περιέχουν χημικές ουσίες και συντηρητικά, είναι υψηλής ποιότητας και ανώτερης διατροφικής αξίας. Για τον λόγο αυτόν προτιμώνται ολοένα και περισσότερο από τους καταναλωτές παρά την ακριβότερη τιμή τους σε σχέση με τα συμβατικά, διότι η καθαρότητα, η φρεσκάδα, η ποιότητα και η ασφάλεια είναι χαρακτηριστικά που όταν τα βρούμε αξίζουν μια λίγο μεγαλύτερη οικονομική θυσία. Η αγορά βιολογικών προϊόντων στην Ελλάδα βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Σε αντίθεση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες όπου τα βιολογικά προϊόντα έχουν 15ετή και πλέον παρουσία στην αγορά των τροφίμων, η ελληνική αγορά βιολογικών προϊόντων βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, καθώς μόλις τα τελευταία τρία χρόνια έχουν παρουσιαστεί εμφανή σημάδια εξέλιξης. Το παραπάνω γεγονός προκύπτει ως αποτέλεσμα της ολοένα και μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σε θέματα υγιεινής, φυσικής και ανώτερης ποιοτικά διατροφής, στηριζόμενης παράλληλα σε μεθόδους παραγωγής απόλυτα φιλικές προς το περιβάλλον.

Η ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής αποτελεί μια νέα φιλοσοφία παραγωγής και ένα νέο πρότυπο κατανάλωσης. Η ανάπτυξη του βιολογικού τομέα εκτός από το περιβάλλον και την εξασφάλιση υγιεινών τροφίμων εξασφαλίζει περισσότερες θέσεις εργασίας, παρέχει καλύτερη ποιότητα εργασιών, δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές, προσελκύει νέους ανθρώπους στον αγροτικό τομέα και είναι ελκυστική για νεο-εισερχόμενους στον τομέα αυτό. Είναι ενδεικτικό ότι η βιολογική κτηνοτροφία είναι ο μοναδικός τομέας απασχόλησης στον οποίο δεν παρατηρείται

ανεργία. Αντίθετα, υπάρχει ζήτηση απασχόλησης. Είναι τομέας στον οποίο δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις, ώστε να προσελκύσει νέους ανθρώπους. Η αιγοπροβατοτροφία ένας τομέας που συντηρείται από μεσήλικες και από τις επιδοτήσεις. Μόλις τα τελευταία χρόνια, και παρά τις περί του αντιθέτου απόψεις, άρχισε να αναπτύσσεται η αγελαδοτροφία, και μάλιστα από νέους ανθρώπους και με πολύ καλά αποτελέσματα. Πρόσφατα κάτι αρχίζει να διαφαίνεται και στον τομέα της προβατοτροφίας. Είναι επομένως ένας τομέας που αξίζει καλύτερη τύχη, επειδή ακριβώς αποτελεί δραστηριότητα με πολλαπλό ενδιαφέρον και μεγάλη σπουδαιότητα για την εθνική οικονομία. Είναι αλήθεια ότι και τα στατιστικά στοιχεία επιβεβαιώνουν τη μεγάλη αύξηση σε αριθμούς ιδιαίτερα της βιολογικής κτηνοτροφίας στην Ελλάδα το διάστημα 2002 έως 2005 (πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ρυθμός ανάπτυξης 20% – 30%).

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι ένας σπουδαίος κοινωνικοπολιτιστικός παράγοντας που “γεννήθηκε” μέσα από τη βιολογική παραγωγή είναι η «Πράσινη παρέμβαση» για απεξαρτημένους από ναρκωτικά νέους. Πρόκειται για πρόγραμμα εθελοντικής ενασχόλησης με σκοπό την παραγωγή προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, το οποίο θα σχεδιαστεί σε συνεργασία με σχετικά επιστημονικά ιδρύματα της χώρας και θα έχει τη στήριξη του Υπουργείου Υγείας.

Τέλος, σημαντικό κοινωνικό παράγοντα αποτελεί το γεγονός ότι το κρέας αποτελεί σημαντικό είδος διατροφής στη ζωή των Ελλήνων καταναλωτών. Πλησιάζει τα 90 κιλά ετησίως η κατά κεφαλή κατανάλωση κρέατος στην Ελλάδα αφού 9 στις 10 οικογένειες καταναλώνουν κρέας τουλάχιστον μια φορά τη βδομάδα ενώ ένα 36% πάνω από τρεις φορές τη βδομάδα (πηγή: Metropolis). Το γεγονός ότι η τιμή του βιολογικού κρέατος είναι πιο υψηλή συγκριτικά με αυτή του συμβατικού αντισταθμίζεται από το γεγονός ότι ο Έλληνας καταναλωτής έχει προσανατολιστεί, όπως προαναφέρθηκε, σε έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής γεγονός που δικαιολογεί την αύξηση της προτίμησής του στο πιο ακριβό αλλά πιο “σίγουρο” για την υγεία βιολογικό κρέας.

3.6.4 Τεχνολογικοί Παράγοντες (Technological)

Οι τεχνολογικοί παράγοντες αναφέρονται στις δραστηριότητες εκείνες που έχουν να κάνουν με τη δημιουργία νέας γνώσης και τη μεταφορά της γνώσης αυτής σε νέα προϊόντα και διαδικασίες.

Στον τομέα της βιολογικής κτηνοτροφίας, η τεχνολογική πρόοδος, όπως είναι λογικό, δεν επηρεάζει σημαντικά την παραγωγική διαδικασία χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι αναπόσπαστο κομμάτι αυτής εφόσον μπορεί να επηρεάσει και το κόστος παραγωγής αλλά και το μέγεθος της παραγωγής που δίνεται προς κατανάλωση. Για παράδειγμα, υπάρχουν ταΐστρες για τα ζώα που τους δίνουν την απαραίτητη ποσότητα φαγητού που χρειάζονται ημερησίως καθώς και σε συγκεκριμένες ώρες γεγονός που απαιτεί λιγότερα έξοδα για εργατικό προσωπικό. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό ο παραγωγός προσέχει και ελέγχει το βάρος των ζώων ευκολότερα μιας και το κάθε ζώο μπορεί να φάει από μια συγκεκριμένη ταΐστρα.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ξανά ότι απαραίτητη προϋπόθεση για τα βιολογικά προϊόντα, γενικότερα, αλλά και για το βιολογικό κρέας, ειδικότερα, είναι να πωλείται αυτό στον καταναλωτή εντός συγκεκριμένης συσκευασίας, σφραγισμένο και πιστοποιημένο. Αναλυτική αναφορά των διαδικασιών πιστοποίησης γίνεται στην παράγραφο 3.1.1 του ίδιου κεφαλαίου. Όλες αυτές οι διαδικασίες παραπέμπουν σε ένα σύστημα παραγωγής το οποίο πρέπει να συνδυάζει προηγμένα συστήματα σφαγής των ζώων, ψύξης του κρέατος και συσκευασίας αυτού με όσο το δυνατό καλύτερο ποιοτικό έλεγχο. Επιπλέον, ένας από τους στόχους παραγωγής βιολογικού κρέατος πέρα από την εξασφάλιση καλύτερης ποιότητας κρέατος για τους καταναλωτές είναι και η διασφάλιση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος.

ΕΙΚΟΝΑ 3.1

**ΠΡΟΤΥΠΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ**

3.7 Η Στρατηγική του Μάρκετινγκ

Προκειμένου μια νεο-εισερχόμενη επιχείρηση σε έναν κλάδο να έχει μια επιτυχή και κερδοφόρο πορεία, θα πρέπει να ακολουθήσει μια σαφώς καθορισμένη στρατηγική μάρκετινγκ, η οποία θα λαμβάνει σοβαρά υπόψη της τα συγκεκριμένα κατευθυντήρια στοιχεία που προέκυψαν από την ανάλυση της εγχώριας αγοράς. Κατά συνέπεια, και η υπό μελέτη επιχείρηση, η οποία πρόκειται να δραστηριοποιηθεί σε ένα ιδιαίτερα υποσχόμενο κλάδο που επηρεάζεται σημαντικά από τους διάφορους παράγοντες του μακρο-περιβάλλοντος, θα πρέπει να κινηθεί προς την κατεύθυνση αυτή, ούτως ώστε, να αξιοποιήσει πλήρως και αποδοτικά τις ευκαιρίες, οι οποίες πηγάζουν από την ανάλυση της αγοράς που προηγήθηκε. Η δομή της στρατηγικής του μάρκετινγκ περιλαμβάνει τρία βασικά στοιχεία, τα οποία αναλύονται χωριστά.

Πρόκειται λοιπόν:

- για τους σκοπούς και τους στόχους της υπό ίδρυσης μονάδας
- την επιλογή της αγοράς στόχου
- την τοποθέτηση του προϊόντος.

3.7.1 Σκοποί και στόχοι της υπό Ίδρυση Επιχείρησης

Οι στόχοι της υπό μελέτη επιχείρησης θα είναι οι ακόλουθοι:

- Απόκτηση σημαντικού μεριδίου στην αγορά που πρόκειται να δραστηριοποιηθεί η επιχείρηση. Πιο αναλυτικά, με βάση την προηγηθείσα ανάλυση της αγοράς του βιολογικού κρέατος, προκύπτει ότι η υπό ίδρυση βιομηχανία παραγωγής βιολογικού κρέατος θα μπορούσε να παράγει κρέας (υπάρχον προϊόν), υψηλής ποιότητας και να το διαθέτει στην εγχώρια αγορά συσκευασμένο σε διαφορετικές ποσότητες ανάλογα με τις ανάγκες των καταναλωτών π.χ. καταναλωτές που προσέχουν ιδιαίτερα τη διατροφή τους θα επιθυμούσαν συσκευασίες των 250 γρ. οι οποίες θα τους διευκόλυναν ιδιαίτερα. Με άλλα λόγια, η νέα αυτή επιχείρηση, ακολουθώντας τη συγκεκριμένη στρατηγική και ικανοποιώντας την ανάγκη ορισμένων τμημάτων των καταναλωτών κρέατος, θα έχει σημαντικές προοπτικές επιτυχίας και κερδοφορίας.
- Δημιουργία ισχυρού δικτύου διανομής, μέσω στενής συνεργασίας με επιλεγμένους λιανέμπορους (όπως έχει αναφερθεί και στην παράγραφο 3.1.5) με απώτερο στόχο την επέκταση της κάλυψης της αγοράς.
- Απόκτηση υψηλής αναγνωρισιμότητας της επωνυμίας της εταιρείας και των προϊόντων της στην τοπική αγορά μέσω οργανωμένων και εντατικών ενεργειών μάρκετινγκ.
- Αξιοποίηση προηγμένης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας για παραγωγή άριστων ποιοτικά προϊόντων με όλες τις απαιτούμενες προδιαγραφές, καθώς και μείωση του κόστους παραγωγής από τυχόν απώλειες ζώων.

Η BELBIO Ε.Π.Ε έχοντας καθετοποήσει την παραγωγική διαδικασία εκτροφής ζώων, για την παραγωγή βιολογικού κρέατος, επιτυγχάνει τη μείωση του κόστους και την αποφυγή αντικοινομιών κλίμακας. Αυτό το πλεονέκτημα κόστους που της παρέχει η καθετοποίηση της παραγωγής σε συνδυασμό με την εγγύτητα της μονάδας στον καταναλωτή πρόκειται να το χρησιμοποιήσει για να διεισδύσει στην τοπική αγορά της Στερεάς Ελλάδας και δη στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας. Στο σημείο αυτό πρέπει

να αναφερθεί, δεδομένου ότι στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας υπάρχουν πολλοί παραγωγοί βιολογικού κρέατος που η BELBIO πρέπει να ανταγωνιστεί προκειμένου να προωθήσει τα δικά της προϊόντα και αυτά να απορροφηθούν από την αγορά, θα πρέπει να προωθήσει στρατηγικές συμμαχίας με επιχειρήσεις που κυριαρχούν στην αγορά πάνω στον συγκεκριμένο κλάδο και να κάνει συμφωνίες προώθησης και πώλησης των προϊόντων της και σε μεγάλους εμπόρους π.χ. αποκλειστικά καταστήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων που μπορεί να βρίσκονται και εκτός της περιοχής της Στερεάς Ελλάδος.

Η εταιρεία θα απευθύνεται στους τελικούς καταναλωτές από το ιδιόκτητο κρεοπωλείο αλλά επιπλέον θα δραστηριοποιείται και μέσω άλλων λιανεμπόρων, σε αγορά business to business. Η σχέση της εταιρείας με τους αντιπροσώπους της στην αγορά είναι εξέχουσας σημασίας για τη μελλοντική της πορεία. Η κύρια δραστηριότητα των λιανεμπόρων θα είναι η μεγιστοποίηση των πωλήσεων του βιολογικού κρέατος μέσω των καναλιών πώλησης στην ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας. Η BELBIO Ε.Π.Ε στοχεύει στην ισχυροποίηση του τμήματος των λιανεμπόρων με την εφαρμογή συγκεκριμένων στρατηγικών, τη χρησιμοποίηση προωθητικών ενεργειών για την προβολή των προϊόντων της, καθώς και την ισχυροποίηση του ονόματός της στην τοπική και όχι μόνο αγορά. Συγκεκριμένα οι στρατηγικοί στόχοι της εταιρείας είναι οι ακόλουθοι:

- Πλήρης γεωγραφική κάλυψη της περιφέρειας της Στερεάς Ελλάδας με τη δημιουργία τοπικών, πιστών λιανεμπόρων (π.χ. από τη στιγμή που η εταιρεία σκοπεύει να προμηθεύει super markets στόχος της είναι να προμηθεύονται βιολογικό κρέας μόνο από αυτή).
- Παροχή στους εμπόρους υποστηρικτικών εργαλείων μάρκετινγκ για περαιτέρω διείσδυση στην αγορά, καθώς και ισχυροποίηση της αναγνωρισιμότητας στη μάρκα – brand name.
- Εντατική τοπική διαφήμιση που θα συνδέει στον νού των αγοραστών την αγορά βιολογικού κρέατος με την BELBIO.

- Αποτελεσματική οργάνωση προωθητικών ενεργειών για τον τελικό καταναλωτή μέσα από το δίκτυο των εμπόρων.
- Ειδική αντιμετώπιση των «μεγάλων» πελατών οι οποίοι εμμέσως θα διαφημίζουν την εταιρεία, παρέχοντάς τους κάποιες διευκολύνσεις π.χ. στον τρόπο πληρωμής.

Οι ανωτέρω στόχοι, ουσιαστικά επικεντρώνουν την προσοχή της διοίκησης της εταιρείας στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου πωλήσεων, που είναι και το βασικό μειονέκτημα στην αγορά βιολογικού κρέατος, καθώς και στην αναγνωρισιμότητα της ονομασίας του προϊόντος, η οποία θα ενισχυθεί μέσα από στρατηγικές προβολής και ενέργειες μάρκετινγκ.

3.7.2 Στοχοθέτηση (Targeting)

Η στοχοθέτηση ή διαφορετικά η επιλογή ενός ή περισσότερων τμημάτων της εγχώριας αγοράς βιολογικού κρέατος αποβλέπει στην ορθή επιλογή του τμήματος ή των τμημάτων της αγοράς, στα οποία αναγνωρίζεται η ανάγκη για διάθεση του προϊόντος και μάλιστα όπως προαναφέρθηκε η δυνατότητα πώλησής του σε διαφορετικές συσκευασίες ανάλογα με τις ανάγκες των πελατών και τις προτιμήσεις τους.

Η BELBIO, θα πρέπει να επιλέξει από τα τέσσερα τμήματα της αγοράς των καταναλωτών στους οποίους απευθύνεται και που είναι οι διερευνητικοί, οι πράσινοι, οι ενθουσιώδεις και οι ευαίσθητοι στην τιμή, αυτοί που είτε από τρόπο ζωής, είτε λόγω έλλειψης χρόνου, είτε επειδή ακολουθούν τα καταναλωτικά πρότυπα της εποχής τους, επιλέγουν να τρέφονται με βιολογικό κρέας.

3.7.3 Τοποθέτηση (Positioning)

Αρχικά, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η BELBIO θα μπορούσε να εφαρμόσει στρατηγική ηγεσίας κόστους αφού η παραγωγή βιολογικού κρέατος δεν συνεπάγεται και το ίδιο κόστος για τον εκάστοτε παραγωγό. Αυτό συμβαίνει γιατί το κόστος για την

εκτροφή των ζώων ποικίλει από παραγωγό σε παραγωγό ανάλογα με τα πόσα κιλά πρώτης ύλης (τροφής) μπορεί να παράγει ο ίδιος και συνεπώς να μην χρειάζεται να τα αγοράσει από προμηθευτές, κάτι που, όπως είναι λογικό, ανεβάζει το κόστος παραγωγής. Στη συγκεκριμένη, υπό μελέτη επιχείρηση, έχουμε προαναφέρει ότι οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις όσον αφορά τις πρώτες ύλες τροφής των ζώων, τριφύλλι και σιτάρι, που ανήκουν στην επιχείρηση καλύπτουν κατά 90% το σύνολο των αναγκαίων πρώτων υλών γεγονός που ελαχιστοποιεί τα επιπλέον έξοδα και κατά συνέπεια και το κόστος παραγωγής.

Ωστόσο, εκτός του χαμηλότερου κόστους παραγωγής και συνεπώς της ενδεχόμενης καλύτερης τιμής που θα μπορούσε η εταιρεία να πωλεί τα προϊόντα της, δεν πρέπει να παραβλέπουμε το γεγονός ότι σκοπός της εταιρείας είναι τα προϊόντα της να είναι σε θέση, πέραν της καλύτερης τιμής τους, να συγκριθούν με τα αντίστοιχα των ανταγωνιστών της. Αναφερόμενοι στους ανταγωνιστές θεωρούμε και τις αλυσίδες καταστημάτων που πουλάνε μόνο βιολογικά προϊόντα, τα οποία στη συνείδηση των καταναλωτών θεωρούνται ως τα πλέον πιστοποιημένα και ασφαλή. Η επιχείρηση έχει ως σκοπό να προωθήσει τα προϊόντα της ως ποιοτικά ανώτερα και καλύτερα από αυτά των ανταγωνιστών της, εκμεταλλευόμενη την τοποθεσία της επιχείρησης και προωθώντας την εικόνα ότι τα ζώα εκτρέφονται σε αγνά βιολογικά βοσκοτόπια και επιπλέον ελέγχονται συνεχώς από τους αρμόδιους φορείς. Επεκτείνοντας την παραπάνω ευρεία τοποθέτηση, η επιχείρηση είναι απαραίτητο να προχωρήσει στο επόμενο στάδιο και να επιλέξει τη συγκεκριμένη τοποθέτηση του προϊόντος της, δηλαδή, να παρουσιάσει ένα πιο συγκεκριμένο και κυρίαρχο χαρακτηριστικό των προϊόντων της, το οποίο θα παρέχει στους καταναλωτές τον βασικό λόγο για να το αγοράσουν. Βάσει, λοιπόν, της ανάγκης των τμημάτων – στόχων της εταιρείας, θα πρέπει να τοποθετήσει και να διαφημίσει το προϊόν της ως «το πιο υγιεινό, το πιο βολικό, το πιο προσιτό». Με τον τρόπο αυτό, η εταιρεία ακολουθεί τη συγκεκριμένη τοποθέτηση που εστιάζει σαφώς στη βασική ανάγκη χρήσης του προϊόντος, των τεσσάρων τμημάτων της εγχώριας αγοράς, τα οποία έχει επιλέξει ως στόχο.

Στα πλαίσια της τοποθέτησης των προϊόντων της υπό ίδρυση μονάδας εντάσσονται και οι προσπάθειες της εταιρείας για γνωστοποίηση της επωνυμίας της στην τοπική αγορά, για ανάπτυξη εργαλείων μάρκετινγκ και τέλος για την προβολή της εταιρείας και των προϊόντων της.

3.7.4 Στοχοθέτηση του Εμπορικού Σήματος

Η επιλογή ενός ισχυρού εμπορικού σήματος (trade mark/ brand name) παρέχει οφέλη τόσο στην εταιρεία όσο και στους καταναλωτές. Πιο συγκεκριμένα η υπό ίδρυση μονάδα θα έχει τη δυνατότητα να προβάλει τα προϊόντα της, να τα διαφοροποιήσει από αυτά των ανταγωνιστών, να τα προωθήσει και να δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες ώστε οι αγοραστές της να παραμένουν πιστοί στη συγκεκριμένη μάρκα. Το εμπορικό αυτό σήμα θα πρέπει να περιέχει ορισμένα βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά, τα οποία θα το καθιστούν ξεχωριστό και ανταγωνιστικό με αποτέλεσμα τα χαρακτηριστικά αυτά να το καθιερώσουν στη συνείδηση των καταναλωτών.

Πιο συγκεκριμένα, το εμπορικό σήμα της υπό μελέτη επιχείρησης «BELBIO» υποδηλώνει στο πρώτο σκέλος την επωνυμία του παραγωγού (BELΙου), το όνομα του οποίου θα ταυτιστεί με την ποιότητα και στο δεύτερο σκέλος (BIO) υποδηλώνει την προέλευση των προϊόντων (biological) τα οποία είναι καθόλα βιολογικά και πιστοποιημένα.

Τέλος, πρόκειται για ονομασία διακριτική αλλά ταυτόχρονα ιδιαίτερη, εύηχη, σύντομη και εύκολα απομνημονεύσιμη και παρόλο που είναι με λατινικούς χαρακτήρες δεν είναι δύσκολο να αναγνωσθεί από το ευρύ κοινό .

3.8 Η Τακτική του Μάρκετινγκ

Είναι αντικειμενικά αποδεκτό ότι κάθε εταιρεία προκειμένου να προσφέρει στην αγορά ένα επιτυχημένο και κοινωνικά αποδεκτό προϊόν θα πρέπει να υιοθετήσει μια ανταγωνιστική τακτική μάρκετινγκ. Η τακτική αυτή, θα την οδηγήσει στον σχεδιασμό ενός μείγματος μάρκετινγκ, το οποίο θα καταστήσει το προϊόν ανώτερο από αυτό που προσφέρουν οι ανταγωνιστές.

Η υπό μελέτη επιχείρηση, καλείται να ακολουθήσει την ίδια πορεία ώστε να αποκτήσει το επιθυμητό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που θα της επιτρέψει να πραγματοποιηθούν με επιτυχία οι στόχοι της. Το συγκεκριμένο τμήμα μάρκετινγκ θα πρέπει να καθορίζει με σαφήνεια τόσο το ίδιο το προϊόν όσο και τα επιμέρους

χαρακτηριστικά του όπως παρουσιάζονται μέσω του πλαισίου των τεσσάρων P: product, price, promotion, place (προϊόν, τιμή, προώθηση, διανομή).

3.8.1 Προϊόν

Το προϊόν που θα παράγει η εταιρεία BELBIO είναι βιολογικό κρέας βοοειδών και αμνοεριφίων. Η επιχείρηση θα επενδύει διαρκώς στην ποιότητα των προϊόντων της φροντίζοντας για την ποιότητα της πρώτης ύλης καθώς και τη χρησιμοποίηση της καταλληλότερης τεχνολογίας και ποιοτικού ελέγχου προκειμένου να γίνει εφικτή η ποιότητα των προϊόντων.

Τα προϊόντα της εταιρείας θα διατίθενται σε ποικίλες συσκευασίες π.χ. των 250 γρ., των 500 γρ. κ.λπ. ανάλογα με τις ανάγκες των καταναλωτών. Η συσκευασία εφόσον αναφερόμαστε σε βιολογικό κρέας είναι καθορισμένη, όπως έχουμε επισημάνει στην παράγραφο 3.6.4, και το βιολογικό κρέας πρέπει να πωλείται στον καταναλωτή εντός συγκεκριμένης συσκευασίας, σφραγισμένο και πιστοποιημένο. Στη συσκευασία αναφέρεται ο φορέας πιστοποίησης (οι φορείς πιστοποίησης αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 3.1.1), το όνομα του παραγωγού και η περιοχή παραγωγής του προϊόντος. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι εφόσον η εταιρεία δεσμεύεται όσον αφορά τη συσκευασία των προϊόντων είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι πάνω στη συσκευασία των προϊόντων της θα υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις καθώς και υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Αναφερόμενοι σε υποστηρικτικές υπηρεσίες πρέπει να αναφέρουμε ότι σκοπός της επιχείρησης είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη εξυπηρέτηση και ικανοποίηση του πελάτη. Στα πλαίσια αυτά, η εταιρεία σκοπεύει να εφαρμόσει μια σαφή διαδικασία υποστηρικτικών υπηρεσιών και εγγυήσεων, οι οποίες θα παρέχονται μετά την πώληση σε περίπτωση εμφάνισης κάποιου προβλήματος ή δυσαρέσκειας των πελατών της. Ειδικότερα, σκοπός της επιχείρησης είναι να λειτουργεί ταυτόχρονα με τις ώρες λειτουργίας του καταστήματος και γραμμή παραπόνων των πελατών. Επιπλέον, θα αντικαθίσταται κάθε συσκευασία που θα παρουσιάζει κάποιο πρόβλημα και θα υπάρχει η δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων των πλέον δυσαρεστημένων καταναλωτών. Τέλος, θα δημιουργηθεί η αντίστοιχη ιστοσελίδα της επιχείρησης στην οποία οι

καταναλωτές θα έχουν τη δυνατότητα να διαβάσουν αναλυτικά τις διαδικασίες εκτροφής των ζώων, να κάνουν τυχόν ερωτήσεις μέσω του διαδικτύου ή ακόμα και να παραπονεθούν. Με αυτούς τους τρόπους η εταιρεία θα πετύχει τη διατήρηση της ποιότητας των προϊόντων της, τη δημιουργία μιας καλής εικόνας, αλλά και την εμπιστοσύνη των πελατών της.

3.8.2 Τιμή

Η τιμή εκφράζει την αξία ενός προϊόντος που είναι αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ τουλάχιστον δύο μερών. Τόσο αυτός που προσφέρει, στην περίπτωση της επιχείρησης που εξετάζουμε ο παραγωγός, όσο και αυτός που αγοράζει, ο πελάτης, προσδίδει μια υποκειμενική αξία στο αντικείμενο. Η αξία, η τιμή, είναι μέγεθος σχετικό. Αν οι υποκειμενικές αξίες που δίνουν τα δύο μέρη συμπέσουν τότε η συναλλαγή πραγματοποιείται. Το ότι μια συναλλαγή πραγματοποιείται σήμερα δεν δίνει την ασφάλεια στον πωλητή ότι θα πραγματοποιηθεί και στο μέλλον. Οι πιο συνηθισμένοι στόχοι τιμολόγησης είναι οι ακόλουθοι:

- Μεγιστοποίηση κέρδους
- Επίτευξη ενός καθορισμένου μεγέθους αποδοτικότητας
- Διατήρηση του μεριδίου αγοράς
- Αύξηση του μεριδίου αγοράς
- Αύξηση πωλήσεων
- Διατήρηση σταθερής τιμής
- Επιβίωση του προϊόντος
- Αντιμετώπιση του ανταγωνισμού
- Αύξηση ταμειακής εισροής
- Ενίσχυση ποιοτικής ανωτερότητας
- Διατήρηση ή επίτευξη ηγεσίας κόστους

Η υπό μελέτη επιχείρηση θα πρέπει να ακολουθήσει μια τιμολογιακή πολιτική, η οποία θα της επιτρέψει να πραγματοποιεί μεγαλύτερα κέρδη αφού έχουν αφαιρεθεί τα επιμέρους κόστη. Οι τιμές που θα καθοριστούν από την τιμολογιακή πολιτική θα πρέπει να συνδυάζονται με τη χρησιμοποιούμενη, άριστη ποιοτικά, βιολογική τροφή των ζώων, καθώς και με την ελαχιστοποίηση του κόστους στη διαδικασία παραγωγής ούτως ώστε να είναι ανταγωνιστικές.

Όσον αφορά τις τιμές των προϊόντων, στο κρεοπωλείο της υπό μελέτη επιχείρησης, θα είναι πολύ κοντά στις αντίστοιχες τιμές του συμβατικού κρέατος, στην αγορά της Αιτωλοακαρνανίας, εφόσον δεν θα μεσολαβούν μεταφορές και ψύξη που ανεβάζουν το κόστος. Αναφορικά με τις τιμές πώλησης στους συνεργάτες της επιχείρησης μπορεί να μην είναι τόσο χαμηλές όσο αυτές που θα πωλεί στο δικό της κρεοπωλείο αλλά θα έχει το πλεονέκτημα καλύτερης τιμής πώλησης εφόσον το μεγαλύτερο ποσοστό τροφής των ζώων το παράγει η ίδια η επιχείρηση. Επιπλέον, η υπό μελέτη επιχείρηση θα εφαρμόσει και πολιτική εκπτώσεων. Δηλαδή, εφόσον τα προϊόντα θα είναι συσκευασμένα θα έχει τη δυνατότητα μια με δύο φορές το χρόνο να κάνει προσφορές του τύπου π.χ. *«στις δύο συσκευασίας των πέντε κιλών βοοειδού κρέατος έκπτωση 5% της αρχικής τιμής»*. Η συγκεκριμένη πολιτική, η οποία εφαρμόζεται κατά κόρον σε προϊόντα διατροφής όπως γιαούρτι, δημητριακά, γάλα, έχει ως βασικό στόχο τη δημιουργία επιπλέον κινήτρων σε νέους αλλά και σε παλιούς πελάτες με απώτερο σκοπό να γίνουν μόνιμοι πελάτες της επιχείρησης.

3.8.3 Προώθηση

Μια από τις προοπτικές που θεωρούνται ιδιαίτερα ευόσινες για τις νέες επιχειρήσεις του κλάδου του βιολογικού κρέατος είναι να διαμορφώσουν δικά τους επώνυμα προϊόντα. Έχουμε αναφερθεί επανειλημμένως στο γεγονός, ότι πάνω στη συσκευασία των βιολογικών προϊόντων αναγράφεται ο παραγωγός του προϊόντος, η τοποθεσία παραγωγής και η επωνυμία της επιχείρησης συνεπώς είναι εύκολο για τον καταναλωτή να προσανατολίσει τη ζήτησή του ακριβώς προς αυτά. Η επώνυμη ζήτηση είναι απαραίτητη για τη διαφοροποίηση του προϊόντος και επιτρέπει:

- τη δημιουργία ενός σταθερού καταναλωτικού κοινού
- τη διαφοροποίηση των τιμών

- τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των διαφημιστικών κινήσεων της υπό μελέτη επιχείρησης για την αύξηση των πωλήσεων
- και την κατάκτηση του επιθυμητού μεριδίου της εγχώριας αγοράς.

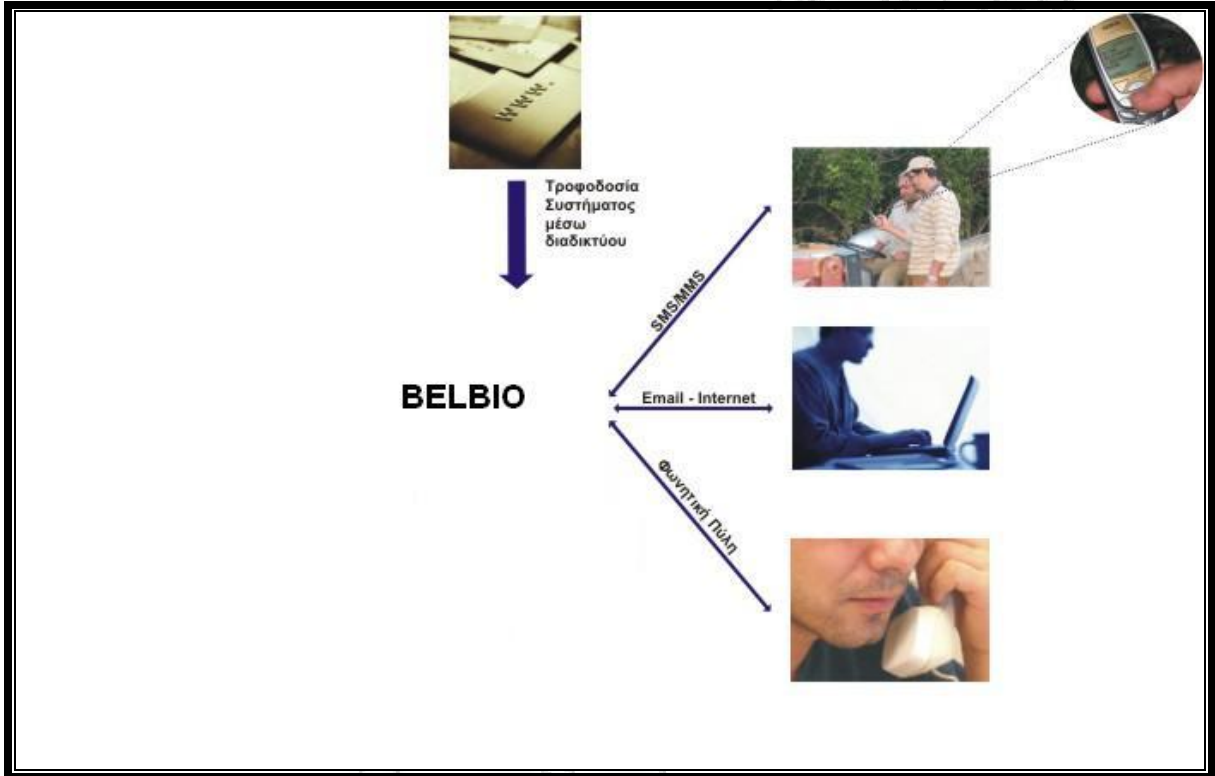
Η επώνυμη ζήτηση αποτελεί την προσπάθεια δυναμικότερης παρουσίας της εταιρείας στον χώρο. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δεν είναι δυνατόν να προσανατολιστεί το κοινό προς αυτή την κατεύθυνση άμεσα, αλλά χρειάζονται αρκετές κινήσεις. Σημαντικότερος στόχος είναι η επιτυχής προώθηση των προϊόντων, με την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στα προϊόντα της επιχείρησης. Αρχικά, θα πρέπει να ενισχυθεί, με σωστή προώθηση, η φήμη των προϊόντων της εταιρείας, κυρίως ανάμεσα στους ενδιάμεσους αγοραστές και, σε κάποιο βαθμό, στον τελικό καταναλωτή. Όσο ενισχύεται η φήμη «από στόμα σε στόμα», η επιχείρηση θα μπορεί, συγχρόνως, να προχωρεί τόσο στη διαμόρφωση σαφούς εταιρικής εικόνας (εμπορικό σήμα, λογότυπα κ.λπ.) όσο και στον σχεδιασμό προώθησης επώνυμου προϊόντος. Έτσι, σε ένα διάστημα μερικών μηνών θα κατορθώσει, σταδιακά, να διαθέτει επώνυμο προϊόν στην αγορά και σε ένα διάστημα δύο, περίπου, ετών θα έχει κατορθώσει με τη χρήση σχεδιασμένης προώθησης να προσανατολίσει το αγοραστικό κοινό προς την επώνυμη ζήτηση του βιολογικού κρέατος που παράγει. Έτσι, μεσοπρόθεσμα, θα έχει αποκτήσει το δικό της καταναλωτικό κοινό, και θα βρίσκεται σε θέση, πλέον, να διαπραγματεύεται με καλύτερους όρους τη διάθεση των προϊόντων της.

Τα παραπάνω στοιχεία συνιστούν ιδιαίτερα σημαντικό παράγοντα στην επιτυχή διαμόρφωση του μείγματος μάρκετινγκ της εταιρείας, αφού η πλειοψηφία των επιχειρήσεων του κλάδου δεν έχει επενδύσει σημαντικά κονδύλια στην προώθηση των προϊόντων τους μέσω της διαφήμισης, διότι έχουν επαναπαυθεί στην προσπάθεια διαφήμισης των καταστημάτων αποκλειστικής πώλησης βιολογικών προϊόντων.

Στα πλαίσια, λοιπόν, του γενικότερου επενδυτικού σχεδίου, η BELBIO Ε.Π.Ε προβλέπεται να προχωρήσει σε ορισμένα βήματα προώθησης των προϊόντων της, επικεντρώνοντας τις κινήσεις της στα εξής:

- **Σχεδιασμό και εκτύπωση έντυπου διαφημιστικού υλικού:** Με την ενέργεια αυτή θα λάβει χώρα συστηματική παρουσίαση της δραστηριότητας της επιχείρησης καθώς και τα σημεία πώλησης των προϊόντων της. Επιπλέον, πάνω στα φυλλάδια θα αναφέρονται κάποια από τα βασικά πλεονεκτήματα κατανάλωσης βιολογικού κρέατος έναντι του συμβατικού.
- **Διαφημιστική προβολή:** Μέσω της ενέργειας αυτής προβλέπεται να σχεδιασθεί και να λάβει χώρα διαφημιστική καμπάνια σε τοπικά περιοδικά και εφημερίδες της Δυτικής Ελλάδος καθώς και σε ραδιοφωνικούς σταθμούς ευρείας εμβέλειας, μια και η εν λόγω επιχείρηση θα προμηθεύει και άλλες επιχειρήσεις όπως super markets που είναι αλυσίδες μεγάλες. Με τον τρόπο αυτό θα κατορθώσει να γνωστοποιήσει και να καθιερώσει τα προϊόντα της στο αγοραστικό κοινό - στόχο της, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.
- **Δημιουργία Website (Διαδικτυακού Τύπου) για ηλεκτρονική προβολή της επιχείρησης:** Με την ενέργεια αυτή, η επιχείρηση επιτυγχάνει την προβολή της μέσω του διαδικτύου, το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως από την αγορά - στόχο της ως βασικό εργαλείο επικοινωνίας, και, ταυτόχρονα, αποκτά προσαρμοστικότητα υψηλού βαθμού στις συνεχόμενες αλλαγές του ευρύτερου οικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος. Γενικώς, η επαρκής πληροφόρηση είναι αυτή που θα επιτρέψει στην επιχείρηση να αξιοποιήσει αποδοτικά τα μέσα που διαθέτει και να επιτύχει και να διατηρήσει το επιθυμητό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Επιπλέον, και σε αυτό το επίπεδο μπορεί να αναζητηθεί η διαφοροποίηση των υπηρεσιών της εταιρείας, η οποία θα επιτρέψει καλύτερη προώθηση και διαφήμιση των προϊόντων της.

ΕΙΚΟΝΑ 3.2
ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΠΟΥ

3.8.4 Διανομή

Όπως έχει ήδη αναφερθεί ένα από τα μεγάλα προβλήματα της βιολογικής κτηνοτροφίας είναι η διανομή του βιολογικού κρέατος, εφόσον οι διαδικασίες σφαγής των ζώων και κατάψυξής του είναι συγκεκριμένες και αυστηρές. Αυτό γιατί τα ζώα σφάζονται σε συγκεκριμένα σφαγεία τα οποία μπορεί να είναι πολύ μακριά από το σημείο εγκατάστασης της εκάστοτε επιχείρησης και επιπλέον πρέπει να συσκευάζονται και να καταψύχονται αμέσως.

Η υπό μελέτη επιχείρηση, όπως έχει αναφερθεί βρίσκεται στην περιοχή της Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας η οποία απέχει από το πιστοποιημένο σφαγείο που βρίσκεται στο Αγρίνιο περίπου 110 χιλιόμετρα. Η επιχείρηση θα έχει δικό της φορτηγό –

ψυγείο έτσι ώστε να μεταφέρει τα ζώα στο σφαγείο και με το που θα συσκευάζονται να τα αποθηκεύει και να τα πηγαίνει απευθείας στους λιανεμπόρους με τους οποίους θα συνεργάζεται. Τα κομμάτια που θα πουλά η ίδια η επιχείρηση, θα φτάνουν στο κρεοπωλείο της επιχείρησης το ίδιο βράδυ.

Συμπερασματικά, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι το μείγμα μάρκετινγκ που παρουσιάστηκε, εάν ακολουθηθεί με συνέπεια θα παρέχει στη BELBIO όλα τα εφόδια που χρειάζεται προκειμένου να πετύχει τους στόχους της και να καθιερωθεί στην αγορά.

3.9 Ανάλυση SWOT

Η ανάλυση SWOT όπου S: Strengths ή δυνάμεις, W: Weaknesses ή αδυναμίες, O: Opportunities ή ευκαιρίες και T: Threats ή απειλές είναι μια αποτελεσματική μέθοδος για την αναγνώριση:

- Των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων ενός τομέα
- Των ευκαιριών (προοπτικών) και των απειλών που ενδέχεται να προκύψουν.

Τα πλεονεκτήματα αναφέρονται στα διαπιστωμένα ισχυρά σημεία που παρουσιάζει ο τομέας των βιολογικών προϊόντων και τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξή του, ενώ τα μειονεκτήματα στα αρνητικά σημεία (ανασχετικούς παράγοντες) για την ανάπτυξή του.

Οι ευκαιρίες αναφέρονται σε εν δυνάμει (μελλοντικούς) θετικούς εξωτερικούς παράγοντες που αφορούν στα ζητήματα που εξετάζονται, ενώ οι απειλές σε εν δυνάμει αρνητικούς εξωτερικούς παράγοντες που χρειάζονται προετοιμασία για να αντιμετωπιστούν (απειλή είναι οτιδήποτε μπορεί να στερήσει σε έναν τομέα την ευκαιρία επίτευξης στόχων – σκοπών που έχουν τεθεί).

Πιο αναλυτικά για την αγορά βιολογικού κρέατος προκύπτουν:

Α) ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η έκδοση του Κανονισμού (ΕΚ) 1804/99 για συμπλήρωση, για τα κτηνοτροφικά προϊόντα, του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/94 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής. Ιδιαίτερως θετικά σημεία των προαναφερθέντων κανονισμών είναι:

- ✓ Η δυνατότητα χρήσης ζωοτροφών υπό μετατροπή σε ποσοστό 30 – 60% του σιτηρεσίου και η δυνατότητα χρήσης συμβατικών ζωοτροφών σε ποσοστό 10 – 20 % σε ετήσια βάση, για τα 5 πρώτα χρόνια εφαρμογής του Κανονισμού
- ✓ Η δυνατότητα χρήσης των βιολογικών λιβαδιών και βοσκότοπων από συμβατικά ζώα εκτατικών εκτροφών, έστω και για περιορισμένο χρονικό διάστημα
- ✓ Η δυνατότητα συνβόσκησης σε κοινόχρηστα βοσκοτόπια, που πληρούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2092/92, βιολογικών και συμβατικών ζώων που προέρχονται από εκτατικές εκτροφές, έστω και υπό την προϋπόθεση της ανάγκης διαχωρισμού των μεν από τα δε, που μπορεί να είναι απλώς κάποιο διακριτικό σήμα
- ✓ Η όχι απαραίτητη ύπαρξη σταβλικών εγκαταστάσεων, εκεί όπου οι κλιματολογικές συνθήκες επιτρέπουν την διαβίωση των ζώων στο ύπαιθρο
- ✓ Με τη νέα Κ.Α.Π. στα πλαίσια της AGENDA 2000, η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) εκτός από την ενίσχυση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, έθεσε ως στόχο την παραγωγή μιας νέας γενιάς τροφίμων, ανώτερης ποιότητας, που θα είναι πιο υγιεινά και θα παράγονται με διαδικασίες φιλικές προς το περιβάλλον [Καν. (ΕΚ.) αρ. 1257/99 του Συμβουλίου]
- ✓ Η κρίση αξιοπιστίας του συμβατικού συστήματος παραγωγής ζωικών προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά το σκάνδαλο των «διοξινών» και την περιβόητη κρίση της ασθένειας των βοοειδών, γνωστής ως «νόσου των τρελών αγελάδων»

- ✓ Το νέο Ευρωπαϊκό Μοντέλο Διατροφής βασίζεται στην πολυμορφία, την ποιότητα και την ασφάλεια, έχει ως στόχο την ανάδειξη και κατοχύρωση της ποικιλομορφίας των τροφίμων, τον αυστηρό έλεγχο της ποιότητας και τη διασφάλιση της υγείας των καταναλωτών
- ✓ Η ένταξη της βιολογικής κτηνοτροφίας στα επιδοτούμενα προγράμματα του Κανονισμού Αγροτικής Ανάπτυξης 2000-2006.

Β) ΑΠΕΙΛΕΣ

Ο μεγάλος οικονομικός πόλεμος που έχει ξεσπάσει μεταξύ Η.Π.Α και Ε.Ε. για τους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς, γνωστούς ως “μεταλλαγμένα” που είναι κυρίως ζωοτροφές (καλαμπόκι, σόγια, βαμβάκοπιτα κλπ.), οφείλεται στη διχογνωμία που υπάρχει γύρω από την ασφάλεια της χρήσης τους καθώς και στην αμφισβήτηση των δυνατοτήτων της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Γ) ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ

- ✓ Η θετική άποψη των καταναλωτών και της κοινής γνώμης γενικότερα, για τα βιολογικά προϊόντα
- ✓ Οι θετικές επιπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος
- ✓ Η παραγωγή υγιεινών προϊόντων και η ασφάλεια του καταναλωτή
- ✓ Η ύπαρξη στην Ελλάδα πολλών αξιόλογων ντόπιων φυλών και τύπων αιγοπροβάτων δίνει ευχέρεια στην επιλογή ζώων καλά προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες συνθήκες και απαιτήσεις των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.

Δ) ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- ✓ Η περιπλοκότητα του Προγράμματος Βιολογική Κτηνοτροφία
- ✓ Η αναπόφευκτη μείωση των αποδόσεων που είναι ιδιαίτερα έντονη κυρίως κατά την περίοδο της μετατροπής μιας εκμετάλλευσης από συμβατική σε βιολογική. Κατά την περίοδο αυτή, η υψηλότερη τιμή των προϊόντων της εκμετάλλευσης δεν μπορεί να καλύψει από μόνη της την απώλεια εισοδήματος του παραγωγού, η οποία καλύπτεται συνήθως με επιδοτήσεις
- ✓ Η έλλειψη ζωοτροφών και ιδιαίτερα φθηνών ζωοτροφών
- ✓ Η έλλειψη πιστοποιημένων βοσκότοπων
- ✓ Η έλλειψη επιχειρηματικότητας από τους κτηνοτρόφους
- ✓ Η έλλειψη πληροφόρησης του καταναλωτή γύρω από την αξία των βιολογικών προϊόντων
- ✓ Οι υψηλές τιμές των προϊόντων και η έλλειψη ποικιλίας βιολογικών προϊόντων
- ✓ Η έλλειψη σημείων πώλησης
- ✓ Η έλλειψη ανάπτυξης μιας ειλικρινούς σχέσης εμπιστοσύνης ανάμεσα στους παραγωγούς, τους διακινητές και τους καταναλωτές, σχέσης που μπορεί να διαμορφωθεί στη βάση της υπευθυνότητας των παραγωγών, της ακεραιότητας των εμπόρων – διακινητών και ενός αποτελεσματικού και αξιόπιστου συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης.

3.10 Το Πρόγραμμα Παραγωγής

Το πρόγραμμα παραγωγής μας θα αποτελεί άμεση συνάρτηση της πρόβλεψης πωλήσεων όπως θα αναλυθεί ακολούθως. Συγκεκριμένα, λόγω της διευρυμένης παραγωγικής μας δυναμικότητας (διαθέτουμε μεγάλες εκτάσεις καλλιέργειας και ικανό αριθμό ζώων προς αναπαραγωγή, με αποτέλεσμα να βρίσκεται στη διακριτική μας ευχέρεια το αν θα προχωρούμε σε συνεχή αναπαραγωγή ζώων ή θα χρησιμοποιούμε το μεγαλύτερο μέρος τους για πάχυνση και μεταπώληση) θα μπορούμε να ανταποκριθούμε στο σύνολο της ζήτησης όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων της αγοράς.

Ξεκινώντας την ανάλυση της αγοράς – στόχου προχωρούμε σε εκτίμηση του μεγέθους της βάσει πληθυσμιακών και γεωγραφικών κριτηρίων όπως προκύπτουν από την τελευταία διεξιχθείσα απογραφή (ΕΣΥΕ 2001). Αρχική μας επιλογή, αποτελεί η επιχειρηματική δραστηριοποίηση στους 3 εγγύτερους νομούς προς την υπό μελέτη επιχείρηση (Νομός Αιτωλοακαρνανίας, Νομός Πρεβέζης, Νομός Άρτας). Οι τρεις προαναφερθέντες νομοί αποτελούν πληθυσμιακά το 3,31% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Θεωρώντας ότι η κατά κεφαλή κατανάλωση βιολογικού μοσχαρίσιου και αιγοπρόβειου κρέατος είναι ομοίμορφη στον Ελλαδικό χώρο (πρόκειται για ένα προϊόν που απευθύνεται σε ιδιαίτερο κομμάτι της αγοράς, το οποίο εντοπίζεται στο σύνολο των κοινωνιών ανεξαρτήτως κοινωνικής δομής και οικονομικής επιφάνειας), υπολογίζουμε το μέγεθος της αγοράς στόχου καταμερίζοντας τη συνολική αγορά του εν λόγω κρέατος βάσει πληθυσμιακών κριτηρίων. Με τη συλλογιστική αυτή το 3,31% του ελληνικού πληθυσμού που ζει στην αγορά στόχο προβλέπεται να καταναλώσει το 3,31% της συνολικής κατανάλωσης βιολογικού μοσχαρίσιου και αιγοπρόβειου κρέατος. Έχοντας λοιπόν υπολογίσει, το μέγεθος της τοπικής αγοράς για τον εκάστοτε νομό προκύπτει ότι το 2009 η ευρύτερη περιοχή της Στερεάς Ελλάδας θα καταναλώσει βιολογικό μοσχαρίσιο και αιγοπρόβειο κρέας αξίας €1.322.594. Αναλογικά, κατά τα ακόλουθα έτη η αύξηση της τοπικής κατανάλωσης θα ακολουθήσει ποσοστιαία την αύξηση της πανελλαδικής κατανάλωσης, διαμορφούμενη για το έτος 2013 στα €4.429.458. Εν συνεχεία επιχειρώντας να προχωρήσουμε σε μια εμπειριστατωμένη εκτίμηση των πωλήσεων της BELBIO εφαρμόζουμε διαφορετικούς συντελεστές διείσδυσης των προϊόντων μας στην αγορά του εκάστοτε Νομού. Συγκεκριμένα, το ύψος των συντελεστών αυτών εξαρτάται από τη γεωγραφική εγγύτητα του εκάστοτε Νομού καθώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

και από τη μορφολογική του δομή στο βαθμό που επηρεάζει τη διευκόλυνση των συγκοινωνιών. Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, προκύπτει η πρόβλεψη των πωλήσεων μας ανά νομό για τα έτη 2009 έως 2013 καθώς και η πρόβλεψη των συγκεντρωτικών πωλήσεων μας για την περιοχή της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας. Συμπερασματικά οι πωλήσεις μας, ξεκινώντας από τις €342.196 για το 2009 θα διαμορφωθούν στα €2.172.785 για το 2013 εξυπηρετώντας κατά μέσο όρο το 38% της τοπικής ζήτησης σε βιολογικό μοσχάρι και αιγοπρόβειο κρέας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΒΕΛΒΙΟ

	Πληθυσμός (Απογραφή 2001)	Ποσοστό επί του συνολικού Ελληνικού Πληθυσμού	Μέγεθος τοπικής αγοράς	2009	2010	2011	2012	2013
Ελλάδα	10.934.097							
Ελληνική Αγορά Βιολογικού μοσχαρίσιου & αιγοπρόβειου κρέατος (€) (Πίνακας 3.2)				39.957.494	50.230.010	58.079.692	85.784.795	133.820.334
Αγορά Βιολογικού μοσχαρίσιου & αιγοπρόβειου κρέατος Δυτικής Ελλάδας(€) βάσει αναλογίας πληθυσμού			12.176.587	1.322.594	1.662.615	1.922.440	2.839.480	4.429.458
Ευρύτερη περιοχή Δυτ. Στερεάς Ελλάδας	361.919	3,31%	12.176.587	1.322.594	1.662.615	1.922.440	2.839.480	4.429.458
N. Αιτωλοακαρνανίας	224.429	2,05%	7.550.804	820.152	1.031.002	1.192.121	1.760.785	2.746.744
N. Πρεβέζης	59.356	0,54%	1.997.003	216.910	272.675	315.287	465.685	726.447
N. Άρτας	78.134	0,71%	2.628.780	285.532	358.939	415.032	613.010	956.267
Συντελεστές διείσδυσης ΒΕΛΒΙΟ στην αγορά Βιολογικού μοσχαρίσιου & αιγοπρόβειου κρέατος Δυτικής Ελλάδας	Μέσος όρος πενταετίας							
Ευρύτερη περιοχή Δυτ. Στερεάς Ελλάδας	38%			25,87%	33,65%	39,57%	44,08%	49,05%
N. Αιτωλοακαρνανίας	44%			30%	40%	45%	50%	54%
N. Πρεβέζης	27%			18%	21%	29%	31%	37%
N. Άρτας	32%			20%	25%	32%	37%	44%
Πωλήσεις ΒΕΛΒΙΟ ανά γεωγραφική περιοχή (€)								
Ευρύτερη περιοχή Δυτ. Στερεάς Ελλάδας				342.196	559.397	760.698	1.251.569	2.172.785
N. Αιτωλοακαρνανίας				246.046	412.401	536.454	880.393	1.483.242
N. Πρεβέζης				39.044	57.262	91.433	144.362	268.785
N. Άρτας				57.106	89.735	132.810	226.814	420.758

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΦΟΔΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV **ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΦΟΔΙΑ**

4.1 Απαιτήσεις σε Πρώτες Ύλες και άλλα Εφόδια

4.1.1 Πρώτες Ύλες

Οι βασικές πρώτες ύλες που πρόκειται να χρησιμοποιήσει η BELBIO για την εκτροφή των ζώων της είναι οι ακόλουθες:

- Σιτάρι
- Κριθάρι
- Καλαμπόκι
- Ενσίρωμα μηδικής και καλαμποκιού
- Άχυρο σιτηρών
- Σιτηρέσιο.

Δημητριακά βιολογικής παραγωγής

Στα δημητριακά βιολογικής παραγωγής εντάσσονται το σιτάρι, το κριθάρι και το καλαμπόκι, τα οποία καλλιεργούνται με μια μέθοδο καλλιέργειας που ελαχιστοποιεί ή αποφεύγει πλήρως τη χρήση συνθετικών λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων, ρυθμιστών ανάπτυξης των φυτών, ορμονών, καθώς και πρόσθετων ουσιών στις ζωοτροφές. Ο λόγος που ονομάζεται βιολογική καλλιέργεια είναι επειδή βασίζεται σε αμειψισπορά (εναλλαγή φυτών για συγκομιδή), υπολείμματα συγκομιδών, αγρανάπαιση, ζωικά λιπάσματα (κοπριά) και μηχανική καλλιέργεια για τη διατήρηση της παραγωγικότητας του χώματος, τον εμπλουτισμό του με θρεπτικές ουσίες για τα φυτά καθώς και για τον έλεγχο των ζιζανίων, εντόμων και παράσιτων.

Το κύριο ζήτημα της Βιολογικής Καλλιέργειας είναι η αντικατάσταση συνθετικών χημικών ουσιών με άλλα που βρίσκονται στη φύση. Αντί συνθετικών φυτοφαρμάκων χρησιμοποιούνται οργανικά φυτοφάρμακα όπως για παράδειγμα το πύρεθρο και η ροτενόνη. Υποστηρίζεται από τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Γεωργίας ότι οι

συγκεκριμένες οργανικές ουσίες είναι βιοδιασπώμενες και άρα δεν μένουν στο τελικό προϊόν.

Ενσίρωμα μηδικής και καλαμποκιού

❖ Ενσίρωση

Η ενσίρωση είναι η μέθοδος διατήρησης χλωρών ζωοτροφών - χλωρής νομής, σε συνθήκες χωρίς αέρα μέσα σε ειδικές κατασκευές ή χώρους που λέγονται σιροί.

Το προϊόν της ενσίρωσης ονομάζεται ενσίρωμα και χαρακτηρίζεται από μεγάλη περιεκτικότητα σε υγρασία και οργανικά οξέα - κυρίως γαλακτικό οξύ και διατίθεται στα ζώα ως χονδροειδής τροφή. Η χλωρή νομή που πρόκειται να ενσιρωθεί κόβεται, τεμαχίζεται με ειδικό σιροκοπτικό μηχάνημα και τοποθετείται στους σιρούς. Εκεί συμπιέζεται καλά με μηχανικά μέσα, για να απομακρυνθεί ο αέρας και στη συνέχεια καλύπτεται με πλαστικό κάλυμμα για να εμποδιστεί η εκ νέου είσοδος του. Με τη συμπίεση του ενσιρώματος και το καλό σφράγισμα του σιρού επιδιώκεται η δημιουργία αναερόβιου περιβάλλοντος, το οποίο εμποδίζει τη δράση ανεπιθύμητων αερόβιων μικροοργανισμών που υποβαθμίζουν την ποιότητα του ενσιρώματος και επιτρέπει την ανάπτυξη και δράση των επιθυμητών αναερόβιων μικροοργανισμών. Αυτοί οι επιθυμητοί αναερόβιοι μικροοργανισμοί παράγουν με τη ζύμωση της χλωρομάζας οργανικά οξέα - κυρίως γαλακτικό οξύ, το οποίο είναι αυτό που διατηρεί το ενσίρωμα σε καλή κατάσταση.

Η ενσίρωση θεωρείται επιτυχής όταν η θρεπτική αξία του τελικού προϊόντος - ενσιρώματος δεν διαφέρει πολύ από την πρώτη ύλη που χρησιμοποιήσαμε. Αυτό εξαρτάται από το είδος του φυτού, τις καιρικές συνθήκες και την τεχνική της ενσίρωσης.

Τα πλεονεκτήματα της ενσίρωσης σε σχέση με τη φυσική ξήρανση των ζωοτροφών είναι:

- Αποτελεί τον μοναδικό τρόπο συντήρησης της χλωρομάζας, που δεν μπορεί να συντηρηθεί με άλλο τρόπο ή αν συντηρηθεί δίνει κακής ποιότητας τελικό προϊόν

- Δίνει στον κτηνοτρόφο τη δυνατότητα περιορισμού της χρήσης συμπυκνωμένων ζωοτροφών λόγω της καλύτερης συντήρησης ορισμένων θρεπτικών στοιχείων με τη μέθοδο αυτή σε σχέση με τη μέθοδο της φυσικής ξήρανσης, δεδομένου ότι με την ξήρανση οι απώλειες της χλωρής νομής σε ξηρή ουσία και θρεπτικά στοιχεία, είναι πολύ μεγαλύτερες
- Οι ενσιρωμένες ζωοτροφές είναι πιο ελκυστικές για τα ζώα σε σχέση με τις αποξηραμένες
- Το χωράφι απελευθερώνεται πιο γρήγορα για την επόμενη καλλιέργεια
- Στην περίπτωση πολυετών κτηνοτροφικών φυτών (όπως π.χ. η μηδική) η απομάκρυνση της προς ενσίρωση χλωρομάζας είναι άμεση και κερδίζεται χρόνος για την επόμενη αναβλάστηση
- Η διαδικασία συλλογής και ενσίρωσης δεν επηρεάζεται από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες όπως είναι γνωστό επηρεάζουν πάρα πολύ τη διαδικασία της φυσικής ξήρανσης των χορτοδοτικών φυτών, καθώς και την ποιότητα του ξηρού χόρτου
- Εξασφαλίζεται η αξιοποίηση των ανοιξιότικων και φθινοπωρινών κοπών της μηδικής που μπορεί πολύ γρήγορα να ξηρανθούν με φυσικό τρόπο αυτές τις ημέρες
- Αξιοποιείται κατά καλύτερο τρόπο περίσσεια εαρινής βοσκής ή χλωρομάζας, η οποία με την ενσίρωση εξασφαλίζεται και διατίθεται στα ζώα αργότερα
- Δίνεται η δυνατότητα αποθήκευσης μεγαλύτερων ποσοτήτων χλωρομάζας σε μικρό χρονικό διάστημα
- Επιτρέπεται η μερική ή ολική αυτοματοποίηση της διατροφής των ζώων
- Περιορίζεται ή και αποκλείεται ο κίνδυνος απωλειών από πυρκαγιές

- Καταστρέφονται οι σπόροι των ζιζανίων μέσα στο ενσίρωμα, λόγω των δυσμενών συνθηκών που επικρατούν γι' αυτούς (αναερόβιες συνθήκες – όξινο περιβάλλον)
- Γίνεται ορθολογικότερη χρήση των κτηνοτροφικά καλλιεργούμενων εκτάσεων
- Η συνολική διαδικασία συλλογής - μεταφοράς και ενσίρωσης είναι πολύ πιο οικονομική από τη διαδικασία της φυσικής ξήρανσης.

Το φυτό που προσφέρεται κατά τον καλύτερο τρόπο για ενσίρωση είναι το καλαμπόκι. Απαιτείται όμως μεγάλη προσοχή στον προσδιορισμό του κατάλληλου σταδίου ανάπτυξης, για να εξασφαλιστεί η υψηλότερη δυνατή περιεκτικότητα σε θρεπτικά στοιχεία και η ασφαλέστερη ενσίρωση της χλωρομάζας. Για ένα καλό υβρίδιο καλαμποκιού που ενδείκνυται για ενσίρωση, κατάλληλο στάδιο κοπής θεωρείται εκείνο που το φυτό έχει περιεκτικότητα σε ξηρά ουσία περίπου 40%.

Επίσης, απαιτείται καλή οργάνωση της όλης διαδικασίας για την κοπή, τον τεμαχισμό, τη συλλογή και μεταφορά στον σιρό, προκειμένου να επιτευχθεί γρήγορη και αποτελεσματική αποθήκευση του προϊόντος.

Οι αποδόσεις κυμαίνονται από 3-8 τόνους χλωρομάζας ανά στρέμμα, ανάλογα με την επιτυχία της καλλιέργειας και τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν. Παραδείγματος χάριν, για μια αγελάδα υψηλής γαλακτοπαραγωγής μπορούμε να βασιστούμε ως προς τη διατροφή της κατά το μεγαλύτερο μέρος στο ενσιρωμένο καλαμπόκι, ταιΐζοντας μέχρι και 30 κιλά ενσίρωμα ανά ημέρα, εξισορροπώντας το υπόλοιπο των αναγκών της με συμπυκνωμένες τροφές υψηλής περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη καθώς και με ισορροπιστή βιταμινών και ιχνοστοιχείων. Με μια πιο πρακτική διατύπωση, θα μπορούσαμε να πούμε ότι 1 στρέμμα πετυχημένης καλλιέργειας καλαμποκιού για ενσίρωση μπορεί να καλύψει τις ανάγκες μιας γαλακτοπαραγωγού αγελάδας σε χονδροειδείς ζωοτροφές για ένα χρόνο.

ΕΙΚΟΝΑ 4.1
ΤΡΟΦΗ ΕΝΣΙΡΩΜΑΤΟΣ

❖ **Μηδική**

Η μηδική είναι το κυριότερο κτηνοτροφικό φυτό της χώρας μας. Καλλιεργείται για την παραγωγή σανού, χλωρού χόρτου και βοσκής σε ποτιστικά ή ξηρικά χωράφια σε όλες τις περιοχές της χώρας. Συγκαλλιέργεια μηδικής με ετήσιο αγρωστώδες εφαρμόζεται στη φθινοπωρινή σπορά και κύριο σκοπό έχει να προστατεύσει τα ευαίσθητα νεαρά φυτά της μηδικής από τις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα και την πλούσια παραγωγή χόρτου πολύ νωρίς την άνοιξη. Συγκαλλιέργεια μηδικής με πολυετές αγρωστώδες εφαρμόζεται για παραγωγή χόρτου καλύτερης ποιότητας για επιτόπου βόσκηση ή για ενσίρωση και μειώνονται οι πιθανότητες να προκληθεί τυμπανισμός στα ζώα κατά τη βόσκηση.

Το πρώτο και βασικό μέλημα που πρέπει να απασχολήσει τον βιολογικό καλλιεργητή οποιουδήποτε φυτικού είδους, είναι η επιλογή της κατάλληλης ποικιλίας, η οποία απαραίτητως πρέπει να χαρακτηρίζεται από προσαρμοστικότητα στο συγκεκριμένο περιβάλλον του αγροκτήματος, καθώς και από υψηλό βαθμό αντοχής στους εχθρούς και τις ασθένειες της καλλιέργειας. Τόσο η επιλογή της κατάλληλης ποικιλίας, όσο και η εξειδικευμένη καλλιεργητική τεχνική, η οποία είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί, όπως εκτίθεται στη συνέχεια, βασίζονται σε γνώσεις και εμπειρίες που αποκτήθηκαν από τη γεωργική έρευνα και την τοπική καλλιεργητική πρακτική.

Ακολουθούν ορισμένα κλασικά μέτρα καλλιεργητικής τεχνικής, απαραίτητα για την άσκηση της βιολογικής γεωργίας :

- Εκλογή κατάλληλου γενετικού υλικού (σπόρου ή φυτών) της ποικιλίας
- Εκλογή κατάλληλης εποχής και τρόπου σποράς ή φύτευσης
- Συντήρηση ευνοϊκών όρων για τη ζωή των φυτών (κλάδεμα, ζιζάνια κλπ.)
- Εφαρμογή έγκαιρης και ισορροπημένης λίπανσης
- Απομάκρυνση – καταστροφή φυτών – ξενιστών και καταστροφή εντόμων
- Φυτά – παγίδες (τροφικές, φερομονικές, φωτεινές, χρωματιστές, ηχητικές, μηχανικές, αναρροφητικές, κλπ)
- Απολύμανση εδάφους και γενετικού υλικού με φυσικά μέσα (θερμότητα, κλπ.)
- Εφαρμογή κατάλληλης αμειψισποράς.

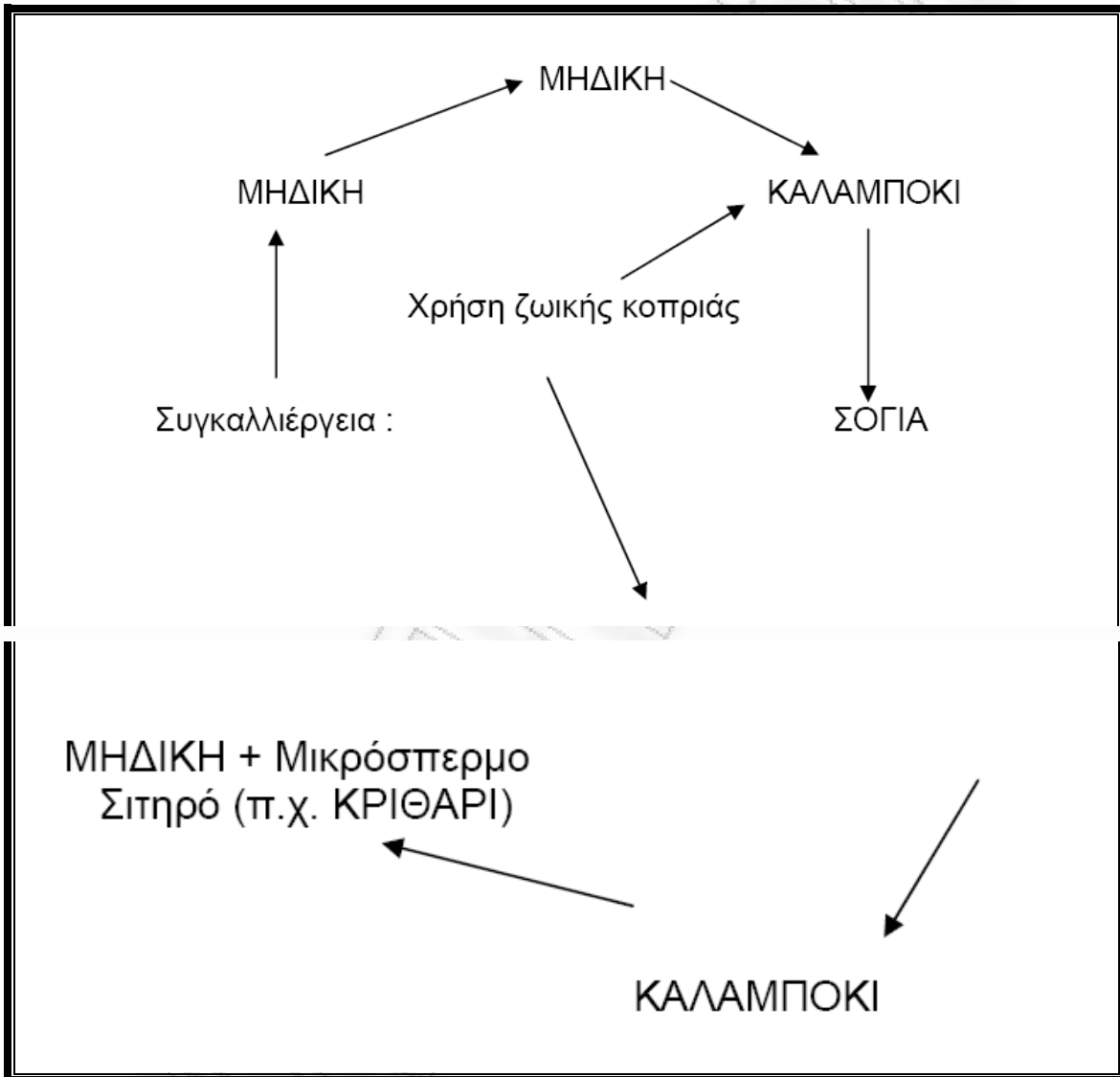
Στο θέμα της εφαρμογής της λίπανσης και ιδιαίτερα για την οργανική λίπανση, ας σημειωθεί ότι αυτή μπορεί να προέρχεται από βιολογικά ή και συμβατικά αγροκτήματα. Πρέπει όμως να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να εφαρμόζεται αυτή τουλάχιστον 3 μήνες πριν από τη συγκομιδή ενός αγροτικού προϊόντος, ή 4 μήνες πριν από τη συγκομιδή μιας καλλιέργειας κηπευτικών ειδών. Και αυτό επιβάλλεται για να παρέχεται αρκετός χρόνος για την αποδόμηση των οργανικών ουσιών, καθώς και για την αποφυγή βακτηριακών μολύνσεων της παραγωγής. Για τον ίδιο λόγο δεν πρέπει να γίνεται οργανική λίπανση αγρών, των οποίων το έδαφος είναι παγωμένο ή καλυμμένο με χιόνι. Η εφαρμογή της κατάλληλης αμειψισποράς, ενέχει πολύ μεγάλη σημασία, γι' αυτό και ακολουθεί αναλυτικότερος σχολιασμός γι' αυτήν :

Αμειψισπορά

Είναι ευρύτατα γνωστή ως η συστηματική εναλλαγή των καλλιεργειών σ' έναν αγρό, στα πλαίσια ενός οργανωμένου προγράμματος διάρκειας μερικών ετών, κατά το οποίο επιλέγονται καλλιέργειες που διαφέρουν σε καλλιεργητική τεχνική, διάρκεια βιολογικού κύκλου, βάθος ριζοστρώματος, ανάγκες σε νερό και θρεπτικά στοιχεία, εχθρούς - ασθένειες κλπ. και μπορεί να έχουν ευνοϊκές συνέπειες τόσο στο έδαφος όσο και στις καλλιέργειες που ακολουθούν. Η αμειψισπορά έχει ευρύτατη εφαρμογή σήμερα παγκοσμίως, τόσο στη συμβατική γεωργία, λόγω της υπερβολικής «κόπωσης» των

χωραφιών και της υπερβολικής αύξησης των παθογόνων και των παρασίτων στα συστήματα μονοκαλλιέργειας, αλλά ακόμη περισσότερο στη βιολογική και ολοκληρωμένη γεωργία, γιατί αποτελεί σπουδαία καλλιεργητική τεχνική για τη διατήρηση και βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους και γενικά της ισορροπίας του αγρο-οικοσυστήματος. Τα συστήματα αμειψισποράς που προτείνονται στα πλαίσια της βιολογικής γεωργίας, σχεδιάζονται έτσι ώστε με την εφαρμογή τους να επιτυγχάνεται η προστασία των καλλιεργειών από προβλήματα εχθρών και ασθενειών και η διατήρηση της υγιεινής κατάστασης του εδάφους. Έτσι, ελέγχουμε μια σειρά από παραμέτρους, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την επίτευξη ισορροπίας στο αγρο-οικοσύστημα π.χ. το ισοζύγιο ανόργανων θρεπτικών στοιχείων και οργανικής ουσίας (δηλαδή τι αφαιρεί από το χωράφι και τι αφήνει πίσω της μια καλλιέργεια), κ.λπ. Ειδικότερα, η έντονη εδαφοκατεργασία, το κάψιμο της καλαμιάς των σιτηρών, η απομάκρυνση των υπολειμμάτων των διαφόρων καλλιεργειών, η μη χρήση οργανικών λιπασμάτων, είναι παράγοντες που περιορίζουν σημαντικά την οργανική ουσία ενός χωραφιού. Η επιστροφή των φυτικών υπολειμμάτων στο έδαφος, η χρήση οργανικών λιπασμάτων, η εφαρμογή χλωρής λίπανσης, η προσεκτική εδαφοκατεργασία κλπ., συμβάλλουν σημαντικά στη διατήρηση ή και αύξηση της οργανικής ουσίας. Τα πλεονεκτήματα της αμειψισποράς αναφέρονται στη βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους και επομένως στην αύξηση των αποδόσεων, στον περιορισμό των παρασίτων των καλλιεργειών και στην αντιμετώπιση οικονομοτεχνικών προβλημάτων.

ΕΙΚΟΝΑ 4.2
ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΜΕΙΨΙΣΠΟΡΑΣ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

❖ Σιτηρέσιο

Τα βοοειδή και τα προβατοειδή είναι μηρυκαστικά. Το στομάχι τους αποτελείται από τέσσερα τμήματα και τους επιτρέπει να χωνεύουν την κυτταρίνη που περιέχουν τα φυτά. Όπως όλα τα ζώα, έτσι και τα μηρυκαστικά χρειάζονται δύο βασικές πηγές τροφίμων: ενεργειακές και αζωτούχες. Με τα διάφορα αυτά είδη τροφίμων ρυθμίζουν τη θερμοκρασία τους, περπατούν, διαμορφώνουν το μυϊκό τους σύστημα και εξασφαλίζουν τον μεταβολισμό τους. Η διατροφή διαδραματίζει επομένως μείζονα ρόλο στις επιδόσεις παραγωγής (κρέατος ή γάλακτος) και αναπαραγωγής των ζώων.

Δεδομένου του κόστους που κυμαίνεται από 45 έως 55% των λειτουργικών εξόδων μιας αγροτικής εκμετάλλευσης, το κονδύλι της διατροφής κατέχει πολύ σημαντική θέση στα οικονομικά αποτελέσματα της εκμετάλλευσης. Προκειμένου να βελτιστοποιούνται οι επιδόσεις, χρειάζεται να χορηγείται κατάλληλο σιτηρέσιο στα ζώα, δηλαδή να καλύπτονται οι ανάγκες τους μια δεδομένη στιγμή, λαμβάνοντας υπόψη το βάρος τους, τη φυσιολογική τους κατάσταση και το παραγωγικό τους επίπεδο. Το 85% περίπου του διαιτολογίου των βοοειδών προέρχεται από χορτονομή και σιτηρά που παράγονται στον χώρο της εκμετάλλευσης. Τα υπόλοιπα αποτελούνται από φυτικούς πρωτεϊνικούς πόρους, κυρίως πίτες σόγιας ή αγριοκράμβης, οι οποίες προκύπτουν μετά την αφαίρεση του ελαίου αυτών των σπόρων, καθώς και από μεταλλικές ουσίες και βιταμίνες. Σε ό,τι αφορά τη χορτονομή, ο αραβόσιτος βοσκής (που χρησιμοποιείται για παρασκευή ενσιρώματος αραβοσίτου) επιτρέπει στην BELBIO να εξασφαλίσει τα αποθέματά της και ταυτόχρονα να αυξήσει το ενεργειακό επίπεδο των σιτηρεσίων. Το είδος σιτηρέσιου, δηλαδή η αναλογία χόρτου, χορτονομής, σιτηρών, πιτών, ποικίλλει πολύ ανάλογα με την ηλικία του ζώου, το είδος του ζώου και την περιοχή της παραγωγής.

4.1.2 Βιολογικά Καλλιεργήσιμες Εκτάσεις

Αναλυτικά, οι πρώτες ύλες στην υπό μελέτη επιχείρηση θα παράγονται προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες 500 μητέρων και 50 αρσενικών σε αιγοπρόβατα για την παραγωγή κατά μέσο όρο 1,5 αιγοπροβάτου. Δηλαδή, για την παραγωγή κατά μέσο όρο 750 αιγοπροβάτων θα καλλιεργούνται τα παρακάτω κτήματα:

- 100 στρέμματα μηδικής, από τα οποία θα έχουμε τέσσερις με πέντε συγκομιδές τον χρόνο, δύο από τις οποίες θα γίνονται στο μέσο του καλοκαιριού και οι υπόλοιπες δύο ή τρεις ανάλογα με την παραγωγή κατά τη διάρκεια του υπόλοιπου χρόνου. Ο λόγος για τον οποίο η συγκομιδή γίνεται καλοκαίρι είναι προκειμένου να μαζευτεί το τριφύλλι υγρό, να αφηθεί για ξήρανση και κατόπιν να μαζευτεί σε μπάλες. Τις υπόλοιπες φορές, η συγκομιδή γίνεται με αυτόματο μηχάνημα που κάνει μπάλες των 800 κιλών και ακολουθεί η διαδικασία του ενσιρώματος που αναφέρθηκε αναλυτικά στην προηγούμενη παράγραφο.
- 100 στρέμματα καλαμπόκι με μέση απόδοση 800 με 1200 κιλά το στρέμμα, το οποίο συλλέγεται σαν ξηρά τροφή. Τα υποπροϊόντα του καλαμπόκιου π.χ. ροκιά, δένονται σε μπάλες και χρησιμοποιούνται σαν συμπλήρωμα τροφής για τα βοοειδή.
- 70 στρέμματα κριθάρι και 70 στρέμματα σιτάρι μέσης απόδοσης 400 με 800 κιλά το στρέμμα. Η καλλιέργεια των σιτηρών τελειώνει από τα μέσα έως τα τέλη Ιουνίου, συνεπώς οι ίδιες εκτάσεις μπορούν να επανακαλλιεργηθούν με καλαμπόκι βραχείας περιόδου, το οποίο χρησιμοποιείται για ενσίρωμα.

Επιπλέον, στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η καλλιέργεια της γης ενέχει κινδύνους π.χ. αρρώστια του καρπού, άσχημες κλιματολογικές συνθήκες κ.λπ. και συνεπώς η σοδειά μπορεί να μην είναι ικανοποιητική, γι' αυτό ακριβώς το λόγο τις περιόδους που η συγκομιδή είναι πολύ καλή αποθηκεύονται το καλαμπόκι και το τριφύλλι σε χώρους αποθήκευσης, που αναλύονται στο κεφάλαιο V, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον.

ΕΙΚΟΝΑ 4.3

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΙΤΑΡΙΟΥ ΣΕ ΜΠΑΛΕΣ

- Τέλος υπάρχουν 200 στρέμματα ακαλλιέργητα, με θάμνους τα οποία θεωρούνται βοσκότοπος και είναι απαραίτητα για την ελεύθερη βόσκηση των ζώων.

4.1.3 Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

Είναι λογικό ότι πέραν των πρώτων υλών, θα πρέπει να γίνει και εκτίμηση των άλλων εφοδίων της επιχείρησης, τα οποία εξαρτώνται από τη δυναμικότητα της μονάδας, την επιλογή της τεχνολογίας και την τοποθεσία της επιχείρησης. Τα ουσιώδη αυτά εφόδια παρουσιάζονται αναλυτικά στη συνέχεια.

- **Ηλεκτρισμός:** Η υπό μελέτη επιχείρηση χρειάζεται ηλεκτρική ενέργεια μέσης τάσης για την καθημερινή της λειτουργία. Το μεγαλύτερο ποσό της ηλεκτρικής ενέργειας θα δαπανάται για τον φωτισμό και τον κλιματισμό του χώρου στάβλισης των ζώων, για τους βοηθητικούς χώρους και για το σπίτι όπου μένουν μόνιμα οι εργαζόμενοι της επιχείρησης. Επιπλέον, για κάθε ενδεχόμενο θα υπάρχει και μια γεννήτρια για εφεδρική χρήση σε έκτακτες περιπτώσεις.
- **Καύσιμα:** Η επιχείρηση αναμένεται να δαπανά το μεγαλύτερο μέρος από τα απαιτούμενα καύσιμα (πετρέλαιο) στη λειτουργία των μηχανημάτων τόσο αυτών που αφορούν τις καλλιέργειες, όσο και αυτών που αφορούν τα ζώα και τη θέρμανση της κατοικίας των εργαζομένων. Επιπλέον, όπως έχουμε αναφέρει και στο κεφάλαιο III, η διανομή των προϊόντων της επιχείρησης θα γίνεται με ένα

φορηγό - ψυγείο που θα διαθέτει. Επίσης, θα πρέπει να έχει πάντοτε στη διάθεσή της τα αναγκαία αποθέματα πετρελαίου, ώστε να διασφαλίζεται η ανεμπόδιστη λειτουργία των εφεδρικών γεννητριών ρεύματος, σε περίπτωση διακοπής του ρεύματος από τη ΔΕΗ ή προβλήματος στην κανονική παροχή από τον υποσταθμό της βιομηχανικής περιοχής.

- **Νερό:** Το νερό συνιστά απαραίτητο εφόδιο σε όλες τις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα σε μια επιχείρηση που ως κύρια δραστηριότητα έχει την καλλιέργεια εκτάσεων και την εκτροφή ζώων. Επιπλέον, είναι απαραίτητο για τον καθαρισμό των χώρων που μένουν τα ζώα. Τέλος, θεωρείται αναγκαίο και για τους υπαλλήλους που μένουν κοντά στους χώρους σταβλισμού. Στην υπό μελέτη επιχείρηση υπάρχει ιδιωτική γεώτρηση δυνατότητας άντλησης νερού μέχρι και 40 κυβικών την ώρα.

4.1.4 Βοηθητικά Εργαλεία

Εκτός των βασικών πρώτων υλών και των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας η υπό ίδρυση μονάδα έχει ανάγκη και από:

- **Ανταλλακτικά:** Μετά από μια περίοδο ωφέλιμης ζωής, ο μηχανολογικός εξοπλισμός, πέρα από την κανονική συντήρηση, χρειάζεται και αντικατάσταση, έστω και εν μέρει. Επιπλέον, κάθε βασικό μηχανικό εξάρτημα θα πρέπει να αντικαθίσταται άμεσα, όποτε παρουσιάζει κάποιο πρόβλημα, ή με την πάροδο του προβλεπόμενου από τον κατασκευαστή χρόνο από την έναρξη της χρήσης του.
- **Ανακύκλωση Υλικών:** Εφόσον το παραγόμενο προϊόν είναι βιολογικό κρέας που παρέχεται από την άμεσα συνδεδεμένη παραγωγή βιολογικής καλλιέργειας, σαν ανακυκλώσιμο υλικό έχουμε την κοπριά των ζώων που ενέχει θέση λιπάσματος. Η κοπριά των ζώων καλύπτει το 80% των αναγκών λίπανσης και για το υπόλοιπο 20% χρησιμοποιούνται λιπάσματα εγκεκριμένα από το Υπουργείο Γεωργίας.

- **Απορρυπαντικά – Απολυμαντικά:** Από τη στιγμή που τα ζώα εκτρέφονται με βιολογικό τρόπο, απαγορεύεται η οποιαδήποτε επαφή τους με χημικές ουσίες. Συνεπώς, οι εγκαταστάσεις σταβλισμού δεν μπορούν να καθαριστούν με οποιοδήποτε υλικό (απαγορεύεται επιπλέον κοντά σε καλλιεργήσιμες βιολογικές εκτάσεις να ρίχνονται χημικές ουσίες για τον οποιοδήποτε λόγο μιας και το χώμα τις απορροφά), παρά μόνο με εγκεκριμένα από τους αρμόδιους φορείς υλικά.
- **Φάρμακα:** Ακόμα και στη βιολογική καλλιέργεια και κτηνοτροφία κάποιες φορές χρειάζεται η αντιμετώπιση ασθενειών των φυτών ή των ζώων με φάρμακα.

Η βιολογική κτηνοτροφία βασίζεται κυρίως στην πρόληψη των ασθενειών. Αυτή μπορεί να επιτευχθεί, επιλέγοντας ανθεκτικές φυλές ζώων, τηρώντας καλές συνθήκες υγιεινής, έχοντας ευρύχωρες σταβλικές εγκαταστάσεις και προαύλιους χώρους, με τη σωστή και ισορροπημένη διατροφή. Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντιβιοτικά ή χημικά φάρμακα για προληπτικούς σκοπούς. Όταν εμφανιστεί κάποια ασθένεια και τα ομοιοπαθητικά σκευάσματα δεν μπορούν να την αντιμετωπίσουν, τότε μόνο υπάρχει η δυνατότητα χρήσης κάποιων φαρμάκων. Βασική προϋπόθεση, όμως, για να μπορέσουν να ξαναχαρακτηριστούν βιολογικά το ζώο ή τα παράγωγά του (π.χ. γάλα) είναι ο διπλασιασμός του χρονικού διαστήματος από τη φαρμακευτική αγωγή μέχρι την εμπορία, που προβλέπεται για τη συμβατική κτηνοτροφία. Τέλος, από την έναρξη της βιολογικής εκτροφής θα πρέπει να περάσει ένα μεταβατικό χρονικό διάστημα (διαφέρει ανάλογα με το είδος του ζώου), ώστε να αποτοξινωθούν τα ζώα και να μπορέσουν αυτά και τα παράγωγά τους να χαρακτηριστούν βιολογικά.

Η βιολογική γεωργία βασίζεται στην «πρόληψη» των προβλημάτων και όχι στην «καταστολή» τους, όπως συμβαίνει στη συμβατική. Για τις περιπτώσεις, όμως, όπου παρά τα προληπτικά μέτρα, υπάρχει προσβολή των φυτών από τα διάφορα παθογόνα, υπάρχουν τα «εναλλακτικά σκευάσματα φυτοπροστασίας». Τα σκευάσματα είναι σαφώς φιλικότερα προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο λόγω της φυσικής προέλευσής τους, διασπώνται πιο γρήγορα και με ένα καλό πλύσιμο απομακρύνονται τελείως από τα φυτά. Τα σκευάσματα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες στα εντομοκτόνα και στα μυκητοκτόνα:

- ΤΑ ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ: Είναι σκευάσματα που η δραστική τους ουσία είναι φυτικής (ροτενόνη, αζαντιραχτίνη) ή γενικότερα φυσικής προέλευσης (άλατα λιπαρών οξέων, βάκιλος της Θουριγγίας, *bauveria basiana*, παραφινέλαια / ορυκτέλαια). Μπορούν να καλύψουν σχεδόν όλο το φάσμα των «εχθρών». Θα πρέπει, όμως, πάντα να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες στις ετικέτες τους. Τα κυριότερα εμπορικά σκευάσματα εντομοκτόνων που κυκλοφορούν στην αγορά είναι:
- ROTENA (ροτενόνη)
 - ΟΙΚΟΣ (αζαντιραχτίνη)
 - NEEMAZAL (αζαντιραχτίνη)
 - ACARIDOIL (άλατα λιπαρών οξέων)
 - DUXON (άλατα λιπαρών οξέων)
 - SAVONA (άλατα λιπαρών οξέων)
 - AGREE (βάκιλος Θουριγγίας)
 - BACTOSPEINE (βάκιλος Θουριγγίας)
 - BACTECIN (βάκιλος Θουριγγίας)
 - BATHURIN (βάκιλος Θουριγγίας)
 - BACTOIL (βάκιλος Θουριγγίας)
 - BMP123 (βάκιλος Θουριγγίας)
 - DIPEL (βάκιλος Θουριγγίας)
 - FORAY (βάκιλος Θουριγγίας)
 - XENTARI (βάκιλος Θουριγγίας)
 - NATURALIS (*bauveria basiana*).
- ΣΤΑ ΜΥΚΗΤΟΚΤΟΝΑ: Ο χαλκός (σε διάφορες μορφές) και το θειάφι είναι τα δύο βασικά μυκητοκτόνα που χρησιμοποιούνται για τις διάφορες ασθένειες που πιθανόν να παρουσιαστούν στα φυτά. Κυκλοφορούν δεκάδες εμπορικά σκευάσματα, όμως απαιτείται προσοχή εξαιτίας του γεγονότος ότι υπάρχουν και κάποια από αυτά που μαζί με τον χαλκό και το θειάφι περιέχουν και συνθετικά

μυκητοκτόνα. Ο χαλκός, αν και είναι φυσικό προϊόν, δεν είναι «αθώος». Η υπέρβαση στη χρήση του, εκτός των άλλων, μπορεί να εξαφανίσει τελείως τη ζωή από το έδαφος.

4.2 Διαθεσιμότητα και Πηγές Προμήθειας

Οι πηγές και η σταθερή διαθεσιμότητα των βασικών πρώτων υλών παραγωγής συνιστούν καίρια στοιχεία τόσο για τον καθορισμό της τεχνικής και της οικονομικής βιωσιμότητας, όσο και του μεγέθους των επενδυτικών σχεδίων. Κατά συνέπεια, όπως είναι φυσικό, τα δύο αυτά στοιχεία θα πρέπει να αποτελέσουν σημεία εστίασης για την υπό μελέτη επιχείρηση, προκειμένου να κατορθώσει να έχει στη διάθεσή της τις απαιτούμενες ποσότητες εισροών συγκεκριμένων προδιαγραφών, και έτσι να λαμβάνει χώρα ανεμπόδιστα και με επιτυχία η παραγωγική διαδικασία.

4.2.1 Διαθεσιμότητα Υλικών

Όπως είναι λογικό, η εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των πρώτων υλών (σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι, ενσίρωμα μηδικής και καλαμποκιού, άχυρο σιτηρών και σιτηρέσιο) σε ποσότητες τέτοιες που να είναι ικανές να καλύπτουν τις ανάγκες της επιχείρησης για τροφή των ζώων, συνιστά κρίσιμο παράγοντα για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης. Ταυτόχρονα, οι ποσότητες αυτές θα πρέπει να καλύπτουν, πέρα από τις ποσοτικές, και τις ποιοτικές προδιαγραφές των βιολογικών καλλιεργειών, όπως αυτές καθορίζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της χώρας μας και από τον Κανονισμό 2092/91 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί στις βιολογικές καλλιέργειες οι ρυθμίσεις και οι κανονισμοί είναι αυστηροί και δεν δικαιολογείται η ύπαρξη «ελαττωματικών» ή μη βιολογικών. Η εξασφάλιση, λοιπόν, των κατάλληλων προμηθευτών, οι οποίοι θα προμηθεύουν σταθερά την υπό μελέτη επιχείρηση με σπόρους συγκεκριμένης ποιότητας και στις απαιτούμενες ποσότητες είναι ουσιώδους σημασίας, καθώς, μόνο με τον τρόπο αυτό θα γίνεται εφικτή η συνεχής επάρκεια σε πρώτες ύλες και δεν θα τίθεται σε κίνδυνο η παραγωγική διαδικασία. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, στη χώρα μας, η διαθεσιμότητα τέτοιου είδους πρώτων υλών όπως είναι οι σπόροι τριφυλλίου, καλαμποκιού, σιταριού, δεν παρουσιάζει προβλήματα, ενώ, όσον αφορά στη διαθεσιμότητα των άλλων εφοδίων της επιχείρησης,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV : ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ & ΕΦΟΔΙΑ

αυτή είναι εξίσου σημαντική, από τη στιγμή που το εργοστάσιο δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, νερό και καύσιμα.

Πιο συγκεκριμένα, για να κινηθούν τα μηχανήματα ή για να λειτουργήσει το σύστημα των γεννητριών, απαιτείται πετρέλαιο. Επιπλέον, το νερό συνιστά εφόδιο κρίσιμης σημασίας, εφόσον όλες οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις και τα ζώα εξαρτώνται από αυτό και επιπλέον είναι απαραίτητο προκειμένου να καθαρίζονται οι χώροι σταβλισμού των ζώων. Τέλος, η παροχή ρεύματος είναι αναγκαία για την ηλεκτροδότηση των εγκαταστάσεων καθώς και για την ομαλή ρύθμιση της θερμοκρασίας των εγκαταστάσεων που ζουν τα ζώα.

4.2.2 Πηγές Προμηθειών

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι πιθανές πηγές προμήθειας όλων των προαναφερθέντων απαιτούμενων εισροών:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ	ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ
Σιτάρι	Πιστοποιημένος έμπορος σπόρων
Κριθάρι	Πιστοποιημένος έμπορος σπόρων
Καλαμπόκι	Πιστοποιημένος έμπορος σπόρων
Ηλεκτρική Ενέργεια	ΔΕΗ
Καύσιμα	Εταιρεία Διανομής Πετρελαιοειδών
Νερό	Ιδιωτική Γεώτρηση
Ανταλλακτικά	Εισαγωγείς Μηχανημάτων
Απορρυπαντικά – Απολυμαντικά	Εταιρείες εγκεκριμένες για πώληση απορρυπαντικών για βιολογικό καθαρισμό
Φάρμακα	Πιστοποιημένα από Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και κατάλληλα για βιολογική καλλιέργεια και κτηνοτροφία

4.2.3 Κριτήρια Επιλογής Πρώτων Υλών και άλλων Εφοδίων

Καταλήγοντας, αναφορικά με τη διαθεσιμότητα και τις πηγές προμήθειας των πρώτων υλών και των άλλων εφοδίων, θα πρέπει να παρατεθούν ορισμένα κριτήρια, βάσει των οποίων θα γίνει η επιλογή συγκεκριμένων πηγών προμήθειας. Έτσι, σε γενικές γραμμές, τα κριτήρια επιλογής για κάθε εισροή είναι τα ακόλουθα:

1. **Σπόροι** → Το πλέον βασικό κριτήριο επιλογής των σπόρων σιταριού, καλαμποκιού, τριφυλλιού, θα είναι η καλή τους ποιότητα. Ωστόσο, επίσης βασικό κριτήριο θα αποτελεί και η τιμή του ανά κιλό.
2. **Ηλεκτρική Ενέργεια** → Όπως είναι λογικό, για την ηλεκτροδότηση δεν τίθενται κριτήρια επιλογής, αφού η ΔΕΗ είναι μονοπώλιο.
3. **Καύσιμα (Πετρέλαιο)** → Τα βασικά κριτήρια επιλογής, θα είναι η καθαρότητα του πετρελαίου και η τιμή του ανά λίτρο.
4. **Νερό** → Επίσης για το νερό δεν τίθενται κριτήρια επιλογής, αφού η ίδια η επιχείρηση έχει δική της γεώτρηση.
5. **Ανταλλακτικά** → Πρωταρχικό κριτήριο στην επιλογή των ανταλλακτικών θα αποτελεί η ποιότητα κατασκευής τους και η συμβατότητά τους με τις μηχανές που θα χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία.
6. **Φάρμακα** → Όπως είναι αναμενόμενο στα προτεινόμενα φάρμακα δεν θα παίζει ρόλο η τιμή τους αλλά η αναγκαιότητά τους.
7. **Απορρυπαντικά – Απολυμαντικά** → Τα κυριότερα κριτήρια επιλογής τους θα είναι η συμβατότητά τους με την απαιτούμενη από τον κανονισμό για τα βιολογικά προϊόντα νομοθεσία καθώς και η τιμή τους.

4.3 Μάρκετινγκ Προμηθειών

Η λειτουργία των προμηθειών συνιστά τη βασικότερη λειτουργία της υπό μελέτη επιχείρησης, εφόσον, προκειμένου να λειτουργήσει όλη η παραγωγική διαδικασία που έγκειται στην καλλιέργεια κτημάτων, στην παραγωγή πρώτων υλών και συνεπώς στην τροφή των ζώων είναι ο βασικός άξονας. Κατά συνέπεια, το μάρκετινγκ των προμηθειών της επιχείρησης θα πρέπει να σχεδιασθεί με ιδιαίτερη προσοχή, τόσο για τις αρχικές προμήθειες της δημιουργούμενης μονάδας, όσο και για τη συνεχή λειτουργία αυτής, προκειμένου να υφίσταται πάντοτε η επιθυμητή διαθεσιμότητα των προδιαγεγραμμένων εισροών. Βάσει, λοιπόν, των στοιχείων αυτών, κρίνεται απαραίτητο να δοθεί προσοχή σε τρεις βασικούς στόχους του μάρκετινγκ προμηθειών, οι οποίοι θα οδηγήσουν, εν τέλει, την επιχείρηση στην ορθή επιλογή προμηθευτών. Οι συγκεκριμένοι στόχοι θα είναι:

- η ελαχιστοποίηση του κόστους
- η ελαχιστοποίηση του κινδύνου (αξιοπιστία προμηθευτών)
- η καλλιέργεια σχέσεων με τους προμηθευτές.

4.3.1 Ελαχιστοποίηση Κόστους

Το μάρκετινγκ προμηθειών συνιστά ζωτικό παράγοντα επιτυχίας του παρόντος επενδυτικού σχεδίου, διότι, με σωστές κινήσεις που αφορούν την αναζήτηση κατάλληλων πρώτων υλών, τη σύναψη συμφερούσων συμφωνιών και συμβολαίων καθώς και την επιλογή σταθερών και αξιόπιστων προμηθευτών, επιτυγχάνεται εκτός από τη διαθεσιμότητα των υλικών και η ελαχιστοποίηση του κόστους αγοράς. Αυτό συμβαίνει διότι, θα γίνονται συμφωνίες με τους προμηθευτές προβαίνοντας σε παραγγελίες σωστού όγκου και συχνότητας και επιτυγχάνοντας έτσι καλύτερες τιμές και σωστή διαχείριση των αποθεμάτων. Στα πλαίσια αυτά, και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω στοιχεία, η επιχείρηση προβλέπεται να δίνει μεγάλη σημασία στην ελαχιστοποίηση του κόστους μέσω της συνεργασίας με συγκεκριμένους προμηθευτές και της σύναψης μακροχρόνιων συμφωνιών με αυτούς.

4.3.2 Ελαχιστοποίηση του κινδύνου και αξιοπιστία των προμηθευτών

Όπως είναι λογικό, η εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των πρώτων υλών (σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι, ενσίρωμα μηδικής και καλαμποκιού, άχυρο σιτηρών και σιτηρέσιο) σε ποσότητες τέτοιες που να είναι ικανές να καλύπτουν τις ανάγκες της επιχείρησης για τροφή των ζώων, συνιστά κρίσιμο παράγοντα για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης. Ταυτόχρονα, οι ποσότητες αυτές θα πρέπει να καλύπτουν, πέρα από τις ποσοτικές, και τις ποιοτικές προδιαγραφές των βιολογικών καλλιεργειών, όπως αυτές καθορίζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της χώρας μας και από τον Κανονισμό 2092/91 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί στις βιολογικές καλλιέργειες οι ρυθμίσεις και οι κανονισμοί είναι αυστηροί και δεν δικαιολογείται η ύπαρξη «ελαττωματικών» ή μη βιολογικών. Η εξασφάλιση, λοιπόν, των κατάλληλων προμηθευτών, οι οποίοι θα προμηθεύουν σταθερά την υπό μελέτη επιχείρηση με σπόρους συγκεκριμένης ποιότητας και στις απαιτούμενες ποσότητες είναι ουσιώδους σημασίας, καθώς, μόνο με τον τρόπο αυτό θα γίνεται εφικτή η συνεχής επάρκεια σε πρώτες ύλες και δεν θα τίθεται σε κίνδυνο η παραγωγική διαδικασία. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, στη χώρα μας, η διαθεσιμότητα τέτοιου είδους πρώτων υλών όπως είναι οι σπόροι τριφυλλιού, καλαμποκιού, σιταριού, δεν παρουσιάζει προβλήματα, ενώ, όσον αφορά στη διαθεσιμότητα των άλλων εφοδίων της επιχείρησης, αυτή είναι εξίσου σημαντική, από τη στιγμή που το εργοστάσιο δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, νερό και καύσιμα.

Πιο συγκεκριμένα, για να κινηθούν τα μηχανήματα ή για να λειτουργήσει το σύστημα των γεννητριών, απαιτείται πετρέλαιο. Επιπλέον, το νερό συνιστά εφόδιο κρίσιμης σημασίας, εφόσον όλες οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις και τα ζώα εξαρτώνται από αυτό και επιπλέον είναι απαραίτητο προκειμένου να καθαρίζονται οι χώροι σταβλισμού των ζώων. Τέλος, η παροχή ρεύματος είναι αναγκαία για την ηλεκτροδότηση των εγκαταστάσεων καθώς και για την ομαλή ρύθμιση της θερμοκρασίας των εγκαταστάσεων που ζουν τα ζώα.

4.3.3 Καλλιέργεια Σχέσεων με τους Προμηθευτές

Η υπό μελέτη επιχείρηση πιστεύει ότι η ποιότητα των προμηθειών θα είναι άμεση συνάρτηση της σχέσης που θα αναπτύξει η επιχείρηση με τους προμηθευτές της.

Συνεπώς, θα δίνει ιδιαίτερη βάση στην καλλιέργεια μακροχρόνιων, ομαλών και παραγωγικών σχέσεων μαζί τους, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι προμήθειες (σπόροι) θα βρίσκονται πάντοτε σε συμφωνία με τις ανάγκες της επιχείρησης, καθώς και ότι η επιχείρηση θα βρίσκεται σε πλεονεκτική διαπραγματευτική θέση. Επίσης, δεν θα δημιουργεί οφειλές προς τους προμηθευτές, ώστε να μην υφίστανται οικονομικές διενέξεις μαζί τους. Επιπλέον, θα γίνεται προσπάθεια για τη διατήρηση των σχέσεων σε φιλικό επίπεδο, καθώς το αυστηρά επαγγελματικό πλαίσιο δεν βοηθά στην ανάπτυξη της επιθυμητής αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Τέλος, θα υφίσταται αμφίδρομη επικοινωνία, σε τακτά χρονικά διαστήματα, με αυτούς, ώστε να γίνεται εφικτή η συνεχής ανάπτυξη και βελτίωση των δικών τους διαδικασιών.

4.3.4 Επιλογή και Αξιολόγηση Προμηθευτών

Κατά τη διαδικασία επιλογής των προμηθευτών, θα λαμβάνονται υπόψη τα εξής κριτήρια:

- ✓ **Αξιοπιστία:** Ο προμηθευτής θα πρέπει να παραδίδει στον κατάλληλο χρόνο τις ποσότητες που έχουν παραγγελθεί και να τηρεί τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί, όσον αφορά την επιθυμητή ποιότητα και τις επιθυμητές προδιαγραφές των πρώτων υλών.
- ✓ **Εγγύτητα και Σωστή Τιμολόγηση:** Είναι σημαντικό να αγοράζονται οι εκάστοτε προμήθειες από πηγές που θα βρίσκονται σε, κατά το δυνατόν, εγγύτερη απόσταση από την επιχείρηση και σε τιμές, οι οποίες θα επιτρέπουν στην επιχείρηση να είναι οικονομικά βιώσιμη, αφού το κόστος και η μεταφορά αυτών συμμετέχουν στη συνολική κοστολόγηση. Επίσης, είναι σημαντικό να τηρείται ο τρόπος πληρωμής που θα έχει συμφωνηθεί (προθεσμίες κ.λπ.).
- ✓ **Ικανότητα Αντίδρασης του Προμηθευτή σε Απρόβλεπτες Αλλαγές:** Ο προμηθευτής θα πρέπει να παρουσιάζει ισχυρή ικανότητα αντίδρασης σε απρόβλεπτες αλλαγές, όπως μια αύξηση ή μείωση της ζήτησης, της ποσότητας, της ποιότητας, των προδιαγραφών ή των προγραμμάτων παράδοσης.

- ✓ **Συνεχής Βελτίωση Προϊόντων και Υπηρεσιών:** Ένα άλλο στοιχείο από το οποίο θα κρίνεται ο προμηθευτής είναι και η ποιότητα των προϊόντων του καθώς και η συνεχής θέλησή του να ενημερώνεται για τις εξελίξεις στην αγορά.

Σε γενικές γραμμές, η επιλογή και η αξιολόγηση των προμηθευτών θα είναι μία συνεχής διαδικασία, η οποία θα λαμβάνει χώρα διαρκώς στην επιχείρηση. Η συγκεκριμένη διαδικασία θα αφορά την αξιολόγηση των αρχικών προμηθευτών, αλλά και των νέων ή αυτών που πιθανόν να γίνουν προμηθευτές της επιχείρησης, στο μέλλον.

Η αξιολόγηση των πιθανών προμηθευτών, οι οποίοι φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί, θα γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα τέσσερα προαναφερθέντα κριτήρια. Η διαδικασία που προβλέπεται να ακολουθείται, θα περιλαμβάνει την απόδοση ενός βαθμού σπουδαιότητας για κάθε κριτήριο και τις πιθανότητες των διάφορων προμηθευτών να πληρούν κάθε ένα από τα κριτήρια αυτά, ώστε να επιλέγεται, τελικά, ο προμηθευτής που θα συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία.

Βάσει, λοιπόν, των προαναφερθέντων στοιχείων, η διαδικασία επιλογής και αξιολόγησης των προμηθευτών, θα χρησιμοποιεί το παρακάτω μοντέλο, στο οποίο παρουσιάζονται δύο ενδεικτικοί προμηθευτές για κάποια εισροή. Στο συγκεκριμένο μοντέλο, οι βαθμοί σπουδαιότητας κάθε κριτηρίου μπορούν να κυμαίνονται από το 1 έως το 10, ενώ οι πιθανότητες των προμηθευτών να πληρούν το αντίστοιχο κριτήριο θα κυμαίνονται από 0 έως 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ Α	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ Β
Αξιοπιστία	9	0,7	0,9
Εγγύτητα και σωστή τιμολόγηση	10	0,9	0,7
Ικανότητα αντίδρασης σε αλλαγές	8	1,0	0,8
Βελτίωση προϊόντων	7	0,8	1,0

Αναλυτικά, η αναμενόμενη βαθμολογία για κάθε προμηθευτή θα είναι:

Προμηθευτής Α : $0,7 * 9 + 0,9 * 10 + 1,0 * 8 + 0,8 * 7 = 28,9$

Προμηθευτής Β : $0,9 * 9 + 0,7 * 10 + 0,8 * 8 + 1,0 * 7 = 28,5$

Με βάση αυτή την ανάλυση, προκύπτει ότι ο προμηθευτής που παρουσιάζει την καλύτερη βαθμολογία είναι ο Α με 28,9, έναντι του προμηθευτή Β, ο οποίος παρουσίασε αναμενόμενη βαθμολογία 28,5. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να επιλεγεί ο προμηθευτής Α, ο οποίος αναμένεται να ανταποκριθεί καλύτερα στις ιδιαίτερες ανάγκες και απαιτήσεις της νέας επιχείρησης παραγωγής βιολογικού κρέατος.

4.4 Πρόγραμμα Προμηθειών

Η BELBIO Ε.Π.Ε. θα προμηθεύεται όλες τις πρώτες ύλες και τα εφόδια που χρειάζεται από προμηθευτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον ελλαδικό χώρο και κατά προτίμηση από προμηθευτές που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, αρκεί να καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις που έχει η υπό μελέτη επιχείρηση. Ο καθορισμός των βασικών προμηθευτών έγινε με βάση την αξιοπιστία τους

σχετικά με το κατά πόσο οι παραγγελίες εκτελούνται στην ώρα τους σύμφωνα με τους όρους που έχουν συμφωνηθεί, τη σωστή τιμολόγηση, την ικανότητά τους να αντιδρούν σε απρόβλεπτες αλλαγές και τη δυνατότητα που έχουν να βελτιώνουν συνεχώς τα προϊόντα τους.

4.4.1 Τύποι Συμφωνιών και Διατάξεων

Η υπό ίδρυση μονάδα παραγωγής βιολογικού κρέατος πρόκειται να υπογράψει με τους προμηθευτές της συμβόλαια ενός έτους για την προμήθεια των πρώτων υλών για το 2009. Εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη μείνουν ικανοποιημένα από τη συμφωνία, η BELBIO θα ανανεώσει τα συμβόλαια αυτά για τέσσερα ακόμη χρόνια καθώς, απώτερος σκοπός της υπό μελέτη επιχείρησης είναι να συνάπτει μακροχρόνια συμβόλαια με την πλειοψηφία των προμηθευτών με τους οποίους θα συνεργάζεται. Με τον τρόπο αυτό, θα γίνεται εφικτή η καλλιέργεια μακροχρόνιων, ομαλών και παραγωγικών σχέσεων με αυτούς και θα εξασφαλίζεται ότι οι προμήθειες θα βρίσκονται πάντοτε σε συμφωνία με τις απαιτήσεις της επιχείρησης. Η παράδοση των πρώτων υλών θα γίνεται 15 ημέρες μετά την έγκριση των τελικών δοκιμών και 10 ημέρες από την αποστολή γραπτής παραγγελίας. Η πληρωμή θα γίνεται με τετράμηνη επιταγή από την ημερομηνία τιμολόγησης, η οποία θα παραδίδεται 10 ημέρες μετά την παραλαβή των εμπορευμάτων και αφού έχουν εξεταστεί οι πρώτες ύλες για τυχόν ελαττωματικούς σπόρους. Οι αποδεκτές αποκλίσεις της παραδιδόμενης ποσότητας ορίζονται στο +/-5%.

4.4.2 Τρόποι Μεταφοράς

Αναφορικά με τη μεταφορά τόσο των πρώτων υλών, θα γίνεται με υπευθυνότητα των προμηθευτών και με δικά τους μεταφορικά μέσα, ενώ το κόστος φορτώσεως, εκφορτώσεως και μεταφοράς θα περιλαμβάνεται στο συνολικό κόστος των προμηθειών. Η υπό μελέτη επιχείρηση προβλέπεται να επιλέγει προμηθευτές που θα βρίσκονται σε όσο το δυνατόν κοντινότερη απόσταση από την επιχείρηση, ενώ για τη μεταφορά θα χρησιμοποιούνται οδικές αρτηρίες.

Επιπρόσθετα, σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής μέρους των πρώτων υλών κατά τη μεταφορά τους στη μονάδα, η ζημία θα επιβαρύνει τους προμηθευτές, όπως άλλωστε θα αναφέρουν και οι γενικοί όροι των συναλλαγών των συναπτόμενων

συμβολαίων. Το ίδιο θα ισχύει και στην περίπτωση των όποιων καθυστερήσεων, οπότε το κόστος καθυστέρησης θα επιβαρύνει τους προμηθευτές.

4.4.3 Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης

Όλες οι εισερχόμενες πρώτες ύλες στην υπό μελέτη επιχείρηση θα κατευθύνονται προς τις αντίστοιχες αποθηκευτικές εγκαταστάσεις της μονάδας.

4.4.4 Εκτίμηση Κινδύνου

Προκειμένου να είναι επιτυχής η υλοποίηση του παρόντος επενδυτικού σχεδίου, θα πρέπει να αναφερθούν και ορισμένοι παράγοντες κινδύνου στο υπό εξέταση πρόγραμμα προμηθειών.

- ✓ Αποτυχία των προμηθευτών να καλύψουν τις ανάγκες τους
- ✓ Καθυστερήσεις παραδόσεων
- ✓ Αδυναμία αποθήκευσης πλεοναζουσών προμηθειών
- ✓ Ελαττώματα στην ποιότητα και την υγιεινή
- ✓ Αδυναμία μεταφοράς
- ✓ Διατροφικά σκάνδαλα
- ✓ Ακαταλληλότητα πρώτων υλών
- ✓ Αθέτηση συμφωνιών από τους προμηθευτές

Όλοι αυτοί οι παράγοντες κινδύνου συνιστούν τη βασική αιτία που η BELBIO, αν και σκοπεύει να συνεργάζεται με έναν βασικό προμηθευτή για κάθε πρώτη ύλη που της είναι αναγκαία, θα έχει στη διάθεσή της και στοιχεία εναλλακτικών προμηθευτών, στην περίπτωση που προκύψει οποιαδήποτε δυσχέρεια κατά τη συνεργασία της επιχείρησης με τους βασικούς της προμηθευτές.

4.4.5 Κόστος Πρώτων Υλών και άλλων Εφοδίων

Το κόστος των πρώτων υλών και των άλλων εφοδίων του εργοστασίου είναι ζωτικός παράγοντας επιτυχίας του παρόντος επενδυτικού σχεδίου. Οι τιμές ανά μονάδα εισερχόμενου υλικού καθορίστηκαν έπειτα από την κατάθεση προσφορών εκ μέρους των προμηθευτών στο στάδιο της επιλογής των προμηθευτών από τη BELBIO Ε.Π.Ε. Όπως έχει αναφερθεί, ο υπολογισμός της ποσότητας των εφοδίων που θα προμηθευτεί η επιχείρηση έγινε σύμφωνα με το πρόγραμμα παραγωγής και σύμφωνα με τη δυνατότητα προμήθειας από τους αντίστοιχους προμηθευτές. Για το πρώτο έτος λειτουργίας της μονάδας (2009) η προμήθεια των σπόρων θα γίνει εφάπαξ. Άλλωστε, κάτι τέτοιο είναι εφικτό, αφού οι πρώτες ύλες δεν καταλαμβάνουν μεγάλο όγκο εφόσον θα σπαρθούν άμεσα και τα έξοδα αποθήκευσής θα είναι μηδαμινά. Τα επόμενα 4 χρόνια η προμήθεια των εφοδίων θα γίνεται σε τριμηνιαία περίπου βάση ανάλογα με το πόσο καλά ή όχι πάνε οι καλλιέργειες και η παραγωγή.

Στον Πίνακα 4.6 που ακολουθεί γίνεται μία εκτίμηση του κόστους των πρώτων υλών και των άλλων εφοδίων της μονάδας για το πρώτο έτος λειτουργίας της, τόσο ανά μονάδα προϊόντος όσο και συνολικά. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται και αναλύονται το κόστος των πρώτων υλών, το κόστος των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και των βοηθητικών υλικών. Στον Πίνακα 4.7 παρουσιάζεται μία συνολική εκτίμηση του κόστους των εφοδίων της μονάδας για την τετραετία 2009 – 2012, χωρίς να γίνεται λεπτομερής ανάλυση όπως αυτή που προηγήθηκε στον προηγούμενο πίνακα. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι για τα έτη 2010, 2011, 2012 και 2013 δεν θα έχουμε κόστος πρώτων υλών διότι θα τα παράγει η εταιρεία μόνη της. Δηλαδή ένα ποσοστό από την παραγωγή της θα πηγαίνει για πρώτες ύλες τον επόμενο χρόνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3
ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2009

ΕΙΣΡΟΗ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	ΚΟΣΤΟΣ/ ΜΟΝΑΔΑ (€)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ €
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ			
Σιτάρι	2.210	0,22	486,2
Καλαμπόκι	980	0,29	284,2
Τριφύλλι	1.290	0,45	580,5
ΣΥΝΟΛΟ			1.350,9
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ			
Ηλεκτρική Ενέργεια			3.000
Νερό			-
Καύσιμα			15.000
ΣΥΝΟΛΟ			18.000
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ			
Απολυμαντικά			2.500
ΣΥΝΟΛΟ			2.500
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ & ΕΦΟΔΙΩΝ			21.850,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4
ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ (€)					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2009	2010	2011	2012	2013
Πρώτες Ύλες	1350,9	-	-	-	-
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	18.000	20.000	22.000	25.000	28.000
Βοηθητικά Υλικά	2.500	5.000	4.750	5.000	5.500
ΣΥΝΟΛΟ	21.850,9	25.000	26.750	30.000	33.500

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι οι τιμές για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και για τα βοηθητικά υλικά προκύπτουν βάσει εκτιμήσεων μεταβολής π.χ. Της τιμής του πετρελαίου.

ΓΑΛΕΡΙΣΤΗΜΟ ΠΕΡΑΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΔΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

**ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

5.1 Πρόγραμμα Παραγωγής και Δυναμικότητας της Μονάδας

5.1.1 Καθορισμός του Προγράμματος Παραγωγής

Το πρόγραμμα παραγωγής που προβλέπεται να εφαρμόσει η υπό μελέτη μονάδα, θεωρείται αναπόσπαστο μέρος κάθε επενδυτικού σχεδίου και αποτελεί τη φυσική συνέχεια της επίτευξης των στόχων της επιχείρησης, όπως αυτοί καθορίζονται από το συνολικό επιχειρησιακό περιβάλλον της αγοράς. Το πρόγραμμα παραγωγής της υπό ίδρυση βιομηχανικής μονάδας είναι συνάρτηση της προβλεπόμενης ζήτησης της τοπικής αγοράς – στόχου, του προγράμματος πωλήσεων, της διαθεσιμότητας των πρώτων υλών και της επιλογής της τεχνολογίας. Η επιλογή της κατάλληλης τεχνολογίας, καθώς και ο καθορισμός αποκτήσεως και απορροφήσεως αυτής της τεχνολογίας και της αντίστοιχης τεχνογνωσίας, θα πρέπει να συνδυάζονται κατάλληλα με τον μηχανολογικό εξοπλισμό, ούτως ώστε να γίνεται εφικτός ο προγραμματισμός της επιθυμητής παραγωγής. Μόνο ο προσεκτικός σχεδιασμός και η καθολική εναρμόνιση όλων των παραπάνω αλληλένδετων δραστηριοτήτων δημιουργούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις, στις οποίες θα στηριχθεί η επιτυχής εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

Όπως αναφέρθηκε και στο κεφάλαιο της ανάλυσης της αγοράς και του μάρκετινγκ, ο όγκος του προϊόντος που θα παράγεται από την υπό μελέτη μονάδα εξαρτάται, κυρίως, από τις απαιτήσεις της αγοράς και τις προτεινόμενες στρατηγικές του μάρκετινγκ. Με άλλα λόγια, το αρχικό μηχανολογικό σχέδιο συνίσταται στη σχεδίαση ενός προκαταρκτικού παραγωγικού σχεδίου ικανού για την παραγωγή των προϊόντων σύμφωνα με το σχέδιο του μάρκετινγκ και στις ποσότητες και τις ποιότητες που αυτό έχει καθορίσει. Βέβαια, εξίσου σημαντικό παράγοντα για τον καθορισμό του όγκου παραγωγής θα αποτελεί και η διαθεσιμότητα των πόρων, η οποία θέτει και την ελάχιστη τιμή πώλησης του τελικού προϊόντος.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εφικτή συνήθης δυναμικότητα, υπό την κανονική λειτουργία της μονάδας θα ορίζεται στο 90% της ονομαστικής. Αυτό προκύπτει, εξαιτίας διαφόρων άλλων παραγόντων που θα υφίστανται και που, όπως

είναι λογικό, θα καθιστούν, ανέφικτη την επίτευξη της ονομαστικής δυναμικότητας. Σε γενικές γραμμές, παράγοντες αυτού του είδους περιλαμβάνουν τις ειδικές τεχνικές συνθήκες της μονάδας, τη συντήρηση, την ενδεχόμενη αδυναμία ορισμένων μηχανημάτων να συνεργασθούν, την απόδοση του ανθρώπινου παράγοντα.

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι με βάση την ανάλυση της αγοράς που έγινε στο τρίτο κεφάλαιο, προέκυψε ότι η ζήτηση για το βιολογικό κρέας στην Ελλάδα αυξάνεται με ρυθμούς 20% - 30% ετησίως. Η αγορά είναι στη φάση της εισαγωγής και ανάπτυξης και αυτό δίνει το συγκριτικό πλεονέκτημα στην υπό μελέτη επιχείρηση να έχει τη δυνατότητα να παράγει όσο περισσότερα κιλά κρέας μπορεί, χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος να μην πωληθούν. Επιπλέον, η αγορά των μηχανημάτων δεν θα βασιστεί στην τωρινή ζήτηση βιολογικού κρέατος αλλά στις μελλοντικές προβλέψεις ζήτησης, οι οποίες είναι ευοίωνες, μιας και, όπως έχουμε αναλύσει στην παράγραφο 3.3 του κεφαλαίου 3, το ποσοστό κατανάλωσης βιολογικού κρέατος εκτιμάται ότι θα φτάσει στο 3% επί της συνολικής κατανάλωσης του συμβατικού.

5.2 Προγραμματισμός Τεχνολογίας

Η BELBIO Ε.Π.Ε. πρόκειται να χρησιμοποιήσει σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, με σκοπό τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, την αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας και την εκπλήρωση συγκεκριμένων περιβαλλοντικών απαιτήσεων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί μία γραμμή παραγωγής. Η παραγωγή θα είναι καθετοποιημένη και θα περιλαμβάνει την καλλιέργεια των εκτάσεων με βιολογικό τρόπο. Έτσι, τα ζώα τρέφονται με βιολογικά καλλιεργημένες τροφές, κάτι που συνεπάγεται μείωση του κόστους εφόσον δεν αγοράζεται επιπλέον τροφή και μείωση και του κόστους αγοράς πρώτων υλών εφόσον μέρος της σοδειάς θα χρησιμοποιείται από την επιχείρηση ως σπόρος. Οι εγκαταστάσεις θα είναι καθετοποιημένες και αυτοματοποιημένες και θα περιλαμβάνουν μηχανήματα ταΐσματος των ζώων και αρμεκτήρια.

5.2.1 Κριτήρια Επιλογής Τεχνολογίας

Η επιλογή της κατάλληλης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας που θα χρησιμοποιήσει η υπό μελέτη παραγωγική μονάδα, συνιστά ένα σημαντικό σημείο στην παρούσα μελέτη,

μιας και για την καλλιέργεια των πρώτων υλών που προορίζονται για την τροφή των ζώων απαιτείται σημαντικός αριθμός μηχανημάτων. Μια τέτοια επιλογή, θα πρέπει να βασίζεται στη λεπτομερή θεώρηση και αξιολόγηση των διαφόρων εναλλακτικών προτάσεων και την επιλογή της καλύτερης από αυτές. Ειδικότερα, η επιλογή της κατάλληλης τεχνολογίας σχετίζεται άμεσα με τις συνθήκες εφαρμογής της, εφόσον είναι ευρέως αποδεκτό ότι στην εποχή μας, ο μηχανολογικός εξοπλισμός και οι μέθοδοι καλλιέργειας που χρησιμοποιούνται χαρακτηρίζονται από μεγάλη ταχύτητα τεχνολογικής ανάπτυξης.

Η επιλογή της τεχνολογίας καθορίζεται από το πρόγραμμα παραγωγής, την οικονομική δυνατότητα της μονάδας, την ελάχιστη οικονομική παραγωγή, τις διαθέσιμες πρώτες ύλες και από ποικίλες κοινωνικοοικονομικές, χρηματοοικονομικές και εμπορικές συνθήκες. Αναλυτικότερα, η τεχνολογία που θα επιλεγεί από την επιχείρηση πρέπει:

- ✓ Να είναι συμβατή με τις ανάγκες του προγράμματος παραγωγής
- ✓ Να επιτρέπει την επίτευξη της αναμενόμενης εφικτής δυναμικότητας
- ✓ Να είναι σύγχρονη, κατά το δυνατόν, αλλά και δοκιμασμένη
- ✓ Να παρέχει τη δυνατότητα για μελλοντική βελτίωση ή / και επέκταση
- ✓ Να μην έχει δυσμενή επίδραση στο περιβάλλον
- ✓ Να μην υφίστανται προβλήματα πολιτικής φύσεως στη δυνατότητα εφαρμογής της
- ✓ Να παρέχει τη δυνατότητα ευχερούς εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Η σχέση κόστους / ωφέλειας να είναι όσο το δυνατό καλύτερη
- ✓ Να μην εμπεριέχει διαφόρων ειδών κινδύνους, για το προσωπικό, την παραγωγή, τον μηχανολογικό εξοπλισμό κ.λπ.

5.2.2 Διαθεσιμότητα Τεχνολογίας

Στον χώρο της παραγωγής μηχανημάτων, κατάλληλων για την καλλιέργεια γης, δραστηριοποιείται παγκοσμίως ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων, αρκετές από τις οποίες έχουν αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα και πολλές από αυτές στην περιοχή της Στερεάς και Δυτικής Ελλάδος. Το γεγονός αυτό επιτρέπει στην επιχείρησή μας να επιλέξει, αρχικά, τον κατάλληλο μηχανολογικό εξοπλισμό και κατά δεύτερον, τον

αντιπρόσωπο εκείνον που θα βρίσκεται κοντά στην τοποθεσία της επιχείρησης. Αυτό διότι, σε περίπτωση που συμβεί κάτι που παρεμποδίζει την ομαλή λειτουργία των μηχανημάτων, να μπορεί ο αντιπρόσωπος να επέλθει άμεσα και να βοηθήσει.

5.3 Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Ο απαιτούμενος μηχανολογικός εξοπλισμός, που θα εξυπηρετεί το σύνολο των αναγκών της υπό μελέτη επιχείρησης θα διακρίνεται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

- ✓ Κύριος Παραγωγικός Εξοπλισμός
- ✓ Βοηθητικός Εξοπλισμός
- ✓ Εξοπλισμός Εξυπηρέτησας.

5.3.1 Κύριος Παραγωγικός Εξοπλισμός

Ο κύριος παραγωγικός εξοπλισμός της BELBIO χωρίζεται σε δύο μέρη:

A) Στον Παραγωγικό εξοπλισμό καλλιεργήσιμων εκτάσεων που περιλαμβάνει:

- ✓ 2 τρακτέρ για την καλλιέργεια όλων των στρεμμάτων

EIKONA 5.1

ΤΡΑΚΤΕΡ

- ✓ 2 άροτρα για το όργωμα των χωραφιών. Το άροτρο είναι βαρέου τύπου και προορίζεται για συνηθισμένες αρόσεις πριν την τελική προετοιμασία των αγρών για σπορά ή φύτευση.

ΕΙΚΟΝΑ 5.2

ΑΡΟΤΡΟ

- ✓ 1 φρέζα καλλιέργειας βαρέου τύπου, η οποία χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια και την προετοιμασία των αγρών όλες τις εποχές. Είναι κατάλληλη για την προετοιμασία του εδάφους για σπορά βαμβακιού, καλαμποκιού, ρυζιού, τεύτλων, κηπευτικών κ.λπ.

ΕΙΚΟΝΑ 5.3

ΦΡΕΖΑ

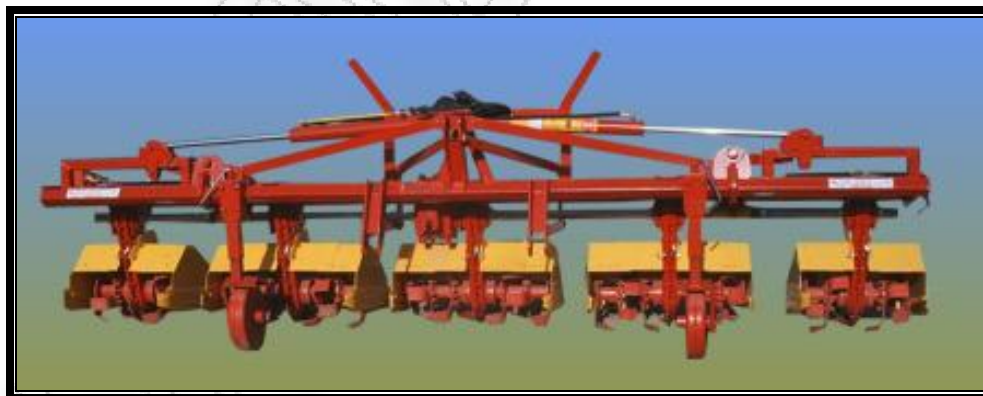
- ✓ 1 σβολοκόφτη, ο οποίος χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια και την περαιτέρω προετοιμασία των αγρών για τη σπορά, για τη φύτευση ή για την καταστροφή του ανεπιθύμητου χόρτου.

ΕΙΚΟΝΑ 5.4
ΣΒΟΛΟΚΟΦΤΗΣ

- ✓ 2 λιπασματοδιανομείς, τους οποίους τουλάχιστον στην αρχή της παραγωγής θα χρησιμοποιούμε και ως σπαρτικές μηχανές δημητριακών και μηδικής πλην του καλαμποκιού.

ΕΙΚΟΝΑ 5.5
ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΔΙΑΝΟΜΕΑΣ

- ✓ 1 πρέσα ενσίρωσης και 2 πρέσες για ξερές μπάλες

ΕΙΚΟΝΑ 5.6
ΠΡΕΣΑ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ

- ✓ 2 καρούλια ποτίσματος

ΕΙΚΟΝΑ 5.7
ΚΑΡΟΥΛΙ ΠΟΤΙΣΜΑΤΟΣ

B) Στον Παραγωγικό εξοπλισμό ζωικής παραγωγής που περιλαμβάνει:

- ✓ 4 σιλό αποθήκευσης δημητριακών, χωρητικότητας 40 τόνων το καθένα. Τα σιλό αποτελούν ολοκληρωμένα συστήματα αποθήκευσης, τα οποία κατασκευάζουμε βάσει των υψηλότερων προδιαγραφών υγιεινής και ασφαλείας, με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος και τις απαιτήσεις των σύγχρονων μονάδων παραγωγής. Τα σιλό είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες κατασκευές ανά τον κόσμο και είναι κατάλληλα για την αποθήκευση πρώτων υλών σε μορφή σκόνης ή κόκκου ή ακόμη και ρευστών όπως στάρι, τσιμέντο, καλαμπόκι.

ΕΙΚΟΝΑ 5.8

ΣΙΛΟ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΠΟΡΑΣ

- ✓ 1 σφυρόμυλο καθώς και μία χαρμανιέρα. Τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται προκειμένου να αλέθονται και να πολτοποιούνται οι τροφές των ζώων ούτως ώστε αυτά να παίρνουν από τις τροφές τους όλα τα θρεπτικά συστατικά.

ΕΙΚΟΝΑ 5.9
ΣΦΥΡΟΜΥΛΟΣ

- ✓ 2 αρμεκτικά μηχανήματα για αιγοπρόβατα πλήρως αυτοματοποιημένα το ένα δώδεκα θέσεων και το άλλο εικοσιπενσάρων.

ΕΙΚΟΝΑ 5.10
ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΑΡΜΕΚΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑΪΣΤΡΕΣ

5.3.2 Βοηθητικός Εξοπλισμός

Στη συγκεκριμένη κατηγορία, περιλαμβάνονται όλα τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που έχει επικουρική ιδιότητα, στη διεργασία παραγωγής. Αναφορικά αποτελείται από:

- 1 ηλεκτρογεννήτρια εφεδρικής χρήσεως σε περίπτωση διακοπής του ρεύματος
- Συστήματα ειδικού εξαερισμού και κλιματισμού
- 1 φορητό – ψυγείο
- Συστήματα αποθήκευσης και διακίνησης υλικών
- Συστήματα σωληνώσεων της παραγωγής.

5.3.3 Εξοπλισμός Εξυπηρέτησως

Στην τελευταία αυτή κατηγορία, περιλαμβάνονται όλα τα είδη εξοπλισμού που επιτελούν υποστηρικτικό, εξυπηρετικό ρόλο στην παραγωγική μονάδα και είναι:

- Έπιπλα γραφείου
- Εξοπλισμός γραφείου όπως Η/Υ, εκτυπωτές, φαξ, τηλέφωνα, φωτοτυπικό μηχάνημα
- Συστήματα πυρανίχνευσης, πυρόσβεσης, συστήματα ασφαλείας
- Εξοπλισμός φωτισμού.

5.4 Απόκτηση και Μεταφορά Τεχνολογίας

Η απόκτηση της τεχνολογίας της μονάδας δεν θα γίνει μόνο από έναν προμηθευτή, γιατί ακόμα στη γεωργική παραγωγή δεν υπάρχει η δυνατότητα αγοράς όλων των μηχανημάτων μόνο από έναν προμηθευτή. Άλλοι προμηθευτές ασχολούνται με την κτηνοτροφική παραγωγή και άλλοι με τις καλλιέργειες. Επιπλέον, τα μηχανήματα για τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις εμφανίζουν μεγάλο βαθμό ποικιλίας, με αποτέλεσμα οι προμηθευτές να ασχολούνται με μέρος μόνο από αυτά. Η πληρωμή για την απόκτηση της τεχνολογίας θα γίνει εφάπαξ, αλλά στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να προστεθεί ότι όλα τα μηχανήματα θα επιδοτηθούν από το κράτος βάσει του αναπτυξιακού νόμου 3299/2004 και επιπλέον θα έχουν εγγύηση πέντε ετών.

Όσον αφορά τη μεταφορά τόσο της τεχνολογίας, όσο και του λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού (βοηθητικού και εξυπηρετήσεως), στη νέα παραγωγική μονάδα προβλέπεται να αναληφθεί εξ ολοκλήρου από τις εταιρείες - προμηθευτές αυτών. Έτσι, οι συγκεκριμένες εταιρείες θα έχουν την πλήρη ευθύνη φορτώσεως, εκφορτώσεως και μεταφοράς των διαφόρων μονάδων εξοπλισμού, ενώ το κόστος αυτών των διαδικασιών θα περιλαμβάνεται στο συνολικό κόστος απόκτησης των μηχανολογικών στοιχείων και της τεχνολογίας.

Τέλος, σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής, εν όλω ή εν μέρει, των μηχανών, των μηχανημάτων και κάθε είδους βοηθητικού ή εξοπλισμού εξυπηρετήσεως, κατά τη μεταφορά τους στη μονάδα, η ζημία θα επιβαρύνει τους προμηθευτές, όπως άλλωστε θα αναφέρουν και οι γενικοί όροι των συμβολαίων. Το ίδιο θα ισχύει και στην περίπτωση κατά την οποία θα προκύψουν οποιεσδήποτε καθυστερήσεις, οπότε το κόστος καθυστέρησης θα επιβαρύνει και πάλι τις εταιρείες - προμηθευτές.

5.5 Κόστος Μηχανημάτων και Τεχνολογίας

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η παρούσα ανάλυση των απαιτούμενων εισροών τεχνολογίας και μηχανολογικών στοιχείων, θα πρέπει να γίνει και μία σαφής εκτίμηση του κόστους τους. Έτσι, στον πίνακα που ακολουθεί (πίνακας 5.1), δίδονται, αναλυτικά, οι εκτιμήσεις του κόστους τεχνολογίας, του βοηθητικού εξοπλισμού και του εξοπλισμού εξυπηρετήσεως, που θα πρέπει να αποκτηθούν από την υπό μελέτη επιχείρηση, προκειμένου να γίνεται εφικτή η συνήθης λειτουργία των εργασιών της.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι, για κάθε επιμέρους στοιχείο του πίνακα έχει γίνει προβολή του κόστους του στο έτος 2008 (βάσει της αναμενόμενης ετήσιας μεταβολής του πληθωρισμού 3%), κατά το οποίο αναμένεται να λάβει χώρα η απόκτηση του συνόλου του μηχανολογικού εξοπλισμού. Επιπλέον, αναφέρεται ότι το συνολικό κόστος τόσο των μηχανολογικών, όσο και της τεχνολογίας θα συνιστά μέρος του συνολικού κόστους επένδυσης, το οποίο θα παρουσιασθεί στο Κεφάλαιο X της μελέτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ €
ΚΥΡΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	
2 Τρακτέρ	50.000
2 Άροτρα	7.000
1 Φρέζα Καλλιέργειας	5.000
1 Σβολοκόφτης	5.000
2 Λιπασματοδιανομείς	5.000
1 Κοπτικό Μηχάνημα	25.000
1 Πρέσα Ενσίρωσης	55.000
2 Πρέσες για Ξερές Μπάλες	15.000
2 Καρούλια Ποτίσματος	15.000
4 Σιλό, 1 Σφυρόμυλος Και 1 Χαρμανιέρα	60.000
2 Αρμεκτικά	40.000
ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	
1 ηλεκτρογεννήτρια εφεδρικής χρήσεως σε περίπτωση διακοπής του ρεύματος	3.500
Συστήματα ειδικού εξαερισμού και κλιματισμού	3.000
1 φορητό – ψυγείο	20.000
Συστήματα αποθήκευσης και διακίνησης υλικών	10.000
Συστήματα σωληνώσεων της παραγωγής	4.000
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ	
Εξοπλισμός γραφείου όπως Η/Υ, εκτυπωτές, φαξ, τηλέφωνα, φωτοτυπικό μηχάνημα	3.000
Συστήματα πυρανίχνευσης, πυρόσβεσης, συστήματα ασφαλείας	8.000

Εξοπλισμός φωτισμού και Έπιπλα γραφείου	3.000
ΣΥΝΟΛΟ	336.500

5.6 Σχεδιαγράμματα και Βασικά Μηχανολογικά της Μονάδας

Στην παρούσα ενότητα θα καταγραφούν αναλυτικά και θα γίνει παρουσίαση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης. Η επιχείρηση βρίσκεται στην περιοχή Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας στο 3^ο χιλιόμετρο επαρχιακής οδού Βονίτσας – Παλαίρου στη θέση Μπρούτσου. Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις της επιχείρησης είναι περίπου 340 στρέμματα και υπάρχουν 200 στρέμματα ακαλλιέργητα αλλά περιφραγμένα προκειμένου να γίνεται η ελεύθερη βόσκηση των ζώων. Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης βρίσκονται δίπλα στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και αποτελούνται:

- ✓ Από μια αποθήκη 600 τ.μ. όπου αποθηκεύονται οι μπάλες ενσιρώματος, οι πρώτες ύλες καθώς και κάποια μηχανήματα της επιχείρησης. Η αποθήκη έχει σχήμα ορθογώνιο και πρόσβαση από δύο πόρτες, μπροστά και πίσω, προκειμένου να διευκολύνεται η αποθήκευση των πρώτων υλών. Είναι χωρισμένη σε τρία μέρη: το ένα είναι 100 τ.μ. για την αποθήκευση των πρώτων υλών (σπόροι), το δεύτερο είναι 300 τ.μ. για αποθήκευση ενσιρώματος και τέλος το τρίτο μέρος είναι 200 τ.μ. και χρησιμοποιείται προκειμένου να αποθηκεύονται τα μηχανήματα που δεν χρησιμοποιούνται.
- ✓ Στα 400 μέτρα από την αποθήκη βρίσκεται ο στάβλος των ζώων. Ο στάβλος είναι 700 τ.μ. και είναι σχεδιασμένος και κτισμένος βάσει των πιο σύγχρονων προδιαγραφών και προτύπων. Υπάρχει σύστημα εξαερισμού, κλιματισμού, αυτοματοποιημένα συστήματα εκτροφής των ζώων, καθώς και συστήματα αποθήκευσης των κοπράνων προκειμένου να χρησιμοποιούνται ως λιπάσματα για τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Ο στάβλος όπως και η αποθήκη έχει δύο εισόδους.
- ✓ Πίσω από τον στάβλο βρίσκονται τα 4 σιλό, στα οποία είναι αποθηκευμένη η τροφή των ζώων.

- ✓ Δίπλα ακριβώς από τον στάβλο είναι τοποθετημένη η χαρμανιέρα και ο σφυρόμυλος, τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται προκειμένου να αλέθονται και να πολτοποιούνται οι τροφές των ζώων, να διευκολύνεται το τάισμά τους και να μην σπαταλάται χρόνος για τη μεταφορά της τροφής.
- ✓ Στα 200 μέτρα από τον στάβλο βρίσκεται ένα μικρό οίκημα 60 τ.μ., το οποίο είναι και το σπίτι του επιστάτη της επιχείρησης.
- ✓ Το γραφείο της επιχείρησης βρίσκεται δίπλα ακριβώς από την αποθήκη της επιχείρησης και είναι ένας χώρος 20 τ.μ.

5.7 Έργα Πολιτικού Μηχανικού

5.7.1 Αναλυτική Παρουσίαση των Έργων του Πολιτικού Μηχανικού

Τα έργα του πολιτικού μηχανικού είναι αρκετά σημαντικά για την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης, αφού πρέπει να γίνει μελέτη για την κατασκευή της αποθήκης, του στάβλου, του γραφείου και του οικήματος που θα μένει ο επιστάτης. Όλα αυτά τα κτήρια θα κτιστούν σε περιοχή όπου στο παρελθόν δεν είχε γίνει μελέτη για εγκατάσταση κτηρίων ή σταβλικών εγκαταστάσεων και χρησιμοποιούνταν μόνο για καλλιέργεια ή βόσκηση ζώων.

Βασικές αρμοδιότητες του πολιτικού μηχανικού προκειμένου η μονάδα παραγωγής να λειτουργεί ομαλά και να μην παρουσιαστούν προβλήματα είναι οι ακόλουθες:

1. Μελέτη επίβλεψης οικοδομικών εργασιών
2. Τεχνικές εκθέσεις και προϋπολογισμός
3. Αρχιτεκτονική και στατική μελέτη
4. Μελέτες θερμομόνωσης, ύδρευσης – αποχέτευσης
5. Μελέτη πυροπροστασίας και έγκρισή της από την πυροσβεστική υπηρεσία
6. Μελέτη καυσίμων (όπου απαιτείται)
7. Υδραυλική μελέτη (ύδρευση – αποχέτευση)
8. Μελέτη εγκαταστάσεων

9. Έγκριση ΔΕΗ
10. Βεβαίωση δασαρχείου για οικοδομές εκτός σχεδίου πόλεως
11. Τίτλοι κυριότητας
12. Άδειες όλων των υφισταμένων κτισμάτων όταν πρόκειται για προσθήκες ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο από το οποίο αποδεικνύεται η νομιμότητά τους
13. Δήλωση αντοχής στις περιπτώσεις προσθήκης
14. Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας (υποθηκοφυλακείο)
15. Φορολογική ενημερότητα του ιδιοκτήτη
16. Συμπληρωματικά στοιχεία για ειδικά κτήρια
17. Έγκριση του Υπουργείου Υγείας με θεώρηση τοπογραφικού διαγράμματος και τήρηση των προβλεπόμενων αποστάσεων από κατοικημένες περιοχές.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι για την έκδοση άδειας οικοδόμησης σε αγροτικές εκτάσεις και σε αγροκτήματα που οι περιοχές τους έχουν χαρακτηρισθεί ως τόποι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ή πλησίον τους βρίσκονται αρχαιολογικοί χώροι, ορατά αρχαία και μνημεία, απαιτείται έγγραφη σύμφωνη γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας, η οποία ελέγχει: το υπέδαφος, κατά τη διάνοιξη των θεμελίων, και το ύψος των οικοδομών, όπως αυτό έχει ορισθεί κατά τόπους, σε συνεργασία με τα τοπικά πολεοδομικά γραφεία. Χωρίς έγγραφη συγκατάθεση της αρχαιολογικής υπηρεσίας δεν μπορεί να δοθεί οικοδομική άδεια από το αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο.

5.7.2 Κόστος των Έργων Πολιτικού Μηχανικού

Τα έργα του πολιτικού μηχανικού που αναφέρθηκαν στην ενότητα 5.7.1 θα ανατεθούν σε πολιτικό μηχανικό που δραστηριοποιείται στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας και που συνεργάζεται με το Υπουργείο Γεωργίας και το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Έπειτα από σχετική έρευνα που διενεργήθηκε και κατόπιν συστάσεων καθώς και προβολή του έργου του διαπιστώθηκε ότι ο πολιτικός μηχανικός που θα αναλάβει το έργο δίνει έμφαση στην υψηλή ποιότητα της κατασκευής, και συγχρόνως διαθέτει πολυετή εμπειρία, εξειδικευμένο προσωπικό και συνέπεια. Στον Πίνακα 5.2 παρουσιάζεται το κόστος των έργων του πολιτικού μηχανικού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ €
Προετοιμασία και ανάπτυξη χώρου εγκατάστασης	20.000
Κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων	50.000
ΣΥΝΟΛΟ	70.000

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

6.1 Οργάνωση και Διαχείριση της Μονάδας

6.1.1 Οργανωσιακές Λειτουργίες

Οργάνωση είναι η διαμόρφωση και διευθέτηση των τμημάτων ενός συνόλου προσώπων, πραγμάτων, δραστηριοτήτων έτσι ώστε αυτό να λειτουργεί αποτελεσματικά. Είναι ο τρόπος με τον οποίο δομούνται και καθορίζονται οι λειτουργίες και οι δραστηριότητες μιας επιχείρησης.

Η BELBIO είναι μια μονοπρόσωπη παραγωγική μονάδα της οποίας ο κύκλος εργασιών το 2009 αναμένεται να είναι €342.196. Οι απαιτήσεις της υπό ίδρυση μονάδας σε ανθρώπινο δυναμικό και οργανωσιακές μονάδες τουλάχιστον την πρώτη πενταετία λειτουργίας της θα είναι μικρές. Η αποτελεσματική οργάνωση των δραστηριοτήτων της εξεταζόμενης επιχείρησης είναι απαραίτητη γιατί βοηθάει να διευκρινιστούν οι σχέσεις μεταξύ διεύθυνσης και εργαζομένων, διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των εργαζομένων και δημιουργεί το απαραίτητο υπόβαθρο για τη λήψη αποφάσεων. Συνεπώς, η υπό μελέτη επιχείρηση θα πρέπει να προχωρήσει στη σχεδίαση και ανάπτυξη μιας οργανωσιακής δομής τέτοιου είδους, ώστε να επιτυγχάνεται ορθή διαχείριση και έλεγχος της μονάδας καθώς και σαφής εντοπισμός των κέντρων κόστους, τα οποία, με τη σειρά τους θα καθορίζουν την ανταγωνιστικότητα και την αποδοτικότητα της παρούσης επένδυσης.

Αναλυτικότερα, οι λειτουργίες της επιχείρησης ομαδοποιούνται στις παρακάτω κατηγορίες:

- ✓ Γενική Διεύθυνση
- ✓ Μάρκετινγκ και Πωλήσεις
- ✓ Παραγωγή (διασφάλιση ποιότητας).

6.1.2 Σχεδίαση της Οργάνωσης

Στην ενότητα αυτή θα αναφέρουμε τους τύπους οργανογραμμάτων και από αυτούς θα επιλέξουμε αυτόν που θεωρούμε καταλληλότερο για την υπό μελέτη επιχείρηση. Υπάρχουν τρία συστήματα οργανωτικής δομής:

- ✓ Το συγκεντρωτικό στο οποίο παρατηρείται συσπείρωση των βαθμίδων ιεράρχησης και συγκέντρωση των εξουσιών στις υψηλές βαθμίδες
- ✓ Το αποκεντρωτικό στο οποίο παρατηρούνται πολλά επίπεδα ιεράρχησης
- ✓ Το μεικτό.

Στην περίπτωση της BELBIO θα προτιμηθεί το πρώτο σύστημα οργανωτικής δομής εφόσον όλες σχεδόν οι διαδικασίες θα συντονίζονται και θα ελέγχονται από την υπεύθυνη της επιχείρησης. Τα πλεονεκτήματα επιλογής του συγκεκριμένου συστήματος είναι:

- ο σταθερός συντονισμός και η ενότητα των αποφάσεων
- η μείωση της γραφειοκρατίας,
- η δυνατότητα ελέγχου όλων των τμημάτων άμεσα από τον γενικό διευθυντή
- ο πλήρης έλεγχος της λειτουργίας της επιχείρησης τόσο στο λειτουργικό όσο και στο παραγωγικό της μέρος.

Η πρόταση αυτή συμπίπτει άριστα με το μέγεθος της επιχείρησης, καθιστά τη λειτουργία της μονάδας αποτελεσματική και δεν αυξάνει το κόστος λειτουργίας της. Για την καλύτερη παρουσίαση του οργανωτικού σχήματος παρουσιάζεται στη συνέχεια το οργανόγραμμα της επιχείρησης ώστε να υπάρχει μία πιο λεπτομερής εικόνα της οργάνωσής της και να γίνει ο ακριβής εντοπισμός των κέντρων κόστους για να προσδιοριστούν τα γενικά έξοδα της μονάδας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.1
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ BELBIO

1. Γενική Διεύθυνση

Ο Γενικός Διευθυντής θα ασχολείται με τον στρατηγικό προγραμματισμό της μονάδας, ενώ παράλληλα θα έχει τον πλήρη έλεγχο και συντονισμό όλων των τμημάτων και θα είναι υπεύθυνος για την αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης. Αναλυτικότερα, θα ασκεί πλήρη εποπτεία στο Τμήμα Παραγωγής, στο Τμήμα Μάρκετινγκ και Πωλήσεων καθώς και στη Γραμματεία της επιχείρησης. Όλες οι παραπάνω διευθύνσεις θα αναφέρονται στον Διευθυντή για οποιοδήποτε πρόβλημα αντιμετωπίζουν.

2. Γραμματεία

Η Γραμματεία της επιχείρησης θα αναφέρεται απευθείας στον Γενικό Διευθυντή και θα ασχολείται καθημερινά με την αλληλογραφία της επιχείρησης, το τηλεφωνικό κέντρο και τη γραμματειακή υποστήριξη του Διευθυντή της μονάδας. Επιπλέον, όταν παρίσταται ανάγκη θα παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και στα άλλα τμήματα του εργοστασίου.

3. Διεύθυνση Μάρκετινγκ

Το Τμήμα Μάρκετινγκ είναι η οργανωσιακή μονάδα που εκτελεί τις λειτουργίες του μάρκετινγκ. Το τμήμα αυτό θα ασχολείται με την έρευνα αγοράς, την πρόβλεψη και την προώθηση των πωλήσεων, την οργάνωση των δικτύων διανομής, τη διαφήμιση και την προώθηση των προϊόντων της επιχείρησης.

4. Διεύθυνση Παραγωγής

Η Διεύθυνση Παραγωγής θα αναφέρεται απευθείας στον Γενικό Διευθυντή. Το τμήμα αυτό θα ασχολείται με τον προγραμματισμό και την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας. Αναλυτικότερα, οι δραστηριότητες του περιλαμβάνουν την προμήθεια των πρώτων υλών, την παραγωγή των προϊόντων, τον έλεγχο της υγείας των ζώων, την αποθήκευση των προϊόντων, τη συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού της μονάδας και τον ποιοτικό έλεγχο.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η υπό μελέτη επιχείρηση δεν θα έχει αυτούσιο Τμήμα Οικονομικού Ελέγχου. Αντιθέτως, ο έλεγχος όλων των οικονομικών στοιχείων και καταστάσεων της επιχείρησης θα γίνεται από μεγάλο λογιστικό γραφείο, που εδρεύει στην πόλη του Αγρινίου, το οποίο θα δίνει πλήρη αναφορά στον Γενικό Διευθυντή. Το λογιστικό γραφείο της επιχείρησης θα ασχολείται κυρίως με τη μισθοδοσία, τη συγγραφή του ετήσιου ισολογισμού και προϋπολογισμού της μονάδας και την τήρηση των λογιστικών βιβλίων.

6.2 Επιλογή των Κέντρων Κόστους

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός του κόστους και ο έλεγχός του από την προεπενδυτική φάση, το παρόν επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαιρεθεί σε κέντρα κόστους. Ο εντοπισμός των μονάδων θα γίνει από το οργανόγραμμα της επιχείρησης, αφού ληφθούν υπόψη το άριστο οργανωτικό σχήμα της μονάδας, η γενική αρχή της μη παράληψης στοιχείων του κόστους της κάθε δραστηριότητας και η αξιολόγηση κάθε εισροής ή χρήσης πόρου. Τα κέντρα αυτά θα διαιρεθούν σε κέντρα κόστους παραγωγής, σε κέντρα κόστους υποστήριξης και εξυπηρέτησης και σε κέντρα κόστους διοίκησης και χρηματοοικονομικών. Στις ενότητες που ακολουθούν γίνεται εντοπισμός των κέντρων κόστους ανά κατηγορία και παρουσιάζονται όλες οι δαπάνες της βιομηχανικής μονάδας ανά κατηγορία.

6.2.1 Κέντρα Κόστους Παραγωγής

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι δραστηριότητες με τις οποίες σχετίζονται οι βασικές παραγωγικές λειτουργίες των προϊόντων της BELBIO. Συγκεκριμένα η κατηγορία των κέντρων κόστους παραγωγής περιλαμβάνει τις εξής δραστηριότητες:

- σπορά πρώτων υλών
- συγκομιδή πρώτων υλών
- αποθήκευση πρώτων υλών.

6.2.2 Κέντρα Κόστους Υποστήριξης και Εξυπηρέτησης

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλες εκείνες οι δραστηριότητες που παρέχουν τις συμπληρωματικές υπηρεσίες για την καθημερινή λειτουργία της BELBIO όπως:

- Εξωτερικές μεταφορές
- Επιδιορθώσεις εξοπλισμού και συντήρηση
- Αποθήκες για πρώτες ύλες
- Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας
- Διάθεση αποβλήτων
- Προμήθειες πρώτων υλών.

6.2.3 Κέντρα Κόστους Διοίκησης και Χρηματοοικονομικών

Όπως αναφέρθηκε, η υπό μελέτη επιχείρηση θα συνεργάζεται με λογιστικό γραφείο, το οποίο θα ελέγχει όλες τις δραστηριότητες που αφορούν τον προγραμματισμό της επιχείρησης καθώς και τον έλεγχο της απόδοσης της παραγωγικής μονάδας.

6.3 Τα Γενικά Έξοδα

Τα κόστη που θα δημιουργηθούν στη διάρκεια εκτροφής των ζώων προκειμένου να πωληθούν ως βιολογικό κρέας στο μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη και τη διαδικασία

παραγωγής της τροφής τους επίσης με βιολογικό τρόπο, κατατάσσονται σε άμεσα και έμμεσα.

Τα άμεσα κόστη δημιουργούνται ως άμεσο αποτέλεσμα της παραγωγής των προϊόντων και αποτελούνται από το άμεσο κόστος των υλικών, τα εργατικά και τις άμεσες δαπάνες. Ωστόσο, οποιοδήποτε κόστος δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στις παραπάνω κατηγορίες χαρακτηρίζεται ως έμμεσο κόστος ή υπάγεται στα γενικά έξοδα.

Στην περίπτωση της υπό ίδρυση μονάδας ως έμμεσα θα χαρακτηριστούν τα έξοδα εκείνα που δεν επιβαρύνουν κάποιο από τα κέντρα κόστους που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Τα γενικά έξοδα της BELBIO διαχωρίζονται στα γενικά έξοδα, στα διοικητικά, στα έξοδα διανομής και πωλήσεων και στα έξοδα ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα, τα βιομηχανικά γενικά έξοδα που θα επιβαρύνουν την εταιρεία είναι η συντήρηση του εξοπλισμού και τα διάφορα νομικά έξοδα. Σημειώνεται ότι τα έξοδα για υπηρεσίες κοινής ωφέλειας όπως το ηλεκτρικό ρεύμα και το κόστος συντήρησης, συμπεριλαμβάνονται στο κόστος του ανθρώπινου δυναμικού, των πρώτων υλών και άλλων εφοδίων αντίστοιχα. Τα διοικητικά έξοδα αποτελούν έξοδα που πραγματοποιούνται από τη γενική διεύθυνση και τις υπηρεσίες γραφείου. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται έξοδα για τα εφόδια των γραφείων της επιχείρησης, οι δημοτικοί φόροι και τα ασφάλιστρα. Στην παρούσα μελέτη σκοπιμότητας στα έξοδα αυτά θα συμπεριληφθούν και τα γενικά έξοδα διανομής και πωλήσεων. Τέλος, τα γενικά έξοδα έρευνας και ανάπτυξης θα είναι σχεδόν μηδενικά. Αυτό συμβαίνει γιατί η μονάδα δεν θα διαθέτει τμήμα έρευνας και ανάπτυξης, τόσο εξαιτίας του μικρού μεγέθους της όσο και της φύσης του προϊόντος. Σημειώνεται ότι εκτενέστερη παρουσίαση αλλά και διαχωρισμός των εξόδων σε άμεσα και έμμεσα γίνεται στο Κεφάλαιο 10. Στον Πίνακα 6.1 που ακολουθεί απεικονίζονται τα γενικά έξοδα της μονάδας για το 2009 χωρισμένα σε κατηγορίες. Παράλληλα, στον Πίνακα 6.2 συγκεντρώνονται τα γενικά έξοδα της επιχείρησης από το 2010 έως και το 2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ & ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1
ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2009

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ €
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	
Δημοτικοί φόροι	300
Εφόδια γραφείων	500
Ασφάλιστρα	5.000
Άλλα έξοδα	2.000
ΓΕΝΙΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	
Ενοίκια	18.000
Κόστος σφαγής	2.100
Συντήρηση εξοπλισμού	2.000
Νομικός Σύμβουλος	1.000
ΣΥΝΟΛΟ	30.900

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2
ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 2010 ΕΩΣ ΤΟ 2013

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΤΟΣ			
	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	8.200	9.000	10.000	11.000
ΓΕΝΙΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	23.500	24.000	24.500	25.000
ΣΥΝΟΛΟ	31.700	33.000	34.500	36.000

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι αποσβέσεις του πάγιου ενεργητικού και τα διάφορα χρηματοοικονομικά έξοδα όπως οι τόκοι των δανείων, παραλείπονται από την παρούσα ενότητα και θα εξετασθούν αναλυτικά στο Κεφάλαιο 10, όπου γίνεται η χρηματοοικονομική ανάλυση και αξιολόγηση της επένδυσης.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII **ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ**

7.1 Ανάγκες του Επενδυτικού Σχεδίου σε Προσωπικό

Ο καθορισμός των ανθρωπίνων πόρων που απαιτούνται για την εφαρμογή και τη λειτουργία ενός επενδυτικού σχεδίου αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα για κάθε μελέτη σκοπιμότητας. Ο αριθμός των εργαζομένων, η πείρα και οι ειδικότητες που απαιτούνται εξαρτώνται από τον τύπο της παραγωγικής μονάδας, την τεχνολογία που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί, το μέγεθος της μονάδας, το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον του τόπου εγκατάστασης, καθώς και την προτεινόμενη οργάνωση της επιχείρησης.

Κάθε επενδυτικό πρόγραμμα εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τη στελέχωση και την πρόσληψη του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού. Συνεπώς, η υπό μελέτη επιχείρηση, θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι το ανθρώπινο δυναμικό που θα έχει στη διάθεσή της θα είναι ικανό να επιδιώκει και να μπορεί να συμβάλλει τα μέγιστα στην επίτευξη των επιχειρησιακών και στρατηγικών στόχων της επιχείρησης, όπως αυτοί έχουν καθορισθεί. Γνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιλογή του, ούτως ώστε να αποκτηθούν ικανοί εργαζόμενοι, οι οποίοι, μέσα στα πλαίσια της διαφορετικότητάς τους (ως προς τις ανάγκες, τους στόχους, τις γνώσεις και τις ικανότητές τους), θα εργασθούν μαζί και, ενεργοποιώντας και τους άλλους συντελεστές παραγωγής, θα επιτύχουν τους στόχους της επιχείρησης.

7.1.1 Προσδιορισμός των Αναγκών

Δεδομένου ότι η BELBIO Ε.Π.Ε. θα είναι μία μεσαίου μεγέθους παραγωγική μονάδα οι ανάγκες της σε προσωπικό δεν θα είναι αυξημένες. Επιπρόσθετα, η επιχείρηση πρόκειται να χρησιμοποιήσει σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και αυτοματοποιημένα μηχανήματα παραγωγής που απλοποιούν την παραγωγική διαδικασία και δεν απαιτούν τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού εργαζομένων. Η επιχείρηση πρόκειται να λειτουργεί με δύο οκτώωρες βάρδιες την ημέρα και 365 μέρες τον χρόνο, καθότι η καλλιέργεια της γης και η ανατροφή των ζώων δεν έχουν συγκεκριμένα ωράρια (π.χ. το δέσιμο του τριφυλλίου σε μπάλες γίνεται βραδινές ώρες κατά τη διάρκεια όλου

του χρόνου). Η BELBIO έχει ανάγκη τόσο από διευθυντικό προσωπικό όσο και από ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργατές.

7.1.2 Προγραμματισμός των Αναγκών

Ο στρατηγικός προγραμματισμός των ανθρώπινων πόρων της επιχείρησης είναι μία διαδικασία κατά την οποία πρόκειται να προσδιοριστούν οι ανάγκες της σε προσωπικό τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της. Ο υπολογισμός του απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού κατά λειτουργίες και ειδικότητες θα γίνει κατά τμήματα του εργοστασίου αλλά και συνολικά για το επενδυτικό σχέδιο.

❖ Γενική Διεύθυνση

Όπως έχει αναφερθεί στο Κεφάλαιο 6, η μονάδα θα διοικείται από την ιδιοκτήτρια της επιχείρησης κυρία Μπέλλου Αλεξάνδρα, η οποία είναι πτυχιούχος του τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς και κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA).

❖ Γραμματεία

Το τμήμα της Γραμματείας θα απασχολεί έναν υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να είναι απόφοιτος ΙΕΚ ή ΤΕΙ, να κατέχει την αγγλική γλώσσα και να διαθέτει προϋπηρεσία στη γραμματειακή υποστήριξη. Μέσα στις αρμοδιότητές του θα είναι η αλληλογραφία της επιχείρησης, η τηλεφωνική επαφή με τους πελάτες και η γραμματειακή υποστήριξη της γενικής διεύθυνσης και του τμήματος μάρκετινγκ.

❖ Τμήμα Μάρκετινγκ

Στη Διεύθυνση Μάρκετινγκ πρόκειται να απασχοληθούν δύο άτομα τα οποία τουλάχιστον για την πρώτη τριετία λειτουργίας της επιχείρησης θα είναι η ιδιοκτήτρια της επιχείρησης και άλλος ένας εργαζόμενος. Ο εργαζόμενος του τμήματος αυτού θα πρέπει να έχει σπουδές στο μάρκετινγκ, άριστη γνώση της αγγλικής και της ελληνικής γλώσσας, επικοινωνιακές ικανότητες και τριετή τουλάχιστον εμπειρία σε ανάλογη θέση. Στις δραστηριότητές του συγκαταλέγονται η έρευνα αγοράς, η πρόβλεψη και η προώθηση

των πωλήσεων, η οργάνωση των δικτύων διανομής και η διαφήμιση των προϊόντων της επιχείρησης.

❖ Τμήμα Παραγωγής

Το Τμήμα Παραγωγής θα ασχολείται με την παραγωγή, τον ποιοτικό έλεγχο, την αποθήκευση και τη διακίνηση των προϊόντων. Οι ειδικότητες που απαιτούνται για το τμήμα αυτό είναι εργάτες για την παρασκευή, αποθήκευση, διακίνηση των πρώτων υλών καθώς και για την ασφάλεια των ζώων, όπως επίσης και ένας κτηνίατρος για τον έλεγχο της υγείας των ζώων.

Αναλυτικότερα, η επιχείρηση απασχολεί 4 εργάτες που αναλαμβάνουν τη σπορά και το θέρους των καλλιεργήσιμων προϊόντων, την αποθήκευση αυτών, τη φροντίδα των ζώων και τον έλεγχο της υγείας τους. Ο ένας από τους τρεις εργάτες είναι ειδικευμένος στη χρησιμοποίηση των γεωργικών μηχανημάτων. Οι υπάλληλοι δεν είναι απαραίτητο να έχουν κάποια μόρφωση εφόσον η εργασία τους είναι καθαρά χειρωνακτική, αλλά θα προτιμηθούν άτομα που έχουν μεγαλώσει σε οικογένειες που ασχολούνταν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία προκειμένου να γνωρίζουν κάποια βασικά θέματα που αφορούν την παραγωγή. Ο εργάτης που θα χειρίζεται τα μηχανήματα πρέπει να είναι απόφοιτος λυκείου χωρίς απαραίτητα να διαθέτει προηγούμενη εμπειρία, αφού η προμηθεύτρια εταιρεία του μηχανολογικού εξοπλισμού θα αναλάβει την εκπαίδευσή του. Επιπρόσθετα, στις αρμοδιότητες και των τριών υπαλλήλων θα είναι η μεταφορά των πρώτων υλών στις αποθήκες και η μεταφορά των έτοιμων προϊόντων από τον χώρο παραγωγής στους αποθηκευτικούς χώρους της επιχείρησης. Ο τέταρτος εργάτης θα εργάζεται και ως οδηγός που θα αναλαμβάνει τη μεταφορά των προϊόντων της επιχείρησης στα super markets και στους χώρους μαζικής εστίασης. Ο οδηγός θα πρέπει να είναι απόφοιτος λυκείου και να διαθέτει δίπλωμα οδήγησης Γ' κατηγορίας. Τέλος, ο κτηνίατρος της επιχείρησης θα πρέπει να είναι πτυχιούχος και να έχει πολυετή πείρα στην εκτροφή τέτοιου είδους ζώων, καθώς και να γνωρίζει πολύ καλά τις απαιτήσεις της βιολογικής κτηνοτροφίας.

Στον Πίνακα 7.1 που ακολουθεί παρατίθενται οι απαιτούμενες θέσεις εργασίας στην BELBIO κατά την πρώτη τριετία λειτουργίας της (2009 – 2011). Ο συνολικός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII : ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

αριθμός του επιτελικού, του εποπτικού και του εργατικού δυναμικού της επιχείρησης ανέρχεται στα 8 άτομα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	
Διευθύντρια	1
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ:	
Γραμματέας	1
ΤΜΗΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ:	
Υπάλληλος ΜΚΤ	1
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:	
Χειριστής Μηχανημάτων	1
Μεταφορείς – Αποθηκάριοι	2
Οδηγός	1
Κτηνίατρος	1
ΣΥΝΟΛΟ	8

7.2 Διαθεσιμότητα Ανθρώπινου Δυναμικού και Στρατολόγηση

Έπειτα από τον προγραμματισμό του ανθρωπίνου δυναμικού, βάσει του οποίου προσδιορίστηκαν οι ανάγκες σε προσωπικό (πότε, πόσοι, ποιας ειδικότητας, με τι προσόντα εργαζόμενοι), ακολουθεί η επόμενη φάση στη λειτουργία της στελέχωσης της επιχείρησης, η οποία είναι η στρατολόγηση (ουσιαστικά, η προσέλκυση και η επιλογή) ικανού αριθμού κατάλληλων υποψηφίων.

7.2.1 Εκτίμηση της Προσφοράς και της Ζήτησης Ανθρώπινου Δυναμικού

Στο κεφάλαιο 3 αναφέρθηκε ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια ελαφρώς πτωτική τάση της ανεργίας στη χώρα μας. Βέβαια, στο ίδιο κεφάλαιο τονίστηκε ότι κυρίως στις αγροτικές περιοχές η ανεργία είναι ακόμα σε υψηλά επίπεδα όπως επίσης ότι στα βιολογικώς παραγόμενα προϊόντα όχι μόνο δεν υπάρχει ανεργία αλλά ζητούνται άτομα για εργασία. Ωστόσο, και σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (ΕΣΥΕ), στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας τα ποσοστά ανεργίας εξακολουθούν να παραμένουν σε αρκετά υψηλά επίπεδα (της τάξεως του 12,5% για το έτος 2007), πλήττοντας, κυρίως, το ανειδίκευτο προσωπικό.

Από τα παραπάνω, γίνεται εμφανές ότι στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει αρκετά μεγάλο ποσοστό δυναμικού με τα προαναφερθέντα προσόντα, επομένως, δεν θα χρειασθούν ιδιαίτερα κίνητρα για την προσέλκυση του κατάλληλου προσωπικού, όπως, λόγου χάρη, υψηλότερες αμοιβές από τον μέσο όρο του κλάδου ή επιπλέον παροχές από τις ενδεδειγμένες. Η λειτουργία της μονάδας πρόκειται να δημιουργήσει 7 νέες θέσεις απασχόλησης εκ των οποίων οι 4 θα είναι για ανειδίκευτο προσωπικό και οι 3 για αποφοίτους πανεπιστημιακών και τεχνολογικών ιδρυμάτων. Δεδομένου ότι στην περιοχή δεν υπάρχει μεγάλη ζήτηση από υπάρχουσες επιχειρήσεις εφόσον οι περισσότερες είναι οικογενειακού χαρακτήρα, η γενική διαθεσιμότητα των παραπάνω κατηγοριών ανθρωπίνων πόρων, σε σχέση με τον πληθυσμό της περιοχής, κρίνεται αρκετά ικανοποιητική.

7.2.2 Προγραμματισμός Πρόσληψης Προσωπικού

Στόχος της επιχείρησης είναι η προσέλκυση ικανού αριθμού υποψηφίων έγκαιρα και με το μικρότερο δυνατό κόστος. Είναι γνωστό ότι, ως προσέλκυση υποψηφίων ορίζεται η διαδικασία εντοπισμού και πρόσκλησης των κατάλληλων ατόμων για την κάλυψη των υπαρχουσών κενών θέσεων. Για τον λόγο αυτό η γνωστοποίηση των κενών θέσεων εργασίας είναι ανάγκη να γίνει στις κατάλληλες πηγές υποψηφίων εγκαίρως. Ταυτόχρονα, πρέπει να γνωστοποιηθούν αρκετές κρίσιμες πληροφορίες για τις θέσεις εργασίας ώστε οι υποψήφιοι να μπορούν να αποφασίσουν αν η εργασία, η επιχείρηση, οι όροι και οι συνθήκες απασχόλησης ικανοποιούν τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες τους. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στην ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας

δεν υπάρχουν εξειδικευμένα γραφεία εύρεσης εργασίας, η υπό ίδρυση μονάδα πρέπει να καταφύγει σε πιο παραδοσιακές μεθόδους για την προσέλκυση υποψηφίων. Κάθε επιχείρηση προσελκύει τους εκάστοτε υποψηφίους είτε «από μέσα» (εσωτερικές πηγές), είτε από το εξωτερικό περιβάλλον (εξωτερικές πηγές).

Τρόποι στους οποίους η επιχείρηση μπορεί να καταφύγει προκειμένου να εντοπιστεί ικανό εργατικό δυναμικό που θα πληροί τα προσόντα και τις ανάγκες που απαιτούνται είναι:

- Να καταχωρίσει αγγελίες για τις απαιτούμενες θέσεις στις τοπικές εφημερίδες
- Να καταχωρίσει αγγελίες σε εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας που δημοσιεύουν αποκλειστικά αγγελίες
- Επιπλέον, η εταιρεία μέσω της ιστοσελίδας της στο διαδίκτυο μπορεί να αναγράψει τις κενές θέσεις και να ζητήσει την εκδήλωση ενδιαφέροντος
- Εκτός αυτού, στο διαδίκτυο υπάρχουν οργανωμένες ιστοσελίδες εταιρειών ευρέσεως εργασίας όπου αναρτώνται οι θέσεις εργασίας ανά περιοχή και ειδικότητα
- Η εταιρεία μπορεί να αναζητήσει τους κατάλληλους υποψηφίους μέσω των εργατικών σωματείων της περιοχής
- Τέλος πολύ χρήσιμη θα ήταν και η μέθοδος «από στόμα σε στόμα».

7.2.3 Επιλογή Υποψηφίων

Η επιλογή υποψηφίων είναι μια διαδικασία συγκέντρωσης πληροφοριών και αξιολόγησης υποψηφίων για την επιλογή των κατάλληλων και ικανών για τις συγκεκριμένες θέσεις εργασίας. Η καταλληλότητα των υποψηφίων κρίνεται με βάση τα οριζόμενα προσόντα στις προδιαγραφές κάθε θέσεως εργασίας, ενώ και η υπό μελέτη επιχείρηση θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη φάση αυτή, ούτως ώστε να μη δημιουργηθούν προβλήματα από την επιλογή των υποψηφίων, τα οποία θα μπορούσαν να προκαλέσουν ζημία στην εικόνα της επιχείρησης και στην εύρυθμη λειτουργία της.

Την αποκλειστική ευθύνη για την επιλογή των υποψηφίων πρόκειται να έχει η διευθύντρια της εταιρείας, δεδομένου ότι η εταιρεία δεν διαθέτει διεύθυνση ανθρωπίνων πόρων. Η διαδικασία της επιλογής των κατάλληλων υποψηφίων θα γίνει σε δύο φάσεις.

- Στην πρώτη φάση όλα τα βιογραφικά θα αρχειοθετηθούν και θα αξιολογηθούν από τη διευθύντρια της επιχείρησης και
- Στη δεύτερη φάση, όσοι υποψήφιοι συγκεντρώσουν τα τυπικά προσόντα θα κληθούν για προσωπική συνέντευξη.

Στη συνέντευξη θα εκτιμηθούν οι γνώσεις, οι ικανότητες και η προσωπικότητα των υποψηφίων. Μετά την ολοκλήρωση των δύο παραπάνω βημάτων, η διευθύντρια θα αποφανθεί για το ποιοι είναι οι κατάλληλοι υποψήφιοι. Αν παραστεί ανάγκη, ορισμένοι υποψήφιοι μπορούν να κληθούν και για δεύτερη συνέντευξη ώστε να διευκρινιστούν τυχόν λεπτομέρειες.

7.3 Το Πρόγραμμα Κατάρτισης – Εκπαίδευσης

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η BELBIO πρόκειται να είναι μία μεσαίου μεγέθους παραγωγική μονάδα. Επομένως, δεν θα διαθέτει εσωτερικά εκπαιδευτικά προγράμματα για τους εργαζομένους κατά τη διάρκεια λειτουργίας της. Αν παραστεί ανάγκη για κάτι τέτοιο, θα καταφεύγει σε εξωτερικούς συμβούλους που θα αναλαμβάνουν την εκπαίδευση των υπαλλήλων της εταιρείας είτε μέσα στον χώρο εργασίας είτε με τη διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Στην προκειμένη περίπτωση, για την παραγωγή βιολογικού κρέατος και βιολογικών καλλιεργειών, οι αρμόδιοι φορείς πιστοποίησης όπως και το Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων διοργανώνουν τέτοιου είδους σεμινάρια. Σκοπός λοιπόν της εταιρείας θα είναι η συμμετοχή των εργαζομένων της σε αυτά. Επιπλέον, η εκάστοτε εταιρεία από την οποία θα αγοράζονται τα μηχανήματα της επιχείρησης θα αναλαμβάνει την εκπαίδευση του αρμόδιου εργαζόμενου επάνω στα μηχανήματα παραγωγής και θα προμηθεύει την εταιρεία με ενημερωτικά φυλλάδια οδηγιών, ώστε ο εργαζόμενος να μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανατρέξει στις οδηγίες λειτουργίας των μηχανημάτων.

Η παροχή εκπαίδευσης στους εργαζομένους κρίνεται καθοριστική για την επίτευξη της στρατηγικής και των επιμέρους στόχων μιας επιχείρησης. Με τον όρο

«εκπαίδευση» εννοείται μία διαδικασία μάθησης βάσει της οποίας επιδιώκεται ο εργαζόμενος θα αποκτήσει γνώσεις και τεχνικές δεξιότητες και θα αναπτύξει στάσεις και συμπεριφορές που θα τον καταστήσουν πιο αποτελεσματικό στην τωρινή εργασία του. Μέσα στα πλαίσια αυτά, η υπό μελέτη επιχείρηση μετά την επιλογή και την πρόσληψη των υποψηφίων, προβλέπεται να υλοποιεί, σε συνεχή βάση, προγράμματα προσανατολισμού και καταρτίσεως - εκπαιδεύσεως. Βάσει αυτών, θα γίνεται εφικτή η εξοικείωση τόσο του εργατικού δυναμικού, όσο και του διοικητικού προσωπικού με τις οργανωτικές λειτουργίες της επιχείρησης και τις απαιτήσεις - καθήκοντα κάθε θέσεως εργασίας.

7.4 Εκτιμήσεις του Κόστους Εργασίας

7.4.1 Πολιτική Αμοιβών

Η πολιτική των αμοιβών που πρόκειται να υιοθετήσει η BELBIO Ε.Π.Ε. θα έχει ως στόχο την προσέλκυση ικανών υποψηφίων και τη μείωση της αποχώρησης του προσωπικού. Παράλληλα, η πολιτική αυτή θα επηρεαστεί από τις αμοιβές που δίνουν οι ανταγωνίστριες εταιρείες για παρόμοιες εργασίες. Ταυτόχρονα, σημαντικό ρόλο στον καθορισμό των αμοιβών θα παίξουν διάφορες νομοθετικές ρυθμίσεις για τα κατώτατα όρια αμοιβών, ο πληθωρισμός, οι απαιτήσεις και η αξία της θέσης εργασίας. Οι αμοιβές των εργαζομένων της μονάδας θα αποτελούνται από τις άμεσες και από τις έμμεσες οικονομικές παροχές.

7.4.2 Άμεση Αμοιβή

Το σύστημα άμεσης αμοιβής, το οποίο προβλέπεται να ακολουθήσει η υπό μελέτη επιχείρηση, θα βασίζεται στη μηνιαία καταβολή μισθού για κάθε εργαζόμενο. Οι μισθοί και τα bonus (όπου θα καταβάλλονται) του ανθρώπινου δυναμικού θα κατατίθενται σε ατομικούς λογαριασμούς σε τράπεζα της Βόνιτσας και θα καθορίζονται βάσει των εξής στοιχείων:

- Των αμοιβών των ανταγωνιστών
- Της κυβερνητικής πολιτικής και των νομοθετικών ρυθμίσεων
- Του κόστους ζωής

- Των συνθηκών της αγοράς εργασίας
- Των απαιτήσεων της εκάστοτε θέσης εργασίας
- Των δυνατοτήτων της επιχείρησης
- Της πίεσης και των αποφάσεων των σωματείων
- Των στρατηγικών στόχων της επιχείρησης.

7.4.3 Έμμεση Αμοιβή

Πέραν της άμεσης αμοιβής, η υπό μελέτη επιχείρηση θα καταβάλλει και κάποιες έμμεσες αμοιβές στους εργαζομένους της, προκειμένου να τους παρακινεί και επιπλέον να δείχνει ότι αναγνωρίζει, με έναν έμμεσο τρόπο, την προσφορά τους.

Οι πρόσθετες αυτές παροχές και οι διάφορες υποχρεώσεις της θα είναι οι εξής:

- Ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη
- Κοινωνική ασφάλιση
- Εκπαίδευση (λ.χ. συμμετοχή σε σεμινάρια εξειδίκευσης)
- Άδειες γενικές (αναρρωτικές)
- Ετήσια άδεια για διακοπές
- Επιδόματα (εορτών, γάμου, πολυετίας, ειδικών συνθηκών)
- Οικονομικές και νομικές συμβουλές και νομική υποστήριξη
- Χορήγηση προϊόντων της παραγωγής (κάθε μήνα θα δίδονται στον κάθε εργαζόμενο 5 κιλά αρνίσιο ή κατσικίσιο κρέας)
- Θα χορηγείται στον υπάλληλο που είναι στο τμήμα μάρκετινγκ bonus ανάλογα με τις πωλήσεις που πετυχαίνει τον χρόνο.

Ως γνωστόν, η ανταμοιβή των εργαζομένων αποτελεί καθοριστικό παράγοντα αφενός για την προσέλκυση κατάλληλων υποψηφίων και την παραμονή τους στην επιχείρηση και αφετέρου για το επίπεδο απόδοσης (ποσοτικό και ποιοτικό) και την συνολική συμπεριφορά τους. Ως αμοιβή, την οποία καταβάλλουν οι επιχειρήσεις και συχνά αποκαλούν «πακέτο αμοιβών», θεωρείται η κάθε είδους πληρωμή στον εργαζόμενο, σε αντάλλαγμα της απασχόλησης και συμβολής του στην επίτευξη των στόχων τους.

7.5 Υπολογισμός των Αμοιβών

Βάσει όλων των προαναφερθέντων στοιχείων θα καθορισθεί το συνολικό κόστος του ανθρωπίνου δυναμικού που θα απασχολείται στην υπό μελέτη επιχείρηση. Το κόστος αυτό θα διαχωρίζεται σε κόστος εργατικού δυναμικού και κόστος επιτελικού προσωπικού. Επιπλέον, οι πρόσθετες παροχές και οι υποχρεώσεις θα λογίζονται βάσει του συντελεστή 1,3 ο οποίος τίθεται για να καλύψει τη συμμετοχή του εργοδότη σε αυτές. Τέλος, οι συνολικές αμοιβές θα αναπροσαρμόζονται κάθε έτος κατά 3%, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η μέση αύξηση του πληθωρισμού της χώρας μας.

Στον πίνακα 7.1 που ακολουθεί φαίνονται οι προβλεπόμενες εκτιμήσεις του κόστους του ανθρωπίνου δυναμικού για το πρώτο έτος λειτουργίας της επιχείρησης (2009), ενώ στον πίνακα 7.2 παρουσιάζεται η προβολή των εκτιμήσεων αυτών, κατά τα επόμενα έτη λειτουργίας της μονάδας (έως το 2013). Επιπλέον έχει υπολογιστεί μια αύξηση των αμοιβών της τάξεως του 3% ανα έτος για κάθε εργαζόμενο προκειμένου οι μισθοί της επιχείρησης να συμβαδίζουν με τον ετήσιο πληθωρισμό του κράτους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2**ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2009**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ €
Διευθυντής (1)	$1 \times 1,3 \times 14 \times 2.000 = 36.400$
Γραμματέας (1)	$1 \times 1,3 \times 14 \times 800 = 14.560$
Υπάλληλος στο τμήμα ΜΚΤ (1)	$1 \times 1,3 \times 14 \times 1.800 = 32.760$
Λογιστής (Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών)	$1 \times 500 \times 12 = 6.000$
Οδηγός (1)	$1 \times 1,3 \times 14 \times 850 = 15.470$
Χειριστής Μηχανημάτων (1)	$1 \times 1,3 \times 14 \times 850 = 15.470$
Εργάτες (2)	$2 \times 1,3 \times 14 \times 800 = 29.120$
Κτηνίατρος (1)	$1 \times 1,3 \times 14 \times 1.000 = 18.200$
ΣΥΝΟΛΟ	212.570

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.3**ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (2009 – 2013)**

ΕΤΟΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΕ €
2010	218.947
2011	225.516
2012	232.281
2013	239.249

7.6 Αξιολόγηση της Απόδοσης

Ως αξιολόγηση απόδοσης, ορίζεται η διαδικασία με την οποία υπολογίζεται ή μετριέται το πόσο καλά ή όχι κάθε εργαζόμενος εκτελεί το έργο του, σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία έχουν καθορισθεί εκ των προτέρων. Η κάθε ομάδα εργαζομένων και, ειδικότερα, ο κάθε εργαζόμενος, έχει να εκτελέσει ένα συγκεκριμένο έργο, τόσο ποσοτικό, όσο και ποιοτικό. Η εκτέλεση και η ολοκλήρωση αυτού του έργου ορίζεται ως απόδοση (του εργαζομένου) και αποτελεί αντικείμενο αξιολόγησης. Πρόκειται, δηλαδή, για μία διαδικασία συλλογής πληροφοριών και δεδομένων και αξιολόγησής τους και κατόπιν ενημέρωσης των εργαζομένων - αξιολογούμενων, για τη λήψη κατάλληλων αποφάσεων, οι οποίες θα στοχεύουν στη βελτίωση της απόδοσής τους.

Πιο συγκεκριμένα, η συλλογή των συγκεκριμένων πληροφοριών χρησιμεύει για:

- Να διαπιστωθεί ποιοι εργαζόμενοι εκτελούν με ορθό τρόπο την εργασία τους και ποιοι όχι
- Να βελτιωθεί η απόδοση των εργαζομένων
- Να βελτιωθεί το σύστημα ανταμοιβών (αυξήσεις, πριμ απόδοσης)
- Να γίνουν πιο αποτελεσματικές τοποθετήσεις εργαζομένων
- Να διαπιστωθούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες
- Να διαπιστωθούν διοικητικές και οργανωτικές αδυναμίες.

Στην υπό μελέτη επιχείρηση, αξιολογητής θα είναι η επικεφαλής της επιχείρησης. Τα πρότυπα απόδοσης, βάσει των οποίων θα γίνεται η αξιολόγηση, θα είναι μετρήσιμα, για να αποφεύγονται οι ασάφειες, ενώ θα φυλάσσονται σε ειδικές βάσεις δεδομένων, προκειμένου η υπεύθυνη της επιχείρησης να έχει πάντοτε ολοκληρωμένη εικόνα της απόδοσης όλων των εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ, ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ, ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

8.1 Επιλογή της Τοποθεσίας

Η αναζήτηση κατάλληλης τοποθεσίας (γεωγραφικής περιοχής) για τον χώρο εγκατάστασης της νέας μονάδας είναι ένας παράγοντας υψηλής σπουδαιότητας για την επιτυχία του τρέχοντος επενδυτικού σχεδίου. Η επιλογή της τοποθεσίας θα πραγματοποιηθεί ύστερα από διερεύνηση, ανάλυση και αξιολόγηση ενός αριθμού πιθανών τοποθεσιών, καταλήγοντας στην άριστη λύση. Ωστόσο, στα πλαίσια μελετών σκοπιμότητας όπως η παρούσα, η αναζήτηση της κατάλληλης τοποθεσίας δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτενείς και μη αναγκαίες λεπτομέρειες, αλλά θα πρέπει να εστιάζει σε ορισμένα βασικά κριτήρια επιλογής. Ο εντοπισμός των βασικών αυτών κριτηρίων συντελεί σημαντικά στη μείωση του αριθμού των πιθανών τοποθεσιών και βοηθά στην επιλογή της καλύτερης από αυτές. Η τοποθεσία εγκατάστασης της νέας μονάδας θα πρέπει να καλύπτει τις ακόλουθες βασικές απαιτήσεις:

- Προσιτές τιμές ενοικίασης των αγροτεμαχίων
- Ικανοποιητικές περιβαλλοντικές συνθήκες για καλλιέργεια
- Εύφορη γη για καλλιέργεια
- Διαθεσιμότητα ικανοποιητικού αριθμού στρεμμάτων για καλλιέργεια και βόσκηση των ζώων
- Διαθεσιμότητα ικανοποιητικού αριθμού στρεμμάτων για τις εγκαταστάσεις
- Διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού
- Ευχερή προμήθεια πρώτων υλών και άλλων εφοδίων
- Μικρή χιλιομετρική απόσταση από τα πιστοποιημένα σφαγεία για βιολογικό κρέας
- Διαθεσιμότητα μεταφορικών διευκολύνσεων
- Διαθεσιμότητα βοηθητικών υλικών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (νερό, ηλεκτρισμός και καύσιμα)
- Διαθεσιμότητα καλών τηλεπικοινωνιακών διευκολύνσεων
- Προσπάθεια για μη πρόκληση προβλημάτων στο οικολογικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής και αποδοχή από την τοπική κοινωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII: ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ- ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συμπερασματικά, για να επιλεγεί η κατάλληλη περιοχή θα πρέπει να εξυπηρετούνται όλοι οι στόχοι της επιχείρησης, καθώς και οι ανάγκες παραγωγής και διανομής των προϊόντων. Βάσει όλων των προαναφερθέντων παραγόντων και συγκρίνοντας τρεις περιοχές –αυτή της Πρέβεζας, του Μεσολογγίου και της Βόνιτσας–, η ιδιοκτήτρια κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θα επιλέξει για την εγκατάσταση της παραγωγικής μονάδας την περιοχή της Βόνιτσας. Η συγκεκριμένη περιοχή καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό όλους τους παράγοντες που έχουν τεθεί για την επιλογή χώρου εγκατάστασης της μονάδας. Αρχικά, ίσως από τους πιο σημαντικούς παράγοντες επιλογής της συγκεκριμένης περιοχής είναι το γεγονός ότι οι τιμές ενοικίασης των αγροτεμαχίων είναι πολύ προσιτές και επιπλέον υπάρχει διαθεσιμότητα ενοικίασης αγροτεμαχίων στην ίδια γεωγραφική έκταση. Επιπλέον, η χιλιομετρική απόσταση της μονάδας από τα πιστοποιημένα σφαγεία δεν ξεπερνά τα 100 χλμ. Οι κλιματολογικές συνθήκες είναι ιδανικές για καλλιέργεια καλαμποκιού, σιταριού και τριφυλλίου που θα είναι και η βασική τροφή των ζώων και επιπλέον υπάρχει ευχέρεια μεταφοράς πρώτων υλών εφόσον το οδικό δίκτυο είναι επαρκέστατο. Η διαθεσιμότητα βοηθητικών υλικών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, καθώς και το δίκτυο τηλεπικοινωνιών δεν παρουσιάζει κανένα απολύτως πρόβλημα. Βασικό στοιχείο είναι και η πρόσφατη τοποθέτηση γραμμών από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος για παροχή διαδικτύου στην επιλεγείσα περιοχή. Ακόμα, δεν θα δημιουργηθεί κανένα απολύτως πρόβλημα στο οικολογικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, αφού και η τοπική κοινωνία είναι συνηθισμένη σε τέτοιου είδους δραστηριότητες. Τέλος, ένας από τους βασικότερους παράγοντες επιλογής της συγκεκριμένης τοποθεσίας είναι η διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού και μάλιστα ατόμων που έχουν μεγαλώσει με τέτοιου είδους ενασχόληση, μιας και το 60% των κατοίκων της περιοχής ασχολείται με τη γεωργία και κτηνοτροφία.

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται πού θα εγκατασταθεί η νέα επιχείρηση (κόκκινη κουκκίδα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8.1
ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

8.1.1 Χαρακτηριστικά Στοιχεία Εναλλακτικών Τοποθεσιών

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω βασικές απαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να καλύπτει η τοποθεσία, ώστε να κριθεί ως η πλέον κατάλληλη για την εγκατάσταση της υπό μελέτη μονάδας, προέκυψε ότι υφίστανται δύο εναλλακτικές περιοχές, οι οποίες ικανοποιούν τις απαιτήσεις επιλογής, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό. Τα γενικά χαρακτηριστικά στοιχεία των περιοχών αυτών παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Τοποθεσία Α ➔ Περιοχή Πρέβεζας

Η αγροτική περιοχή της Πρέβεζας, συγκεντρώνει σε ικανοποιητικό βαθμό τον αριθμό των απαιτήσεων, αναφορικά με την επιλογή κατάλληλης τοποθεσίας. Πιο συγκεκριμένα, στην περιοχή υφίσταται μεγάλη διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη στελέχωση της μονάδας. Επιπλέον, υπάρχει επάρκεια καλλιεργήσιμων στρεμμάτων και η προμήθεια πρώτων υλών και άλλων εφοδίων κρίνεται ιδιαίτερα ευχερής. Επίσης, στην περιοχή αυτή, υπάρχει και άριστη διαθεσιμότητα βοηθητικών υλικών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές, λόγω του σχετικά υψηλού ποσοστού υγρασίας που παρατηρείται κατά τη διάρκεια ολόκληρου του έτους, καθότι η Πρέβεζα είναι παραθαλάσσιο μέρος. Επιπρόσθετα, αν και υπάρχει διαθέσιμη γη, τα ενοίκια της περιοχής είναι ιδιαίτερα υψηλά. Επίσης, η συγκεκριμένη περιοχή είναι πολύ μακριά από το πιστοποιημένο σφαγείο για τα ζώα βιολογικής παραγωγής. Παράλληλα, αν και υφίσταται διαθεσιμότητα μεταφορικών διευκολύνσεων, αυτή δεν κρίνεται ικανοποιητική, κυρίως λόγω των ιδιαίτερα επιφορτισμένων οδικών αρτηριών από μεγάλο αριθμό Ι.Χ., εξαιτίας του γεγονότος ότι η περιοχή της Πρέβεζας θεωρείται αρτηρία για έναν μεγάλο αριθμό προορισμών σε όλη τη Δυτική Ελλάδα.

Τοποθεσία Β ➔ Περιοχή Μεσολογγίου

Αναφορικά με την περιοχή του Μεσολογγίου, ο αριθμός και ο βαθμός σπουδαιότητας των επιθυμητών απαιτήσεων για την επιλογή τοποθεσίας κρίνεται αρκετά σημαντικός. Ειδικότερα, στην περιοχή αυτή επικρατούν ιδιαίτερα ικανοποιητικές περιβαλλοντικές συνθήκες, ενώ, ικανοποιητικές στον ίδιο βαθμό είναι και οι μεταφορικές διευκολύνσεις που υφίστανται στην περιοχή. Επιπλέον, η προμήθεια πρώτων υλών και άλλων εφοδίων είναι, και στην περίπτωση αυτή, ιδιαίτερα ευχερής, εξαιτίας εγγύτητας πηγών, ειδικά όσον αφορά στις πρώτες ύλες. Ταυτόχρονα, υφίσταται και ικανοποιητική διαθεσιμότητα τόσο βοηθητικών υλικών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όσο και καλών τηλεπικοινωνιακών υποδομών. Παρόλα αυτά, η διαθεσιμότητα ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και εποπτικού προσωπικού δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, ενώ ενδέχεται να εμφανισθούν και ορισμένα προβλήματα στο οικολογικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, εξαιτίας της σχετικά μέτριας υποδομής για τη διασφάλιση της ποιότητας

του περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα, και η επάρκεια οικονομικής, κοινωνικής και διοικητικής υποδομής είναι σχετικά μέτρια, λόγω υπολειτουργίας της στη συγκεκριμένη τοποθεσία. Αν και η περιοχή του Μεσολογγίου βρίσκεται πολύ πιο κοντά στα πιστοποιημένα σφαγεία, τα ενοίκια των στρεμμάτων είναι ακόμα πιο υψηλά γιατί ο αριθμός τους είναι αρκετά περιορισμένος και δεν επαρκεί για την υπό μελέτη επιχείρηση.

8.2 Επιλογή του Χώρου Εγκατάστασης

Ο χώρος που πρόκειται να εγκατασταθεί η BELBIO είναι στο 3^ο χιλιόμετρο επαρχιακής οδού Βονίσης – Παλαίρου στη θέση Μπρούτσου. Η περιοχή αυτή είναι χωρισμένη σε κτηματικές εκτάσεις που ανήκουν σε ιδιώτες. Άλλες από αυτές τις εκτάσεις καλλιεργούνται από τους ιδιοκτήτες τους και άλλες ενοικιάζονται. Η ιδιοκτήτρια της επιχείρησης, κατόπιν συνεννόησης με τους ιδιοκτήτες των αγροτεμαχίων που την ενδιέφεραν, ήρθε σε συμφωνία μαζί τους για ενοικίαση 300 συνολικά κτημάτων για έξι έτη. Επιπλέον, βασική προϋπόθεση για την επιλογή της συγκεκριμένης τοποθεσίας είναι ότι πλησίον των στρεμμάτων αυτών βρίσκεται μια έκταση 200 τ.μ. που ανήκει στον δήμο Βονίσης και Ξηρομέρου. Η περιοχή αυτή μπορεί κατόπιν ενοικίασης, (η οποία επιχορηγείται με το 60% του κόστους επένδυσης και ελάχιστο ύψος επένδυσης 100.000€ βάσει του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/04), να χρησιμοποιείται για την ελεύθερη βόσκηση των ζώων, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιολογική κτηνοτροφία.

Επιπλέον, βάσει του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας «Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου», όπου το ποσοστό της επιχορήγησης φτάνει στο 60%, αλλά μέχρι προϋπολογισμού 800.000€, θα επιδοτηθούν οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης (αποθήκη, στάβλος). Το κλίμα της περιοχής είναι ομοιόμορφο. Διαφοροποιείται όπως ανάλογα με τη μεταβολή του υψομέτρου. Γενικά χαρακτηρίζεται ως εύκρατο μεσογειακό μεταβατικό προς θαλάσσιο με ήπιους χειμώνες, άφθονες βροχές και μεγάλη ηλιοφάνεια.

8.3 Προστασία του Περιβάλλοντος

Όπως είναι αναμενόμενο, η δραστηριότητα της BELBIO Ε.Π.Ε. δεν θα προκαλεί το παραμικρό πρόβλημα στην προστασία του περιβάλλοντος. Ένα από τα πρωταρχικά πιστεύω της βιολογικής κτηνοτροφίας και της βιολογικής καλλιέργειας είναι η προστασία και ο σεβασμός του περιβάλλοντος.

Η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία διαφέρει από τα άλλα συστήματα γεωργίας και κτηνοτροφίας σε πολλά σημεία. Ευνοεί τις ανανεώσιμες πηγές και την ανακύκλωση επιστρέφοντας στο έδαφος τα θρεπτικά συστατικά που βρίσκονται στα κατάλοιπα. Όσον αφορά το ζωικό κεφάλαιο, η παραγωγή κρέατος και πουλερικών ρυθμίζεται με ιδιαίτερη φροντίδα για την καλή διαβίωση των ζώων και με τη χρησιμοποίηση φυσικών ζωοτροφών. Η βιολογική γεωργία σέβεται τα συστήματα του ίδιου του περιβάλλοντος για την καταπολέμηση των παρασίτων και των ασθενειών στις καλλιέργειες και στην κτηνοτροφία και αποφεύγει τη χρησιμοποίηση συνθετικών παρασιτοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, χημικών λιπασμάτων, αυξητικών ορμονών, αντιβιοτικών ή γενετικών τροποποιήσεων. Αντίθετα, οι γεωργοί βιολογικής γεωργίας χρησιμοποιούν ένα φάσμα τεχνικών που βοηθούν τη διατήρηση των οικοσυστημάτων και μειώνουν τη ρύπανση. Η δέσμη μεταρρυθμιστικών μέτρων του Προγράμματος Δράσης 2000 της Ε.Ε. προβλέπει να δοθεί πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην αγροτική ανάπτυξη, καθιστώντας την τον δεύτερο πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ), και έχοντας ως κύρια αποστολή τον σεβασμό για το περιβάλλον. Η δέσμη μεταρρυθμιστικών μέτρων απαιτεί να θεσπίσουν τα κράτη-μέλη κατάλληλα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας για όλα τα είδη γεωργίας. Αναμένεται ότι οι γεωργοί θα τηρούν ορισμένα βασικά περιβαλλοντικά πρότυπα χωρίς χρηματοδοτική αντιστάθμιση καθώς και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Ωστόσο, τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης προβλέπουν πληρωμές στους γεωργούς που αναλαμβάνουν δεσμεύσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα, οι οποίες υπερβαίνουν τις ορθές γεωργικές πρακτικές. Οι γεωργοί που χρησιμοποιούν μεθόδους βιολογικής γεωργίας έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν γεωργοπεριβαλλοντικές πριμοδοτήσεις, εφόσον αναγνωρίζεται ότι αυτό το ιδιαίτερο σύστημα γεωργίας ωφελεί το περιβάλλον. Επιπλέον, οι γεωργοί που χρησιμοποιούν μεθόδους βιολογικής γεωργίας μπορούν να ενθαρρύνονται μέσω επενδυτικών ενισχύσεων στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής, της μεταποίησης και

της εμπορίας. Με όλες αυτές τις διατάξεις, το πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης πρόκειται να συμβάλει σημαντικά στην επέκταση της βιολογικής γεωργίας.

Τέλος, με τη χρήση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας για την παραγωγή των προϊόντων της επιχείρησης, θα ληφθεί μέριμνα ώστε να γίνεται έλεγχος της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, νερού και καυσίμων, με στόχο την αποτελεσματικότερη χρήση τους.

8.4 Υπολογισμός του Κόστους

Ο υπολογισμός του κόστους επένδυσης αναφέρεται στη διαδικασία επιλογής του χώρου εγκατάστασης, στις διάφορες νομικές δαπάνες για τη σύνταξη των συμβολαίων ενοικίασης των εκτάσεων και τον καθορισμό των ετών ενοικιάσής τους, καθώς και στις λοιπές μελέτες και συνιστά βασικό στοιχείο του συνολικού επενδυτικού προγράμματος. Κατά συνέπεια, αναφέρεται ότι συνολικά η ενοικίαση της καλλιεργήσιμης γης προβλέπεται να κοστίσει περί τις 100.000€ τον χρόνο, ενώ, όπως έχει ήδη αναφερθεί και βάσει του αναπτυξιακού νόμου 2601/98, θα υπάρχουν απαλλαγές των εξόδων φόρου μεταβίβασης, των δικαιωμάτων συμβολαιογράφου και υποθηκοφύλακα, καθώς και επιδοτήσεις για την αγορά εγκαταστάσεων και ενοικίασης της γης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

9.1 Στόχοι του Προγραμματισμού Εκτέλεσης του Έργου

Προκειμένου να αρχίσει η πραγματοποίηση του υπό μελέτη επενδυτικού σχεδίου «ίδρυση μονάδας παραγωγής βιολογικού κρέατος BELBIO Ε.Π.Ε.» πρέπει να χαραχθεί ένα πρόγραμμα δράσης για όλα τα στάδια εκτέλεσης του έργου και να γίνει ο προϋπολογισμός των επιμέρους δραστηριοτήτων του. Ως εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου εννοείται η πραγματοποίηση όλων των απαραίτητων επιμέρους εργασιών, εντός και εκτός της επιχείρησης, από το στάδιο της μελέτης σκοπιμότητας έως το στάδιο της λειτουργίας και την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας.

Η φάση της εκτέλεσης του έργου περιλαμβάνει τη χρονική περίοδο από την απόφαση για την επένδυση μέχρι την έναρξη της εμπορικής παραγωγής. Κατά τη φάση αυτή λαμβάνουν χώρα μια σειρά επενδυτικών δραστηριοτήτων, όπως αυτή της υπογραφής των συμβολαίων, το στάδιο των σχεδίων του προγράμματος, το στάδιο της κατασκευής και το στάδιο της θέσεως σε λειτουργία. Οι δραστηριότητες αυτές έχουν διαφορετικές οικονομικές επιπτώσεις και στην περίπτωση που δεν γίνει ορθός και σαφής προγραμματισμός, η φάση αυτή μπορεί να επεκταθεί σε μακρά χρονική περίοδο, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται ολόκληρη η οικονομική λειτουργία του προγράμματος.

Προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις αυτές, προετοιμάστηκε ένα άριστο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης, που παρουσιάζεται στην επόμενη ενότητα. Το χρονοδιάγραμμα αυτό πρόκειται να αποτελέσει τη βάση για την επίβλεψη και τον έλεγχο της εκτέλεσης του παρόντος επενδυτικού σχεδίου.

Ο προγραμματισμός και ο προϋπολογισμός της εκτέλεσης του επενδυτικού σχεδίου ίδρυσης της μονάδας παραγωγής βιολογικού κρέατος περιλαμβάνει τις εξής βασικές δραστηριότητες:

- Καθορισμός του τύπου των εργασιών, εντός αλλά και εκτός των εγκαταστάσεων, που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του έργου
- Καθορισμός της λογικής αλληλουχίας των δραστηριοτήτων του συνολικού έργου
- Προετοιμασία χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του έργου, στο οποίο προσδιορίζονται οι διάφορες εργασίες και ο χρόνος εκτέλεσής τους
- Καθορισμός των απαιτούμενων πόρων για κάθε εργασία και αναφορά του αντίστοιχου κόστους
- Προετοιμασία του προϋπολογισμού εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου και κατάσταση χρηματικών ροών, οι οποίες θα εξασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων κεφαλαίων, κατά τη διάρκεια της φάσεως εκτελέσεως του επενδυτικού σχεδίου
- Τεκμηρίωση όλων των στοιχείων εκτέλεσης του έργου που επιτρέπουν τον χρονικό και χρηματοοικονομικό προγραμματισμό, καθώς επίσης και των προβλέψεων που έγιναν στις προηγούμενες ενότητες της μελέτης αυτής.

9.2 Δραστηριότητες και Δεδομένα

Κατά τη φάση εκτέλεσης του υπό μελέτη έργου προβλέπεται να λάβει χώρα μια σειρά ταυτόχρονων και αλληλένδετων επενδυτικών δραστηριοτήτων, οι οποίες, όπως είναι λογικό, θα έχουν διαφορετικές οικονομικές επιπτώσεις. Προκειμένου, λοιπόν, να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να προετοιμασθεί ένα άριστο και ρεαλιστικό *χρονοδιάγραμμα εκτελέσεως έργων*, το οποίο θα αποτελεί τη βάση για την παρακολούθηση και τον έλεγχο εκτελέσεως του επενδυτικού σχεδίου. Ταυτόχρονα, το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα (ή αλλιώς, πρόγραμμα δράσεως) θα πρέπει να καθορίζει τα διάφορα στάδια εκτελέσεως του έργου με βάση τους πόρους και τη διάρκεια των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων, οι οποίες απαιτούνται σε κάθε στάδιο, με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσαρμόζονται η μία στην άλλη. Το πλήρες σχέδιο δράσεως θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την επενδυτική φάση, περιλαμβάνοντας, έτσι, την περίοδο μεταξύ της αποφάσεως για την επένδυση και το στάδιο της ενάρξεως της παραγωγής,

ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απόφαση της επένδυσης θα ληφθεί μετά το πέρας της εκπόνησης της παρούσας μελέτης σκοπιμότητας, ήτοι, στα τέλη του 2007.

Βάσει, λοιπόν, των παραπάνω στοιχείων οι δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν είναι οι ακόλουθες:

1. Σύσταση Ομάδας Εκτελέσεως του Έργου ➔ 15 μέρες

Ιδρύτρια της εταιρείας θα είναι η Μπέλλου Αλεξάνδρα, η οποία θα αναλάβει και την επίβλεψη του έργου. Θα είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση όλων των εργασιών στα πλαίσια του χρονικού και οικονομικού προγραμματισμού και για τη λήψη των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση που η εκτέλεση του έργου παρεκκλίνει από το πρόγραμμα. Τα βήματα που είναι απαραίτητα για τη σύσταση της επιχείρησης είναι μια επίσημη αίτηση προς τις αρχές, η έκδοση άδειας και η επίσημη κατοχύρωση της επωνυμίας.

2. Σύσταση Εταιρείας και Νομικές Απαιτήσεις ➔ 1 μήνας

Σε αυτή τη φάση του προγραμματισμού, θα λάβει χώρα η σύσταση της BELBIO Ε.Π.Ε., και θα πρέπει να εντοπισθεί κάθε τοπικός, εθνικός και διεθνής κανονισμός, οι διατάξεις που σχετίζονται με το παρόν σχέδιο, καθώς και κάθε νομική διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί και επιβάλλεται από τις αρχές της χώρας μας, όπως επίσημη αίτηση προς τις αρχές και επίσημη άδεια και κατοχύρωση της νέας εταιρείας.

3. Λεπτομερής Σχεδιασμός Μηχανολογικού Εξοπλισμού ➔ 2 μήνες

Στο στάδιο αυτό, θα πρέπει να γίνει προσεκτικός σχεδιασμός του μηχανολογικού εξοπλισμού που πρόκειται να χρησιμοποιήσει η υπό μελέτη εταιρεία και να πραγματοποιηθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την απόκτηση και τη μεταφορά του εξοπλισμού αυτού, καθώς και την εξασφάλιση της τεχνολογίας και των εγγυήσεων.

4. Λεπτομερής Σχεδιασμός Έργων Πολιτικού Μηχανικού ➔ 1 μήνας

Παράλληλα με τον σχεδιασμό και τις διαδικασίες αποκτήσεως του μηχανολογικού εξοπλισμού, θα πρέπει να γίνουν και οι ενέργειες που αφορούν τα έργα πολιτικού μηχανικού. Έτσι, θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερα λεπτομερής σχεδιασμός των συγκεκριμένων έργων και να ακολουθήσει η εξέταση και η εκτίμηση των σχεδίων.

5. Ενέργειες Χρηματοδότησεως ➔ 2 μήνες

Αφού ληφθεί η απόφαση για την υλοποίηση της επένδυσης και αφού έχει γίνει γνωστό το κόστος επένδυσης και το χρονοδιάγραμμα εκτελέσεώς της, θα πρέπει να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για τη χρηματοδότηση του προγράμματος. Ταυτόχρονα, κατά τη φάση αυτή θα γίνουν και οι ενέργειες που απαιτούνται, ώστε να λάβει η υπό ίδρυση μονάδα την επιχορήγηση που δικαιούται βάσει του αναπτυξιακού νόμου 2601/1998.

6. Απόκτηση Γης ➔ 1 μήνας

Κατά τη συγκεκριμένη φάση του προγραμματισμού θα πρέπει να λάβουν χώρα όλες οι νομικές και άλλου είδους ενέργειες, προκειμένου να διευθετηθεί και να κατακυρωθεί, συμβολαιογραφικά, η ενοικίαση των συγκεκριμένων καλλιεργήσιμων εκτάσεων στις οποίες θα βασιστεί η εγκατάσταση και η λειτουργία της υπό μελέτη παραγωγικής μονάδας.

7. Κατασκευή Έργου και Εγκατάσταση ➔ 1,5 μήνας

Ο προγραμματισμός υλοποίησης των κατασκευαστικών έργων και η εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού συνιστούν υψηλής σπουδαιότητας τμήμα της εκτελέσεως του παρόντος έργου. Αυτό έγκειται στο γεγονός ότι κάθε καθυστέρηση κατά τη διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου θα έχει άμεση επίπτωση στις προβλέψεις κόστους και προσόδων που έγιναν στα πλαίσια της παρούσας μελέτης. Έτσι, στο συγκεκριμένο στάδιο θα πρέπει να προετοιμασθεί κατάλληλα ο χώρος εγκατάστασης και να γίνουν όλα τα απαραίτητα και προβλεπόμενα έργα πολιτικού μηχανικού. Ο καθορισμός αυτός, θα πρέπει να γίνει σε σχέση με τις απαιτήσεις της υποδομής.

8. Πρόσληψη Ανθρώπινου Δυναμικού ➔ 1 μήνας

Στο στάδιο αυτό, θα λάβουν χώρα όλες οι ενέργειες που απαιτούνται για την πρόσληψη του προβλεπόμενου ανθρώπινου δυναμικού (τόσο εργατικού, όσο και επιτελικού), το οποίο θα απασχολείται στη νέα επιχείρηση.

9. Παραλαβή Εξοπλισμού και Έργα Πολιτικού Μηχανικού ➔ 1 μήνας

Εντός της παραπάνω χρονικής περιόδου (παράλληλα με την πρόσληψη ανθρώπινου δυναμικού), θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μια σειρά ενεργειών, οι οποίες

αφορούν τον έλεγχο, την επιθεώρηση και την παραλαβή του μηχανολογικού εξοπλισμού και των κάθε είδους έργων του πολιτικού μηχανικού. Η συγκεκριμένη φάση του προγραμματισμού κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να γίνει εφικτή η ανεμπόδιστη λειτουργία της βιομηχανικής μονάδας.

10. Μάρκετινγκ πριν την Παραγωγή και Προμήθεια Εισροών → 1 μήνας

Όπως είναι λογικό, η προετοιμασία των πωλήσεων θα πρέπει να αρχίσει αρκετά νωρίτερα από την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι εκροές μπορούν, πράγματι, να πωληθούν, όπως προβλέπει το σχέδιο του μάρκετινγκ. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου σταδίου του προγραμματισμού, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για τον έλεγχο και την παραλαβή των προβλεπόμενων και απαραίτητων εισροών κάθε είδους, που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία της επιχείρησης.

11. Τελικές Ενέργειες → 1 μήνας

Στην τελική φάση του προγραμματισμού απαιτείται και ένα μικρό χρονικό διάστημα, κατά τη διάρκεια του οποίου θα πρέπει να γίνουν ορισμένες ενέργειες πριν από την έναρξη της λειτουργίας της επιχείρησης και την πλήρη παραγωγική διαδικασία. Οι ενέργειες αυτές αφορούν την εξοικείωση του ανθρώπινου δυναμικού με τους χώρους των εγκαταστάσεων και την ουσιαστική ανάληψη των επιμέρους καθηκόντων, τη διενέργεια ορισμένων τεχνικών δοκιμών αποδόσεως της μονάδας, και ούτω καθεξής.

Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες, απεικονίζονται στο διάγραμμα 9.1.

9.3 Εκτίμηση του Κόστους Εκτελέσεως του Προγράμματος

Στόχος του προϋπολογισμού των εξόδων εκτελέσεως του έργου συνιστά ο καθορισμός των πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου, αφού έχει ληφθεί η απόφαση για την υλοποίησή του. Κατά συνέπεια, στα πλαίσια αυτά, θα πρέπει να καθορισθεί το κόστος των προαναφερθέντων πόρων, μέχρι τη στιγμή έναρξης της λειτουργίας της μονάδας, λαμβάνοντας υπόψη τον χρονικό προγραμματισμό των σταδίων της εκτελέσεως του σχεδίου, όπως περιγράφηκε προηγουμένως. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονισθεί ότι, η εκτίμηση του κόστους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ : ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ & ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

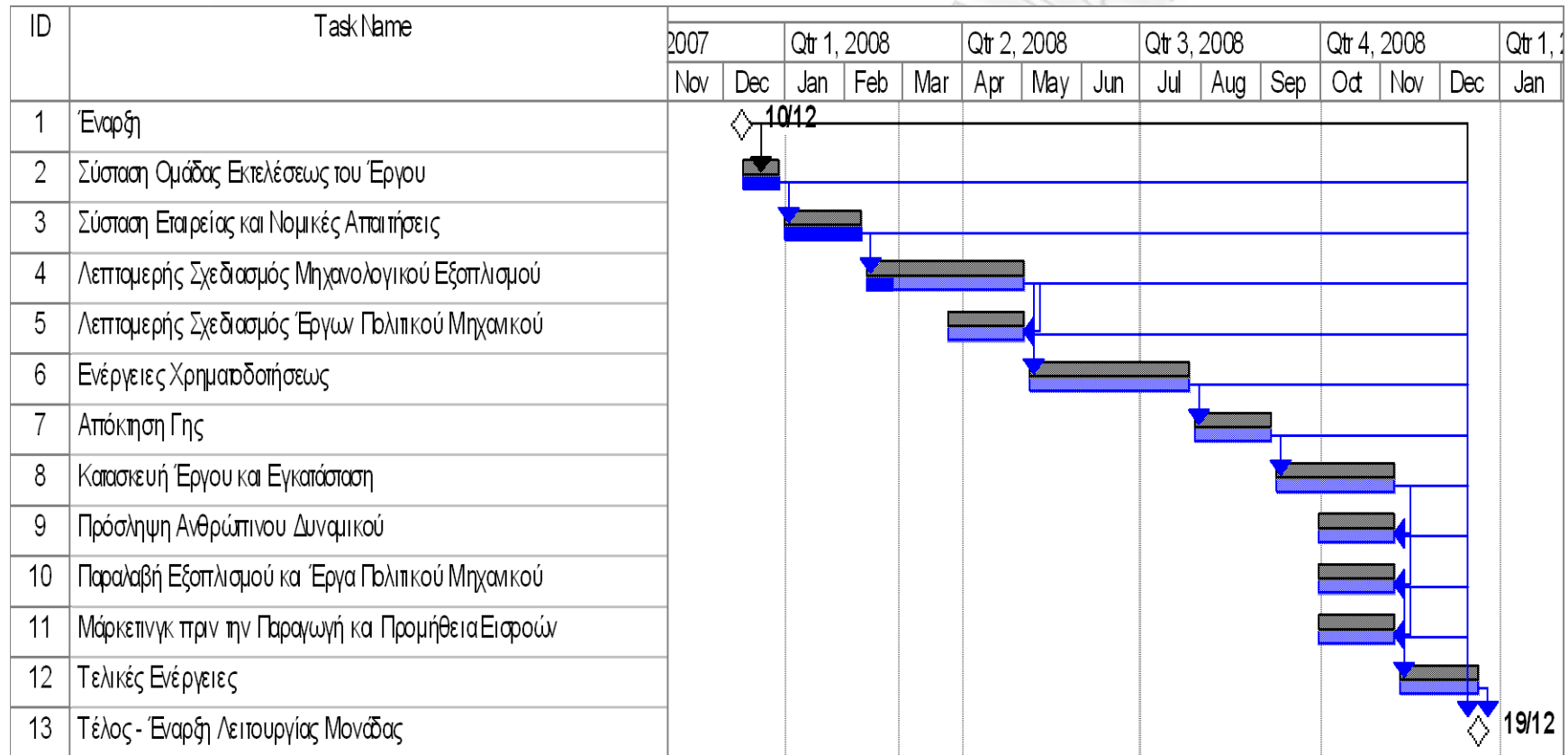
εκτελέσεως κεφαλαιοποιείται ως προπαραγωγικό κόστος, αποτελώντας μέρος του συνολικού κόστους επένδυσης.

Βάσει αυτών, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εκτίμηση του κόστους επένδυσης, όσον αφορά στην εκτέλεση του προγράμματος:

ΠΙΝΑΚΑΣ 9.1
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ, ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΟΣΤΟΣ €
1	Νομικές Απαιτήσεις	1.000
2	Κόστος Σύστασης Εταιρείας	2.000
3	Έργα Πολιτικού Μηχανικού/Επίβλεψη	20.000
	ΣΥΝΟΛΟ	23.000

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ & ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9.1

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η ΥΠΟ ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΔΑΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ**

10.1 Έκταση και Στόχοι Χρηματοοικονομικής Αξιολόγησης

Η κύρια λειτουργία της μελέτης σκοπιμότητας είναι ότι συνιστά ένα βασικό εργαλείο για την παροχή πληροφοριών σε μελλοντικούς επενδυτές, προωθητές και χρηματοδότες, προκειμένου να αποφασίσουν για το εάν θα υποστηρίξουν μία επένδυση και για το εάν και πότε θα χρηματοδοτήσουν ένα τέτοιο επενδυτικό σχέδιο. Το μέγεθος και οι στόχοι της χρηματοοικονομικής αξιολογήσεως καθορίζονται, κατά ένα μεγάλο μέρος, από τον ορισμό του τι είναι επένδυση.

Ως επένδυση ορίζεται η μακροπρόθεσμη δέσμευση οικονομικών πόρων που γίνεται με στόχο την παραγωγή και την παροχή ωφελειών στο μέλλον. Το κυριότερο πρόβλημα αυτής της δεσμεύσεως είναι η μετατροπή ρευστότητας (κεφάλαια επενδυτών, ή / και δανεισμός) σε παραγωγικό ενεργητικό, το οποίο θα αντιπροσωπεύεται από τις πάγιες επενδύσεις και το καθαρό κεφάλαιο κίνησης, καθώς και η δημιουργία ρευστότητας, κάνοντας χρήση, για άλλη μία φορά, του ενεργητικού αυτού.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση και η τελική αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει την εκτίμηση και την αξιολόγηση των απαιτούμενων, από το σχέδιο εισρών και εκροών που θα παραχθούν καθώς και των μελλοντικών καθαρών ωφελειών, εκφραζόμενων σε χρηματοοικονομικούς όρους. Από την άλλη μεριά, η μετατροπή των χρηματοοικονομικών πόρων (κεφαλαίων) σε παραγωγικό ενεργητικό (πάγιο ενεργητικό και καθαρό κεφάλαιο κίνησης) αντιστοιχεί στη χρηματοδότηση της επένδυσης. Αυτή η χρηματοδότηση περιλαμβάνει το σχεδιασμό κατάλληλης χρηματοοικονομικής δομής, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τα κεφάλαια αυτά θα μπορούσαν να διατεθούν κάτω από άλλες συνθήκες, και την αριστοποίηση της χρηματοδότησης αυτής, από την άποψη τόσο της επιχείρησης, όσο και των επενδυτών.

Οι συνθήκες για την αξιολόγηση της επένδυσης προϋποθέτουν ότι η επένδυση δύναται να εφαρμοσθεί μέσα στο κοινωνικοοικονομικό, τεχνολογικό και οικολογικό περιβάλλον που καθορίζεται από το επενδυτικό σχέδιο, το οποίο, από τη μεριά του, θα πρέπει να είναι χρηματοοικονομικά εφικτό και να συνεχίζει να είναι εφικτό, τουλάχιστον

για το χρόνο που καθορίζει η έκταση του σχεδίου αυτού. Κατά συνέπεια, γίνεται εμφανές ότι θα πρέπει η έκταση και οι στόχοι της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης να καθορίζονται, να αναλύονται και να ερμηνεύονται. Το γεγονός αυτό είναι απαραίτητο, ούτως ώστε να εντοπίζονται όλες οι χρηματοοικονομικές συνέπειες της επένδυσης, οι οποίες είναι υψηλής σημασίας για τη λήψη της αποφάσεως χρηματοδοτήσεώς της.

Η ίδρυση της συγκεκριμένης μονάδας είναι επιλέξιμη για υπαγωγή επενδυτικού σχεδίου στον Αναπτυξιακό Νόμο (3299/04) με επιχορήγηση 60% και επιπλέον 20% επειδή είναι πολύ μικρή επιχείρηση και καλύπτει το ελάχιστο κόστος επένδυσης που προβλέπει ο νόμος και είναι €100.000. επομένως, η επιχείρηση θα λάβει επιχορήγηση ύψους €600.000 που θα διαθέσει για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού.

10.2 Ανάλυση Συνολικού Κόστους Επένδυσης

Προκειμένου να υπολογιστεί το συνολικό κόστος επένδυσης της μονάδας πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι επιμέρους κεφαλαιακές δαπάνες που γίνονται για τη δημιουργία της BELBIO. Αναλυτικότερα, το συνολικό κόστος επένδυσης περιλαμβάνει τα προπαραγωγικά κεφαλαιακά έξοδα, τις πάγιες επενδύσεις, δηλαδή τους πόρους που απαιτούνται για τις οικοδομικές κατασκευές και τον μηχανολογικό εξοπλισμό καθώς και το κεφάλαιο κίνησης, που ουσιαστικά είναι η διαφορά μεταξύ τρέχοντος ενεργητικού και τρέχοντος παθητικού.

10.2.1 Πάγιο Ενεργητικό

Το αρχικό πάγιο ενεργητικό της επιχείρησης περιλαμβάνει το κόστος της αρχικής πάγιας επενδύσεως και τις προπαραγωγικές δαπάνες. Στο παρόν επενδυτικό σχέδιο ορισμένες δαπάνες δημιουργούνται πριν την έναρξη της εμπορικής παραγωγής. Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν στοιχεία που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων προετοιμασίας και εφαρμογής του σχεδίου. Συγκεκριμένα, στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες για τις προεπενδυτικές μελέτες, προκειμένου να ιδρυθεί η υπό μελέτη επιχείρηση, η διαχείριση της ανέγερσης της μονάδας, η επίβλεψη, ο συντονισμός του έργου και το προπαραγωγικό μάρκετινγκ. Στον Πίνακα 10.1 εικονίζονται τα προπαραγωγικά κεφαλαιακά έξοδα της μονάδας όπως υπολογίστηκαν στα Κεφάλαια 2 και 9.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.1**ΠΡΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΑ ΕΞΟΔΑ**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Προεπενδυτικές μελέτες	2.1	33.000
Έξοδα εκτέλεσης έργου	9.1	23.000
ΣΥΝΟΛΟ		56.000

Το κόστος της πάγιας επένδυσης περιλαμβάνει το κόστος των έργων του πολιτικού μηχανικού και το κόστος του μηχανολογικού και του βοηθητικού εξοπλισμού της μονάδας. Στον Πίνακα που ακολουθεί συγκεντρώνονται οι πάγιες επενδύσεις της ΒΕΛΒΙΟ Ε.Π.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.2**ΑΡΧΙΚΑ ΠΑΓΙΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	5.1	336.500
Εγκαταστάσεις	5.2	70.000
Αγορά αμνοεριφίων και βοοειδών		145.000
ΣΥΝΟΛΟ		551.500

Το κόστος για την αγορά αμνοεριφίων και βοοειδών προκύπτει από την αγορά 500 θηλυκών προβάτων αξίας €250 το κάθε ένα (σύνολο €125.000), 50 αρσενικών προβάτων αξίας €400 το κάθε ένα (σύνολο €20.000) και τέλος αγορά 20 βοοειδών αξίας €1000 το κάθε ένα (σύνολο €20.000). Συνολικό κόστος για αγορά ζώων 145.000.

Τέλος, στον Πίνακα 10.3 υπολογίζεται το πάγιο ενεργητικό της ΒΕΛΒΙΟ Ε.Π.Ε. από το άθροισμα των προπαραγωγικών εξόδων και των αρχικών παγίων εξόδων της επένδυσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.3**ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Προπαραγωγικά Κεφαλαιακά Έξοδα	10.1	56.000
Αρχικά Πάγια Έξοδα Επένδυσης	10.2	551.500
ΣΥΝΟΛΟ		607.500

10.2.2 Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης της επιχείρησης περικλείει το τρέχον ή κυκλοφορούν ενεργητικό (δηλαδή, το άθροισμα των αποθεμάτων, των εισπρακτέων λογαριασμών των πελατών και των μετρητών), μείον το τρέχον παθητικό (δηλαδή, τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Ουσιαστικά, συνιστά αναπόσπαστο μέρος των αρχικών κεφαλαιακών δαπανών που απαιτούνται για την υλοποίηση του παρόντος επενδυτικού σχεδίου, επειδή είναι απαραίτητο για τη σωστή χρηματοδότηση της λειτουργίας της μονάδας. Η έννοια του καθαρού κεφαλαίου κίνησης εφαρμόζεται στον καθορισμό του ποσού και της φύσεως του τρέχοντος (κυκλοφορούντος) ενεργητικού που χρησιμοποιείται για να καλύψει το τρέχον παθητικό. Έτσι, το ποσό που απομένει μετά από τις πληρωμές αυτών των υποχρεώσεων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καλύψει ορισμένες μελλοντικές λειτουργικές ανάγκες της υπό μελέτη μονάδας. Από την άλλη μεριά, το ποσό του κεφαλαίου κίνησης που πρόκειται να επενδυθεί θα πρέπει να είναι το άριστο, δηλαδή, ούτε ιδιαίτερα μεγάλο, ούτε ιδιαίτερα μικρό, ώστε να αποφεύγονται μελλοντικά προβλήματα στην υλοποίηση του προγράμματος. Οι απαιτήσεις σε αρχικό κεφάλαιο κίνησης πρόκειται να υπολογιστούν πολύ προσεκτικά γιατί οποιοσδήποτε λάθος υπολογισμός μπορεί να οδηγήσει σε απρόβλεπτη στενότητα χρηματοδότησης. Επομένως, το ποσό του κεφαλαίου κίνησης που πρόκειται να επενδυθεί πρέπει να είναι άριστο, δηλαδή ούτε ιδιαίτερα μεγάλο ούτε ιδιαίτερα μικρό, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικά προβλήματα στην υλοποίηση του προγράμματος. Η έννοια του καθαρού κεφαλαίου κίνησης πρόκειται να εφαρμοστεί προκειμένου να καθοριστεί το ποσό και η φύση του ενεργητικού που απαιτείται για να καλύψει το τρέχον παθητικό. Το ποσό που θα μείνει μετά τις πληρωμές των υποχρεώσεων θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των μελλοντικών λειτουργικών δαπανών της μονάδας. Στην ανάλυση που ακολουθεί, πριν

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

υπολογιστεί το απαιτούμενο κεφάλαιο κίνησης της υπό ίδρυση μονάδας, καθορίζεται η ελάχιστη κάλυψη ημερών (Χ) για το τρέχον ενεργητικό και το παθητικό. Έπειτα, παρατίθενται τα δεδομένα του κόστους για κάθε στοιχείο του τρέχοντος ενεργητικού και παθητικού (Α) στον Πίνακα 10.4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.4
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2009 (€)		
Πρώτες Ύλες και άλλα Εφόδια	Πίνακας 4.3	21.850,90
Ανθρώπινοι Πόροι	Πίνακας 7.2	212.570,00
Γενικά Έξοδα	Πίνακας 6.2	30.900,00
Έξοδα Χρηματοδότησης	Χρηματοδότηση αποκλειστικά από ίδια κεφάλαια	
Αποσβέσεις	Πίνακας 10.5	77.300,00
Συνολικό Κόστος Παραγωγής		342.620,90

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.5
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ (ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ)						
		2009	2010	2011	2012	2013
Αποσβέσεις		77.300	77.300	77.300	77.300	77.300
Αναπόσβεστη Αξία	386.500	309.200	231.900	154.600	77.300	0

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων έχουν ληφθεί υπόψη οι εξής παράμετροι:

Αποσβένονται συνολικά €386.500, από τα οποία €336.000 αντιστοιχούν στον μηχανολογικό εξοπλισμό και τα υπόλοιπα €50.000 προκύπτουν από τις εγκαταστάσεις (€70.000), μετά την αφαίρεση των €20.000, τα οποία αντιστοιχούν στις έγχειες βελτιώσεις, στις οποίες δεν εφαρμόζεται απόσβεση. Η Ωφέλιμη Ζωή είναι 5 έτη, ενώ η Υπολειμματική Αξία είναι μηδενική. Τέλος, για τον υπολογισμό των ετήσιων αποσβέσεων έχει χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της Σταθερής Απόσβεσης.

10.2.3 Συνολικό Κόστος Επένδυσης

Το συνολικό κόστος της υπό μελέτη επένδυσης ορίζεται ως το άθροισμα του πάγιου ενεργητικού (αρχικές πάγιες επενδύσεις και άλλες προπαραγωγικές δαπάνες) και του καθαρού κεφαλαίου κίνησης. Κατά συνέπεια, και με βάση τους παραπάνω αντίστοιχους υπολογισμούς, το συγκεκριμένο κόστος θα φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.6
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Προπαραγωγικές Δαπάνες	10.1	56.000
Πάγιες Επενδύσεις	10.2	551.500
Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης		18.260
ΣΥΝΟΛΟ		625.760

10.3 Χρηματοδότηση του Επενδυτικού Σχεδίου

Το προαναφερθέν συνολικό κόστος επένδυσης θα πρέπει να καλυφθεί από συγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα χρηματικών αναγκών και τη χρονική κλιμάκωση που παρουσιάστηκαν σε προηγούμενα κεφάλαια, περιγράφονται αλλά και αιτιολογούνται οι εφικτές πηγές χρηματοδότησης.

Όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια, το παρόν επενδυτικό πρόγραμμα θα στηριχθεί στον αναπτυξιακό νόμο 3299/2004, όπως ισχύει σήμερα μετά την τελευταία τροποποίησή του όπου δύναται να ενισχυθούν επενδύσεις παγίου κεφαλαίου οι οποίες αφορούν στη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων, την επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή την εκκίνηση δραστηριότητας η οποία συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή στο προϊόν ή τη μέθοδο παραγωγής μιας υφιστάμενης εγκατάστασης (διαμέσου του εξορθολογισμού, της διαφοροποίησης ή του εκσυγχρονισμού)] γεγονός που συνιστά έναν από τους βασικούς λόγους έναρξης της συγκεκριμένης δραστηριότητας και ταυτόχρονα επιλογής του τόπου εγκατάστασης. Η συγκεκριμένη περιοχή ανήκει στην Β' Περιοχή κινήτρων του νόμου και στην Κατηγορία 1. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος επιχορηγεί το 60% επί της συνολικής δαπάνης της

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

επένδυσης (το οποίο καταβάλλεται σε δύο δόσεις ανάλογα με την πορεία των εργασιών η οποία ελέγχεται από αρμόδιους φορείς) για επιχειρήσεις με ύψος επένδυσης τουλάχιστον €100.000, και επιπλέον επιχορηγεί με άλλο ένα 20% τις επιχειρήσεις μικρού μεγέθους στις οποίες ανήκουν αυτές με προσωπικό μέχρι 10 άτομα.

Βάσει των στοιχείων αυτών, το συνολικό κόστος επένδυσης θα προέλθει από τις εξής πηγές χρηματοδότησεως:

- ✓ 40% από ίδια κεφάλαια
- ✓ 60% από επιχορηγήσεις του κράτους

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι πηγές χρηματοδότησης της μονάδας:

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.7

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ €
Ίδια Κεφάλαια	250.304,00
Κρατική Επιχορήγηση	375.456,00
Σύνολο	625.760,00

10.4 Ανάλυση Συνολικού Κόστους Παραγωγής

Το παρόν επενδυτικό σχέδιο, επιδιώκει να ικανοποιήσει ορισμένους βασικούς στόχους, όπως είναι η βιωσιμότητα, η επαρκής ρευστότητα, η ισχυρή ανταγωνιστικότητα και η υψηλή αποδοτικότητα. Ωστόσο, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών της υπό μελέτη επιχείρησης, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη και το συνολικό ετήσιο κόστος παραγωγής, διότι το στοιχείο αυτό κατέχει κυρίαρχη θέση στην αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου, από τη στιγμή που από αυτό εξαρτάται η μελλοντική βιωσιμότητα και η αποδοτικότητα του σχεδίου. Το κόστος παραγωγής διαιρείται στο κόστος εργοστασίου που περιλαμβάνει το κόστος των πρώτων υλών και των άλλων εφοδίων, το κόστος των ανθρώπινων πόρων, στα γενικά έξοδα της μονάδας, στις αποσβέσεις και στο κόστος της χρηματοδότησης που αναλύθηκε στην προηγούμενη ενότητα. Στον Πίνακα 10.7 γίνεται μία εκτίμηση του

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

συνολικού κόστους παραγωγής σε ετήσια βάση για τα έτη 2009 - 2013, με βάση τα στοιχεία των Κεφαλαίων που προηγήθηκαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.8
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

	Ανάλυση Κόστους Παραγωγής				
	2009	2010	2011	2012	2013
Πρώτες Ύλες και άλλα Εφόδια	21.850,90	25.000,00	26.750,00	30.000,00	33.500,00
Ανθρώπινοι Πόροι	212.570,00	218.947,00	225.516,00	232.281,00	239.249,00
Γενικά Έξοδα	30.900,00	31.700,00	33.000,00	34.500,00	36.000,00
Αποσβέσεις	77.300,00	77.300,00	77.300,00	77.300,00	77.300,00
Συνολικό Κόστος Παραγωγής	342.620,90	352.947,00	335.816,00	374.081,00	386.049,00

Στον πίνακα 10.9 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαιτήσεις σε καθαρό κεφάλαιο κίνησης:

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης της επιχείρησης περιλαμβάνει το τρέχον ή κυκλοφορούν ενεργητικό (δηλαδή, το άθροισμα των αποθεμάτων, των εισπρακτέων λογαριασμών των πελατών και των μετρητών), μείον το τρέχον παθητικό (δηλαδή, τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις).

Ουσιαστικά, συνιστά αναπόσπαστο μέρος των αρχικών κεφαλαιακών δαπανών που απαιτούνται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καθώς είναι απαραίτητο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας της μονάδας.

Η έννοια του καθαρού κεφαλαίου κίνησης εφαρμόζεται στον καθορισμό του ποσού και της φύσεως του τρέχοντος (κυκλοφορούντος) ενεργητικού που χρησιμοποιείται για να καλύψει το τρέχον παθητικό.

Έτσι, το ποσό που απομένει μετά από τις πληρωμές αυτών των υποχρεώσεων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καλύψει ορισμένες μελλοντικές λειτουργικές ανάγκες της υπό μελέτη μονάδας.

Από την άλλη μεριά, το ποσό του κεφαλαίου κίνησης που πρόκειται να επενδυθεί θα πρέπει να είναι το άριστο, δηλαδή, ούτε ιδιαίτερα μεγάλο, ούτε ιδιαίτερα μικρό, ώστε να αποφεύγονται μελλοντικά προβλήματα στην υλοποίηση του προγράμματος.

Κατά τον υπολογισμό του απαιτούμενου καθαρού κεφαλαίου κίνησης θα πρέπει, διαδοχικά, να:

1. καθορίζεται η ελάχιστη κάλυψη ημερών (X) για το τρέχον ενεργητικό και το παθητικό
2. παρατίθενται τα δεδομένα του κόστους για κάθε στοιχείο του τρέχοντος ενεργητικού και του παθητικού (A)
3. καθορίζεται ο συντελεστής του κύκλου εργασιών (Y) για τα προαναφερθέντα στοιχεία του τρέχοντος ενεργητικού και παθητικού, διαιρώντας τις 360 ημέρες του έτους, με τον αριθμό των ημερών της ελάχιστης καλύψεως ($Y = 360 / X$)
4. διαιρούνται με τους αντίστοιχους συντελεστές του κύκλου εργασιών ($B = A / Y$), προκειμένου να λαμβάνονται, εν κατακλείδι, οι ανάγκες του καθαρού κεφαλαίου κίνησης, αφαιρώντας το τρέχον παθητικό από το άθροισμα του τρέχοντος ενεργητικού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αναφορικά με τον υπολογισμό των εισπρακτέων λογαριασμών (πελάτες) και των αποθεμάτων τελικών προϊόντων απαιτείται να έχει υπολογισθεί προηγουμένως το ετήσιο κόστος παραγωγής, διότι οι ημέρες ελάχιστης καλύψεως βασίζονται στο συγκεκριμένο κόστος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.9

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

Χ. Ελάχιστες απαιτήσεις τρέχοντος ενεργητικού και παθητικού	
α. Λογαριασμοί εισπρακτέοι	30 ημέρες , στο ετήσιο κόστος παραγωγής, μείον τις αποσβέσεις και τους τόκους
β. Αποθέματα:	
Πρώτες ύλες	13-14 ημέρες , στο αντίστοιχο επιμέρους κόστος παραγωγής- πληρωμή μετρητοίς
Τελικά προϊόντα	Δεν υφίστανται – η σφαγή γίνεται κατόπιν παραγγελίας
γ. Μετρητά στο ταμείο	27 ημέρες στο ετήσιο κόστος παραγωγής, μείον τις πρώτες ύλες, τις αποσβέσεις και τους τόκους
δ. Λογαριασμοί πληρωτέοι	0 ημέρες , στο ετήσιο κόστος πρώτων υλών και άλλων εφοδίων - πληρωμή μετρητοίς

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΟΣΤΟΣ (€) Α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΚΑΛΥΨΕΩΣ Χ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ Υ	ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (€) Β
I. ΤΡΕΧΟΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Α. Λογαριασμοί Εισπρακτέοι	265.321	30	12	22.110
Β. Αποθέματα	18.850	13,7	26,6	708
Γ. Μετρητά στο ταμείο	243.470	27	13,3	18.260
Δ. Τρέχον ενεργητικό				41.078
II. ΤΡΕΧΟΝ ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Α. Λογαριασμοί Πληρωτέοι	21.851	0	0	0
III. ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ				(I – II)
				41.078
IV. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ				342.621
Μείον: Πρώτες ύλες και άλλα εφόδια				21.851
Αποσβέσεις				77.300
				243.470
V. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΗΤΑ				
				18.260

10.5 Απαραίτητες Λογιστικές Καταστάσεις

Οι λογιστικές καταστάσεις που παρουσιάζονται στην ενότητα αυτή είναι απαραίτητες για την ανάλυση της δομής της χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και για τον υπολογισμό του κόστους του κεφαλαίου της επιχείρησης. Παρακάτω παρουσιάζονται και αναλύονται οι προβλεπόμενες καταστάσεις καθαρού εισοδήματος και οι προβλεπόμενοι ισολογισμοί της επιχείρησης.

10.5.1 Κατάσταση Καθαρού Εισοδήματος

Η κατάσταση καθαρού εισοδήματος ή διαφορετικά κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης χρησιμοποιείται για να υπολογισθεί το καθαρό εισόδημα ή έλλειμμα του επενδυτικού σχεδίου που πέτυχε μία οικονομική μονάδα κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου (συνήθως ένα έτος), καθώς και τους προσδιοριστικούς παράγοντες του αποτελέσματος αυτού. Γενικά, οι προσδιοριστικοί παράγοντες που διαμορφώνουν το αποτέλεσμα μπορεί να είναι δύο ή περισσότεροι, αλλά, συνήθως, περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία:

1. Έσοδα: κάθε αύξηση της καθαρής θέσεως (ίδια κεφάλαια)
2. Έξοδα: κάθε μείωση της καθαρής θέσεως.

Βάσει αυτών, οι προβλεπόμενες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως για την υπό ίδρυση εταιρεία, από το πρώτο έτος λειτουργίας (2009) έως το 2013, παρουσιάζονται στην ακόλουθη κάθετη διάταξη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.11**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ**

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	2009	2010	2011	2012	2013
Πωλήσεις	342.196,00	559.397,00	760.698,00	1.251.569,00	2.172.785,00
(-)Κόστος Πωληθέντων	342.620,90	352.947,00	335.816,00	347.081,00	386.049,00
Λειτουργικό αποτέλεσμα	-424,90	206.450,00	424.882,00	904.488,00	1.786.736,00
(-)Έξοδα εγκατάστασης & 1ης λειτουργίας	551.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
(-)Αποσβέσεις	77.300,00	77.300,00	77.300,00	77.300,00	77.300,00
Μικτό Κέρδος	-629.224,90	129.150,00	347.582,00	827.188,00	1.709.436,00
(-)Φόρος Εισοδήματος (Φ.Σ 20%)	0,00	0,00	0,00	134.939,20	341.887,20
Καθαρά Κέρδη	-629.224,90	210.384,00	347.582,00	692.248,80	1.367.548,80

Παρατηρώντας τον πίνακα 10.11 βλέπουμε ότι κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της η υπό μελέτη επιχείρηση θα έχει ζημίες ενώ από το δεύτερο χρόνο (2010) και μέχρι το 2013 τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης ακολουθούν ανοδική πορεία. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι τα τρία πρώτα χρόνια η επιχείρηση δεν θα φορολογηθεί εφόσον τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της έχει ζημίες και έτσι θα έχει φορολογική απαλλαγή. Η υπό μελέτη επιχείρηση δεν θα φορολογηθεί ούτε το δεύτερο και τρίτο χρόνο γιατί αν και έχει κέρδη τα κέρδη της δεν φθάνουν ώστε να υπερκαλύψουν τις ζημίες του πρώτου χρόνου. Από τον τρίτο χρόνο λειτουργίας η επιχείρηση θα φορολογείται κανονικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προπαραγωγικές δαπάνες (€56.000) δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων του έτους 2009, καθώς βαρύνουν την προηγούμενη οικονομική χρήση (έτος 2008).

10.5.2 Κατάσταση Καθαρού Εισοδήματος

Ο προβλεπόμενος ισολογισμός που αναλύεται στην παρούσα ενότητα, περιλαμβάνει τις εκτιμήσεις για τα βασικά στοιχεία της επένδυσης, όπως είναι τα μετρητά, το τρέχον ενεργητικό, το πάγιο ενεργητικό, το μετοχικό κεφάλαιο και το τρέχον παθητικό. Τα στοιχεία του ισολογισμού ταξινομούνται σε ομάδες. Η ομαδοποίηση αφορά τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού. Το ενεργητικό αποτελείται από το κυκλοφορούν ενεργητικό και το πάγιο ενεργητικό. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει στοιχεία που πρόκειται να ρευστοποιηθούν εντός μίας λογιστικής χρήσης από την κατάρτιση του ισολογισμού. Τέτοια στοιχεία είναι οι απαιτήσεις από πελάτες, τα αποθέματα και τα διαθέσιμα στο ταμείο. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τα στοιχεία που δεν πρόκειται να ρευστοποιηθούν εντός μιας λογιστικής χρήσης. Τέτοια στοιχεία είναι τα κτήματα, το κτίριο όπου στεγάζεται η μονάδα και ο μηχανολογικός εξοπλισμός. Από την άλλη πλευρά, το παθητικό περιλαμβάνει τα ίδια κεφάλαια και τις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Σαν ίδια κεφάλαια θεωρούνται το μετοχικό κεφάλαιο, η κρατική επιχορήγηση και τα αδιανέμητα κέρδη. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι οι προβλέψεις για τυχόν έξοδα, ενώ βραχυπρόθεσμες θεωρούνται όλες οι υποχρεώσεις της επιχείρησης που λήγουν εντός μιας λογιστικής χρήσης της επιχείρησης, όπως είναι οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές και οι φόροι που καταβάλλονται στο κράτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ**ΠΙΝΑΚΑΣ 10.12**
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΕΛΒΙΟ Ε.Π.Ε

ΒΕΛΒΙΟ ΕΠΕ	ΧΡΗΣΕΙΣ				
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2009	2010	2011	2012	2013
Γ. Πάγιο Ενεργητικό					
II. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις					
Εγκαταστάσεις	40.000,00	30.000,00	20.000,00	10.000,00	0
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	269.200,00	201.900,00	134.600,00	67.300,00	0
Αμνοερίφια & Βοειδή	145.000,00	152.250,00	159.862,50	167.855,63	176.248,41
Σύνολο Παγίου Ενεργητικού	454.200,00	384.150,00	314.462,50	245.155,63	176.248,41
Δ. Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	0	70.000,00	80.000,00	160.000,00	230.000,00
Απαιτήσεις	22.110,08	22970,58333	21.543	24.731,75	25729,08333
Διαθέσιμα	18.260,00	21.560,00	210.384,00	557.966,00	1.250.214,80
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	40.370,08	114.530,58	311.927,00	742.697,75	1.505.943,88
Σύνολο Ενεργητικού	494.570,08	498.680,58	626.389,50	987.853,38	1.682.192,29
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
A. Ίδια Κεφάλαια					
Καταβεβλημένο Κεφάλαιο	250.304,00	250.304,00	250.304,00	250.304,00	250.304,00
Επιχορήγηση N.3299/04	187.728,00	187.728,00			
Αποθεματικά	0,00	0,00	210.384,00	557.966,00	1.250.214,80
Σύνολο Καθαρής Θέσης	438.032,00	438.032,00	460.688,00	808.270,00	1.500.518,80
Γ. Υποχρεώσεις					

Προμηθευτές	56.538,08	60.648,58	165.701,50	179.583,38	181.673,49
Σύνολο Υποχρεώσεων	56.538,08	60.648,58	165.701,50	179.583,38	181.673,49
Σύνολο Παθητικού	494.570,08	498.680,58	626.389,50	987.853,38	1.682.192,29

10.6 Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση του Προγράμματος

Στην παρούσα ενότητα αναπτύσσονται διάφορες μέθοδοι αξιολόγησης της επένδυσης, οι οποίες δε λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο (προσδιοριστικές μέθοδοι). Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει χώρα προκειμένου να εξεταστεί η χρηματοοικονομική εφικτικότητα της επένδυσης. Όπως είναι λογικό, η απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου επένδυσης αλλά και του συνολικού κεφαλαίου πρέπει να είναι ικανοποιητικά υψηλή.

10.6.1 Περίοδος Απόδοσης ή Επανείσπραξης της Επένδυσης

Η μέθοδος επανείσπραξης (αποδόσεως) του κόστους της επένδυσης (payback period method) δίνει τον αριθμό των ετών που απαιτούνται για να επανεισπραχθεί το κόστος του κεφαλαίου της αρχικής επένδυσης, μέσω των καθαρών ταμειακών ροών του προγράμματος. Η συγκεκριμένη μέθοδος παρέχει μία ένδειξη του κινδύνου και της ρευστότητας της επένδυσης. Όσο βραχύτερη είναι η περίοδος επανείσπραξης, τόσο λιγότερο επικίνδυνη είναι η επένδυση και τόσο μεγαλύτερη είναι η ρευστότητά της. Το κυριότερο μειονέκτημα της μεθόδου είναι ότι δε λαμβάνει υπόψη τις καθαρές ταμειακές ροές μετά την περίοδο επανείσπραξης και επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί μονάδα μέτρησης της αποδοτικότητας του προγράμματος. Η καθαρή ταμειακή ροή της επένδυσης για κάθε έτος λειτουργίας περιλαμβάνει τις ταμειακές ροές που προέρχονται από τις λειτουργικές, τις χρηματοοικονομικές και τις επενδυτικές δραστηριότητες της επιχείρησης. Η υπό μελέτη επιχείρηση έχει μόνο ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες που προέρχονται από τις πωλήσεις των προϊόντων της. Η καθαρή ταμειακή ροή από τις εργασίες της μονάδας είναι ίση με τα καθαρά κέρδη χρήσης προσαυξημένα με τις αποσβέσεις και οποιαδήποτε άλλα έξοδα, όπως τις προβλέψεις, τα

οποία δεν συνεπάγονται πραγματική εκροή κεφαλαίων. Στον Πίνακα 10.11 που ακολουθεί, προσδιορίζονται οι καθαρές ταμειακές ροές της BELBIO ανά έτος λειτουργίας και υπολογίζονται οι αθροιστικές καθαρές ταμειακές ροές. Ως γνωστόν, η καθαρή ταμειακή ροή της επένδυσης για κάθε έτος ορίζεται ως εξής:

$$\text{Καθαρή Ταμειακή Ροή} = \text{Ταμειακές Εισροές} - \text{Ταμειακές Εκροές}$$

ή

$$\text{Καθαρή Ταμειακή Ροή} = \text{Καθαρά Κέρδη} + \text{Αποσβέσεις}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.13

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΠΟΣΑ ΣΕ €)

	Ταμειακές Ροές Επένδυσης				
ΕΤΟΣ	Καθαρά Κέρδη	Αποσβέσεις	Διαφορές Ισολογισμού	Κ.Τ.Ρ	Αθροιστική Κ.Τ.Ρ
2009	-629.224,90	77.300,00	34.428,00	-517.496,90	-517.496,90
2010	210.384,00	77.300,00	37.678,00	325.362,00	-192.134,90
2011	347.582,00	77.300,00	144.158,50	569.040,50	376.905,60
2012	692.248,80	77.300,00	154.851,63	924.400,43	1.301.306,03
2013	1.367.548,80	77.300,00	155.944,41	1.600.793,21	2.902.099,24

Από τον παραπάνω Πίνακα διαπιστώνεται ότι η περίοδος επανείσπραξης θα είναι 2 χρόνια και 6 μήνες, γεγονός που καθιστά την επένδυση ελκυστική. Την περίοδο επανείσπραξης την υπολογίζουμε λαμβάνοντας υπόψη το αρχικό κόστος του εγχειρήματος και χρησιμοποιώντας την ΚΤΡ κάθε έτους. Δηλαδή η περίοδος επανείσπραξης θα είναι σε 30 μήνες που σημαίνει ότι αν η επιχείρηση αρχίσει τη λειτουργία της την 1/1 2009 η περίοδος επανείσπραξης θα είναι τον Ιούνιο του 2011.

10.6.2 Μέθοδος Καθαρής Παρούσας Αξίας

Με τη μέθοδο της καθαρής παρούσας αξίας (net present value method), όλες οι καθαρές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στο παρόν (χρόνος 0) με συντελεστή προεξόφλησης την ελάχιστη αποδεκτή απόδοση (μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου). Πιο συγκεκριμένα θα ισχύει ότι όταν η καθαρή παρούσα αξία (το άθροισμα των παρουσών αξιών όλων των καθαρών ταμειακών ροών μείον το κόστος της επένδυσης) είναι τουλάχιστον ίση με, ή μεγαλύτερη από, το μηδέν, η πρόταση της επένδυσης θα πρέπει

να γίνει αποδεκτή. Η έννοια της παρούσας αξίας έχει ιδιαίτερη σημασία επειδή αντιπροσωπεύει και εκφράζει όλες τις ροές του επενδυτικού σχεδίου στην παρούσα αξία τους, δηλαδή σε αυτήν που ισχύει τη στιγμή που συντάσσεται η παρούσα μελέτη σκοπιμότητας.

Βασικό πλεονέκτημα χρήσης της μεθόδου αυτής είναι ότι λαμβάνει υπόψη τη διαχρονική αξία του χρήματος. Επιπλέον, η μέθοδος εκφράζεται σε απόλυτα χρηματικά μεγέθη και όχι σε ποσοστά και προεξοφλεί τις καθαρές ταμειακές ροές με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου, το οποίο παρέχει μία σαφή αναγνώριση του κόστους χρηματοδότησης και της αποδοτικότητας. Από την άλλη πλευρά, η μέθοδος υποθέτει ότι τα κεφάλαια που αποδεδμεύονται από την επένδυση έχουν τη δυνατότητα επανεπένδυσης με αποδοτικότητα ίση με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου, το οποίο επιπλέον θεωρείται σταθερό σε όλη τη διάρκεια της επένδυσης. Στην περίπτωση της επιχείρησης που μελετάμε, όπου οι καθαρές ταμειακές ροές θα είναι άνισες η εξίσωση της καθαρής παρούσας αξίας έχει τη μορφή :

$$ΚΠΑ = \sum_{t=1}^v [ΚΤΡ_t (\Sigma ΠΑ_{κ,v})] - ΚΕ$$

όπου,

ΚΤΡ_t = Καθαρή ταμειακή ροή στην περίοδο που μελετάμε

ΚΕ = Κόστος επένδυσης

v = Αριθμός περιόδων

ΣΠΑ_{κ,v} = Συντελεστής παρούσας αξίας

Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε, στον Πίνακα 10.12 υπολογίζεται η παρούσα αξία της επιχείρησης από το 2009 έως και το 2013 και η συνολική παρούσα αξία. Το επιτόκιο προεξόφλησης θεωρείται ίσο με τον πληθωρισμό δηλαδή περίπου 3%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.14
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΚΤΡ	ΣΠΑ_{3,ν}	ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ (€)
2009	-517.496,90	0,9709	-502.437,74
2010	325.362,00	0,9426	306.686,22
2011	569.040,50	0,9151	520.728,96
2012	924.400,43	0,8885	821.329,78
2013	1.600.793,21	0,8626	1.380.844,22
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ			2.527.151,45

Επομένως, η καθαρή παρούσα αξία της επένδυσης είναι:

ΚΠΑ = Συνολική παρούσα αξία – Κόστος επένδυσης

ΚΠΑ = 2.527.151,45 – 625.760,00 = 1.901.391,45 > 0

Εφόσον η καθαρή παρούσα αξία είναι θετική το επενδυτικό πρόγραμμα είναι αποδεκτό. Σημειώνεται, ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι η συγκεκριμένη επένδυση κρίθηκε αποδοτική και με την μέθοδο της καθαρής παρούσας αξίας, εκτός από την μέθοδο επανείσπραξης του κόστους επένδυσης. Γενικά, η μέθοδος της παρούσας αξίας από θεωρητική άποψη θεωρείται ανώτερη. Ακόμα και αν η επένδυση με βάση την πρώτη μέθοδο αξιολόγησης απορρίπτονταν αλλά η μέθοδος της καθαρής παρούσας αξίας την καθιστούσε αποδεκτή, θα έπρεπε να δεχτούμε την επένδυση ως ελκυστική.

10.7 Χρηματοοικονομική Αξιολόγηση σε Συνθήκες Αβεβαιότητας

Με την πάροδο του χρόνου το περιβάλλον των επιχειρήσεων μεταβάλλεται σημαντικά και με ταχείς ρυθμούς. Παράγοντες όπως η εξέλιξη της τεχνολογίας, η αλλαγή των προτιμήσεων του καταναλωτικού κοινού, η πολιτική αστάθεια, τα ελλείμματα του κρατικού προϋπολογισμού και οι καιρικές συνθήκες συμβάλλουν στη δυναμικότητα του περιβάλλοντος των σύγχρονων επιχειρήσεων. Η έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τις μεταβλητές που υπεισέρχονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι γνωστή ως αβεβαιότητα. Βάσει αυτών, είναι λογικό ότι όλα τα επενδυτικά σχέδια θα περικλείουν ένα είδος κινδύνου (ρίσκο) και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να αναμένεται κάποια

διαφοροποίηση στο κόστος, τα οφέλη και τις αποδόσεις τους, λόγω της σχετικής αυτής αβεβαιότητας.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η συγκεκριμένη αβεβαιότητα, με βάση την αξιοπιστία των στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου και της καθολικής σχεδίασής του, θα πρέπει να εξετάζονται, ιδιαίτερα, τρεις μεταβλητές:

- ✓ Τα έσοδα από τις πωλήσεις
- ✓ Το κόστος των πωληθέντων προϊόντων και
- ✓ Το κόστος της επένδυσης

Στις μεταβλητές αυτές, εισέρχεται πλήθος άλλων στοιχείων, τα οποία έχουν, κυρίως, σχέση με τις τιμές και τις ποσότητες. Συνεπώς, η παρούσα μελέτη θα πρέπει να εντοπίζει το σύνολο των μεταβλητών αυτών, οι οποίες θα μπορούσαν να ασκήσουν σημαντική επίδραση στην κερδοφορία και την επιτυχή υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και οι οποίες είναι απαραίτητο να υπόκεινται ανάλυση του ενδεχόμενου κινδύνου που εμπεριέχουν. Στα πλαίσια αυτά, η ανάλυση της ευαισθησίας αποτελεί το πλέον βασικό εργαλείο για τον εντοπισμό των προαναφερθέντων κρίσιμων μεταβλητών και της εκτάσεως με την οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική εφικτότητα του σχεδίου, ενώ η ανάλυση του «νεκρού» σημείου συνιστά εργαλείο για την αντιμετώπιση της εν γένει αβεβαιότητας.

10.7.1 Ανάλυση «Νεκρού» Σημείου

Το «νεκρό» σημείο (Break - Even Point ή BEP) ορίζεται ως το σημείο όπου τα συνολικά έσοδα από τις πωλήσεις ισούνται με τα συνολικά έξοδα, σταθερά και μεταβλητά. Εναλλακτικά, ορίζεται ως το σημείο εκείνο που αντιστοιχεί σε επίπεδο απασχόλησης της παραγωγικής δυναμικότητας τέτοιο, κάτω από το οποίο η επιχείρηση θα παρουσιάσει ζημιές.

$$\text{Νεκρό Σημείο} = \frac{\text{Σταθερό Κόστος}}{\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Μεταβλητό Κόστος}}{\text{Πωλήσεις}}}$$

Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει υπολογισμός των μεταβλητών και των σταθερών εξόδων της BELBIO για το πρώτο έτος λειτουργίας της. Στον Πίνακα 10.14 που ακολουθεί φαίνεται ο διαχωρισμός των εξόδων σε σταθερά και μεταβλητά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.15

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Διαχωρισμός εξόδων σε Σταθερά & Μεταβλητά (2009)		
Περιγραφή Εξόδου	Μεταβλητά Έξοδα	Σταθερά Έξοδα
Πρώτες Ύλες & Άλλα Εφόδια.	21.850,90	
Ανθρώπινοι Πόροι		212.570,00
<i>Δημοτικοί φόροι</i>		<i>300,00</i>
<i>Εφόδια γραφείων</i>		<i>500,00</i>
<i>Ασφάλιστρα</i>		<i>5.000,00</i>
<i>Άλλα έξοδα</i>		<i>2.000,00</i>
<i>Ενοίκια</i>		<i>18.000,00</i>
<i>Κόστος σφαγής</i>		<i>2.100,00</i>
<i>Συντήρηση εξοπλισμού</i>		<i>2.000,00</i>
<i>Νομικός Σύμβουλος</i>		<i>1.000,00</i>
Γενικά Έξοδα		30.900,00
Αποσβέσεις		73.300,00
Σύνολο	21.850,90	316.770,00

Νεκρό Σημείο: $316.770,00 / ((342.196,00 - 21.850,90) / 342.196,00) = 338.378,8\text{€}$

10.7.2 Ανάλυση Ευαισθησίας

Οι εκτιμήσεις που έγιναν μέχρι τώρα στην παρούσα μελέτη, υπόκεινται σε κάποιο βαθμό αβεβαιότητας. Η προσέγγιση της ευαισθησίας μπορεί να είναι πολύ βοηθητική στην ανάλυση της πρότασης. Η ανάλυση ευαισθησίας είναι μία τεχνική που δείχνει πόσο ακριβώς πρόκειται να αλλάξει η καθαρή παρούσα αξία ή ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης με τη αλλαγή μίας απλής μεταβλητής των άλλων στοιχείων τηρουμένων των σταθερών. Πιο συγκεκριμένα, με τη βοήθεια της ανάλυσης αυτής είναι δυνατόν να φανεί πώς οι καθαρές ταμειακές αποδόσεις ή η κερδοφορία της επένδυσης αλλοιώνονται με διαφορετικές τιμές αποδιδόμενες σε μεταβλητές αναγκαίες για τους υπολογισμούς που πραγματοποιήθηκαν έως τώρα, όπως είναι η τιμή πώλησης ανά μονάδα προϊόντος, το κόστος παραγωγής, ο όγκος των πωλήσεων κλπ. Η ανάλυση ευαισθησίας μπορεί να παρέχει άμεση και χρήσιμη πληροφόρηση για την όποια επικινδυνότητα του υπό μελέτη σχεδίου.

Αρχικά, θα εξετασθεί η περίπτωση που αφορά τη μείωση της τιμής διάθεσης των προϊόντων για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού. Αρχικά το νεκρό σημείο (BEP) της επιχείρησης δίδεται από τον παρακάτω τύπο:

$$BEP = \frac{\text{Σταθερά έξοδα}}{\text{Πωλήσεις} - \text{Μεταβλητά Έξοδα}}$$

$$BEP = (316.770,00 / 342.196,00 - 21.850,90) \cdot -1 = - 0,01\%$$

Το αρνητικό ποσοστό του BEP οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της επιχείρησης, οι πωλήσεις θα υπολείπονται κατά 0,01% του νεκρού σημείου. Γεγονός εύλογο, καθώς πρόκειται για μία επιχείρηση εντάσεως κεφαλαίου, τα πάγια έξοδα της οποίας, για το πρώτο έτος λειτουργίας της είναι δυσανάλογα πολλά. Ωστόσο, η βιωσιμότητα και η οικονομοτεχνική ευρωστία του εν λόγω επιχειρηματικού εγχειρήματος έγκειται στην διαχρονική καθήλωση των παγίων εξόδων στα αρχικά επίπεδα με την παράλληλη, ωστόσο, θεαματική αύξηση των πωλήσεων. Ουσιαστικά, πρόκειται για μία επιχείρηση που στοχεύει σε υψηλές πωλήσεις, καθώς το μεταβλητό κόστος είναι αμελητέο σε σχέση με το σταθερό. Συμπερασματικά, οι πωλήσεις

υψηλότερες του νεκρού σημείου δημιουργούν θεαματική κερδοφορία, που προκύπτει από το υψηλότερο περιθώριο λειτουργικού αποτελέσματος.

Στο σημείο αυτό, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η BELBIO ως γεωργική και κτηνοτροφική επιχείρηση λειτουργεί εκτιθέμενη σε ένα σύνολο αστάθμητων παραγόντων οι κυριότεροι από τους οποίους είναι οι καιρικές συνθήκες και ορισμένες ασθένειες η αντιμετώπιση των οποίων ξεφεύγει από τα όρια της επιχειρηματικής αντιμετώπισης αγγίζοντας την κυριολεκτική έννοια του όρου «ανωτέρα βία». Στην προσπάθειά μας να περιορίσουμε τις επιπτώσεις των ανωτέρω ενδεχομένων θα έχουμε αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ζώων και αποθεμάτων με κυριότερες εκφράσεις τη δημιουργία ικανών εγκαταστάσεων και την προσήλωση στην απαρέγκλιτη τήρηση των υγειονομικών διαδικασιών. Επιπροσθέτως πρέπει να αναφέρουμε ότι η επιχείρηση που εξετάζουμε, διαθέτει μεγάλες εκτάσεις καλλιέργειας και ικανό αριθμό ζώων προς αναπαραγωγή, με αποτέλεσμα να βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του ιδιοκτήτη το αν θα προχωρήσει σε συνεχή αναπαραγωγή ζώων ή θα χρησιμοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος τους, για πάχυνση και μεταπώληση ανεξαρτήτως της τιμής που κυμαίνεται στην αγορά.

10.8 Οικονομική Αξιολόγηση - Επιδράσεις στην Εθνική Οικονομία

Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, έχει γίνει επιτακτική η ανάγκη υλοποίησης νέων επενδύσεων, όσον αφορά στη γενικότερη εθνική οικονομική ανάπτυξη. Συγκεντρώνοντας, λοιπόν, στοιχεία από τη συνολική καταγραφή των οικονομικών και λοιπών στοιχείων της παρούσας επενδυτικής πρότασης, θα πρέπει να ειπωθεί ότι, το εξεταζόμενο πρόγραμμα θα συμβάλλει στην ανάπτυξη και την αναβάθμιση της οικονομίας, τόσο της ευρύτερης περιοχής εγκατάστασης, όσο και γενικότερα.

Ειδικότερα, θα προσθέσει 8 νέες θέσεις εργασίας στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας, από τις οποίες το 30% αφορά ανειδίκευτη εργασία, το 20% ειδικευμένη και το υπόλοιπο 50% επιτελικό και εποπτικό προσωπικό. Όπως έχει ήδη τονισθεί, στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας είναι απαραίτητες τέτοιου είδους επενδύσεις, από τη στιγμή που τα τοπικά ποσοστά ανεργίας κυμαίνονται σε αρκετά υψηλά επίπεδα (της τάξεως του 40%), πλήττοντας κυρίως το ανειδίκευτο προσωπικό.

Επιπρόσθετα, το υπό μελέτη πρόγραμμα, θα παράγει προϊόντα τα οποία θα βελτιώνουν την εν γένει ποιότητα ζωής, καθώς τα βιολογικά προϊόντα και κυρίως το βιολογικό κρέας, βρίσκονται στη βάση της μεσογειακής διατροφής και συνιστούν τροφή υψηλής διατροφικής αξίας και απαραίτητη για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Τέλος, η προτεινόμενη επένδυση θα συμβάλλει σε ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό στη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος, αφού όχι μόνο δε θα παράγονται ρυπαντές αλλά επιπλέον κύριος στόχος της βιολογικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας είναι ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΔΗΩ: Οργανισμός Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, Φυλλάδιο για τη βιολογική κτηνοτροφία (2000).
- Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ), Ινστιτούτο Γεωργοοικονομικών & Κοινωνιολογικών Ερευνών (ΙΓΕΚΕ) "Βιολογική γεωργία, κόστος, αποδοτικότητα, ανάλυση αγοράς & στρατηγικές marketing", Εκδόσεις ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Αθήνα 2000.
- Ζωϊόπουλος Π. Παπαθεοδώρου Α. "Βιολογική Κτηνοτροφία", Εκδόσεις ΑΓΡΟΤΥΠΟΣ, Αθήνα 2000.
- Λουκάκης Κ. Εισήγηση με θέμα «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ», Καβάλα 2001.
- Λουλούδης Λ. Η βιολογική κτηνοτροφία στα πλαίσια του νέου Ευρωπαϊκού προτύπου για την ανάπτυξη της υπαίθρου 2000.
- Μυλωνά Αικ. Βιολογική κτηνοτροφία – δυνατότητες για την Ελληνική αιγοπροβατοτροφία, Μάρτιος 2002.
- Πρακτικά ενημερωτικής Διημερίδας «Παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων ποιότητας – βιολογική κτηνοτροφία», Γεωπονικός Σύλλογος ν. Λάρισας, Κτηνιατρικός σύλλογος ν. Λάρισας, Λάρισα 23 και 24 Νοεμβρίου 2000.
- Γενικές πληροφορίες στην κεντρική ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (<http://www.minagric.gr>)
- Organic meat and milk from ruminants; I. Kyriazakis and G. Zervas

- Organic agriculture a global perspective : Paul Kristiansen, Acram Taji, John Reganold
- Άλκιμος Αναστάσιος, Βιοκαλλιέργειες χωρίς χημικά λιπάσματα & ορμόνες, Εκδόσεις ΨΥΧΑΛΟΥ, Αθήνα 1990.
- Ανδρεαδάκη-Χρονάκη Ελένη, Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική και Παθητικά Ηλιακά Συστήματα, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1985.
- Ζωιόπουλος, Π., Παπαθεοδώρου, Α., Βιολογική Κτηνοτροφία-Παραγωγή ζωικών προϊόντων με βιολογικό τρόπο, Εκδόσεις Αγροτύπος ΑΕ, Αθήνα 2000.
- Καρβούνης Σ., (2000), Οικονομοτεχνικές Μελέτες: Μεθοδολογία, Τεχνικές, Θεωρία, Σταμούλης Α., Αθήνα.
- Καρβούνης Σ., (2000), Υποδείγματα Μελετών, Μελέτες Περιπτώσεων, Προβλήματα και Ασκήσεις για: Οικονομοτεχνικές Μελέτες, Σταμούλης Α., Αθήνα.
- Καρβούνης Σ., (1996), Οδηγός για Καλύτερες Οικονομοτεχνικές Μελέτες. Θεωρητική Υποστήριξη, Ερωτήσεις, Ασκήσεις, Προβλήματα και Μελέτες Περιπτώσεων, 2η έκδοση, Σταμούλης Α., Αθήνα.
- Καρβούνης Σωτήρης, Γεωργακέλλος Δημήτρης, Διαχείριση του περιβάλλοντος Επιχειρήσεις & Βιώσιμη Ανάπτυξη, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 2003.
- Αρτίκης Γ., (2002), Χρηματοοικονομική Διοίκηση: Αποφάσεις Επενδύσεων, Interbooks, Αθήνα.
- Αρτίκης Γ., (2002), Σημειώσεις από τη Διδασκαλία του Μαθήματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση» του MBA.
- Γεωργόπουλος Ν., (2002), Στρατηγικό Μάνατζμεντ, Μπένος Γ., Αθήνα.

- Δερβιτσιώτης Κ., (1995), Διοίκηση Παραγωγής: Σύγχρονες Προσεγγίσεις, Αθήνα.
- Ναούμ Χ., (1994), Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική, Β' έκδοση, Αθήνα.
- Χυτήρης Λ., (2001), Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, Interbooks, Αθήνα.
- ICAP, (2002), Κλαδική Μελέτη: Βιολογικές Καλλιέργειες και Βιολογικά Προϊόντα 2003, Αθήνα.
- Kotler P., (1999), Kotler on Marketing: How to Create, Win and Dominate Markets, Simon & Schuster Ltd, UK.
- Μάλλιαρης Π., Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ, Σταμούλης Γ' έκδοση Αθήνα, 2001.
- Φωτόπουλος Χρήστος, Βιολογική Γεωργία-Κόστος, Αποδοτικότητα, Ανάλυση Αγοράς και Στρατηγικές Marketing Σταμούλης, Αθήνα 2000.
- Π. Ζωιόπουλος & Α. Παπαθεοδώρου: Βιολογική Κτηνοτροφία ΑΓΡΟΤΥΠΟΣ Α.Ε. (AgroTypos S.A.) Αθήνα, Οκτώβριος 2000.
- Φωτόπουλος Χρήστος, Κρυστάλλης Αθανάσιος: Ο Έλληνας Καταναλωτής Βιολογικών Προϊόντων - Μια Πανελλήνια Έρευνα Marketing, Σταμούλης, Αθήνα 2003.
- Κανελλόπουλος Χ. Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού, Αθήνα 1999.
- Γεωργακέλλος Δ.: Σημειώσεις Διαλέξεων από τη Διδασκαλία του Μαθήματος, MBA, Αθήνα 2007.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ & ΤΟΠΟΙ

- ΔΗΩ Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων
<http://www.dionet.gr/>
- ΔΗΜΗΤΡΑ, ΠΡΑΣΙΝΗ ΠΥΛΗ <http://www.dimitra2000.gr/>
- http://europa.eu.int/comm/agriculture/qual/organic/index_el.htm
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
<http://www.minagric.gr/greek/3.6.B.html>
- GREEN FARM :Καταστήματα Βιολογικών Προϊόντων <http://www.greenfarm.gr>
- Ινστιτούτο Ελέγχου Βιολογικών Προϊόντων Α.Ε. ΒΙΟΕΛΛΑΣ: εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης για προϊόντα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας <http://www.bio-hellas.gr/gr/index.php>
- Βιολογικά Προϊόντα ΒΙΟΑΓΡΟΣ : <http://www.bioagros.gr/>
- <http://www.paseges.gr/homePage.jsf>
- ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:
<http://www.bionetwesthellas.gr/1/6538.scr>
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: <http://www.mnec.gr/el/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος: <http://www.statistics.gr/>
- Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ: http://tovima.dolnet.gr/front_page.php
- ICAP: <http://www.icap.gr/>
- Europa: www.europa.eu.int/comm/eurostat

- Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών: www.iobe.gr
- Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών: www.kepe.gr
- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης: www.ekt.gr
- Ινστιτούτο Καταναλωτή: www.inka.gr
- ALL MEDIA: www.economics.gr
- Plant Management: www.plant-management.gr
- Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων: www.ana.gr
- ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ: www.naftemporiki.gr
- ΚΕΡΔΟΣ: www.kerdos.gr
- ΗΜΕΡΗΣΙΑ: www.imerisia.gr
- www.bioport.gr/index.php
- Ελληνική Εταιρεία Στατιστικών και Οικονομικών Πληροφοριών: www.hellastat.gr